

รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

นางสาวพิชชาพร อุ้นศิริ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงาน การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ผู้รายงาน นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

บทคัดย่อ

รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ครั้งนี้ ใช้การประเมินรูปแบบ CIPPIEST มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 3) ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 และ 4) ประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผลความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และเพิ่มส่วนขยายรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) 2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) 3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) 4) การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) และประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จของโครงการ ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 9 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ จำนวน 9 คน และนักเรียนโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 145 คน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 9 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ จำนวน 7 คน (ไม่นับรวมผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ประเมิน และผู้แทนครู) และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 52 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบประเมินด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต/ผลลัพธ์ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และเพิ่มส่วนขยายรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ ความสำเร็จของโครงการส่วนขยายรูปแบบการประเมิน CIPP และ 2) การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จของโครงการ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการประเมินพบว่า

1. ด้านบริบท พบว่า การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก

3. ด้านกระบวนการ พบว่า การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ด้านกระบวนการ โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก

4. ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ พบว่า ผลการประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โครงการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวม มีความเหมาะสม อยู่ในระดับ มาก และตามความคิดเห็นของนักเรียนที่ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก และเพิ่มเติมการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP ออกเป็น 4 ด้าน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ พบว่า

- 1) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- 2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับ มาก
- 3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับ มาก
- 4) การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก

และการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จ โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ หลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและวิถีประชาธิปไตย สามารถประพฤติตนเป็นพลเมืองดี ตามกฎ กติกา และระเบียบ เคารพสิทธิ เสรีภาพตนเองและผู้อื่น รู้จักการใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ เคารพเสียงส่วนมาก รับฟังเสียงส่วนน้อย เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาตนเอง รวมทั้งโครงการนี้เปิดโอกาสให้นักเรียน ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน และมีเวทีห้องประชุมสำหรับการประชุมคณะทำงาน และสถานักเรียนได้มีโอกาสแบ่งปันประสบการณ์ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น ชุมชน องค์กรภาครัฐ และเอกชน

คำสำคัญ : รายงานการประเมินโครงการ; โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 นี้ สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผศ.ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร นายกิตติ กลืนธรา ศึกษาพิเศษเชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ นายเอศรา แสนกันคำ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ดร.เกษมสันต์ มีจันทร์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดจินดาราม และ ดร.ฐิตาภรณ์ เพ็งหนู ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดใหม่สุคนธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ตั้งแต่ดำเนินการจัดทำเอกสาร ให้ความช่วยเหลือเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการประเมิน โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ผู้รายงานรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณนายไพฑูรย์ อรุณศรีประดิษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ที่ให้คำแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือ เผยแพร่ผลงานทางวิชาการเพื่อการพัฒนาและต่อยอดขยายผลสู่การปฏิบัติ และขอขอบคุณคุณครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ และนักเรียน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดนี้ ขอระลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่มอบความรัก ความเมตตาอบรมสั่งสอนมาให้เป็นคนดีดี ประพฤติชอบ ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรม จริยธรรม และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ผู้รายงานให้ความเคารพนับถือที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นกำลังใจในการปฏิบัติตนและหน้าที่ช่วยให้งานทุกอย่างสำเร็จลุล่วงด้วยดี

นางสาวพิชชาพร อุ้นศิริ

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การประเมิน.....	4
ขอบเขตของการประเมิน.....	5
กรอบแนวคิดการประเมิน.....	11
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	18
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
สภาพบริบทของโรงเรียนวัดรางคำหยาด.....	19
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินโครงการ.....	26
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินโครงการ.....	48
การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน.....	66
กิจกรรมสถานักเรียน.....	76
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	81
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	90
ขั้นตอนการดำเนินการประเมินโครงการ.....	91
รูปแบบที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	92
ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	94
กรอบการประเมินโครงการ.....	95
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	98
ลักษณะของแบบสอบถาม.....	100
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	101
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	105
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	107

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	108
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	111
ตอนที่ 1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	112
ตอนที่ 2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาานครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน	116
ตอนที่ 3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็น ของครูผู้สอน.....	118
ตอนที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน.....	120
ตอนที่ 5	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation)โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และนักเรียน.....	122
ตอนที่ 6	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ด้านผลความสำเร็จของโครงการ ส่วนขยายรูปแบบการประเมิน CIPP.....	126
ตอนที่ 7	ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นประเด็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....	137
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ.....	138
	สรุปผลการประเมิน.....	138

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ข้อมูลนักเรียน.....	23
2.2 ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	23
2.3 ข้อมูลงบประมาณ.....	24
3.1 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	95
3.2 กรอบการประเมินโครงการ.....	95
4.1 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย.....	112
4.2 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 – 5 สำหรับครูผู้สอน	113
4.3 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ฉบับที่ 4 และฉบับที่ 6 สำหรับนักเรียน.....	114
4.4 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามฉบับที่ 5 สำหรับครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ	115
4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมิน ด้านบริบท (Context Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน.....	116
4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน....	118
4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด ตามความคิดเห็น ของครูผู้สอน.....	120
4.8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินด้านผลผลิต /ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน	122

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.9	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียน	124
4.10	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ.....	127
4.11	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการประเมินประสิทธิผล (Effective Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ.....	129
4.12	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ.....	131
4.13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ด้านการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ	133
4.14	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จของ โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของ โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียน.....	135

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 การประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST	9
1.2 กรอบแนวคิดของการประเมินโครงการ.....	14
2.1 กระบวนการประเมินโครงการ.....	38
2.2 การวางแผนการประเมินโครงการ.....	38
2.3 การดำเนินการประเมินโครงการ.....	39
2.4 การลงข้อสรุปและให้ข้อเสนอแนะ.....	40
2.5 ขั้นตอนการประเมินโครงการ.....	42
2.6 ขั้นตอนการประเมินโครงการ 9 ขั้นตอน.....	44
2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการประเมินและประเภทของการตัดสินใจ ตามรูปแบบของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam).....	54
2.8 รูปแบบการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจของสตัฟเฟิลบีม.....	58
2.9 การปรับปรุงรูปแบบการประเมิน CIPPIEST.....	63
2.10 ที่มาของสถานักเรียน.....	78
2.11 ขั้นตอนการดำเนินงานโครงสร้างสถานักเรียน.....	79
3.1 ขั้นตอนการดำเนินการประเมินโครงการ.....	91
3.2 รูปแบบที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	93

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงจากภายในภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศหลากหลายรูปแบบ เช่น ความขัดแย้งทางการเมือง เศรษฐกิจขาดเสถียรภาพ สถิติอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้น อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องมาจากปัญหาพฤติกรรมของเยาวชน ปัญหาแรงงานนอกระบบและการค้ามนุษย์ ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยการแก้ไขปัญหาได้มีการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) มาใช้เป็นแนวปฏิบัติเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันในทุกภาคส่วน เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ ทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม โดยกระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์และวางเป้าหมายที่สามารถตอบสนองการพัฒนาที่สำคัญในด้านต่าง ๆ ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2559: 1)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนากิจกรรมสถานักเรียนให้โรงเรียนได้นำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ความเป็นพลเมืองและวิถีประชาธิปไตย อันได้แก่ คารวธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล การมีจิตอาสา และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ อันจะส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมก้าวสู่ความเป็นสากลและเตรียมคนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยความร่วมมือของทุกภาคีเครือข่าย การดำเนินงานสถานักเรียนเปรียบเสมือนเวทีสำหรับฝึกให้นักเรียนเป็นนักประชาธิปไตยอย่างแท้จริง คือ รู้จักการเป็นผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำ และผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบในหน้าที่และเป็นประโยชน์ในการปกครอง โดยช่วยแบ่งเบาภาระของครูได้เป็นอย่างมาก อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย มุ่งเน้นให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ อีกทั้งส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรปัจจุบันที่มุ่งเน้นความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา จะต้องขับเคลื่อนกิจกรรมสถานักเรียนสู่สถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559: 7)

เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่งหากได้รับการพัฒนาความสามารถอย่างเต็มศักยภาพย่อมเป็นกำลังสำคัญในการสืบทอดความเป็นชาติ สามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าเทียบเท่านานาอารยประเทศ เด็กและเยาวชนจึงเป็นความหวังในการจรรโลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้อยู่คู่สังคมไทยสืบไป แต่ช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงจากภายในภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศ หลากหลายรูปแบบ เช่น ความขัดแย้งทางการเมือง เศรษฐกิจขาดเสถียรภาพ การติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง สถิติอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้น อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องมาจากปัญหาพฤติกรรมของเยาวชน ปัญหาแรงงานนอกระบบและการค้ามนุษย์ ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยในการแก้ไขปัญหาได้มีการนำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2557: 3-5) มาใช้เป็นแนวปฏิบัติเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันในทุกภาคส่วน เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น อย่างไรก็ตามภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ข้างต้นนั้น ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคนไทยและสังคมไทยในหลายประการ โดยเฉพาะเรื่องความเสื่อมถอยทางวัฒนธรรมของเยาวชนและคนในสังคม อาทิ การให้คุณค่าและความนิยมกับความสนุกสนานและความฟุ้งเฟ้อ การละเลยเรื่องระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบ ขาดความเคารพเกรงใจต่อผู้อาวุโสกว่า ดัดการสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวผ่านทางสังคมออนไลน์ ดัดเกมอินเทอร์เน็ต และมีการใช้ภาษาไทยที่ไม่เหมาะสม การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและสื่อทางสังคม มีภาพของการใช้ความรุนแรงและความไม่เหมาะสมทางเพศ ซึ่งขาดการกำกับควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เยาวชนมีพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการก่ออาชญากรรม และปัญหาตั้งครกในวัยรุ่นเพิ่มสูงขึ้น การปล่อยปละละเลยให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในแหล่งชุมชนและเข้าไปในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา รวมทั้งปัญหาคนไทยเข้าสู่วงจรการเล่นการพนันมากขึ้น อีกทั้งจากการประเมินกลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2558: 1) พบว่า เมื่อพิจารณาคุณภาพการพัฒนาเด็กและเยาวชน ยังมีประเด็นท้าทายของการพัฒนาแต่ละช่วงวัยและส่งผลกระทบต่อเนื่องจากแรกเกิดจนถึงเยาวชน ประกอบด้วยเรื่องพัฒนาการที่สมวัยในเด็กปฐมวัย ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียน การพัฒนาความรู้และทักษะชีวิตของเยาวชนที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวที่เปลี่ยนแปลงไป สังคมยุคดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่ายอันจะส่งผลต่อค่านิยมและพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชน รวมทั้งจิตสำนึกต่อส่วนรวม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติรับรองศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เพื่อให้ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรม มีสิทธิ มีช่องทางในการเข้าไป

มีส่วนร่วมการพัฒนาสังคมทุกระดับ ตั้งแต่การร่วมรับรู้ข้อมูล การร่วมแสดงความคิดเห็น การร่วมตัดสินใจ การร่วมตรวจสอบ โดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ ตามหลักการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รัฐบาลมีความตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย การใช้ธรรมาภิบาล ความสมานฉันท์และความพอเพียง ให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนในสังคมไทย โดยการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (2560: 2)

จากที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า การพัฒนาเด็กและเยาวชนในอนาคตให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามช่วงวัยทั้งด้านสุขภาพกาย ใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่ดี มีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 รวมทั้งมีความเป็นพลเมือง สร้างสรรค์ที่สามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีจิตสำนึกต่อส่วนรวมและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยมีโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนเป็นโครงการสำคัญเร่งด่วน ในแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ โดยมีแนวทางในการพัฒนาปลูกฝังและเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์ สันติวิธีต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560: 97) โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เล็งเห็นความสำคัญในการตระหนักถึงการพัฒนาเด็กและเยาวชนผ่านโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ผ่านกิจกรรมสภานักเรียน ซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียนตามกระบวนการนิติธรรม และองค์กรที่ปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม ความเป็นประชาธิปไตย มีจิตวิญญาณในการใช้ธรรมาภิบาล เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ เป็นต้นกล้าประชาธิปไตยที่มั่นคง เข้มแข็ง บทบาทและหน้าที่ของสภานักเรียนจึงเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงให้สภานักเรียนเป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อส่วนรวมตามหลักธรรมาภิบาล ปกป้อง คุ่มครองสิทธิเสรีภาพของตนเองและเพื่อนนักเรียน โดยใช้กระบวนการประชาธิปไตยและแนวทางสันติวิธี ชักชวนนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน สืบสานความรู้ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติ เป็นผู้นำ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคม ด้วยเหตุนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จึงได้ดำเนินการโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ดังนั้น เพื่อให้การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

มีความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และความก้าวหน้า เพื่อระบุจุดเด่น จุดด้อยของโครงการ ตามกรอบระยะเวลาการดำเนินการ และจากการศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินโครงการ ผู้ประเมินเลือกใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจรูปแบบหนึ่งของ สตัฟเฟิลบีม และ ชิงค์ฟิลด์ (Stufflebeam and Shinkfield, 2007: 325-327) ที่มีความต่อเนื่องกันในการดำเนินงานอย่างครบวงจรและสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ ทั้งนี้ เพื่อให้ความหมายของมิติการประเมินโครงการมีมิติที่เพิ่มขึ้น ใช้การพิจารณาได้จากการตั้งคำถามการประเมิน (Evaluation Questions) เพื่อนำมาประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ซึ่งได้ปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP รูปแบบเดิม มาปรับขยายการประเมินผลผลิต (Products Evaluation) เพิ่มขึ้นอีก 4 ประเด็น ดังนี้ 1) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) 2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) 3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 4) การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และสามารถนำข้อมูลมาปรับปรุงโครงการและการทำโครงการใหม่ที่เกี่ยวข้องในปีงบประมาณอื่น ๆ ต่อไป จึงสรุปได้ว่า ผู้ประเมินได้เลือกใช้รูปแบบ CIPPIEST มาเป็นกรอบแนวคิดในการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
3. เพื่อประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

4. เพื่อประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และการประเมินส่วนขยายรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

4.1 การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ของโครงการ ส่วนขยาย 4 ด้าน ดังนี้

4.1.1 การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

4.1.2 การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)

4.1.3 การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)

4.1.4 การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation)

4.2 ประเมินความพึงพอใจด้านความสำเร็จของโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ

ขอบเขตของการประเมิน

เพื่อให้การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินจึงได้กำหนดขอบเขตการประเมิน ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผู้ประเมินได้ศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการประเมินโครงการ ทั้งนี้ ผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจรูปแบบหนึ่งของ สตัฟเฟิลบีม และชินคฟิลด์ (Stufflebeam and Shinkfield, 2007: 325-327) ประกอบด้วย

1) ด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความต้องการ ความจำเป็น ความเป็นไปได้ สอดคล้อง การกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการกับนโยบายส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา ระดับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และนโยบายโรงเรียน

2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความพร้อม ความพอเพียง และความเหมาะสมด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี การศึกษา และด้านเวลาในการดำเนินงานตามโครงการ

3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินความเหมาะสม กระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ การวางแผนการดำเนินงาน การปฏิบัติงานตามขั้นตอนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน

4) การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และการประเมินส่วนขยาย การประเมินโครงการ รูปแบบ CIPP แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ

4.1 การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ของโครงการ ส่วนปรับ ขยาย 4 ด้าน ดังนี้ คือ

1) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของนักเรียน เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับผู้เกี่ยวข้องผลลัพธ์สำคัญ ทั้งที่คาดหวัง และไม่คาดหวัง ทั้งทางบวกและทางลบ

2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) ผลประโยชน์ที่นักเรียน ได้รับตามความคาดหวังหรือไม่

3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) รักษาความต่อเนื่อง ของผลสำเร็จ

4) การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) ความ เหมาะสมในการนำแผนงานไปปรับประยุกต์ใช้

4.2 การประเมินความพึงพอใจด้านความสำเร็จของโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ

2. ขอบเขตของประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ และนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ของโครงการ โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน ประกอบด้วย

1) ครูผู้สอน โรงเรียนวัดรางกำหยาดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 9 คน

2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 9 คน

3) นักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 146 คน

รวมประชากร จำนวนทั้งสิ้น 165 คน

2.2 กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ได้แก่

- 1) ครูผู้สอน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 9 คน
- 2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 7 คน (ไม่นับรวมผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ ประเมิน และผู้แทนครู)
- 3) นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 52 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เนื่องจากนักเรียน ระดับช่วงชั้นนี้สามารถอ่านออก เขียนคล่องมากกว่านักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลตอบ แบบสอบถามในครั้งนี้

รวมกลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการประเมินทั้งสิ้น จำนวน 68 คน

3. ขอบเขตของตัวแปร

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST ผู้ประเมินได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับการประเมิน รูปแบบ CIPPIEST แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน คือ

1.1 การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับ ความต้องการ ความจำเป็น ความเป็นไปได้ สอดคล้อง การกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ของโครงการกับนโยบายส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา ระดับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และนโยบายโรงเรียนของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

1.2 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับ ความพร้อม ความพอเพียง และความเหมาะสมด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี การศึกษา ด้านอาคารสถานที่ และด้านเวลาในการดำเนินงานตามโครงการโครงการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2

1.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงาน ตามโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงาน การปฏิบัติงานตามขั้นตอนการดำเนินงาน การตรวจติดตามการดำเนินงาน และการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน

1.4 การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) เป็นการประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของ โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และการประเมินส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จของโครงการส่วนปรับขยาย 4 ด้าน ได้แก่

1.1 การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) ได้แก่ การประเมินผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการตามความต้องการ โดยชี้ให้เห็นว่า ไม่ว่าสิ่งที่ได้รับเกินไปกว่าที่กำหนดไว้ นั้นจะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบที่ส่งผลต่อนักเรียนที่มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยเพิ่มขึ้น และมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 หลังการดำเนินงานโครงการ

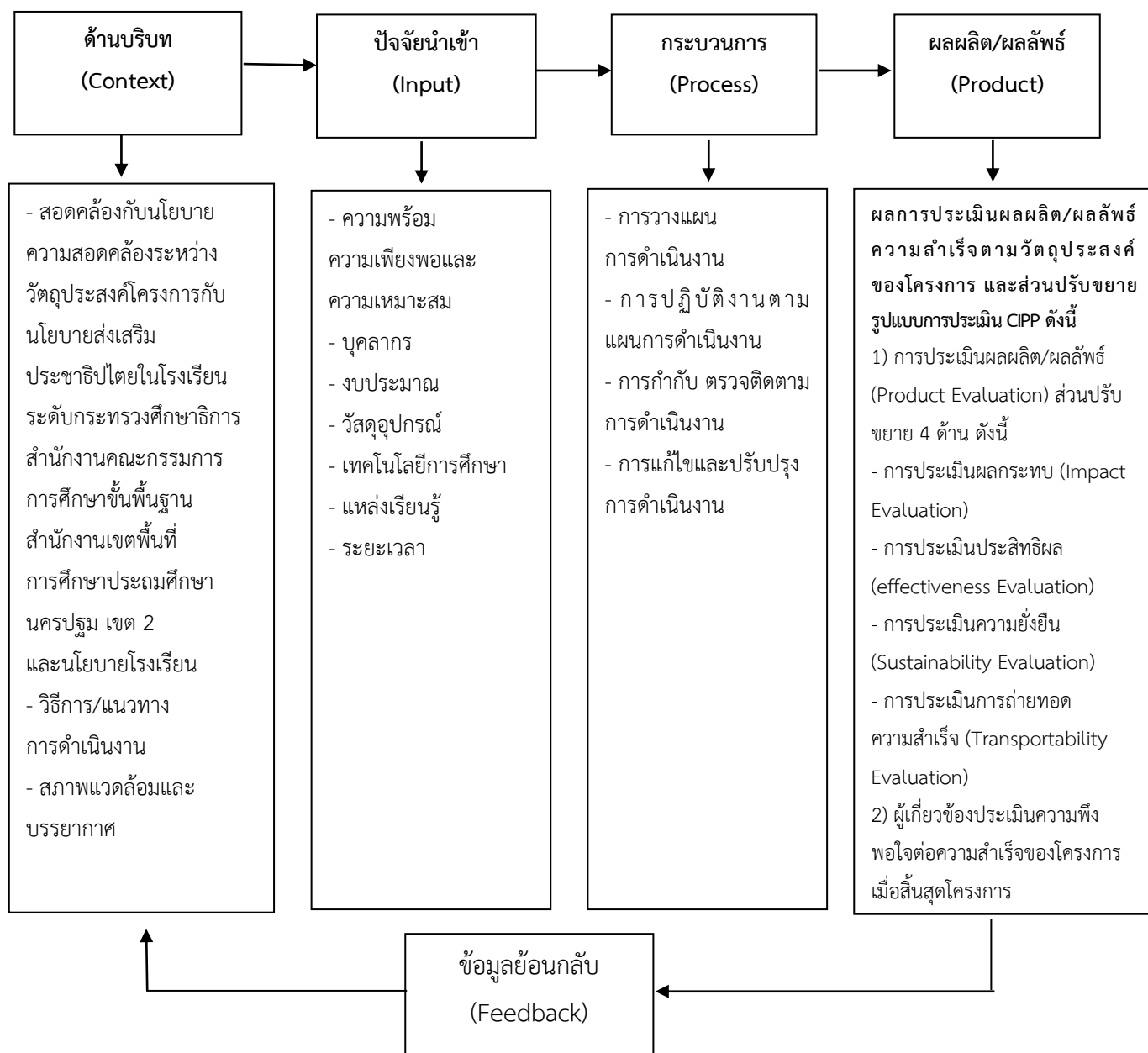
1.2 การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) ได้แก่ การประเมินการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ด้านการตอบสนอง ด้านความรู้ ด้านความสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติจริง โดยเป็นผลจากการเปรียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากโครงการกับเป้าหมายของโครงการ

1.3 การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) ได้แก่ การนำโครงการไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน โดยมุ่งพิจารณาประเมินความคงอยู่หรือความต่อเนื่องในการทำโครงการที่ประสบผลสำเร็จไปใช้ รวมถึงวิธีการในการรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของโครงการ ความสามารถในการพึ่งพาตัวเองของโครงการ สถานที่ สื่อ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ การดูแลตรวจสอบ และการขยายผลโครงการ

1.4 ด้านการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) ได้แก่ การประเมินโดยตั้งคำถามว่าโครงการมีความเหมาะสมในการนำแผนงานไปปรับประยุกต์ใช้ในชุมชน กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการครั้งต่อไป

2) การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จของโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ภาพที่ 1.1 การประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST

ที่มา: *Evaluation Theory, Model and applications.* by Daniel L. Stufflebeam, Anthony J. Shinkfield, 2007: 78, Applications, Jossey Bass.

4. ขอบเขตระยะเวลา

การดำเนินการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางก่ำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST ดำเนินการในปีการศึกษา 2564 เริ่มตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม 2564 - 31 มีนาคม 2565 แบ่งการประเมินออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินโครงการ เป็นการประเมินเพื่อวางแผนกำหนดความต้องการและความจำเป็น ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด ความเหมาะสมด้านวัตถุประสงค์ ความต้องการของชุมชน ความเป็นไปได้ และประเมินความพร้อมของโครงการ ความเพียงพอของบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ งบประมาณ การบริหารจัดการ และหน่วยงานที่สนับสนุนโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 แบ่งการประเมินเป็น 2 ส่วน คือ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) และการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม 2564 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2564 กลุ่มเป้าหมายให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามคือ ครูผู้สอน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 9 คน

ระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ เป็นการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ตามกิจกรรมของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการประเมินช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 กลุ่มเป้าหมายให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามคือ ครูผู้สอน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 9 คน

ระยะที่ 3 การประเมินหลังดำเนินโครงการ เป็นการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการประเมินระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ – 31 มีนาคม พ.ศ. 2565 กลุ่มเป้าหมายให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามคือ ครูผู้สอน จำนวน 9 คน และนักเรียน จำนวน 52 คน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ ส่วนขยายารูปแบบการประเมิน CIPP โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผลที่เกิดขึ้นกับโครงการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ของโครงการ ส่วนขยายารูปแบบการประเมินรูปแบบ CIPP กลุ่มเป้าหมายให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามคือ ครูผู้สอน จำนวน 9 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ จำนวน 7 คน (ไม่นับรวมผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ประเมิน และผู้แทนครู) โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1.1 การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการตามความต้องการ โดยชี้ให้เห็นว่า ไม่ว่าสิ่งที่ได้รับเกินไปกว่าที่กำหนดไว้นั้น จะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบที่ส่งผลต่อนักเรียนที่มีความรับผิดชอบ ระเบียบวินัยเพิ่มขึ้น และความพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียน ในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 หลังการดำเนินงานโครงการ

1.2 การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ด้านการตอบสนอง ด้านความรู้ ด้านความสามารถ นำความรู้ไปปฏิบัติจริง โดยเป็นผลจากการเปรียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากโครงการกับเป้าหมายของโครงการ

1.3 การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) การนำโครงการไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน โดยมุ่งพิจารณาประเมินความคงอยู่หรือความต่อเนื่องในการทำโครงการที่ประสบผลสำเร็จไปใช้ รวมถึงวิธีการในการรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของโครงการ ความสามารถในการพึ่งพาตัวเองของโครงการ สถานที่ สื่อ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ การดูแล ตรวจสอบ และการขยายผลโครงการ

1.4 ด้านการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) การประเมินโดยตั้งคำถามว่าโครงการมีความเหมาะสมในการนำแผนงานไปปรับประยุกต์ใช้ในชุมชน กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการครั้งต่อไป

2) การประเมินความพึงพอใจด้านความสำเร็จของโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ กลุ่มเป้าหมายให้ข้อมูลตอบแบบประเมิน คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 52 คน

กรอบแนวคิดการประเมิน

กรอบแนวคิดการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการรูปแบบ CIPPIEST ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความต้องการ ความจำเป็น ความเป็นไปได้ สอดคล้อง และการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 กับนโยบายส่งเสริมประชาธิปไตย

ในสถานศึกษา ระดับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และนโยบายโรงเรียน

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความพร้อม ความพอเพียง และความเหมาะสมด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี การศึกษา ด้านอาคารสถานที่ และด้านระยะเวลาในการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงานตามแผน การปฏิบัติงานตามขั้นตอน การดำเนินงาน การกำกับ ตรวจสอบติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน การแก้ไขและปรับปรุง การดำเนินงานโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

4. การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) เป็นการประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ความสำเร็จ ส่วนปรับขยาย รูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ของโครงการ ส่วนปรับขยาย รูปแบบการประเมิน CIPP Model แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1.1 การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) เป็นการประเมินผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการตามความต้องการ โดยชี้ให้เห็นว่า ไม่ว่าสิ่งที่ได้รับเกินไปกว่าที่กำหนดไว้ นั้นจะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบที่ส่งผลต่อนักเรียนที่มีความรับผิดชอบ ระเบียบวินัยเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 หลังการดำเนินงานโครงการ

1.2 การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ด้านการตอบสนอง ด้านความรู้ ด้านความสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติจริง โดยเป็นผลจากการเปรียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากโครงการกับเป้าหมายของโครงการ

1.3 การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) เป็นการนำโครงการไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน โดยมุ่งพิจารณาประเมินความคงอยู่หรือความต่อเนื่องในการทำ

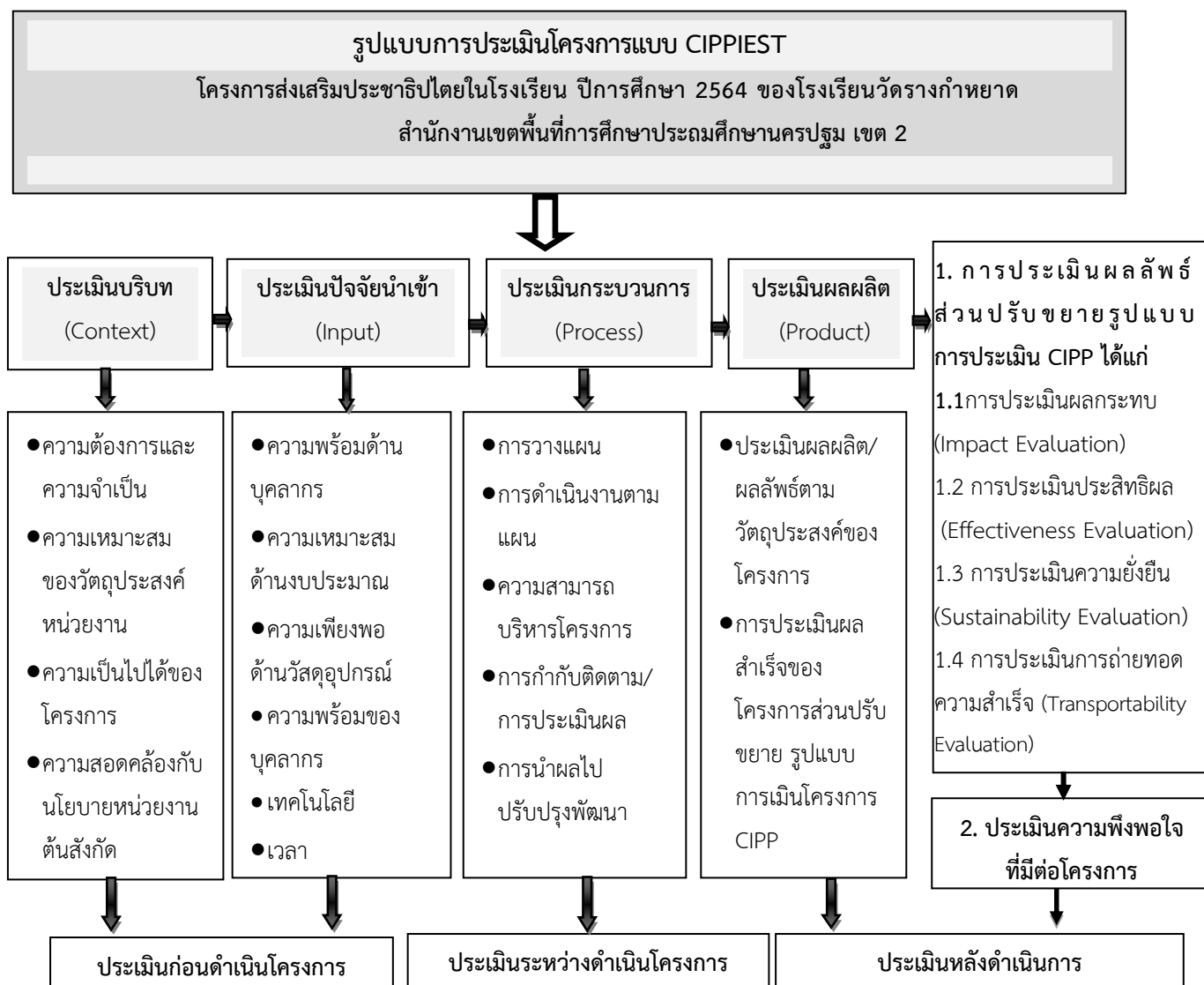
โครงการที่ประสบผลสำเร็จไปใช้ รวมถึงวิธีการในการรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของโครงการ ความสามารถในการพึ่งพาตัวเองของโครงการ สถานที่ สื่อ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ การดูแล ตรวจสอบ และการขยายผลโครงการ

1.4 ด้านการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation)

เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่าโครงการมีความเหมาะสมในการนำแผนงานไปปรับประยุกต์ใช้ในชุมชน กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการครั้งต่อไป

2) การประเมินความพึงพอใจด้านความสำเร็จของโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ โดยกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนเป็นผู้ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ประเมินเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การประพฤติปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย 3 ด้านคือ คารวธรรม สามัคคีธรรม และปัญญารธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพลเมืองประชาธิปไตย

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดของการประเมินโครงการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ประกอบด้วย กิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย กิจกรรมเลือกตั้งประธานนักเรียน กิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง กิจกรรมสานสัมพันธ์พี่สู่น้อง และกิจกรรมเครือข่ายแกนนำนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย เป็นกระบวนการดำเนินงานส่งเสริมคุณลักษณะด้านประชาธิปไตย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ ความเป็นพลเมืองดี

ตามวิถีประชาธิปไตย อันได้แก่ ด้านการยอมรับ ด้านปัญญาธรรม และด้านสามัคคีธรรม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล การมีจิตอาสา และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ อันส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พร้อมก้าวสู่ความเป็นสากล โดยอาศัยรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายจากความร่วมมือของทุกภาคีเครือข่าย

2. การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการหาข้อมูลสารสนเทศ วัดและประเมินผลที่มีการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อประกอบการตัดสินใจ ปรับปรุงและพัฒนาโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการรูปแบบ CIPPIEST ของสต๊อฟเฟิลบีม และซิงค์ฟิลด์ (Stufflebeam and Shinkfield, 2007: 325-327) มีประเด็นการประเมิน ได้แก่

2.1 การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความต้องการ ความจำเป็น ความเป็นไปได้ สอดคล้อง และการกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

2.2 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับการนำปัจจัยเข้ามามีใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ด้านอาคารสถานที่ และด้านเวลาในการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

2.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยประเมินด้านการวางแผน ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และด้านนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

2.4 การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) หมายถึง การประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และเพิ่มส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จของโครงการ ส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1.1 การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) หมายถึง การประเมินผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการตามความต้องการ โดยชี้ให้เห็นว่าไม่ว่าสิ่งที่ได้รับเกินไปกว่าที่กำหนดไว้ นั้นจะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบที่ส่งผลต่อนักเรียนที่มีความรับผิดชอบ ระเบียบวินัยเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 หลังการดำเนินงานโครงการ

1.2 การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) หมายถึง การประเมินการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ด้านการตอบสนอง ด้านความรู้ ด้านความสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติจริง โดยเป็นผลจากการเปรียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากโครงการ กับเป้าหมายของโครงการ

1.3 การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) หมายถึง การนำโครงการไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน โดยมุ่งพิจารณาประเมินความคงอยู่หรือความต่อเนื่องในการทำโครงการที่ประสบผลสำเร็จไปใช้ รวมถึงวิธีการในการรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของโครงการ ความสามารถในการพึ่งพาตัวเองของโครงการ สถานที่ สื่อ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ การดูแล ตรวจสอบและการขยายผลโครงการ

1.4 ด้านการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) หมายถึง การประเมินโดยตั้งคำถามว่าโครงการมีความเหมาะสมในการนำแผนงานไปปรับประยุกต์ใช้ในชุมชน กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการครั้งต่อไป

2) การประเมินความพึงพอใจด้านความสำเร็จของโครงการ หมายถึง การประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การประพฤติปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย 3 ด้านคือ คารวธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม และความรู้สึกละอายใจของตนเองที่มีต่อพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเปลี่ยนแปลงไปในเชิงสร้างสรรค์หรือพฤติกรรมเชิงบวกที่ดีขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 เป็นกลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบประเมิน ทั้งนี้ ครูผู้สอนจะเป็นผู้อธิบายข้อกระทงคำถามให้นักเรียน โดยวิธีการยกตัวอย่าง ทบทวนกิจกรรมที่ได้ดำเนินการ และอธิบายความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการเพื่อให้นักเรียนเข้าใจในทิศทางเดียวกัน สามารถสังเกตพฤติกรรมของตนเองและเพื่อนนักเรียน เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ที่สะท้อนความรู้ ความเข้าใจในเรื่องวิถีประชาธิปไตย สามารถประพฤติตน

เป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบของสังคม เคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานส่งเสริมคุณลักษณะด้านประชาธิปไตย เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้บทบาทหน้าที่ความเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย อันได้แก่ ด้านการยอมรับ ปัญญาธรรม และสามัคคีธรรม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล การมีจิตอาสา และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ อันส่งผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยอาศัยรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายจากความร่วมมือของทุกภาคีเครือข่าย

4. สถานักเรียน หมายถึง คณะบุคคลขององค์กรนักเรียนในโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2564 ในรูปแบบของ “คณะกรรมการสถานักเรียน” ตามระเบียบว่าด้วย คณะกรรมการสถานักเรียน โรงเรียนวัดรางกำหยาด พุทธศักราช 2560 ที่ได้กำหนดโครงสร้างสถานักเรียนและบทบาทหน้าที่ โดยร่วมกับผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาและนักเรียน แบบมีส่วนร่วม ประสาน สนับสนุน และรักษาผลประโยชน์ของนักเรียนในโรงเรียนร่วมกัน

5. ครูผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน หมายถึง ครูผู้สอนที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งจากสถานศึกษาให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษา ดูแล สนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ ประสานงาน และดำเนินงานโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

6. กิจกรรมสถานักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนกระบวนการวิถีประชาธิปไตย ด้านการยอมรับ ด้านปัญญาธรรม และด้านสามัคคีธรรม ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียนตามกระบวนการนิติธรรม และเป็นองค์กรที่จะปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมความเป็นประชาธิปไตย เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ประเทศชาติ และการเป็นพลโลกที่ดีต่อไป

7. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2564 เปิดทำการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

8. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน ปฏิบัติหน้าที่บริหารจัดการศึกษา โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2564

9. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู ซึ่งเป็นข้าราชการประจำ ปฏิบัติหน้าที่สายงานการสอนในระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และรับผิดชอบการดำเนินงานโครงการส่งเสริม

ประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 9 คน

10. นักเรียน หมายถึง นักเรียนโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2564 ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 146 คน

11. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547 โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละ 4 ปี ให้ดำรงตำแหน่ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 9 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนได้ทราบผลจากการประเมินโครงการทำให้ได้สารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุง และพัฒนาโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน อีกทั้งเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ

2. ครูผู้สอนได้แนวทางการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และวิถีประชาธิปไตย อันได้แก่ การวธธรรม ปัญญาธรรม และสามัคคีธรรม ให้มีประสิทธิภาพ

3. ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. สถานศึกษาอื่น ๆ สามารถนำผลลัพธ์ความสำเร็จของโครงการ ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผู้ประเมินได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพบริบทของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินโครงการ
4. การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
5. กิจกรรมสถานักเรียน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สภาพบริบทของโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 (2564: 1) จากการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self - Assessment Report: SAR) ตามกรอบงานประกันคุณภาพภายใน ดังนี้

1.1 ข้อมูลพื้นฐาน

โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตั้งอยู่ที่ 49 หมู่ 3 ตำบลบางภาษี อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โทรศัพท์ 034-310975 website : <http://www.Rangkumyard@gmail.com> เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีพื้นที่ 3 ไร่ 3 งาน โรงเรียนวัดรางกำหยาด เปิดทำการสอน เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2466 อาศัยศาลาการเปรียญวัดรางกำหยาดเป็นสถานที่เล่าเรียน วันที่ 15 กันยายน 2503 นายลักษณ์ ภัณฑโชติ ดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่ ได้ร่วมกับพระครูวิสุทธิคุณาธาร เจ้าอาวาสวัดรางกำหยาดและคณะกรรมการศึกษาโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ร่วมกันหาเงินสร้างอาคารเรียนถาวร แบบ ป 1 ฉ ขนาด 3 ห้องเรียน 1 หลัง ย้ายนักเรียนจากศาลาการเปรียญมาเรียน เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2504 ต่อมาอาคารเรียน 3 ห้องเรียนไม่เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอน คณะกรรมการศึกษาจึงหาเงินบริจาคจากประชาชนเพื่อสร้างอาคารเรียนเพิ่มอีก 3 ห้องเรียน สร้างเสร็จเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2509

ปีงบประมาณ 2520 ได้รับงบประมาณ สร้างอาคารเรียนแบบ 017 ขนาด 4 ห้องเรียน อีก 1 หลัง

ปี พ.ศ. 2527 ได้รับงบประมาณจาก นายสรายุทธ นิยมทรัพย์ ส.ส. จังหวัดนครปฐม เพื่อใช้สำหรับ ต่อเติมอาคารชั้นล่าง อีก 3 ห้องเรียน

ปีงบประมาณ 2529 ได้รับการจัดสรรงบประมาณก่อสร้างอาคาร สปช. 105/26 เป็นอาคาร คอนกรีต ขนาด 2 ชั้น 6 ห้องเรียน

ปีงบประมาณ 2542 ได้รับจัดสรรงบประมาณสร้างส้วม แบบ สปช.601/26 จำนวน 4 ที่นั่ง

ปีงบประมาณ 2543 ได้รับจัดสรรงบประมาณ ซ่อมหลังคาอาคารเรียน ป 1 ฉ พร้อมถนนคอนกรีต ทางเข้าโรงเรียน

ปีงบประมาณ 2545 พระมหาเพลิน ธรรมกาโม เจ้าอาวาสวัดรางคำหยาด ได้จัดทำถนน ทางเข้าหน้าบ้านพักครู ยาว 20 เมตร งบประมาณ 10,000 บาท

ปีงบประมาณ 2549 คณะกรรมการสถานศึกษาได้สร้างถนนคอนกรีตทางเข้าโรงเรียน ยาว 40 เมตร งบประมาณ 50,000 บาท

ปีงบประมาณ 2540 ได้รับจัดสรรงบประมาณ 78,000 บาท สร้างประตูเหล็ก และทาสีอาคาร จำนวน 3 หลัง

ปีงบประมาณ 2540 ได้งบประมาณจังหวัด จาก ส.ส.ชาญชัย ปทุมารักษ์ เดินสายไฟทุกอาคาร

ปีงบประมาณ 2543 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ได้จัดงานชุมนุมศิษย์เก่า วัตถุประสงค์เพื่อหารายได้จัดสร้างอาคารสงฆ์ราษฎร์ร่วมใจ เป็นอาคารแบบ สปช. 205/26 งบประมาณ 1,600,000 บาท

ปี พ.ศ.2544 ได้รับการจัดสรรงบประมาณสร้างลานกีฬาอเนกประสงค์พร้อมอุปกรณ์ งบประมาณ 120,000 บาท

ปี พ.ศ.2546 ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จำนวน 50,000 บาท จัดสรรงบประมาณสื่อเทคโนโลยี โทรทัศน์จำนวน 3 เครื่อง เครื่องเล่นวีซีดี จำนวน 5 เครื่อง เครื่องปริ้นเตอร์ จำนวน 1 เครื่อง ได้รับเงินงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบล บางภาษี จำนวน 600,000 บาท จัดทำเขื่อนกั้นดินและคูระบายน้ำบริเวณรอบโรงเรียน

ปี พ.ศ.2551 ได้รับอาคาร ป1 ฉ นำไม้ไปสร้างเป็นอาคารห้องสมุด โดยพระเดชพระคุณ พระพิพัฒน์วิริยาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดไร่ขิง และพระวิสุทฐัทธธาดา รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย และเลขานุการเจ้าคณะภาค 2 เป็นประธานดำเนินการก่อสร้าง อาคาร“ชุดิมาประชารังสรรค์” โดยร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ คณะครู และประชาชน ใช้งบประมาณก่อสร้างทั้งสิ้นจำนวน 4,421,027 บาท วางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 และทำพิธีส่งมอบอาคาร เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2552

ปี พ.ศ.2560 ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ก่อสร้างส้วม สพฐ. 4 ที่นั่ง จำนวน 1 หลัง และปรับปรุงบ้านพักครู งบประมาณ 500,000 บาท ส่งมอบงานเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560

- กรกฎาคม 2560 ดำเนินการก่อสร้างป้ายชื่อโรงเรียนวัดรางกำหยาด ขนาดความกว้าง 3.20 เมตร ความสูง 3.30 เมตร แกะสลักบนหินอ่อน บริเวณด้านหน้าประตูทางเข้าโรงเรียน โดยคุณประพันธ์ คุณกิมซุย วงศ์ศรีสุนทร (ประพันธ์ฟาร์ม) งบประมาณ 80,940 บาท และทำพิธีเปิดป้ายชื่อโรงเรียนเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2560

- สิงหาคม 2560 ดำเนินการติดตั้งตะแกรงกันนก รอบบริเวณอาคารอเนกประสงค์ “สงฆ์ราษฎร์ร่วมใจ” และปรับปรุงทัศนียภาพอาคาร โดยการสนับสนุนงบประมาณจากพระเดชพระคุณ พระเทพศาสนาภิบาล รองเจ้าคณะจังหวัดนครปฐม เจ้าอาวาสวัดไร่ขิง พระอารามหลวง ประธานมูลนิธิ หลวงพ่อวัดไร่ขิง งบประมาณ 250,000 บาท

- ตุลาคม 2560 รับมอบเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน จำนวน 10 ชุด จากพระครูวินัยธรทวีป ปสนโน เจ้าอาวาสวัดรางกำหยาด งบประมาณ 120,000 บาท

- พฤศจิกายน 2560 รับมอบเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน จำนวน 5 ชุด จากพระเทพศาสนาภิบาล รองเจ้าคณะจังหวัดนครปฐม เจ้าอาวาสวัดไร่ขิง พระอารามหลวง ประธานมูลนิธิหลวงพ่อวัดไร่ขิง พร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศ จำนวน 2 เครื่อง งบประมาณ 120,000 บาท

- พฤศจิกายน 2560 ดำเนินการปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์ เพื่อรองรับการติดตั้งเครื่องปรับอากาศโดยพระราชวรเมธี (ประสิทธิ์ พรหมรังสี) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร งบประมาณ 135,000 บาท

- ปี พ.ศ.2561 ได้รื้อถอนอาคารเรียน 017 และก่อสร้างอาคารเรียน 104/26 ขนาด 2 ชั้น 4 ห้องเรียนใต้ถุนโล่ง โดยการสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิหลวงพ่อวัดไร่ขิง และคุณสุรสิทธิ์ ดิยะวัชรพงศ์ ประธานกรรมการบริหารบริษัท แอล เอ ไบซีเคิล (ประเทศไทย) จำนวน 2,700,000 บาท และกำหนดพิธีเปิดอาคาร เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2562

- ปี พ.ศ. 2562 วันที่ 4 สิงหาคม 2562 เวลา 08.39 น. จัดพิธีรับมอบอาคารเรียน และเปิดป้ายอาคารเรียน “คุณพ่อเอี้ยว คุณแม่สมจิตต์ ดิยะวัชรพงศ์” โดยมูลนิธิหลวงพ่อวัดไร่ขิง ร่วมกับคุณสุรสิทธิ์ ดิยะวัชรพงศ์ ประธานกรรมการบริหารบริษัท แอล เอ ไบซีเคิล (ประเทศไทย) ณ โรงเรียนวัดรางกำหยาด โดยมีสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (สุชิน อคฺคชิโน) เลขานุการในสมเด็จพระสังฆราช ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร องค์ประธานฝ่ายสงฆ์ ได้เมตตาเปิดป้ายอาคารเรียน โดยมีพระเทพศาสนาภิบาล ประธานมูลนิธิหลวงพ่อวัดไร่ขิง เจ้าอาวาสวัดไร่ขิง พระอารามหลวง รองเจ้าคณะจังหวัดนครปฐม พระเทพวรเมธี (ประสิทธิ์ พรหมรังสี ป.ธ.5, ดร.) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร องค์อุปถัมภ์โรงเรียนวัดรางกำหยาด ถวายการต้อนรับ

และนายชาญนะ เอี่ยมแสง ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม นายสนธิ แยมเกษร รองเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้แทนรับมอบอาคารเรียน และร่วมพิธีทอดผ้าป่า เพื่อการศึกษาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนวัดรางกำหยาด

- พระเทพศาสนาภิบาล ประธานมูลนิธิหลวงพ่อดำไร่ชิง เจ้าอาวาสวัดไร่ชิง พระอารามหลวง รองเจ้าคณะจังหวัดนครปฐม ได้ให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนงบประมาณจัดทำแปลงเกษตรอินทรีย์ เพื่ออาหารกลางวัน งบประมาณ 100,000 บาท และปรับปรุงภูมิทัศน์ด้านหน้าโรงเรียน งบประมาณ 46,830 บาท

- นายจำรัส ตั้งตระกูลธรรม นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองไร่ชิง และคณะ ได้มอบโต๊ะ-เก้าอี้ นักเรียน จำนวน 80 ชุด มูลค่า 72,000 บาท ให้กับนักเรียนโรงเรียนวัดรางกำหยาด

- พระเทพพรเมธี (ประสิทธิ์ พรหมรสี, ดร.) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร มอบอาคารโรงเก็บของ (โดยใช้วัสดุสิ่งปลูกสร้างบางส่วนจากการรื้อถอนอาคารเรียน 017) จำนวน 1 หลัง มูลค่า 30,000 บาท สนับสนุนการก่อสร้างสนามเด็กเล่น 20,000 บาท

- นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด รับมอบพระพุทธรูป องค์หลวงพ่อดำไร่ชิงจำลอง ขนาดหน้าตัก 9 นิ้ว จำนวน 1 องค์ ไว้สำหรับจัดกิจกรรมพิธีการ ของโรงเรียน จากคุณสุระสิทธิ์ ตียะวัชรพงศ์ ประธานกรรมการบริหารบริษัท แอล เอ โปซิเคิล (ประเทศไทย)

- คุณวิโรจน์ คุณขมขนาด โรจนภัทรากุล ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้สนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างเรือนขนาด 10,000 บาท (โดยใช้วัสดุ สิ่งปลูกสร้างบางส่วนจากการรื้อถอนอาคารเรียน 017)

- คุณเจริญ จันทร์ฉาย ได้สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 150,000 บาท เพื่อปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารโรงฝึกงานเพื่อใช้เป็นโรงอาหารสำหรับนักเรียน (โดยใช้วัสดุสิ่งปลูกสร้างบางส่วน จากการรื้อถอนอาคารเรียน 017)

1.2 ข้อมูลผู้บริหาร

ผู้อำนวยการโรงเรียน ชื่อ นางสาวพิชชาพร นามสกุล อุ่นศิริ โทรศัพท์ 097-9359955 E-mail pichapicha2010@gmail.com วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบัน

1.3 ข้อมูลนักเรียน (ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2564) จำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้น 146 คน จำแนกเป็นระดับปฐมวัย 40 คน ระดับประถมศึกษา 106 คน จำแนกตาม ระดับชั้นที่เปิดทำการเรียนการสอน ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลนักเรียน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2564

ระดับชั้นเรียน		อ.2	อ.3	รวม	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	รวม	รวมทั้งหมด
จำนวนห้อง		1	1	2	1	1	1	1	1	1	6	8
เพศ	ชาย	12	12	24	10	13	7	11	9	7	57	82
	หญิง	8	8	16	7	7	10	12	7	6	49	69
รวม		20	20	40	17	20	17	23	16	13	106	146

1.4 ข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตารางที่ 2.2 ข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2564

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง/ วิทยฐานะ	วุฒิ	วิชาเอก	สอนวิชา/ ชั้น	จำนวนครั้ง/ ชั่วโมงที่รับ การพัฒนา/ปี
1. นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ	ผอ/คศ.3	ปร.ด.	การบริหารการศึกษา	-	-
2. นางสุนี บุญพันธุ์	ครู/คศ.3	ค.บ.	การปฐมวัย	ปฐมวัย	30
3. นางสาวอภิญญา เดชกุญชร	ครู คศ.1	วท.บ.	การบริหารการศึกษา	ป.5	30
4. นายพรศักดิ์ พัดฉวี	ครู คศ.2	วท.บ.	การบริหารการศึกษา	ป.4	30
5. นางสาวบุศรา สภาภัทรานนท์	ครูค.ศ.1	ค.บ.	การบริหารการศึกษา	ป.1	30
6. นางสาวพนิดา เรนชนะ	ครูค.ศ.1	ค.บ.	ภาษาไทย	ป.6	30
7. นางอารีย์รัตน์ ศรีนิมิตร	ครูค.ศ.1	ค.บ.	สังคมศึกษา	ปฐมวัย	30
8. นางสาวน้ำอ้อย มะกรูดอินทร์	ครูผู้ช่วย	ค.บ.	ภาษาอังกฤษ	ป.2	30
9. นางสาวพัสวรรณ เหมรังคะ	ครูผู้ช่วย	ค.บ.	คณิตศาสตร์	ป.3	30
10. นางสาวชลธิชา โบวิเชียร	ครูผู้ช่วย	ค.บ.	คณิตศาสตร์	ป.4	30
11. นายสิทธิโชค เหมทอง	ครูอัตราจ้าง	วท.บ	พลศึกษา	ป.3	30
12. นางสาวไพริน กองศรี	ธุรการ	ป.ตรี	การจัดการทั่วไป	-	-

1.5 ข้อมูลอาคารสถานที่

อาคารเรียน จำนวน 3 หลัง อาคารประกอบ จำนวน 4 หลัง ส้วม 2 หลัง สนามเด็กเล่น 1 สนาม สนามฟุตบอล 1 สนาม สนามตะกร้อ 1 สนาม บ้านพักครู 1 หลัง

1.6 ข้อมูลงบประมาณ (รับ-จ่าย)

ตารางที่ 2.3 ข้อมูลแสดงงบประมาณที่ได้รับ

รายรับ	จำนวน/บาท	รายจ่าย	จำนวน/บาท
เงินงบประมาณ	258,800	งบดำเนินการ/เงินเดือน-ค่าจ้าง	-
เงินนอกงบประมาณ	-	งบพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	258,800
เงินอาหารกลางวัน	280,000	เงินอาหารกลางวัน	280,000
ปัจจัยพื้นฐาน	65,400	ปัจจัยพื้นฐาน	65,400
รวมรายรับ	604,200	รวมรายจ่าย	604,200

1.7 ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

1. สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนชนบทพื้นที่ราบลุ่ม มีประชากรประมาณ 2,589 คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ วัดรางกำหยาด วัดนักบุญอันเดร ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โรงงาน เอส.ที.วี. อาชีพหลักของชุมชนคือ อาชีพรับจ้างและเกษตรกรรม เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะกับการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ แห่เทียนพรรษา บวชนาค งานมงคลสมรส เป็นต้น

2. ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบอาชีพ (คิดเป็นร้อยละ) ดังนี้ อาชีพรับจ้าง และเกษตรกร ทำนา และเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 100 นับถือศาสนาพุทธ สภาพเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี 20,000 บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 4 คน รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว 16,600/เดือน

3. โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียนเป็นที่ราบลุ่ม โรงเรียนอยู่ติดกับชุมชนได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากชุมชนเป็นอย่างดี

1.8 แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ห้องสมุด มีขนาด 108 ตารางเมตร จำนวนหนังสือในห้องสมุด 3,000 เล่ม การสืบค้นหนังสือและการยืม – คืน ใช้ระบบคิวอาร์ จำนวนนักเรียนที่ใช้ห้องสมุดในปีการศึกษาที่รายงาน ค่าเฉลี่ย 80 คนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 59.26 ของนักเรียนทั้งหมด

2. ห้องปฏิบัติการ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 ห้อง

3. คอมพิวเตอร์ จำนวน 25 เครื่อง ใช้เพื่อการเรียนการสอน 20 เครื่อง ใช้เพื่อการบริหารจัดการ 5 เครื่อง ใช้เพื่อสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต 25 เครื่อง

- จำนวนนักเรียนที่สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในปีการศึกษา 2564 ค่าเฉลี่ย 75 ต่อคนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 55.56 ของนักเรียนทั้งหมด

1.9 คำขวัญโรงเรียน

เรียนดี มีวินัย ใซ้ชีวิตพอเพียง

1.10 ปรัชญาโรงเรียน

การศึกษาพัฒนาคน พัฒนางาน พัฒนาความคิด และสร้างจิตวิญญาณ

1.11 คติพจน์โรงเรียน

ปัญญา นรานุ รตน์ ปัญญาเป็นรัตนของนรชน

1.12 พันธกิจ (Mission)

1. จัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
3. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ
4. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ มีสมรรถนะด้านภาษา และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
5. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) บนพื้นฐานความเป็นไทย
6. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาคุณภาพ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21
7. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับความปลอดภัยจากภัยพิบัติ ภัยคุกคามทุกรูปแบบเพื่อรองรับวิถีชีวิตใหม่

1.13 เป้าประสงค์หลัก (Goal)

1. ผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาศักยภาพให้มีสมรรถนะ คุณลักษณะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

2. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษาได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยพิบัติ และภัยคุกคามทุกรูปแบบ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดี
3. ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ และได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ
4. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ มีสมรรถนะด้านภาษา และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
5. ครู บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) บนพื้นฐานความเป็นไทย
6. สถานศึกษา มีระบบบริหารจัดการศึกษาคุณภาพ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21
7. สถานศึกษา และห้องเรียนมีรูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลอย่างเป็นระบบด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล

1.14. กลยุทธ์ของโรงเรียน (Strategic)

- กลยุทธ์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและปลอดภัยทุกรูปแบบ
- กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ความเป็นเลิศ
- กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในการเรียนรู้ และการจัดการศึกษา
- กลยุทธ์ที่ 4 จัดการศึกษาเพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- กลยุทธ์ที่ 5 จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- กลยุทธ์ที่ 6 มีรูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพด้วยนวัตกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ศตวรรษที่ 21

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

การดำเนินการเพื่อพัฒนานักเรียนแต่ละด้านจำเป็นต้องมีการปฏิบัติงานในหลายลักษณะ การปฏิบัติงานในลักษณะโครงการที่ประกอบด้วยสมาชิกมาร่วมกันทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ ถือว่าเป็นกิจกรรมการปฏิบัติงานที่ได้รับความนิยม การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ จึงมีความสำคัญที่ควรรับรู้ ดังนี้

2.1 ความหมายของการประเมินโครงการ

นักการศึกษาได้ให้คำจำกัดความของการประเมินทางการศึกษาต่าง ๆ กันดังนี้

พิสนุ พงศ์ศรี (2557: 68) กล่าวถึงความหมายของการประเมินโครงการโดยรายละเอียดตามช่วงเวลาของการดำเนินการ ดังนี้

การประเมินก่อนการดำเนินโครงการ หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของโครงการโดยนำสารสนเทศหรือผลของการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจทำโครงการทดลอง หรือนำร่อง ปรับเปลี่ยน หรือระงับโครงการ

การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของโครงการโดยนำสารสนเทศ หรือผลของการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อปรับปรุงโครงการให้ประสบความสำเร็จ

การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของโครงการโดยนำสารสนเทศ หรือผลของการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อขยายผลปรับเปลี่ยนก่อนจะดำเนินการต่อไปหรือยกเลิกโครงการ

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2555: 25) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเชิงระบบเพื่อการตรวจสอบหรือบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการบริหารจัดการ ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

ธีรศักดิ์ อุณารมย์เลิศ (2556: 6) ได้อธิบายความหมายของการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของกิจกรรมหรือผลที่เกิดขึ้นจากโครงการในด้านความสำเร็จ ความล้มเหลว จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา อุปสรรค โดยมีกระบวนการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้การประเมินโครงการยังมีประโยชน์ในแง่การนำสารสนเทศไปสู่การปรับปรุงการดำเนินกิจกรรมโครงการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วีระยุทธ ขาตะกาญจน์ (2556: 622) กล่าวว่า หากพิจารณาความหมายที่เป็นแนวคิดพื้นฐานของการประเมิน จะพบว่ามีแนวคิดใน 2 ลักษณะคือ การประเมินในเชิงการวัด (Measurement) เป็นลักษณะของการประเมินตามหลักการทางวิทยาศาสตร์เน้นความเป็นปรนัย เชิงประจักษ์ ความน่าเชื่อถือของการวัด ความเป็นมาตรฐานของเครื่องมือที่ใช้วัด การใช้สถิติวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อหาข้อสรุป รวมทั้งการค้นหาเกณฑ์มาตรฐานเพื่อการเปรียบเทียบกับประเมินในเชิงของการวิจัยประยุกต์ (Applied research) ที่เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเสนอเป็นทางเลือกในการตัดสินใจทางการบริหารจัดการโครงการ มากกว่าใช้สำหรับการตัดสินค่าของโครงการ

อนันต์ นามทองตัน (2557: 1) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลกิจกรรมหรือการปฏิบัติงานโครงการ โดยมีวิธีดำเนินการอย่างเป็นระบบ

มีระเบียบวิธี ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อนำผลการปฏิบัติกิจกรรมมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด เพื่อใช้ในการตัดสินใจ จัดทำ ระบุ ยุบเลิก พัฒนาโครงการ และให้ได้ทราบว่าโครงการดังกล่าวนี้มีจุดเด่น จุดด้อย สมควรปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นอย่างไร หรือไม่ควรทำโครงการนั้นอีกต่อไป

โสภา แซ่ลี (2558: 9) กล่าวถึงการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ และพิจารณาบ่งชี้ให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการอย่างมีระบบแล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้น เพื่อดำเนินงานต่อไปหรือจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้นเสียหรือนำข้อมูล ปัญหา อุปสรรคที่พบในการประเมินโครงการ นำไปใช้เป็นแนวทางดำเนินโครงการที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงกันต่อไป

ทัศนพล เรืองศิริ (2559: 10) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการเป็นกระบวนการในการตัดสินใจคุณค่าของการบริหารจัดการโครงการ โดยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ เพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่เพียงใด มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงโครงการ

พัทตร์พิไล วงศ์ละ (2560: 37) การประเมินผลโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์พิจารณาข้อมูล ตลอดจนการเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการกำหนดคุณค่าการดำเนินงานของโครงการเพื่อทราบจุดเด่น จุดด้อยของโครงการว่าตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนงานหรือโครงการเป็นไปตามหลักการและขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ หรือมีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง มีผลกระทบที่เกิดจากโครงการอย่างไรบ้าง เกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใด เพื่อใช้ในการตัดสินใจว่าจะดำเนินการต่อหรือยุติโครงการนั้น

อนุชา ครสสิงห์ (2560: 18) การประเมินโครงการ หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ได้สารสนเทศในการช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการบริหารโครงการ การประเมินเป็นการบ่งชี้คุณค่าของโครงการ ทำให้ทราบว่าโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่เพียงใด การประเมินสามารถทำได้ทั้งการประเมินก่อนเริ่มโครงการ การประเมินขณะที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ และการประเมินผลโครงการหลังจากการดำเนินงานสิ้นสุดลงแล้ว

จตุพร เขยสาคร (2561: 12) การประยุกต์ใช้วิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ มาเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำในรูปแบบของสารสนเทศ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาแนวทางในการปรับปรุง ช่วยในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ และตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการที่ดำเนินการอยู่ว่ามีผลสัมฤทธิ์ดีมากน้อยเพียงใด

พีทซ์แพททริก แซนเดอร์ และวอร์เธน, (Fitzpatrick, Sanders, and Worthen (2014: 5) อ้างอิงจาก พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557: 39) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า เป็นวิธีการสืบหา

ข้อมูลและพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับโครงการ 3 ประเด็นคือ 1) การกำหนดมาตรฐานเพื่อใช้ตัดสินคุณภาพโดยเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด 2) การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และ 3) การประยุกต์ใช้มาตรฐานเพื่อตัดสินคุณค่า คุณภาพ คุณประโยชน์ ประสิทธิภาพหรือความสำคัญของโครงการ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อเสนอแนะที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องตัดสินใจได้ว่าควรปรับปรุง ดำเนินการต่อไปหรือขยายโครงการ

สตัฟเฟิลบีม และ ชิงค์ฟิลด์, (Stufflebeam and Shinkfield, 1990: 159) ให้ความหมายว่าการประเมินโครงการเป็นกระบวนการของการแสวงหา การพรรณนาการได้มาซึ่งข้อมูล ตลอดจนการเตรียมข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและแสวงหาทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการ

ซัซเมน (Suchman, 1990: 93) ได้ให้ความหมายว่าการประเมินโครงการ หมายถึง การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือการใช้เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริงและเชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงการ เพื่อตัดสินใจว่าโครงการดังกล่าวดีหรือไม่ดีอย่างไร หรือเป็นการค้นหาว่าผลของกิจกรรมที่วางไว้ในโครงการประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ หรือความมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

ครอนบาช (Cronbach, 1980: 672) ได้ให้ความหมายว่าการประเมินโครงการ หมายถึง การพิจารณาคูณค่าของสิ่ง ๆ หนึ่ง ประกอบด้วย การจัดหาสารสนเทศเพื่อตัดสินใจคุณค่าของแผนงาน ผลผลิต กระบวนการ หรือการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือการพิจารณาศักยภาพของทางเลือกต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

รอสซี และฟรีแมน (Rossi and Freeman, 2004: 16) ให้ความหมายโดยอิงกับแนวคิดของการวิจัยทางสังคมศาสตร์ว่า การประเมินโครงการเป็นการวิจัยเชิงประยุกต์ที่มีการประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยทางสังคมศาสตร์อย่างเป็นระบบ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโครงการสาธารณะที่จัดทำขึ้น เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงสภาพแวดล้อมขององค์การและการให้บริการสังคม

2.2 ประเภทของการประเมินโครงการ

ในการประเมินโครงการใด ๆ ผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินอย่างลึกซึ้ง เพื่อจะสามารถนำแนวคิดและวิธีการต่าง ๆ ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในงานอย่างเหมาะสม สำหรับเนื้อหาของการประเมินโครงการจะเริ่มจากการทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของการประเมินโครงการ ซึ่งประกอบด้วยความหมายและความสำคัญของการประเมิน จากนั้นจะเป็นประเภทของการประเมินและขั้นตอนของการประเมิน โดยมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

พิกุล เอกวางกูร (2558: 39) ได้พิจารณาจัดประเภทของการประเมิน สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. แบ่งตามวัตถุประสงค์การประเมิน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การประเมินความก้าวหน้า (Formative evaluation) เป็นการประเมินระหว่าง การดำเนินโครงการ เพื่อพิจารณาความก้าวหน้าของโครงการว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ส่วนใด เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพของการดำเนินงานมากขึ้น

1.2 การประเมินผลสรุป (Summative evaluation) เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุด โครงการเพื่อตัดสินความสำเร็จของโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใดหรือบรรลุเป้าหมาย ที่ควรจะเป็นเพียงใด

2. แบ่งตามช่วงเวลาของการประเมิน แบ่งได้เป็น 5 ประเภท ดังนี้

2.1 การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs assessment) นับว่าเป็นการประเมิน ความต้องการจำเป็นของโครงการในเบื้องต้นก่อนที่จะจัดทำโครงการใด ๆ เป็นการประเมินที่มี ประโยชน์ต่อการวางนโยบายและการวางแผน เพื่อให้ได้แนวคิดของการจัดโครงการที่สามารถสนอง ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้

2.2 การประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility study) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณา ความเป็นไปได้ของโครงการที่จะดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ถึงปัจจัย/เงื่อนไขที่จำเป็นต่อความสำเร็จ ของโครงการ มักจะประเมินในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการบริหาร

2.3 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) เป็นการประเมินสิ่งที่ป้อนเข้าสู่ โครงการว่ามีความเหมาะสมเพียงใดก่อนที่จะเริ่มโครงการ สิ่งที่ป้อนเข้า เช่น คน วัตถุดิบ อุปกรณ์ เครื่องมือ งบประมาณ เป็นต้น

2.4 การประเมินกระบวนการ (Process evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการ ดำเนินการตามที่กำหนดทำการประเมินในขณะที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ เพื่อใช้ผลการปรับปรุง หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ซึ่งมีลักษณะครอบคลุม การประเมิน ความก้าวหน้า (Formative evaluation) ของโครงการ

2.5 การประเมินผลผลิต (Output / Product evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จาก โครงการโดยตรงและเป็นผลที่คาดหวังจากโครงการว่าผลที่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของโครงการมากน้อยเพียงใด

2.6 การประเมินผลกระทบ (Outcome / Impact evaluation) เป็นการประเมินผล ที่ได้จากผลของโครงการทั้งที่คาดหวังและไม่ได้คาดหวัง ซึ่งเป็นผลทางบวกและทางลบ เพื่อนำผล ไปประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ เช่น การยกเลิก หรือดำเนินโครงการดังกล่าวต่อไป

2.7 การประเมินงานประเมิน (Meta evaluation) นับว่าเป็นการประเมินผลแบบหนึ่ง ของการประเมินอีกครั้งหนึ่ง เพื่อศึกษาความถูกต้อง เหมาะสมของการประเมินและผลการประเมิน วิธีการนี้ยังไม่แพร่หลายมากนัก

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2555: 72) กล่าวถึง ประเภทของการประเมินโครงการว่า การประเมินโครงการแบ่งออกได้เป็นหลายประเภทแล้วแต่เกณฑ์ที่ใช้แบ่ง สรุปได้ ดังนี้

1. แบ่งตามลำดับเวลาการบริหารโครงการ ได้การประเมินเป็น 3 ประเภท คือ

1.1 การประเมินก่อนเริ่มโครงการหรือก่อนนำโครงการไปปฏิบัติ เป็นการประเมินที่อยู่ในขั้นตอนของการวางแผนโครงการ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ก่อนลงมือดำเนินการจัดทำโครงการ ซึ่งอาจทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ

1.1.1 การศึกษาความเหมาะสมของโครงการ โดยการพิจารณาปัญหาและความต้องการเป็นในการจัดทำโครงการ อาจใช้เทคนิคของการสำรวจความต้องการหรืออาจจะใช้เทคนิคของการศึกษาความเป็นไปได้ ซึ่งเป็นการพิจารณาสภาพความพร้อมของการจัดทำโครงการในด้านต่าง ๆ ที่จะทำให้มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง

1.1.2 การวิเคราะห์โครงการหรือการประเมินร่างโครงการ เป็นการพิจารณาเอกสารโครงการเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของสิ่งที่กำหนดความสอดคล้องระหว่างหัวข้อต่าง ๆ ตั้งแต่หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ เป็นต้น เพื่อให้โครงการที่เสนอมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1.2 การประเมินขณะดำเนินงาน เป็นการประเมินที่จัดทำในระหว่างการดำเนินโครงการ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาความก้าวหน้าของโครงการเป็นช่วง ๆ และเพื่อจะดูว่าการดำเนินโครงการได้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรในแต่ละช่วงของการดำเนินงาน ข้อมูลสารสนเทศที่จะได้นำมาใช้เพื่อการปรับปรุงการดำเนินโครงการเพื่อให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นในช่วงระยะต่อไป การประเมินขณะดำเนินงานนี้ต้องอาศัยกลไกของระบบการกำกับติดตามงานมาช่วย จึงจะทำให้การประเมินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 การประเมินหลังการดำเนินงาน เป็นการประเมินที่จัดทำขึ้นเมื่อการดำเนินโครงการเสร็จสิ้นลงแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบดูว่าเมื่อได้ดำเนินโครงการจนสิ้นสุดแล้วได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ตลอดจนการติดตามตรวจสอบผลกระทบหรือผลข้างเคียงว่ามีอะไรเกิดขึ้นตามมาอีกบ้าง กล่าวโดยสรุปการประเมินหลังการดำเนินงานมีจุดเน้น ดังนี้

1.3.1 เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นและผลกระทบของโครงการ

1.3.2 เป็นการประเมินผลรวมสรุปของโครงการทั้งหมดคือ การประเมินตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน ค่าใช้จ่าย และผลผลิตของโครงการ

2. แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน ได้การประเมินเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การประเมินความก้าวหน้าของโครงการ เป็นการประเมินขณะที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ โดยมีจุดมุ่งตรวจสอบควบคุม กำกับ ดูแลการดำเนินงาน ตลอดจนการศึกษาค้นคว้า

ปัญหา อุปสรรคและข้อบกพร่องต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินโครงการ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้เป็นไปด้วยความราบรื่น บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

2.2 การประเมินผลรวมสรุป เป็นการประเมินหลังจากเสร็จสิ้นโครงการแล้ว เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เพื่อมุ่งตรวจสอบว่าโครงการประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายตามที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด ผลการประเมินจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจว่าควรยุติโครงการดำเนินโครงการต่อไป หรือปรับขยายโครงการในช่วงระยะต่อไป

3. แบ่งตามสิ่งที่ถูกประเมิน ได้การประเมินเป็น 4 ประเภท คือ

3.1 การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม เป็นการประเมินเกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมาย สภาพเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาและความต้องการของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ว่ามีความสอดคล้องเอื้อต่อการจัดทำโครงการหรือไม่ ตลอดจนทรัพยากรและข้อจำกัดต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการสารสนเทศที่ได้นำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานระดับสูงกว่าและบริบทหรือสภาพขององค์กรที่จะจัดทำโครงการ

3.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินความพร้อมทั้งในเชิงคุณภาพและความพอเพียงของทรัพยากรต่าง ๆ ก่อนเริ่มโครงการ ว่ามีทรัพยากรพร้อมที่จะดำเนินโครงการได้หรือไม่ สารสนเทศที่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการของการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินโครงการสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3.3 การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินขณะดำเนินงานหรือประเมินความก้าวหน้าของโครงการ สารสนเทศที่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงการดำเนินโครงการ

3.4 การประเมินผลผลิตหรือผลงาน เป็นการประเมินหลังจากการดำเนินโครงการสิ้นสุดลงแล้ว ประกอบด้วย การประเมินผลลัพธ์ โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของผลผลิตเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการและการประเมินผลกระทบ โดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของแผนงานหรือองค์การ สารสนเทศที่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจคุณค่าของผลผลิตของโครงการทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อกำหนดตัดสินใจว่าจะคงโครงการไว้ ปรับขยายหรือยกเลิกโครงการ

4. แบ่งตามหลักที่ยึดในการประเมิน ได้การประเมินเป็น 2 ประเภท คือ

4.1 การประเมินที่อิงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการหรืองานเป็นเกณฑ์ เป็นการประเมินที่ตัดสินคุณค่าของโครงการจากการเปรียบเทียบผลของโครงการกับผลที่คาดหวังตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการ

4.2 การประเมินที่ไม่อิงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการ เป็นการประเมินที่ไม่จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการประเมินให้สอดคล้องกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการ กล่าวคือ การตัดสินใจคุณค่าของโครงการควรเน้นที่การตีค่าของผลทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากโครงการ ซึ่งประกอบด้วย การประเมินผลที่คาดหวังตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการและผลที่มีได้คาดหวัง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินโครงการแบ่งได้เป็นหลายประเภทตามเกณฑ์ที่ใช้จำแนก เช่น แบ่งตามลำดับเวลาการบริหารโครงการ แบ่งตามวัตถุประสงค์ของโครงการ แบ่งตามสิ่งที่ถูกประเมิน และแบ่งตามหลักที่ยึดในการประเมิน เพื่อจะสามารถนำแนวคิดและวิธีการต่าง ๆ ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการประเมินงานได้อย่างเหมาะสม สำหรับเนื้อหาของการประเมินโครงการจะเริ่มจากการทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของการประเมินโครงการในการประเมินโครงการใด ๆ ผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินอย่างลึกซึ้งต่อไป

2.3 ความมุ่งหมายของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการซึ่งเป็นกระบวนการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ การรับทราบความมุ่งหมายของการประเมินโครงการมีความสำคัญตามความคิดเห็นของนักการศึกษา ดังนี้

น็อกซ์ (Knox, 1992: 199) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อแสดงให้เห็นถึงเหตุผลที่ชัดเจนของโครงการ อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการตัดสินใจว่าลักษณะใดของโครงการมีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งจะต้องทำการประเมินเพื่อหาประสิทธิผลและข้อมูลชนิดใดที่จะต้องเก็บรวบรวมไว้เพื่อการวิเคราะห์

2. เพื่อรวบรวมหลักฐานความเป็นจริงและข้อมูลที่จำเป็น เพื่อนำไปสู่การพิจารณาถึงประสิทธิผลของโครงการ

3. เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การสรุปผลของโครงการ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ฟรีแมน (Freeman, 1993: 15) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อพิจารณาถึงคุณค่าและการคาดคะเนคุณประโยชน์ของโครงการ

2. เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโครงการ

3. เพื่อเป็นการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ

4. เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย หรือข้อจำกัดของโครงการ

5. เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

มิตเซล (Mitzel, 1982: 594) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมาย 3 ประการ คือ

1. เพื่อแสดงผลการพิจารณาถึงคุณค่าของโครงการ
2. เพื่อช่วยให้ผู้ตัดสินใจมีการตัดสินใจที่ถูกต้องขึ้น
3. เพื่อการบริการข้อมูลแก่ฝ่ายการเมืองเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความมุ่งหมายของการประเมินโครงการ หมายถึง การเสาะแสวงหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาตัดสินใจบริหารโครงการให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ค้นการเห็นจุดเด่น จุดด้อยของโครงการเพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และวางแผนในการดำเนินงานโครงการต่อไป

2.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการอย่างมีระบบย่อมจะมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารโครงการได้ตระหนักถึงคุณภาพของโครงการที่กำหนดขึ้นไว้ว่าจะสามารถตัดสินใจคุณค่าของโครงการว่าจะดำเนินการต่อปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงโครงการให้มีความถูกต้องเหมาะสมและส่งผลให้โครงการนั้นดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุถึงเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ

การประเมินโครงการมีความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการตามความคิดเห็นของนักวิชาการ ในหลายแง่หลายมุม ดังนี้

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, (2551: 93) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการดังนี้

1. การประเมินเป็นเครื่องมือของการรับรองคุณภาพในการให้บริการ ถึงแม้จะไม่สามารถประกันผลสัมฤทธิ์ขั้นสูงสุดของโครงการได้ แต่ก็จะสามารถรับรองคุณภาพของการให้บริการในระดับหนึ่ง

2. การประเมินช่วยให้ผู้สนับสนุนด้านการเงินทุนได้รับทราบ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ โดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์จากสภาพการณ์ที่เป็นจริง

3. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. การประเมินช่วยชี้ให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลังโดยสามารถจะทราบได้ว่าโครงการใดมีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน ทั้งนี้เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการคัดเลือกโครงการตลอดจนช่วยลดความกดดันจากอำนาจทางการเมือง อันเนื่องมาจากโครงการมีจำนวนมาก

5. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้รับบริการทำให้ทราบถึงข้อจำกัดและปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ ตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ

6. การประเมินช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป

ดิเรก วรรณเศียร (2551: 11) กล่าวถึง ความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ ดังนี้

1. การประเมินโครงการจะช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานของการดำเนินงานมีความชัดเจนขึ้น

2. ช่วยให้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพราะการประเมินโครงการจะต้องวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมคุ้มค่า

3. ช่วยให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ และดำเนินงานไปด้วยดี

4. ช่วยในการแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบ (Impact) ของโครงการ และทำให้โครงการเกิดข้อเสียหายลดน้อยลง

5. ช่วยในการควบคุมคุณภาพผลงาน

6. ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ เพราะการประเมินโครงการเป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อการปรับปรุงแก้ไขและเสนอแนะวิธีใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติโครงการและเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง

7. ช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการ คือ การประเมินโครงการจะทำให้ผู้บริหารได้ทราบถึงอุปสรรค ข้อดี ข้อเสีย ความเป็นไปได้ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ

พิสนุ พองศรี (2553: 87) ได้สรุปสาระสำคัญของความสำคัญในการประเมินโครงการไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. ช่วยให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกิจกรรมหรือการดำเนินการในครั้งต่อไป

2. ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการตัดสินใจได้ทันที่ทั้งที่ภายใต้ฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องครอบคลุมและลดความสูญเสียสิ้นเปลืองทรัพยากรต่าง ๆ ได้

3. ช่วยเพิ่มความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการเพราะเป็นการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบครบวงจรตามหลักการบริหาร

4. ช่วยแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการดำเนินงานและสามารถตรวจสอบการดำเนินการได้อย่างถูกต้องชัดเจน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2562: 26) ความสำคัญของการประเมินโครงการ ไว้ดังนี้

1. การประเมินโครงการมีวัตถุประสงค์มากกว่าการตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการที่กำหนดไว้ล่วงหน้า แต่ยังครอบคลุมไปถึงการตรวจสอบผลกระทบอาจเกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจด้วย

2. การประเมินโครงการมิได้จำกัดอยู่เพียงการตรวจสอบผลงานชิ้นสุดท้ายที่เกิดขึ้นเมื่อดำเนินโครงการได้เสร็จสิ้นแล้วเท่านั้น แต่ยังรวมถึงกระบวนการประเมินความเหมาะสมและความพร้อมของการจัดทำโครงการก่อนที่จะเริ่มดำเนินโครงการ ตลอดจนการประเมินความก้าวหน้าในระหว่างที่มีการดำเนินโครงการอีกด้วย

3. การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการที่สนใจในการหาคำตอบต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลโครงการใดโครงการหนึ่ง ไม่ได้สนใจในเรื่องการค้นหาทฤษฎีหรือหลักเกณฑ์เพื่อนำไปใช้ในการสรุปอ้างอิงต่อไป หากแต่เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์เฉพาะโครงการนั้นๆ ซึ่งไม่เหมือนกับการวิจัย

4. การประเมินโครงการเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการโครงการ ที่ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศย้อนกลับ เพื่อการตัดสินใจในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

5. การประเมินโครงการเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารจัดการโครงการ หรือผู้ปฏิบัติงานโครงการ แนวโน้มของการประเมินโครงการในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ แทนที่จะเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลภายนอกเป็นผู้ประเมิน (Outsider evaluator) แต่หากเน้นความสำคัญที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการเป็นผู้ประเมินเอง (Insider evaluator) และในลักษณะของการประเมินตนเอง (Self-evaluation) ด้วย

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556: 32) กล่าวว่า ประเด็นที่สนับสนุนเหตุผลของการประเมินโครงการสามารถชี้ให้เห็นประโยชน์ของการประเมินโครงการต่าง ๆ ได้ ดังต่อไปนี้

1. การประเมินเป็นเครื่องมือของการรับรองคุณภาพในการให้บริการถึงแม้จะไม่สามารถประกันผลสัมฤทธิ์ขั้นสูงสุดของโครงการได้ แต่ก็สามารถรับรองคุณภาพของการให้บริการในระดับหนึ่งได้ด้วยเหตุนี้ องค์กรที่เป็นเจ้าของโครงการต่าง ๆ จำนวนมากจึงเห็นความจำเป็นที่ต้องใช้วิธีประเมินโครงการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับและเป็นที่น่าเชื่อถือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากประชาชนทั่วไปด้วย

2. การประเมินช่วยให้ผู้สนับสนุนด้านเงินทุนได้รับทราบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการโดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์จากสภาพการณ์ที่เป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่จัดขึ้นเพื่อการกุศล เช่น โครงการอาหารกลางวันสำหรับเด็กนักเรียนที่ด้อยโอกาส จากการประเมินโครงการดังกล่าวย่อมทำให้ทราบว่าทุนที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการนี้มีจำนวนเพียงพอหรือไม่ ผู้เรียนที่เข้ารับบริการจากโครงการประเภทนี้มีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในด้านใดบ้าง ทั้งนี้เพื่อจะได้หาทางปรับปรุงหรือแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในโอกาสต่อ ๆ ไป

3. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยเกี่ยวข้อง อาทิ หน่วยงานที่ต้องพิจารณาจัดสรรเงินทุนเพื่อให้การสนับสนุนโครงการ เช่น สำนักงานงบประมาณแผ่นดิน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการที่มีการอนุมัติงบประมาณให้แก่โครงการใด ๆ ทางสำนักงานงบประมาณแผ่นดินก็มักจะขอข้อมูลสารสนเทศที่เป็นผลการประเมินจากหน่วยงานซึ่งจัดทำโครงการเหล่านั้น

ไปประกอบการพิจารณาด้วยเสมอ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดคำวิพากษ์วิจารณ์ และสอดคล้องกับความต้องการที่เป็นจริง

4. การประเมินช่วยชี้ให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลังโดยสามารถทราบได้ว่าโครงการใดมีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน ทั้งนี้เพื่อช่วยแก้ปัญหาในโครงการ ตลอดจนช่วยลดความกดดันจากอำนาจทางการเมืองอันเนื่องมาจากโครงการมีจำนวนมาก ทั้งนี้จากการขยายโครงการต่าง ๆ อย่างมีระบบและครบขั้นตอนจะทำให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่น่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยให้เห็นว่าโครงการใดควรจะได้รับ การพิจารณาให้การสนับสนุนโครงการใดควรจะให้ การสนับสนุนในลำดับถัดไป

5. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้รับบริการ ข้อมูลประเภทนี้ทำให้ทราบถึงข้อจำกัดและปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานเพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ ตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ

6. การประเมินช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป ถึงแม้ว่าการดำเนินโครงการต่าง ๆ ล้วนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ผลผลิตที่พึงประสงค์เป็นหลัก แต่ในความเป็นจริงแล้วก็อาจจะมีผลผลิตบางส่วนที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นได้

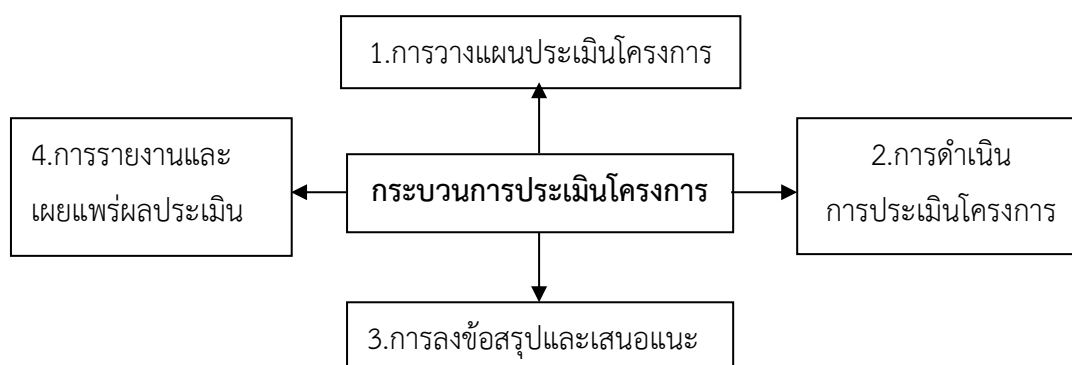
กล่าวโดยสรุป การประเมินโครงการมีความสำคัญและมีประโยชน์ในการบริหารงานตามโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์และช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเหมาะสม รวมทั้งเป็นฐานข้อมูลในการตัดสินใจสำหรับผู้บริหารโครงการและนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.5 กระบวนการประเมินโครงการ

การประเมินผลโครงการเป็นกระบวนการที่ต้องมีการดำเนินงานอย่างมีระบบและมีขั้นตอน มีความสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมของโครงการ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้อง และมีความสมเหตุสมผลกันและกัน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2551: 17) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อนำเสนอผู้บริหารพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน ดังภาพที่ 2.1

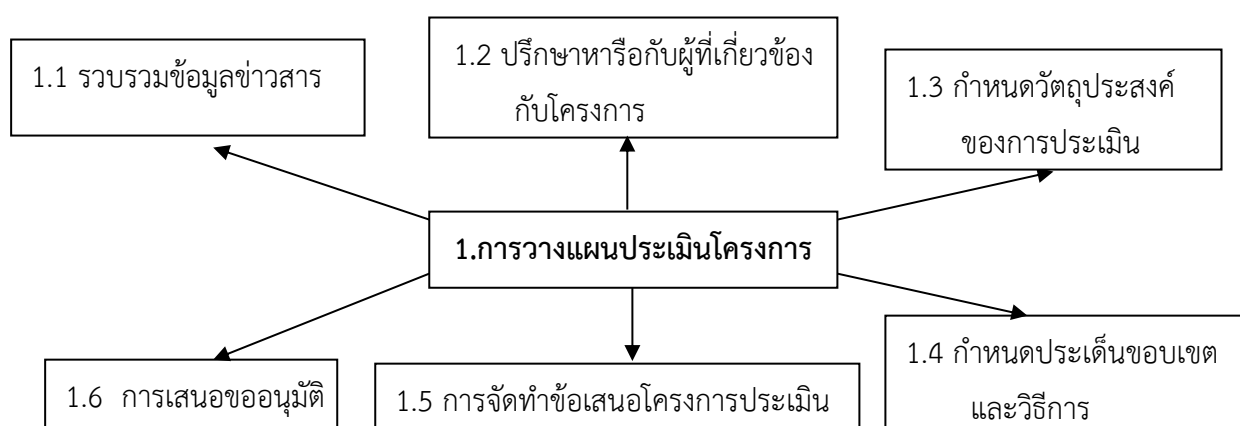
ภาพที่ 2.1 กระบวนการประเมินโครงการ

ที่มา: สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2551: 17)

1. การวางแผนการประเมินโครงการ การวางแผนคือ การกำหนดผลลัพธ์และวิธีการที่คาดหวัง ดังเช่น การวางแผนการประเมินโครงการก็คือ การจัดทำแผนประเมินโครงการหรือข้อเสนอโครงการประเมินนั่นเองในการดำเนินการวางแผนการประเมินโครงการมีขั้นตอน ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 การวางแผนการประเมินโครงการ

ที่มา: สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2551: 17)

1.1 รวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการที่จะประเมิน เพื่อศึกษาให้เข้าใจองแท่งถึงที่มาของโครงการว่าเป็นโครงการอะไร มีวัตถุประสงค์ เป้าหมายอะไร มีวิธีการดำเนินการอย่างไรผลลัพธ์ที่คาดหวังคืออะไร ระยะเวลาของโครงการ บุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เป็นต้น

1.2 ปรึกษาหารือกับผู้ให้ประเมินและผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยเฉพาะในเรื่องคำถามหลักที่ผู้ให้ประเมินต้องการคำตอบและการตัดสินใจที่ผู้ให้ประเมินต้องดำเนินการ ตลอดจน

ข้อสังเกตและประเด็นหลัก เพื่อให้การประเมินโครงการเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ผลประโยชน์ให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำความเข้าใจเกี่ยวกับ TOR ให้เข้าใจตรงกันทั้งสองฝ่าย

1.3 ผู้ให้ประเมินและผู้รับการประเมินกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้ตรงกับ TOR และความต้องการของผู้ให้ประเมินและผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

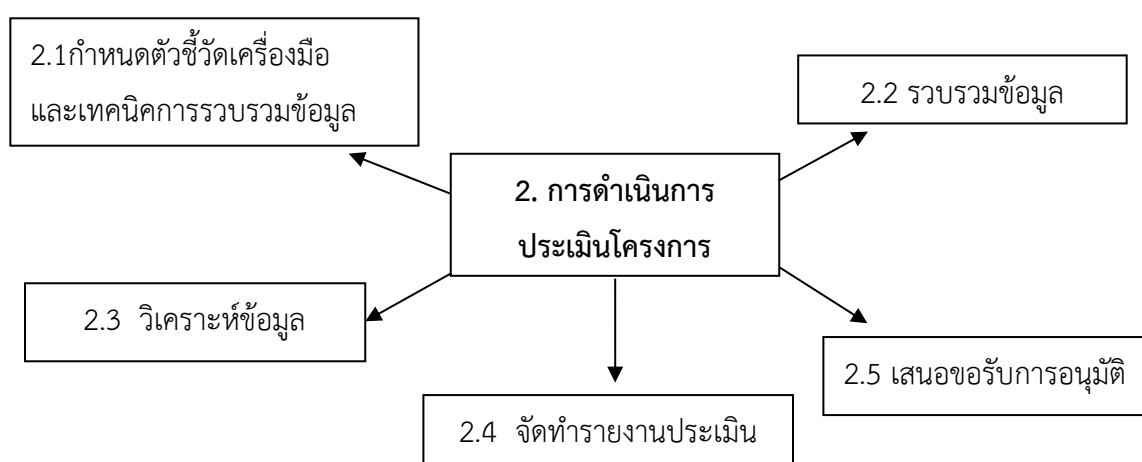
1.4 กำหนดประเด็น ขอบเขต และวิธีการประเมิน ผู้รับการประเมินกำหนดประเด็น และขอบเขต และวิธีการประเมิน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน และมีความเป็นไปได้ทั้งด้านวิธีการและการปฏิบัติ

1.5 เขียนข้อเสนอโครงการประเมิน โดยมุ่งตอบคำถามสามประการหลักคือ ทำไมต้องมีการประเมินโครงการนี้ ประเมินอะไร และจะประเมินโครงการนี้ได้อย่างไร ต้องการทรัพยากร และงบประมาณมากน้อยเพียงใด พร้อมทั้งเสนอแผนกที่ทำงานประเมิน

1.6 เสนอผู้ให้ประเมินพิจารณาอนุมัติ และลงนามในสัญญาการประเมินโครงการ

2. การดำเนินการประเมินโครงการ ประกอบด้วย กระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 การดำเนินการประเมินโครงการ

ที่มา: สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2551: 18)

2.1 กำหนดตัวชี้วัด เครื่องมือ และเทคนิคการรวบรวมข้อมูล จากข้อเสนอโครงการที่ได้รับการอนุมัติ ผู้ประเมินนำวัตถุประสงค์ของการประเมินในแต่ละข้อมากำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ ตัวชี้วัดจะนำไปสู่แหล่งข้อมูล เครื่องมือ และเทคนิคการรวบรวมข้อมูลในการรวบรวมข้อมูล พยายามแสวงหาเครื่องมือมาตรฐาน ถ้าจำเป็นต้องสร้างเครื่องมือใหม่ต้องดำเนินการสร้างเครื่องมือ และแสดงความเป็นมาตรฐานของเครื่องมือเหล่านั้นด้วย

2.2 ทำการรวบรวมข้อมูลตามวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อเสนอโครงการประเมินผล ทั้งนี้ อาจรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมได้ เพื่อความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูล หลักการควรใช้

การรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีหลายวิธีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพและให้ความสำคัญทั้งแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ

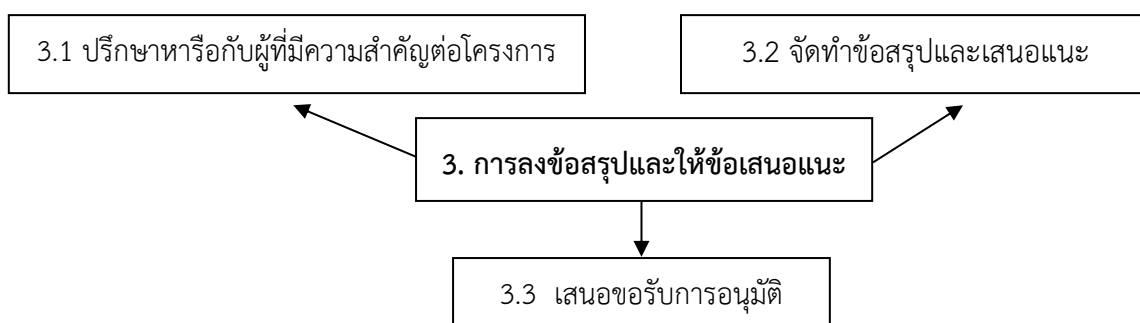
2.3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบตามวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ ที่สอดคล้องกับคำถามหลักและประเด็นหลักใน TOR และตรงความต้องการของผู้ให้ประเมิน โดยทั่วไป การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณนั้นสถิติวิเคราะห์สามารถช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลให้เกิดความหมายอย่างมีคุณภาพ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (Content Analysis) การวิเคราะห์พรรณนา ปรากฏการณ์วิทยาเพื่อสะท้อนภาพและความหมายที่แท้จริงตามนัยแห่งวิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

2.4 จัดทำรายงานการประเมินโครงการ โดยทั่วไปรายงานการประเมินมี 3 ลักษณะคือ รายงานความคืบหน้า (Progress Report) ทุก 2-3 เดือน หรือข้อตกลงที่ระบุไว้ในสัญญาว่ารายงานฉบับสมบูรณ์และรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์

2.5 นำเสนอรายงานเพื่อขอรับการอนุมัติ จากผู้ให้ประเมินตามระยะเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา พร้อมทั้งส่งรายงานตามจำนวนที่ระบุไว้ในสัญญาด้วย

3. การลงข้อสรุปและให้ข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 การลงข้อสรุปและให้ข้อเสนอแนะ

ที่มา: สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2551: 18)

3.1 ปรึกษารื้อกับผู้ที่มีความสำคัญต่อโครงการ ตลอดจนมีการประชุมสัมมนา ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อพิจารณาผลการประเมิน ซึ่งจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะจากการประเมินที่ครอบคลุม เป็นประโยชน์ และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

3.2 จัดทำข้อสรุปและข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นหัวใจของการประเมินโครงการ จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์เพื่อเสนอข้อตรวจพิจารณา เมื่อได้รับการพิจารณาพร้อมข้อเสนอแนะแล้ว ผู้ประเมินดำเนินการปรับปรุงรายงานฉบับสมบูรณ์ให้เป็นรายงานฉบับสมบูรณ์

3.3 จัดทำร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ เพื่อเสนอขอตรวจพิจารณา เมื่อได้รับการพิจารณาพร้อมข้อเสนอแนะแล้ว ผู้ประเมินดำเนินการปรับปรุงร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ให้เป็นรายงานฉบับสมบูรณ์

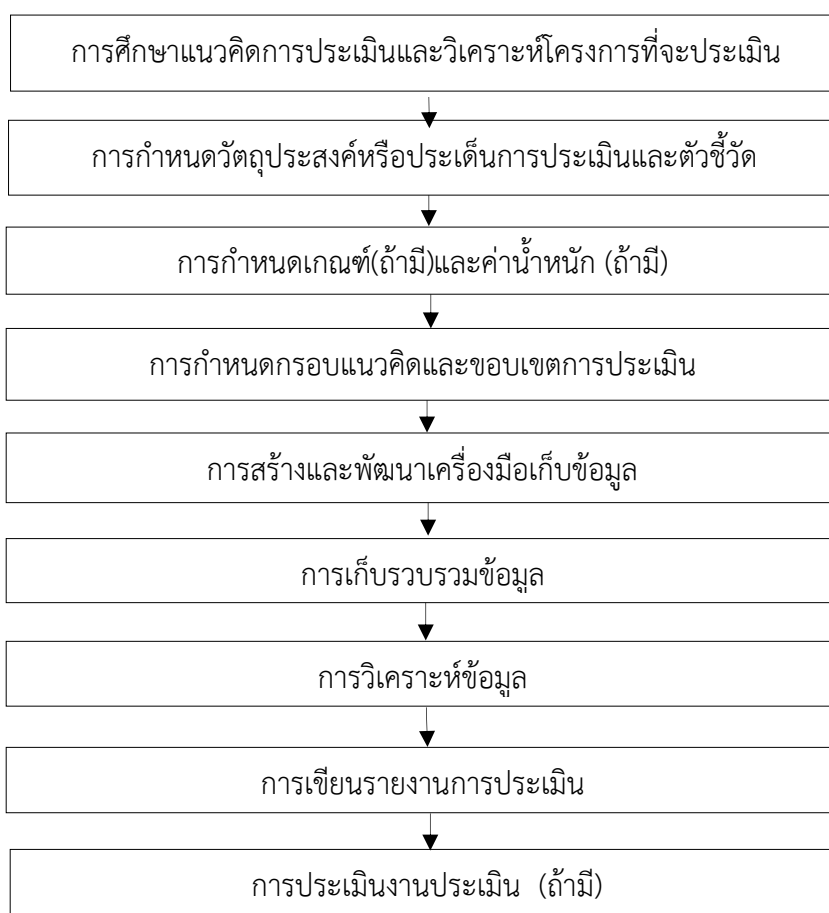
4. การรายงานและเผยแพร่ผลการประเมิน เพื่อใช้ประโยชน์จากผลการประเมินให้มากที่สุด หลักการที่สำคัญของการเผยแพร่ผลการประเมิน เป็นบทบาทและความรับผิดชอบตามสัญญาการประเมินและเป็นหน้าที่ของผู้ให้ประเมิน เมื่อผู้ให้ประเมินต้องการให้ผู้ประเมินเผยแพร่ผลการประเมินทั้งในรูปบทความหรือนำเสนอในที่ประชุมสัมมนา ผู้ประเมินก็ควรให้ความร่วมมือ หากผู้ประเมินประสงค์ที่จะเผยแพร่หรือตีพิมพ์รายงานการประเมินในรูปแบบใดก็ตาม จะต้องขออนุมัติจากผู้ให้ประเมิน เมื่อได้รับอนุมัติแล้วผู้ประเมินจึงจะสามารถดำเนินการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ผลการประเมินได้

2.6 ขั้นตอนการประเมินโครงการ

ขั้นตอนของการประเมินโครงการ มีนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการประเมินโครงการไว้หลายแนวคิด ดังนี้

พิสนุ พงศ์ศรี (2553: 90) กล่าวว่าไว้ว่า การประเมินโครงการโดยทั่วไปเห็นว่าควรจะมีขั้นตอนสำคัญ ๆ ที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งอาจปรับ ข้าม ลด เพิ่มขั้นตอนหรือปรับรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนได้ตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ และขนาดของโครงการที่จะประเมิน หรือในบางขั้นตอนมีการสลับก่อนหลังหรือเชื่อมโยงกลับไปกลับมา ขั้นตอนการประเมินโครงการมี 8 ขั้นตอน ดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 ขั้นตอนการประเมินโครงการ

ที่มา: พิสนุ ฟองศรี (2551: 92)

กล่าวโดยสรุป การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเชิงระบบที่มีขั้นตอนเพื่อตรวจสอบหรือชี้ถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการ สามารถนำไปปรับปรุง และพัฒนาโครงการต่อไป

2.7 หลักการประเมินโครงการ

หลักการและแนวทางในการประเมินโครงการ เป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำเนินงานทุก ๆ โครงการ โดยถือว่าเป็นกระบวนการที่ช่วยในการให้ข้อมูลหรือช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ จึงเสนอแนวคิดที่น่าสนใจของนักวิชาการด้านการประเมิน ไว้ดังนี้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553: 52) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการที่ดี ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีความเสี่ยงสูง (Reliability)
2. มีความตรงสูง (Validity)

3. ความเป็นปรนัย (Objectivity)
4. ครอบคลุมเรื่องราวที่ต้องการประเมินอย่างครบถ้วน
5. มีความสะดวกและประหยัดอีกทั้งมีความเป็นไปได้สูง
6. ต้องให้ผลประเมินเป็นที่ยอมรับ (Credibility) ของทุกฝ่าย
7. ต้องให้การประเมินแก่ผู้บริหารได้ทันเวลาที่ (Timeliness)
8. ควรรบกวนผู้รับผิดชอบโครงการน้อยที่สุด
9. ควรทำให้ผสมผสานกับกิจกรรมมากที่สุด
10. ควรมีการวางแผนการประเมินก่อนเริ่มโครงการ ตลอดจนแผนการประเมินให้เด่นชัดเป็นขั้นตอนอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้

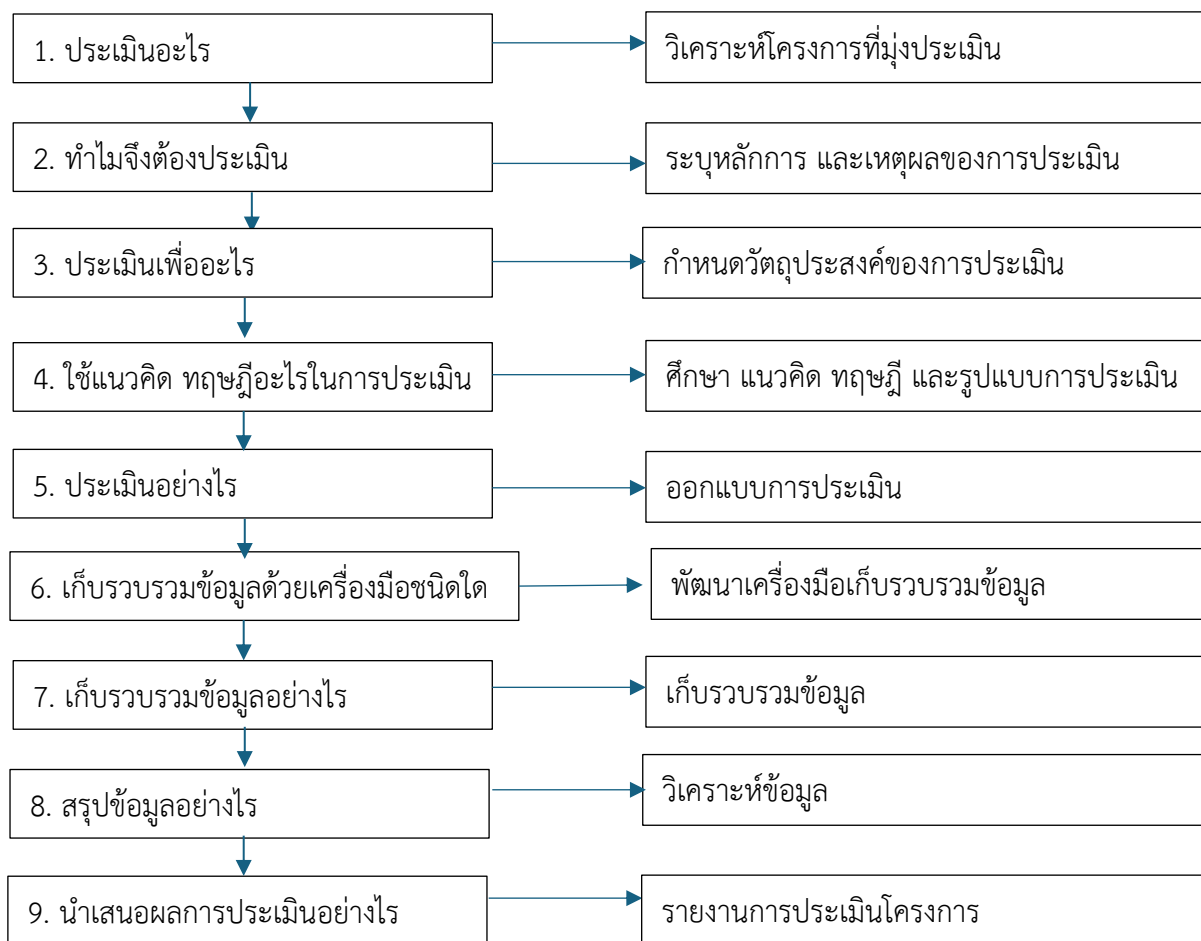
อนันต์ นามทองตัน (2557: 7) ได้กล่าวถึงหลักการประเมินโครงการ ดังนี้

1. ประเมินอย่างถูกต้อง โดยอาศัยองค์ประกอบในการประเมินและมีคุณภาพ คือ
  - 1.1 วัตถุประสงค์ (Objective) มีความชัดเจน
  - 1.2 ตัวบ่งชี้ (Indicators) จะเป็นตัวชี้คุณลักษณะสิ่งที่กำหนดและต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
  - 1.3 ข้อมูล (Data) เป็นค่าการวัดที่ใช้บรรยายหรือบอกจำนวนปริมาณของคุณลักษณะที่กำหนดขึ้น (ตัวบ่งชี้) ข้อมูลที่ได้ควรมีลักษณะ ดังนี้
    - ถูกต้องตรงความเป็นจริง (Relevant)
    - เชื่อถือได้ (Reliable)
    - เพียงพอ (Sufficient)
    - ทันการณ์ (Update)
  - 1.4 เกณฑ์ (Criter) เกณฑ์ที่ดีมีลักษณะที่ชัดเจน ยุติธรรม มีความเหมาะสมเป็นไปได้ครบถ้วนพิจารณาทุกแง่มุมทุกด้าน
  - 1.5 คุณยพินิจ (Judgment) เป็นองค์ประกอบสุดท้ายของการประเมินผลควรคำนึงถึงความเป็นธรรม ความรอบรู้ ให้ความสำคัญของผลสรุปหรือการตัดสินใจที่ไม่เกิดผลกระทบต่อส่วนรวม
2. การประเมินอย่างเชื่อถือได้ โครงการที่ดีควรตรวจสอบผลได้ (Accountability) เมื่อประเมินผลออกมาแล้ว ถ้าตรวจสอบผลซ้ำจะต้องได้ผลตรงกับครั้งแรก นั่นคือการรวบรวมข้อมูลต้องดำเนินอย่างมีแบบแผนเวลาใกล้เคียงกัน อยู่ภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน
3. การประเมินอย่างยุติธรรม การประเมินต้องใจเป็นกลาง ความเป็นอิสระ คิดมีเจตนาที่มุ่งเน้นพัฒนา สร้างสรรค์ ปราศจากอิทธิพลหรือบังคับใด ๆ

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557: 12) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินโครงการว่า ในการประเมินโครงการ นักประเมินจะต้องกำหนดขั้นตอนให้ครอบคลุมชัดเจน ซึ่งเป็นภาระงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ

ของการประเมินโครงการที่นักประเมินต้องคิดเตรียมการหรือวางแผนกำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การดำเนินการประเมินโครงการบรรลุตามเป้าหมายของโครงการ ขั้นตอนของการประเมินโครงการ ทำโดยการประยุกต์ใช้คำถามเพื่อหาคำตอบในกิจกรรม 9 ขั้นตอน ดังแสดงในภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 ขั้นตอนการประเมินโครงการ 9 ขั้นตอน

ที่มา: พิชิต ฤทธิจรูญ (2557: 12)

รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนในการประเมินโครงการ มีดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน

การดำเนินการในขั้นนี้เพื่อให้ นักประเมินมีความเข้าใจในสาระสำคัญการที่จะทำการประเมิน ซึ่งช่วยให้นักประเมินกำหนดขอบข่าย หรือระบุรายละเอียดของสิ่งที่มุ่งประเมินได้อย่างชัดเจน เป็นขั้นตอนที่มุ่งพิจารณาหรือตอบคำถามว่าจะประเมินอะไร ดังนั้น การที่จะทำให้นักประเมินตัดสินใจได้ว่า จะประเมินอะไร จึงจำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์โครงการนั้นก่อนที่จะวางแผนหรือออกแบบการประเมินต่อไป

ขั้นที่ 2 ระบุหลักการและเหตุผลของการประเมิน

ในขั้นนี้ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของแนวคิดที่จะให้มีการประเมินโครงการ โดยมุ่งตอบคำถามว่าทำไมจึงต้องประเมินโครงการนี้ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ชี้ให้เห็นว่า การประเมินโครงการที่มุ่งประเมินนั้นมีความสำคัญอย่างไร มีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด หากไม่ทำการประเมินโครงการแล้วจะทำให้เกิดผลเสียหายหรือไม่อย่างไร

2. การศึกษาความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น ผู้บริหารโครงการ ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณของโครงการว่า ต้องการข้อมูลที่เกิดจากผลการประเมินบ้างหรือไม่อย่างไร

3. ข้อมูลที่ชี้ให้เห็นว่า การประเมินโครงการจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างไรบ้าง ใครบ้างที่จะได้รับประโยชน์จากผลของการประเมินโครงการ

ขั้นที่ 3 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางในการประเมิน ทำให้นักประเมินรู้ว่าจะทำการประเมินโครงการนั้นเพื่ออะไร หรือประเมินเพื่อมุ่งตอบคำถามเรื่องอะไร โดยทั่วไปแล้วการประเมินโครงการจะมุ่งให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อถือได้ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ดังนั้น ในขั้นตอนนี้จะต้องวิเคราะห์ความต้องการใช้ผลการประเมิน เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เพื่อนำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการที่เหมาะสม

ขั้นที่ 4 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และรูปแบบการประเมิน

การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประเมินจะทำให้นักประเมินมีฐานความคิดและมองเห็นแนวทางในการดำเนินการประเมินโครงการได้ชัดเจนมากขึ้น สามารถออกแบบและวางแผนการประเมินโครงการได้ครอบคลุม และเอื้อประโยชน์ต่อการใช้ผลการประเมินได้มากขึ้น นอกจากนี้ นักประเมินควรจะได้ศึกษากรณีตัวอย่างการประเมินโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือใกล้เคียงกันด้วย รวมทั้งการศึกษารูปแบบของการประเมินที่นักวิชาการทางการประเมินได้เสนอไว้ ซึ่งจะทำให้ นักประเมินได้แนวคิดและมองเห็นแนวทางในการประเมิน มีความเชื่อมั่นและสามารถออกแบบการประเมินได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมมากขึ้น เพราะรูปแบบการประเมินจะเป็นกรอบแนวคิดในการประเมินที่ยังบอกให้ทราบว่าในการประเมินโครงการนั้น ควรพิจารณาอะไรบ้าง (what) และในบางรูปแบบการประเมินอาจเสนอแนะถึงวิธีการประเมินตรวจสอบด้วยว่าควรทำอย่างไร (how) ดังตัวอย่าง รูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ได้เสนอแนะว่าในการประเมินโครงการควรพิจารณาหรือตัดสินใจคุณค่าของโครงการใน 4 ประเด็น คือ (1) การประเมินสถานะแวดล้อมของโครงการ (Context evaluation) (2) การประเมินทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ

(Input evaluation) (3) การประเมินกระบวนการดำเนินการ (Process evaluation) และ (4) การประเมินผลผลิตของโครงการ (Product evaluation) การศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับรูปแบบการประเมินต่างๆ จะช่วยให้นักประเมินสามารถออกแบบและวางแผนการประเมินได้อย่างสมเหตุสมผล มีความเชื่อมั่นในการดำเนินการประเมินโครงการให้บรรลุผลสำเร็จได้

ขั้นที่ 5 การออกแบบการประเมิน

การออกแบบการประเมิน เป็นขั้นตอนของการเชื่อมโยงจากสิ่งที่จะประเมินไปสู่วิธีการประเมินเพื่อให้ได้กรอบแนวทางในการประเมินที่มีความครอบคลุมชัดเจน ซึ่งนักประเมินจะต้องตัดสินใจไว้ล่วงหน้าว่าจะประเมินอย่างไร จึงจะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับโครงการอย่างถูกต้อง และเชื่อถือได้ การออกแบบการประเมินโครงการจึงเป็นการวางแผนการประเมินเพื่อกำหนดรูปแบบขอบเขตและแนวทางการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมิน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาโครงการต่อไป

การออกแบบการประเมินที่มีประสิทธิภาพที่จะให้ได้คำตอบตรงตามวัตถุประสงค์ของการประเมินหรือได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การออกแบบการวัดตัวแปร (Measurement design)
2. การออกแบบสุ่มตัวอย่าง (Sampling design) หรือการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
3. การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis design)

ขั้นที่ 6 พัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบว่าเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่ระบุไว้ในกรอบแนวทางการประเมินนั้นมีหรือยัง จะใช้เครื่องมืออื่นที่มีสร้างไว้แล้วหรือจะต้องสร้างขึ้นใหม่ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องวัดได้ตรง และครอบคลุมกับประเด็นการประเมิน ตัวแปรหรือตัวบ่งชี้การประเมิน หากเครื่องมือที่มีอยู่ไม่เหมาะสมที่จะใช้ นักประเมินต้องสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลขึ้นมาใหม่จะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัด เช่น ความเป็นปรนัย ความยาก (Difficulty) ความตรง (Validity) ความเที่ยง (Reliability) เป็นต้น

เทคนิควิธี และเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินมีหลายประเภท นักประเมินต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม ตรงกับการวัดตัวแปร หรือประเด็นการประเมิน และลักษณะของผู้ให้ข้อมูล เทคนิควิธีการ และเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบทดสอบ แบบสอบถาม การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการใช้ข้อมูลจากเอกสาร เป็นต้น

ขั้นที่ 7 เก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการตามขั้นตอนของการประเมินโครงการดังกล่าวข้างต้น ทำให้นักประเมินมีกรอบแนวทางการประเมินที่ชัดเจน และได้เครื่องมือการประเมิน ขั้นตอนต่อไปเป็นการดำเนินการ

การเก็บรวบรวมข้อมูลจริงโดยใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละประเภทที่ได้พัฒนาขึ้น ซึ่งจะต้องมีการวางแผน ประสานงานกับผู้ให้ข้อมูล กำหนดช่วงระยะเวลา วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ชัดเจนเพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลมีความถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วนในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล นักประเมินจะต้องใช้เทคนิควิธีการและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ เพื่อให้ทันตามกำหนดเวลา

ขั้นที่ 8 วิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นนี้การวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายของข้อมูลเหล่านั้นเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับ

ลักษณะของข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาได้ โดยทั่วไปการวิเคราะห์ข้อมูลมี 2 ลักษณะ คือ

1. ถ้าเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ หรือข้อมูลที่เป็นตัวเลข การวิเคราะห์จะใช้สถิติเป็นเครื่องมือช่วย เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วย t-test f-test เป็นต้น

2. ถ้าเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อมูลที่ไม่ได้วัดออกมาเป็นตัวเลขแต่อาจจะอยู่ในรูปการบรรยายสถานการณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็น หรือคุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ การวิเคราะห์ข้อมูลประเภทนี้ ส่วนมากใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ขั้นที่ 9 รายงานการประเมินโครงการ

เป้าหมายสำคัญของการประเมินโครงการ ก็เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุง และพัฒนาโครงการให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายหรือการบริหารงานขององค์กร ขั้นตอนการรายงานผลการประเมินจึงเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่นักประเมินจะต้องจัดทำรายงานผลการประเมิน เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ สิ่งที่ผู้ประเมินต้องพิจารณาในการเสนอผลการประเมินโครงการก็คือเมื่อไร

1. ต้องพิจารณาว่า ผู้ใช้ผลการประเมินเป็นใครและต้องการข้อมูลไปใช้ทำอะไร

2. ต้องพิจารณาว่า รูปแบบของการเสนอผลการประเมินโครงการในลักษณะใด เป็นรูปแบบที่น่าจะเหมาะสมที่สุด เช่น จัดทำรายงานสรุปสั้น ๆ ใช้วิธีการบรรยายหรือจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ เป็นต้น

3. การเสนอผลการประเมินควรยึดหลัก 6 ประการ คือ ความถูกต้องชัดเจน ความสมบูรณ์ครบถ้วน ความเหมาะสม ความทันต่อการใช้ ความสะดวกและความประหยัด กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่า กระบวนการของการประเมินโครงการนั้นมีขั้นตอนเริ่มต้นจากการศึกษาทำความเข้าใจโครงการที่จะทำการประเมินอย่างละเอียดลึกซึ้ง เพื่อนำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินได้อย่างชัดเจน รู้จักเลือกอุปกรณ์เครื่องมือและกระบวนการต่าง ๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้ง

การเลือกเทคนิคที่จะวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาข้อมูลสรุปและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการนำเสนอ ผู้เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริง

จากทัศนะของนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงหลักการประเมินโครงการสามารถสรุปได้ ดังนี้ ผู้ประเมินควรมีการดำเนินงาน โดยใช้การประเมินที่มีหลักเกณฑ์อย่างถูกต้อง ประเมินอย่างน่าเชื่อถือได้ ประเมินอย่างยุติธรรม เพื่อผลการประเมินที่ดี มีคุณภาพที่สุด

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินโครงการ

3.1 รูปแบบการประเมินโครงการ

นักวิชาการด้านการประเมินส่วนใหญ่นิยามจัดรูปแบบการประเมินโครงการออกเป็น 3 รูปแบบ (เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2542: 64); (สุวิมล ติรกานนท์, 2543: 39); (สำราญ มีแจ้ง, 2544: 11); (สมคิด พรหมจ้อย, 2550: 50); และ (สุภมาส อังศุโชติ, 2555: 6) ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินที่เน้นวัตถุประสงค์ เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นจากโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการนั้นหรือไม่ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ ไทเลอร์ (Tyler, 1943) ครอนบาค (Cronbach, 1973) และเคิร์กแพททริก (Kirkpatrick, 1998) ตามแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินของรูปแบบที่เน้นวัตถุประสงค์การประเมิน เป็นกระบวนการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนั้นนักประเมินจึงมีบทบาทสำคัญในการตัดสินคุณค่าของโครงการที่มุ่งประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นหลัก

2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมสารสนเทศสำหรับกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าของโครงการที่มุ่งประเมิน เป็นรูปแบบการประเมินของ สเตค (Stake, 1967) สคริฟเวน (Scriven, 1967) และโพรวัส (Provus, 1971) ตามแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินของรูปแบบที่เน้นการตัดสินคุณค่า การประเมินเป็นกระบวนการที่นักประเมินต้องตัดสินคุณค่าของโครงการที่มุ่งประเมิน บทบาทที่สำคัญที่สุดของนักประเมินคือ การตัดสินคุณค่า ถ้านักประเมินไม่ได้มีส่วนในกระบวนการตัดสินคุณค่าของโครงการที่มุ่งประเมินถือว่ายังไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์

3. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดหาสารสนเทศเกี่ยวกับโครงการเพื่อช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล ได้แก่ รูปแบบประเมินชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2007) และรูปแบบประเมินของอัลคิน (Alkin, 1969) และรูปแบบการประเมินเชิงระบบ ตามแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินของรูปแบบที่เน้นการตัดสินใจ การประเมินเป็นกระบวนการจัดหาสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมิน นักประเมินจึงมีบทบาทสำคัญในการตอบสนองความต้องการสารสนเทศของผู้บริหาร

ที่จะใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมิน โดยผู้บริหารเป็นผู้กำหนดบริบทของการตัดสินใจ และเกณฑ์การตัดสินใจความสำเร็จของโครงการ นักประเมินไม่ควรเข้าไปมีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหาร เพราะจะทำให้เกิดความลำเอียงในการประเมิน นักประเมินจึงควรมีบทบาทเฉพาะการแสวงหาและเสนอสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่มุ่งประเมินเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร สำหรับเกณฑ์หรือแนวทางการเลือกใช้รูปแบบการประเมินอาจพิจารณาได้จากความสอดคล้องระหว่างแนวคิดของรูปแบบการประเมินกับประเด็นที่ต้องการประเมินของโครงการ และวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการประเมินว่าต้องการประเมินเพื่ออะไร เป็นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าของโครงการหรือประเมินเพื่อสรุปผลเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการของผู้บริหาร

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552: 128) ได้ให้แนวคิดในการเลือกใช้รูปแบบการประเมิน โดยมีสมมุติฐานในการเลือกรูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจน่าจะสนับสนุนหลักการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ได้ดีกว่ารูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า
2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจน่าจะเหมาะสมสำหรับผู้บริหารหรือผู้ใช้ผลการประเมินที่มีความสามารถในเชิงวิชาการสูง เนื่องจากผู้ใช้ผลการประเมินจะต้องเป็นผู้วินิจฉัยคุณค่าด้วยตนเองอย่างถูกต้องเสียก่อน จึงจะนำผลการประเมินไปใช้อย่างถูกต้อง
3. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่านั้นจะเหมาะสมสำหรับใช้กับนักประเมินที่มีความสามารถในเชิงวิชาการสูงและเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพราะสามารถวินิจฉัยคุณค่าได้อย่างถูกต้องกว่าผู้ใช้ผลการประเมิน แต่อาจมีปัญหาเรื่องการยอมรับและการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์จากผู้ใช้ผลการประเมินหรือผู้บริหาร
4. สถานการณ์ของการประเมินจะเป็นตัวกำหนดรูปแบบการประเมินที่เหมาะสมโดยจะต้องพิจารณาองค์ประกอบด้านผู้ใช้ผลการประเมิน ผู้ประเมินสิ่งที่ต้องการประเมินและสิ่งแวดล้อม

สวาสนา ประवालพฤษ์ (2544: 122) ได้เสนอรูปแบบการประเมินที่ควรใช้ในการประเมินโครงการ ไว้ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินของ ไทเลอร์ (Tyler, 1943 อ้างอิงจาก สมคิด พรหมจรรย์, 2550: 51) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่คาดหวังกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบการปฏิบัติ หรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ล่วงหน้า จากนั้นยมนีชี้ให้เห็นว่าไทเลอร์ (Tyler) ได้ยึดเอาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นหลักในการประเมิน เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรที่จัดทำนั้น สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด บางครั้งจึงเรียกรูปแบบการประเมินนี้ว่า รูปแบบการประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์หรือความสำเร็จของเป้าหมายเป็นหลัก

2. รูปแบบการประเมินของ ครอนบาช (Cronbach, 1980: 682) ได้เสนอแนวคิดการประเมินซึ่งเรียกว่า การประเมินยุทธศาสตร์ของการตัดสินใจ การประเมินตามแนวคิดของครอนบาช (Cronbach) คือ การรวบรวมข้อมูลและใช้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการทางการศึกษา โดยที่โครงการทางการศึกษามีขอบเขตครอบคลุมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นสื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรหรือประสบการณ์การเรียนที่สถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียน การประเมินจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหลายเรื่องด้วยกัน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลหลาย ๆ ด้าน การประเมินจึงประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ หลายขั้นตอน และใช้เทคนิควิธีที่แตกต่างกัน ไม่มีการประเมินแบบใดแบบหนึ่งที่จะนำไปใช้ได้ในทุกสถานการณ์หรือทุกเหตุการณ์ เช่น กรณีการประเมินหลักสูตรหรือการประเมินโครงการใดโครงการหนึ่งจึงไม่ควรใช้การสอบวัดผลการเรียนของผู้เรียนหรือเข้ารับการฝึกอบรมแต่เพียงอย่างเดียว แต่ควรใช้เทคนิควิธีและเครื่องมือวัดหลายชนิด วิธีการประเมินของ ครอนบาช (Cronbach) ได้เสนอให้ทำการประเมิน 4 ด้าน คือ การศึกษากระบวนการวัดความสามารถทั่วไป การวัดเจตคติ และการติดตามผล

3. รูปแบบการประเมินของ เคิร์กแพททริก (Kirkpatrick, 1998: 19) เป็นผู้นำเสนอแนวคิดและรูปแบบการประเมินหลักสูตรฝึกอบรม โดยได้อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรฝึกอบรม 4 ระดับ ได้แก่ การประเมินปฏิกิริยา การประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินพฤติกรรม และการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร กล่าวคือ ในระหว่างดำเนินการฝึกอบรมจะมีการประเมินปฏิกิริยาและประเมินผลการเรียนรู้ หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมจึงประเมินพฤติกรรมการทำงานและประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร

4. รูปแบบการประเมินของ สคริฟเวน (Scriven, 1967 อ้างอิงจาก สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2553: 180) ได้เสนอแนวความคิดว่าสิ่งที่นักประเมินต้องทำคือ ให้ข้อสรุปเชิงประเมินและนักประเมินต้องมีบทบาท 3 ประการ คือการเป็นผู้ตัดสินคุณค่าการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการทำการประเมิน และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการ ซึ่งจุดเน้นของการประเมินคือกระบวนการตัดสินคุณค่าหรือคุณประโยชน์ของสิ่งที่มุ่งประเมิน โดยมีจุดเน้นการประเมินหลัก 4 ลักษณะ คือ 1) การประเมินความก้าวหน้า เป็นการประเมินที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานโครงการจะมีบทบาทของการตัดสินคุณค่าของกระบวนการ ดำเนินงานโครงการ เพื่อเสนอสารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ และเพื่อเป็นแนวทางไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการดำเนินโครงการให้มีความเหมาะสมมากขึ้น 2) การประเมินผลสรุปรวม เป็นการประเมินสรุปผลของโครงการซึ่งจะประเมินเมื่อสิ้นสุดการดำเนินโครงการ แล้วจะมีบทบาทของการตัดสินคุณค่าของผลที่ได้รับจากโครงการเพื่อเสนอสารสนเทศเกี่ยวกับคุณค่าของโครงการและหาจุดเด่นหรือจุดบกพร่องของโครงการ เพื่อเป็นแนวทางสู่การตัดสินใจการดำเนินโครงการในรอบต่อไปหรือยุติ ปรับเปลี่ยน หรือพัฒนาโครงการให้มีความเหมาะสมมากขึ้น 3) การประเมินคุณค่าภายใน เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ภายใน

ตัวโครงการ ยกเว้นผลผลิตหรือผลกระทบของโครงการ เช่น การประเมินจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย เนื้อหา กระบวนการและกิจกรรมของโครงการ คุณภาพของเครื่องมือ ตลอดจนเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการประเมินเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เป็นต้น และ 4) การประเมินผลสำเร็จ เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย หรือผู้รับผลจากโครงการหลังจากการดำเนินโครงการแล้ว เป็นการตัดสินคุณค่าของโครงการโดยอิงเกณฑ์ภายนอก เช่น การประเมินผลที่เกิดจากการสอน ของครูที่มีต่อนักเรียนหรือผลที่เกิดขึ้นกับครู ผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง เป็นต้น

5. รูปแบบการประเมินของ สเตค (Stake, 1967: 523) ได้เสนอแนวคิดในการประเมิน หลักสูตรหรือโครงการในรูปแบบการประเมินความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง โดยให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า เป็นการบรรยายและตัดสินคุณค่าของหลักสูตรหรือโครงการทางการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีข้อมูล 2 ประเภท คือ ข้อมูลเกี่ยวกับการบรรยายและข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสิน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการบรรยาย ประกอบด้วยข้อมูล 2 ประเภท คือ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่คาดหวังหรือเป้าหมาย เป็นส่วนที่กล่าวถึงความคาดหวังหรือความต้องการของโครงการ ว่าต้องการให้เกิดอะไรขึ้นบ้าง 2) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง การเก็บรวบรวมข้อมูลก็ต้องเก็บรวม 3 ด้าน เช่นเดียวกับสภาพที่คาดหวังคือ สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในด้านสิ่งที่มีมาก่อน ด้านกระบวนการหรือการปฏิบัติ และด้านผลลัพธ์

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจ เนื่องจากการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นจริงนั้น มิได้บ่งบอกถึงความน่าเชื่อถือและความตรง เพียงแต่ทำให้เราทราบว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่เท่านั้น จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจมาช่วยในการตัดสินว่า โครงการประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด โดยอาศัยเกณฑ์ 2 ชนิด 1) เกณฑ์สัมบูรณ์ เป็นเกณฑ์ที่นักประเมินตั้งไว้โดยอาจกำหนดมาจากทฤษฎี หลักการหรือการวิจัย และเอกสารอ้างอิง 2) เกณฑ์สัมพัทธ์ เป็นเกณฑ์ที่ได้มาจากพฤติกรรมกลุ่มหรือยึดเอาลักษณะของโครงการใดโครงการหนึ่งมาเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ

6. รูปแบบการประเมินของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2008: 17) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินที่เรียกว่า ชิปปีมอดล (CIPP Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เป็นรูปแบบการประเมินที่มีระบบแผนอย่างชัดเจนและสามารถนำไปใช้ในการประเมินโครงการต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง คำว่า CIPP ย่อมาจากคำว่า Context (บริบทหรือสภาวะแวดล้อม) Input (ปัจจัยเบื้องต้น) Process (กระบวนการ) และ Product (ผลผลิต) ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่าแนวคิดการประเมินของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) นี้ ได้ยึดหลักการของการวิเคราะห์ระบบ (System analysis) หรือวิธีการเชิงระบบ (Systems approach) วิธีการประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินชิปป (CIPP) จะเกี่ยวข้องกับลักษณะของการตัดสินใจ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัย

ข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาช่วยในการตัดสินใจ 4 ลักษณะคือ การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน และการตัดสินใจเกี่ยวกับการทบทวนการดำเนินโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการ มโนทัศน์เบื้องต้นของรูปแบบ CIPP ก็คือ ประเภทของการตัดสินใจที่แตกต่างกัน จำเป็นต้องใช้สารสนเทศในการตัดสินใจที่แตกต่างกันด้วย ซึ่ง สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ได้จำแนกการตัดสินใจและการประเมินเพื่อการบริหาร และการวางแผนไว้ 4 ประเภท ดังนี้

6.1 การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจในการวางแผน กำหนดเป็นผลลัพธ์ที่คาดหวังของโครงการ หรือวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ การประเมินบริบทเป็นการประเมินเกี่ยวกับนโยบาย ปรัชญา เป้าหมาย แรงกดดันทางเศรษฐกิจและสังคม ความต้องการของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแรงกดดันทางการเมือง ซึ่งสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553: 169) อธิบายว่าการประเมินบริบทของโครงการเป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดโครงการ เป็นการประเมินสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ อันนำไปสู่ทิศทาง และวัตถุประสงค์ของโครงการ

6.2. การประเมินปัจจัย หรือทรัพยากร (Input evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการและกลวิธีดำเนินโครงการเป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นต่าง ๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เป็นต้น เป็นการประเมินเพื่อบ่งชี้ว่ามีปัจจัยพร้อมมูลที่จะดำเนินการหรือไม่ แผนหรือโครงการที่เสนอเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงส่วนใด สารสนเทศที่ได้ใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อเลือกแผนการจัดโครงการหรือแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่ง สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553: 169) กล่าวว่า การประเมินปัจจัยหรือทรัพยากรเป็นการตรวจสอบความพร้อมด้านทรัพยากรทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระบบการบริหารจัดการเพื่อวิเคราะห์และกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

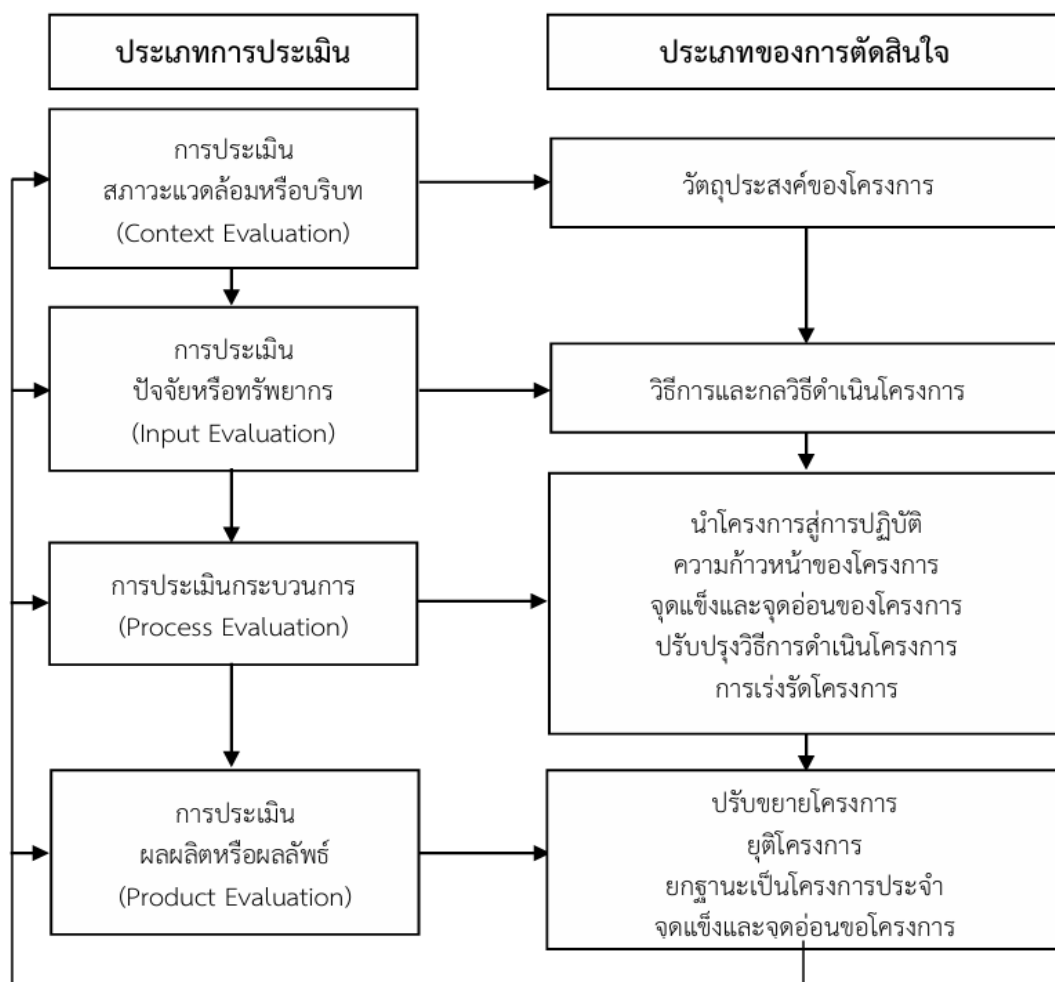
6.3 การประเมินกระบวนการ (Process evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้บังเกิดผลสำเร็จซึ่งเป็นการประเมินขณะดำเนินงานหรือประเมินในเชิงความก้าวหน้า เพื่อปรับปรุงกระบวนการบริหารหรือการดำเนินโครงการ รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรค จุดเด่น จุดด้อย ซึ่ง สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553: 169) ให้แนวคิดว่า การประเมินกระบวนการเป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อนำโครงการที่วางแผนไว้ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อศึกษาจุดแข็งและจุดอ่อน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคของการดำเนินโครงการ จึงเป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการดำเนินโครงการได้อย่างทันท่วงที สารสนเทศที่ได้จะนำมาใช้

ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ การควบคุม หรือปรับปรุงแก้ไขวิธีการต่าง ๆ ให้เหมาะสมทันเวลาที่ในขณะที่กำลังดำเนินโครงการอยู่

6.4 การประเมินผลผลิต (Product evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการ ซึ่งเป็นการประเมินผลหลังจากการดำเนินงานโครงการสิ้นสุดลง เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ ซึ่งในทัศนะของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553: 170) เห็นว่าเป็นการประเมินที่มุ่งตอบคำถามว่า โครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลผลิตของโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ผลการดำเนินงานคุ้มค่าเพียงใด ประกอบด้วย การประเมินผลผลิต โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของผลผลิต เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการตลอดจนการนำเอาความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน อีกส่วนหนึ่งคือผลกระทบ สารสนเทศที่ได้จะนำมาใช้ในการตัดสินใจคุณค่าผลผลิตของโครงการทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อที่จะตัดสินใจว่าควรจะทำต่อไป หรือยุติล้มเลิกหรือยกฐานะเป็นงานประจำ มโนทัศน์สำคัญของรูปแบบการประเมินชิป (CIPP) ก็คือจะต้องเป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศ สำหรับการตัดสินใจตามช่วงระยะเวลาของการบริหารโครงการ กล่าวคือ การประเมินสถานะแวดล้อมเพื่อการตัดสินใจก่อนริเริ่มจัดทำโครงการ การประเมินปัจจัยเบื้องต้นเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนดำเนินโครงการ การประเมินกระบวนการเป็นการประเมินเพื่อตัดสินใจปรับปรุงกิจกรรมและวิธีดำเนินโครงการ และเมื่อโครงการสิ้นสุดลงจึงประเมินผลผลิตของโครงการ เพื่อตัดสินใจคุณค่าและอนาคตของโครงการว่าจะดำเนินงานต่อไปหรือยุติโครงการ

ดังนั้นในการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP) ผู้บริหารหรือผู้ประเมินจึงควรทำการประเมินและใช้สารสนเทศประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการหรือสิ่งที่มุ่งประเมินเป็นระยะ ๆ ตามช่วงระยะเวลาของการบริหารจัดการโครงการ มิใช่ไปประเมินรวบยอดเมื่อโครงการสิ้นสุดลงแล้ว จากแนวคิดในการประเมินองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านดังกล่าว จึงเรียกแนวคิดในการประเมินนี้ว่า รูปแบบการประเมินชิป (CIPP) ซึ่งมีกรอบแนวคิดในการประเมินเขียนแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของการประเมินและประเภทของการตัดสินใจได้ ดังภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการประเมินและประเภทของการตัดสินใจตามรูปแบบของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2008)

ที่มา: สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553: 168)

7. รูปแบบการประเมินของ อัลคิน (Alkin, 1969 อ้างอิงจาก เยาวดี วิบูลย์ศรี 2556: 45) ได้พัฒนารอบการประเมินที่มีลักษณะใกล้เคียงกับรูปแบบการประเมินชิป เรียกว่า รูปแบบการประเมิน UCLA ซึ่งมีจุดเน้นเป็นการประเมินเพื่อการตัดสินใจ อัลคิน (Alkin) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นกระบวนการกำหนดขอบเขต ของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การเลือกข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การจัดทำรายงานสรุปให้กับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในการเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับการดำเนินโครงการ ขอบข่ายของการประเมินตามแนวคิดของ อัลคิน (Alkin) นั้น จะประกอบด้วยการจัดหาและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจ 5 ด้าน ดังนี้

7.1 การประเมินระบบ เป็นการอธิบายหรือพรรณาสภาพของระบบเพื่อเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวังที่จะเกิดขึ้น การประเมินระบบจะช่วยให้เราสามารถกำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม สิ่งที่จะต้องศึกษา ได้แก่ ความต้องการของประชาชน ชุมชน และสังคมที่มีต่อสภาพการณ์ปัจจุบัน สำหรับการประเมินระบบแต่ละส่วนจำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ กัน

7.2 การประเมินการวางแผนโครงการ เป็นการประเมินก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการ เพื่อหาสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมของโครงการ นักประเมินต้องหาสารสนเทศที่แสดงความคาดหวังที่จะบรรลุเป้าหมายพร้อมกับประเมินผลที่จะได้รับจากการใช้วิธีการดำเนินงานต่าง ๆ ด้วย เพื่อให้สามารถเห็นข้อเปรียบเทียบในการหาทางเลือกที่เหมาะสมโดยใช้วิธีการที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของปัญหาโดยทั่วไปจะใช้การประเมินจากเกณฑ์ภายนอกและจากเกณฑ์ภายใน

7.3 การประเมินการนำไปใช้เพื่อการดำเนินโครงการ เป็นการประเมินขณะที่โครงการกำลังดำเนินงาน เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการนั้นเป็นไปตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้หรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้องกับสิ่งที่วางแผนไว้หรือคาดหวังไว้เพียงไร

7.4 การประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการ เป็นการประเมินเพื่อหาข้อมูลที่น่ามาใช้ในการดำเนินโครงการให้บรรลุจุดมุ่งหมายและมีผลที่ไม่คาดคิดมาก่อนเกิดขึ้นบ้างหรือไม่ ดังนั้นนักประเมินจึงมีบทบาทสำคัญในการที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวในทุก ๆ ด้านของโครงการ ตลอดจนผลกระทบของโครงการที่มีต่อโครงการอื่นเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงการต่อไป

7.5 การประเมินเพื่อการยอมรับโครงการ ขั้นตอนนี้ นักประเมินต้องหาข้อมูลสารสนเทศรายงานต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจ เพื่อใช้ข้อมูลในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของโครงการและศักยภาพในการสรุปอ้างอิงไปสู่สถานการณ์อื่น ๆ หรือนำไปใช้กับโครงการในสถานการณ์อื่น ๆ ได้กว้างขวางเพียงใด ในขั้นนี้ข้อมูลที่ได้จากนักประเมินจะทำให้ผู้บริหารได้ตัดสินใจว่าควรจะดำเนินการกับโครงการในลักษณะใด อาจจะยกเลิก ปรับปรุงใหม่ หรืออาจจะขยายโครงการต่อไปอีก เป็นต้น

ในปี 1986 ไทเลอร์ (Tyler, 1986 อ้างอิงจาก สมคิด พรหมจรรย์, 2552: 32) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินโครงการแนวใหม่ โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 6 ส่วนคือ

1. การประเมินวัตถุประสงค์ (Appraising Objectives)
2. การประเมินแผนการเรียนรู้ (Evaluating the learning Plan)
3. การประเมินเพื่อแนะแนวในการพัฒนาโครงการ (Evaluation to Guide Program Development)
4. การประเมินเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Evaluating Program Implement)

5. การประเมินผลลัพธ์ของโครงการทางการศึกษา (Evaluating the Outcome of an Educational Program)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบการประเมินโครงการมีหลากหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบการประเมินของ ไทเลอร์ (Tyler) รูปแบบการประเมินของ ครอนบาค (Cronbach) รูปแบบการประเมินของ เคิร์กแพททริก (Kirkpatrick) รูปแบบการประเมินของ สคริฟเวน (Scriven) รูปแบบการประเมินของ สเตค (Stake) รูปแบบการประเมินของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และรูปแบบการประเมินของ อัลคิน (Alkin) การนำรูปแบบการประเมินโครงการรูปแบบใดไปใช้ขึ้นอยู่กับสภาพบริบทขององค์กรและความต้องการของผู้ประเมินโครงการเอง ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการนั้น ๆ

3.2 รูปแบบของการประเมินแบบชิป (CIPP Model)

แนวคิดการประเมินรูปแบบชิปของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2003: 128) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง มีจุดเน้นที่สำคัญคือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์การประเมินคือ การให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ เน้นการแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือ ฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาข้อมูลและนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการมีอคติในการประเมิน และได้แบ่งประเด็นการประเมินออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์
2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดรูปแบบของโครงการ
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตัดสินใจในด้านการประยุกต์ใช้เพื่อควบคุมการดำเนินการของโครงการ
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) จะช่วยในการตัดสินใจเพื่อตัดสินใจและดูผลสำเร็จของโครงการ

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2004 อ้างอิงจาก พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2555: 11) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจ (CIPP Model) โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์สิ่งที่จะประเมินอย่างครอบคลุม เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกต่าง ๆ ของผู้บริหาร ที่เรียกว่ารูปแบบการประเมิน CIPP (Context Input process Product Evaluation Model) ตั้งแต่ปี

ค.ศ.1965 และมีการปรับปรุงมาเรื่อย ๆ จนกระทั่งล่าสุดในปี ค.ศ. 2003 ซึ่งสามารถใช้กับการประเมินโครงการบุคลากร ผลิตภัณฑ์ องค์การ และระบบต่าง ๆ ได้โดยใช้วิธีการเชิงระบบ การใช้รูปแบบการประเมิน CIPP อย่างถูกต้องและก่อประโยชน์สูงสุดต้องลงมือประเมินตั้งแต่ก่อนเริ่มงาน ขณะดำเนินงาน และการประเมินหลังจากสิ้นสุดการดำเนินงาน

รูปแบบการประเมิน (CIPP Model) แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ส่วน ตามลำดับพัฒนาการของการดำเนินโครงการ 3 ระยะ ดังต่อไปนี้

1. การประเมินก่อนเริ่มดำเนินงาน การประเมินในช่วงนี้จะเป็นการประเมินเพื่อวางแผน เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงาน จัดทำสิ่งต่าง ๆ อาจเป็นโครงการกิจกรรมหลักสูตรซึ่งจะทำการประเมินใน 2 ส่วน คือ

1.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดการดำเนินงาน โดยประเมินสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น วิธีการประเมินจะใช้การบรรยายและเปรียบเทียบปัจจัยนำเข้าที่ได้รับจริงกับสิ่งที่คาดหวังบริบทของสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่คาดหวังกับที่เป็นจริง รวมทั้งวิเคราะห์สาเหตุของความไม่สอดคล้องระหว่างความเป็นจริงและสิ่งที่คาดหวังดังกล่าว

1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการตรวจสอบความพร้อมด้านทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระบบบริหารจัดการที่วางแผนไว้ เพื่อวิเคราะห์และกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ วิธีการประเมินใช้การบรรยายและวิเคราะห์ทรัพยากรที่มีอยู่รวมถึงกลยุทธ์และกระบวนการดำเนินงานที่เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

การประเมินในข้อ 1.1 และ 1.2 นำไปสู่การวางแผน ซึ่งควรมีการวิเคราะห์ความเหมาะสมของสิ่งที่จะดำเนินการ โดยพิจารณาความสอดคล้อง ความสมบูรณ์ ประสิทธิภาพความเหมาะสมของการบริหาร ผลกระทบและความเป็นธรรม ความเป็นไปได้ทั้งด้านแผนงาน แผนเงิน และแผนกำลังคน ฯลฯ

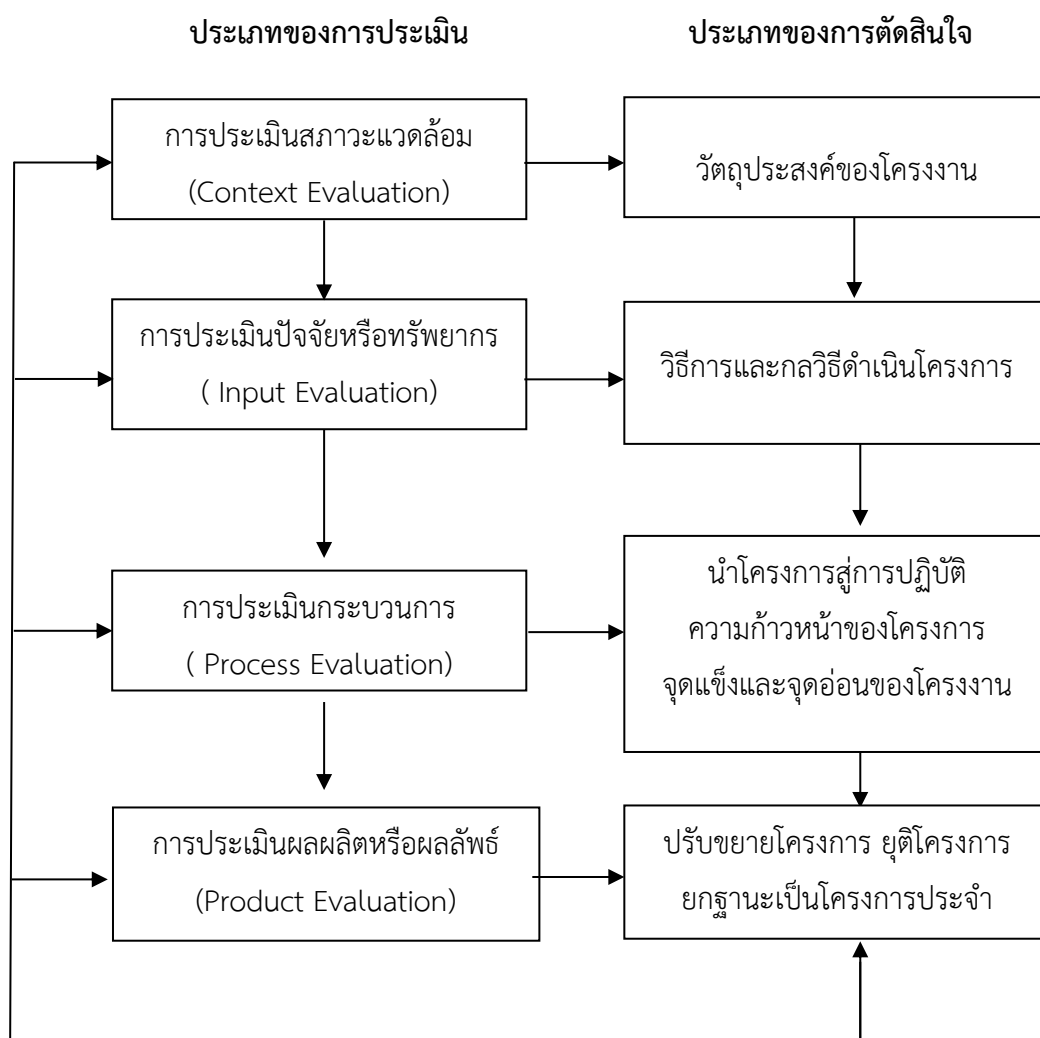
2. การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการเป็นการศึกษาจุดอ่อน จุดแข็ง ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการสาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินโครงการตามแผนได้ เพื่อจัดหาสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงการดำเนินโครงการได้อย่างทันท่วงที การประเมินขั้นตอนนี้จึงมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการ

3. การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตของโครงการเพื่อจะตอบคำถามให้ได้ว่า การดำเนินโครงการประสบผลสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลผลิตเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ คุ่มค่าหรือไม่ การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการจะพิจารณาผลลัพธ์ ผลกระทบของโครงการทุก ๆ ด้านซึ่งมักใช้เทคนิคการติดตามผลหรือประเมินผลด้วยการติดตามหลังโครงการเสร็จหรือศึกษาย้อนรอย (Follow up study) ผลการประเมินจะให้สารสนเทศ

เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการว่าจะคงปรับขยายโครงการหรือควรหยุดโครงการตามเวลาที่กำหนดไว้ หรือควรยกฐานะเป็นโครงการประจำ

รูปแบบการประเมินชิปโมเดล (CIPP Model) เป็นที่นิยมใช้กันแพร่หลายมากที่สุด โดยเฉพาะการประเมินโครงการต่าง ๆ เพราะว่าเป็นการประเมินให้สารสนเทศที่ครอบคลุมมีการพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ประกอบด้วย อย่างไรก็ตามบางครั้งมีการนำรูปแบบการประเมินแบบนี้ไปใช้โดยไม่ครบตามขั้นตอนด้วยการตัดการประเมินบริบทออก ทำให้สารสนเทศที่ได้ลดคุณค่าลงและมีผลต่อการตัดสินใจได้ สำหรับรูปแบบการประเมินแบบนี้ ดังภาพที่ 2.8

ภาพที่ 2.8 รูปแบบการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2003)

ที่มา: พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2555: 11)

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการแบบชิปปี้ (CIPP Model) เป็นรูปแบบการประเมินโครงการที่ช่วยตัดสินใจสำหรับดำเนินการในแต่ละเรื่องโดยประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งถือว่าเป็นการประเมินบริบทก่อน แล้วดำเนินการประเมินสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องใช้ในการดำเนินงานตามโครงการซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยนำเข้า จากนั้นจึงประเมินกระบวนการเพื่อดูว่าวิธีดำเนินการต่าง ๆ เหมาะสมหรือไม่ในขั้นสุดท้าย จึงประเมินผลผลิตซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ทั้งนี้จะต้องอธิบายให้ชัดเจนก่อนว่าผลผลิตของโครงการที่ต้องการนั้นมีลักษณะอย่างไร อาจถือเกณฑ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้ได้ ซึ่งการประเมินผลผลิตสามารถประเมินรวมถึงการประเมินผลกระทบ การประเมินประสิทธิผล การประเมินความยั่งยืน และการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ ดังนั้น รูปแบบการประเมินนี้จึงสามารถให้ข้อมูลค่อนข้างละเอียดแก่ผู้บริหารในการที่จะตัดสินใจทำการเปลี่ยนแปลงหรือดำเนินการโครงการต่อไป จึงทำให้การประเมินโครงการแบบชิปปี้ (CIPP Model) เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย จากการศึกษา รูปแบบการประเมินโครงการต่าง ๆ สรุปได้ว่า รูปแบบแต่ละรูปแบบจุดเด่นและจุดด้อยแตกต่างกัน ดังนั้น จึงต้องพิจารณารูปแบบของการประเมินให้เหมาะสมกับโครงการที่จะทำการประเมินแต่ละโครงการหรืออาจประยุกต์หลาย ๆ รูปแบบ ให้ได้มาซึ่งประโยชน์สูงสุดของข้อมูลที่ต้องการทราบเพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานแต่ละโครงการ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.3 รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST

รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST เป็นรูปแบบการประเมินที่เกิดขึ้นจากส่วนขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP (Stufflebeam and Shinkfield 2007: 325) ได้ปรับการขยายผลผลิตเป็น IEST อีก จึงเป็น CIPPIEST ได้แก่ 1) การประเมินบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) 5) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) 6) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) 7) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 8) การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) โดยแต่ละขั้นตอนมีลักษณะการประเมินดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์ 2553: 31)

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) คือ การประเมินความสอดคล้องชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการกับความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับสภาพปัญหา
2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) คือ การประเมินปัจจัยและทรัพยากรที่เอื้อต่อการดำเนินงานของโครงการในด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ-อุปกรณ์ และสถานที่

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) คือ การประเมินสภาพปัญหาจากการบริหารงานโครงการ ตลอดจนการวางแผน การแก้ไข การปฏิบัติการดูแล ติดตาม และการนิเทศการดำเนินงานหรือการบริหารโครงการ

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) คือ การประเมินในเชิงผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมจากการดำเนินโครงการ

5. การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) คือ การประเมินผลสะท้อนการยอมรับจากการดำเนินโครงการ การประเมินในลักษณะตั้งคำถามว่า สิ่งที่ได้รับผลประโยชน์ (จากโครงการหรือสิ่งแทรกแซง) ได้รับเกินไปกว่าเป้าหมายความต้องการที่จะได้รับตอบสนองตามความต้องการจำเป็นนั้นคืออะไรบ้าง คำถามนี้ชี้ให้เห็นว่าไม่ว่าสิ่งที่ได้รับเกินไปกว่าที่กำหนดไว้นั้น จะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบก็ล้วนแต่เป็นผลกระทบทั้งสิ้น

6. การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) คือ การประเมินผลที่เกิดขึ้นภายหลังสิ้นสุดโครงการ การประเมินโดยตั้งคำถามว่าโครงการหรือสิ่งแทรกแซง บรรลุตอบสนองความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์ได้อย่างครอบคลุมหรือไม่

7. การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) คือ การประเมินความรู้ ความสามารถในการนำความรู้เข้าใจและประสบการณ์ที่ได้จากโครงการไปใช้การประเมิน โดยตั้งคำถามว่าแนวทางการปฏิบัติอย่างเป็นระบบหรือเป็นทางการเกี่ยวกับการนำโครงการไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนคืออะไร คำถามดังกล่าวมุ่งพิจารณาประเมินความคงอยู่หรือความต่อเนื่องในการทำโครงการที่ประสบผลสำเร็จไปใช้ รวมถึงวิธีการในการรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของโครงการดังกล่าว

8. การประเมินการถ่ายโยงความสำเร็จ (Transportability Evaluation) คือ การประเมินผลที่เกิดขึ้นในด้านการมีผลงานที่เป็นแบบอย่าง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประเมินโดยตั้งคำถามว่ามีการนำโครงการหรือสิ่งแทรกแซงที่ประสบความสำเร็จไปประยุกต์หรือปรับปรุงใช้ในที่อื่น ๆ หรือไม่

จะเห็นว่ารูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST ที่เพิ่มขึ้นอีก 4 ด้าน ได้แก่ การประเมินผลกระทบ การประเมินประสิทธิผล การประเมินความยั่งยืน และการประเมินการถ่ายโยงความสำเร็จ โดยการขยายการประเมินผลผลิต ตามรูปแบบการประเมิน CIPP เดิมนั้น แท้ที่จริงก็คือการประเมินในส่วนที่สตัฟเฟิลบีม เรียกว่า “ผลลัพธ์” (Outcomes) ของโครงการนั่นเองเพียงแต่เป็นการจำแนกและตั้งคำถามการประเมินให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้น วิธีการนำรูปแบบการประเมิน CIPPIEST ไปใช้จึงยังคงมีลักษณะเช่นเดียวกับการใช้รูปแบบการประเมิน CIPP เนื่องจากรูปแบบการประเมิน แบบ CIPPIEST เป็นรูปแบบการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบทุกด้าน รวมทั้งยังมีเหตุผลและเป็นระบบ ไม่เน้นการวิเคราะห์จุดใดจุดหนึ่ง แต่เป็นรูปแบบการประเมินที่มีความต่อเนื่องทำให้ได้ ข้อมูลครบถ้วน ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจต่อไป ดังนั้น การประเมินโครงการส่งเสริม

ประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนวัดรางคำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผู้ประเมินจึงใช้รูปแบบประเมินแบบ CIPPIST เนื่องจากผลการประเมินช่วยให้ มองเห็นความสัมพันธ์ และความสอดคล้องกันของโครงการ เพื่อให้ได้ผลการประเมินไปใช้ ในการพัฒนาและปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ของสังคม ความต้องการของผู้เรียน สังคม และผู้รับบริการ ตลอดจนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อเตรียมความพร้อมกับการแข่งขันในโลกยุคปัจจุบัน และเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มุ่งหวังคือ ทำให้นักเรียน มีความรู้ทางด้านวิชาการ มีทักษะการดำรงชีวิต สุขภาพกาย และใจสมบูรณ์ ส่งเสริม ความสามารถ ที่เป็นเลิศโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ ชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์ที่ยั่งยืน และทันสมัย

บูซันเต (Buosonte 2013: 7) กล่าวถึง ศาสตราจารย์ ดร. แดเนียล แอล สตฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) อาจารย์มหาวิทยาลัย โอไฮโอ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เสนอรูปแบบ การประเมินปี ค.ศ. 1970 ในการประชุมครั้งที่ 11 ของคณะกรรมการสมาคมเกียรตินิยมการศึกษา (The Phi Delta Kappa Committee) ซึ่งเป็นที่รู้จักและนิยมเรียกกันว่า รูปแบบการประเมิน CIPP (Stufflebeam, 2008: 17; Stufflebeam & Coryn, 2014: 1313; Stufflebeam & Shinkfield, 2007: 235) ที่เน้นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกแนวทางด้านการศึกษาที่เหมาะสม โดยได้กำหนด รูปแบบการประเมินทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation: C) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ หลักการและเหตุผลมากำหนดจุดมุ่งหมาย การประเมินสภาพแวดล้อมจะช่วยให้ผู้พัฒนาหลักสูตร รู้ว่าสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีอะไรบ้าง มีความต้องการหรือปัญหาอะไร ที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองหรือแก้ไข มีโอกาสและสรรพกำลังที่จำเป็นอะไรที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ ในการศึกษาและสืบเนื่องมาจากปัญหาอะไร ประเด็นการประเมินครอบคลุมเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ จุดหมาย โครงสร้างหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการนั้น ๆ

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs Evaluation: I) เป็นการประเมินสิ่งที่นำเข้ามาใช้ ในการดำเนินการหลักสูตร เพื่อให้ทราบข้อมูลสารสนเทศที่จะนำมากำหนดวิธีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ และมีประโยชน์ในการตัดสินใจว่าระบบโครงสร้างต่าง ๆ ของหลักสูตรรวมทั้งวิธีการและระบบการบริหารของหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่ หรือควรใช้ วิธีการใดที่เหมาะสมกว่า ประเด็นการประเมินครอบคลุมได้หลายอย่าง เช่น ตัวแปรที่เกี่ยวกับ สิ่งนำเข้าสู่ระบบการศึกษาคือ คุณลักษณะ คุณวุฒิ คุณสมบัติ ประสบการณ์ของผู้บริหารและผู้สอน คุณภาพของผู้เรียน พื้นฐานความรู้ผู้เรียน วิธีการจัดการศึกษา การสนับสนุนส่งเสริมของคณะกรรมการ บริหารหลักสูตร ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา เช่น สื่อวัสดุอุปกรณ์ หนังสือตำรา เอกสารหลักสูตร

งบประมาณ อาคารสถานที่ เป็นต้น ซึ่งการประเมินปัจจัยนำเข้าจะช่วยให้ได้รับข้อมูลมาประกอบ การตัดสินใจในการที่จะดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีคุณภาพ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P) เป็นการประเมินด้านการปฏิบัติงาน ตามแผนงานที่วางไว้ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อค้นหาข้อบกพร่อง ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ สำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งการประเมินกระบวนการจะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ ในการปฏิบัติตามวิธีการที่กำหนดไว้ ประเด็นการประเมินครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร การนิเทศ การกำกับติดตาม การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการประกันคุณภาพ การศึกษา

4. การประเมินผลผลิต (Products Evaluation: P) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดและติดตามของผลที่เกิดขึ้นเมื่อใช้หลักสูตรเสร็จสิ้น และผลที่เกิดขึ้นระหว่าง การดำเนินการใช้หลักสูตร ทั้งนี้เพื่อตัดสินใจว่าจะยุติดำเนินการหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขบางจุด เพื่อให้ได้ วิธีปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ประเด็นการประเมินครอบคลุมเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะความสามารถในการปฏิบัติ กรอบความคิด ในการประเมินผลของ Stufflebeam สามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ของการประเมิน และการตัดสินใจได้

ต่อมาในปี ค.ศ. 2007 สตัฟเฟิลบีม และ ชิงค์ฟิลด์ (Stufflebeam and Shinkfield, 2007: 325) ได้ปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต (products Evaluation) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact evaluation: I) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness evaluation: E) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation: S) และการประเมินการถ่ายโยง ความสำเร็จ (Transportability Evaluation: T) สิ่งที่ได้รับจากการประเมิน ได้แก่ โครงการ หรือหลักสูตร แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงต่าง ๆ โดยที่ส่วนขยายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นนี้ มีความหมายครอบคลุมรวมถึงการประเมินผลผลิตเดิมและการประเมินผลลัพธ์ (Stufflebeam 2008; Stufflebeam & Coryn 2014) ทั้งนี้ ความหมายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้น พิจารณาได้จากการตั้งคำถามการประเมิน (Evaluation questions) แต่ละมิติดังนี้ (ทีปทัศน์ ชินตาปัญญากุล 2560: 206)

การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation: I) เป็นการประเมินผลงานหรือผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนและนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการทำงานได้ เช่น เป็นหัวหน้าโครงการวิจัยหรือผู้ร่วมวิจัย มีผลงานทางวิชาการและได้รับการยอมรับจากสังคมหรือชุมชน เป็นต้น

การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation: E) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนหลังจากจบหลักสูตรว่า มีคุณภาพและความสำเร็จในระดับสูงหรือตรวจสอบ ความก้าวหน้าด้านความรู้ความสามารถหลังปฏิบัติงานไปแล้ว 6-12 เดือน เช่น ความเชี่ยวชาญ

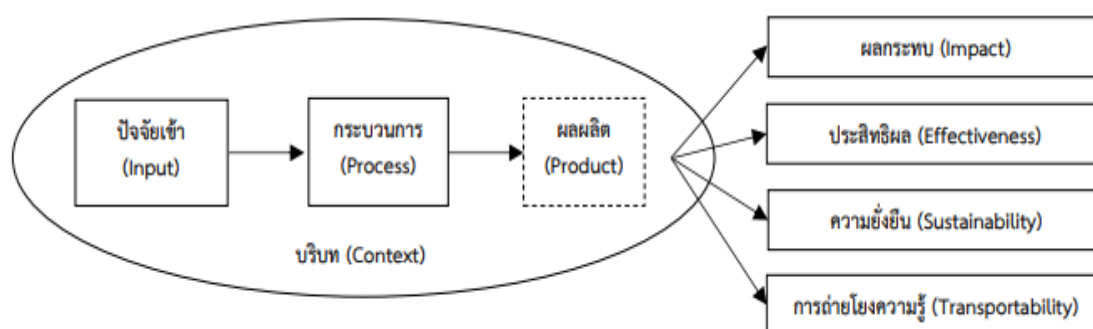
ที่เกิดขึ้นมีความมั่นใจในองค์ความรู้ที่มีอยู่ มีการพัฒนางานด้านวิชาการและการวิจัยจนสามารถตีพิมพ์เผยแพร่องค์ความรู้สู่สาธารณชนได้ เป็นต้น

การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation: S) เป็นการประเมินความรู้ความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรว่าสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนางานหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีการติดตามผลของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรไปอีกระยะหนึ่ง ซึ่งใช้ระยะเวลานานมากกว่า 1 ปี

การประเมินถ่ายโยงความรู้ (Transportability Evaluation: T) เป็นการประเมินผลที่เกิดกับผู้เรียนในการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปขยายองค์ความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยการประยุกต์แนวคิด ทฤษฎีทางการศึกษาใหม่ ๆ ไปปรับใช้ในการแก้ปัญหาได้ หรือนำส่วนหนึ่งของความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรไปใช้ในการสอนแบบบูรณาการในสถานที่ต่าง ๆ

เมื่อพิจารณาแนวคิดและหลักการของรูปแบบการประเมิน CIPPIEST ที่ปรับปรุงใหม่แล้ว ศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวาสี (2015: 3) กล่าวว่า รูปแบบการประเมิน CIPPIEST ได้พัฒนาขึ้นมาเพื่อให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์อย่างลุ่มลึกแก่ผู้บริหารสำหรับการตัดสินใจอย่างรอบด้านทางการบริหารรูปแบบการประเมิน CIPPIEST มีทั้งความกว้าง ความลึก และความละเอียดอ่อนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประสิทธิผลของระบบปฏิบัติการที่มีผลกระทบต่อสาธารณชนได้เป็นอย่างดี ดังภาพที่ 2.9

ภาพที่ 2.9 การปรับปรุงรูปแบบการประเมิน CIPPIEST

ที่มา: ศิริชัย กาญจนวาสี (2015: 3)

มาเรียม นิลพันธุ์ (2553: 30) กล่าวว่า รูปแบบการประเมิน CIPPIEST คือ ส่วนปรับขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effective Evaluation) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ

(Transport Evaluation) ของสิ่งที่ได้รับการประเมินซึ่งมัก ได้แก่ โครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงต่าง ๆ โดยส่วนขยายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นนี้มีความหมายครอบคลุมรวมถึงการประเมินผลผลิตเดิม และการประเมินผลลัพธ์นั่นเอง ทั้งนี้ความหมายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้น พิจารณาได้จากการตั้งคำถามการประเมิน (Evaluation questions) แต่ละมิติ ดังนี้

1. I (Impact) การประเมินผลกระทบ เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่า สิ่งที่ได้รับผลประโยชน์ (จากโครงการหรือสิ่งแทรกแซง) ได้รับเกินไปกว่าเป้าหมายความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ความจำเป็นนั้นคืออะไรบ้าง คำถามนี้ชี้ให้เห็นว่า ไม่ว่าสิ่งที่ได้รับเกินไปกว่าที่กำหนดไว้นั้น จะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบก็ล้วนแต่เป็นผลกระทบทั้งสิ้น

2. E (Effectiveness) การประเมินประสิทธิผลที่เกิดขึ้นเป็นการตั้งคำถามว่าโครงการหรือสิ่งแทรกแซงบรรลุตอบสนองความต้องการความจำเป็นของกลุ่มผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ได้อย่างครอบคลุมหรือไม่

3. S (Sustainability) การประเมินความยั่งยืนของผลที่เกิดขึ้น เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่า แนวทางการปฏิบัติอย่างเป็นระบบหรือเป็นทางการเกี่ยวกับการนำโครงการไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนคืออะไร คำถามดังกล่าวมุ่งพิจารณาประเมินความคงอยู่หรือความต่อเนื่องในการทำโครงการที่ประสบผลสำเร็จไปใช้ รวมถึงวิธีการในการรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของโครงการดังกล่าว

4. T (Transportation) การประเมินผลที่สามารถถ่ายทอดความสำเร็จ เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่า มีการนำโครงการหรือสิ่งแทรกแซงที่ประสบผลไปประยุกต์หรือปรับปรุงใช้ในที่อื่น ๆ หรือไม่

จะเห็นว่า มิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นทั้ง 4 ด้าน จากการขยายการประเมินผลผลิตตามรูปแบบการประเมิน CIPP เดิมนั้น แท้ที่จริงก็คือการประเมินในส่วนที่ สต๊ฟเฟิลบีม เรียกว่า “ผลลัพธ์” (Outcomes) ของโครงการนั่นเองเพียงแต่เป็นการจำแนกและตั้งคำถามการประเมินให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ดังนั้น วิธีการนำรูปแบบการประเมิน CIPPIEST ไปใช้จึงยังคงมีลักษณะเช่นเดียวกับการใช้รูปแบบการประเมิน CIPP เนื่องจากรูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model เป็นรูปแบบการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบทุกด้าน รวมทั้งยังมีเหตุผลและเป็นระบบ ไม่เน้นการวิเคราะห์จุดใดจุดหนึ่ง แต่เป็นรูปแบบการประเมินที่มีความต่อเนื่องทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วน ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจ

รัตนะ บัวสนธ์ (2556: 23) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการประเมิน CIPPIEST คือ รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP MODEL) โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการประเมินการถ่ายทอด

ความสำเร็จ (Transportability Evaluation) ของสิ่งที่จะประเมิน ได้แก่ โครงการแผนงาน หรือสิ่งแทรกแซงต่าง ๆ โดยที่ส่วนขยายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นนี้มีความหมายครอบคลุมรวมถึงการประเมินผลผลิตเดิม และการประเมินผลลัพธ์นั่นเอง

สรุปว่า รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST เป็นกระบวนการประเมินเชิงระบบที่เน้นการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ให้ผู้บริหารใช้ตัดสินใจ (Systematic decision oriented approach) เพื่อพัฒนาระบบการวางแผนงานโครงการ การกำหนดรูปแบบประเมินแบบ CIPPIEST ไปประยุกต์ใช้ในการประเมินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้ประเมินพิจารณาถึงความเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยคำนึงถึงบริบทสภาพแวดล้อม ความต้องการของผู้ประเมิน และช่วงระยะเวลาที่ทำการประเมิน จากคุณลักษณะรูปแบบการประเมินโครงการต่าง ๆ ที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนั้น ผู้ประเมินได้พิจารณาเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย จุดเด่นและจุดด้อยของรูปแบบการประเมินโครงการต่าง ๆ แล้วเห็นว่ารูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST มีจุดเด่นหลายประการ มีความเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้เป็นรูปแบบการประเมินองค์ประกอบทุก ๆ ด้านทั้งระบบ หรือในลักษณะขององค์รวม ตั้งแต่การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ได้มีการปรับปรุงประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ให้มีความชัดเจน ทันสมัย และตอบสนองความต้องการของสังคมมากยิ่งขึ้น โดยเสนอให้มีการประเมินผลที่ครอบคลุมถึงการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability) มาใช้กับโครงการนี้ซึ่งมีความเหมาะสมกว่ารูปแบบอื่น ไม่เน้นวิเคราะห์จุดใดจุดหนึ่ง แต่เป็นรูปแบบที่มีการประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางคำหยาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผู้ประเมินได้เลือกรูปแบบการประเมิน CIPPIEST ของ สต๊ฟเฟิลบีม และ ชิงค์ฟิลด์ (Stufflebeam and Shinkfield, 2007: 325) ประกอบด้วยการประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ได้มีการปรับปรุงประเมินผลผลิต (Product Evaluation) โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) ของสิ่งที่ได้รับการประเมินให้มีความหมายครอบคลุม รวมถึงการประเมินผลผลิตเดิมและการประเมินผลลัพธ์ เนื่องจากการประเมินรูปแบบนี้จะช่วยให้ผู้ประเมินได้สารสนเทศที่ครอบคลุม มีการพิจารณาถึงประเด็น

ในการประเมิน 4 ด้าน สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาโครงการส่งเสริมประชาธิปไตย
ในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครปฐม เขต 2 ต่อไปได้เป็นอย่างดี

4. การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

4.1 ความหมายของประชาธิปไตยในโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดประชาธิปไตยในสถานศึกษา โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้ระบบ
การเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะ
และความสำคัญการเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ
ปลูกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิหน้าที่ เสรีภาพ การดำเนิน
ชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลกเพื่อให้นักเรียนสามารถประพฤติปฏิบัติตามที่
พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้
คำจำกัดความของประชาธิปไตยในสถานศึกษาต่าง ๆ กัน ดังนี้

เทศนา ธรรมชน (2555: 3) ได้กล่าวถึงความหมายของประชาธิปไตยในโรงเรียนว่า
เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เห็นถึงความสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย
ซึ่งมีกิจกรรมที่ประกอบด้วยหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมวิถีประชาธิปไตย การจัดกิจกรรมเพื่อสร้าง
วิถีชีวิตประชาธิปไตยในสถานศึกษา และการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม
ประชาธิปไตยในโรงเรียน

ประพิศ อัครสินธวังกูร (2557: 12) ได้กล่าวถึงความหมายของประชาธิปไตยในโรงเรียนว่า
เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับ
การนำไปใช้ในสังคมและชุมชน เป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต
เป็นการสร้างลักษณะนิสัยให้ผู้เรียนได้รู้จักระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ และกติกาของสังคม ตลอดจน
รู้จักรับผิดชอบหน้าที่ของตน ทีมงาน รับผิดชอบชุมชน และสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยโรงเรียน
ต้องนำรูปแบบประชาธิปไตยมาใช้ในโรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นประชาธิปไตย รู้จัก
ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามภาระหน้าที่ และมีวิถีชีวิตตามหลักประชาธิปไตย สามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคม
ได้อย่างมีความสุข

ศุภรัตน์ กวยาวงศ์ (2558) ได้กล่าวถึงความหมายของประชาธิปไตยในโรงเรียน ว่าเป็นรูปแบบ
กระบวนการปลูกฝังให้นักเรียนได้เรียนรู้ระบบการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญการเป็นพลเมืองดี ความแตกต่าง
และหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลูกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ การดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย

และสังคมโลก เพื่อให้นักเรียนสามารถประพฤติปฏิบัติตามที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 6) ได้กล่าวถึงความหมายของประชาธิปไตยในโรงเรียนว่า เป็นการสร้างเสริมวิถีประชาธิปไตยโดยมีองค์ประกอบ ดังนี้คือ 1) การวธธรรม คือ การเคารพในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ในทุกโอกาส ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม วัฒนธรรม ประเพณีที่ดิงาม 2) ปัญญาธรรม คือ การส่งเสริมให้นักเรียนไม่ถือตนเป็นใหญ่ รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับและปฏิบัติตามมติของเสียงข้างมาก ใช้เหตุผลในการรับฟังคนอื่น และ 3) สามัคคีธรรม คือ การร่วมมือกันในการเรียนรู้หรือการทำงาน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ได้แก่ การวางแผนการทำงาน การทำงานด้วยความตั้งใจและรับผิดชอบต่องาน ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน รู้จักการประนีประนอม การแบ่งปันกันและกัน

สุวพิชชา ประสิทธิธัญกิจ (2555: 102) ได้กล่าวถึงความหมายของประชาธิปไตยในโรงเรียนว่าเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน เคารพในสิทธิและความเสมอภาคของบุคคล มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น โดยคำนึงถึงหลักเสรีภาพ หลักความเสมอภาค หลักการยึดเสียงข้างมาก หลักเหตุผล และหลักภารดรภาพ

อนันต์ เมืองบัวผัน (2553) ได้กล่าวถึงความหมายของประชาธิปไตยในโรงเรียนว่าเป็นการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางสถานศึกษาได้จัดให้นักเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการส่งเสริมประชาธิปไตย ฝึกกระบวนการการทำงาน โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการวางแผนการทำงาน การทำงานร่วมกันโดยทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการทำงานทุกขั้นตอน เมื่อมีปัญหาในการทำงานเกิดขึ้นต้องใช้เหตุผลในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาาร่วมกัน ตามหลักประชาธิปไตย

จากที่ได้กล่าวมา พอสรุปได้ว่า ประชาธิปไตยในโรงเรียนคือ รูปแบบกระบวนการปลูกฝังให้นักเรียนได้เรียนรู้รูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เห็นถึงความสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยและวิถีประชาธิปไตย ลักษณะและความสำคัญของการเป็นพลเมืองดี มีวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน เคารพในสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลอย่างสร้างสรรค์

4.2 การส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา

การสร้างเสริมประชาธิปไตยหรือเผยแพร่ความรู้และการปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตยตลอดจนวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยให้กว้างขวางและได้ผลดีวิธีหนึ่งคือ การใช้โรงเรียนเป็นสื่อกลาง โรงเรียนมีความสำคัญรองจากสถาบันครอบครัว โรงเรียนเป็นสถาบันที่ให้ความรู้ หล่อหลอมชีวิตจิตใจของนักเรียน เพราะนักเรียนจะฟังครูมากกว่าบิดามารดาเสียอีก โอกาสเช่นนี้เป็นโอกาสที่โรงเรียนจะฝึกสอนถ่ายทอดความรู้ด้านประชาธิปไตยอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการปกครอง อุดมการณ์

หรือวิถีชีวิตประชาธิปไตย โดยนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้คำจำกัดความของประชาธิปไตย ในสถานศึกษาต่าง ๆ กันดังนี้

ทิพย์สุนนท์ ศรีนันทน์ (2558: 93) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษาว่า หมายถึง การปลูกฝังฝึกฝนและพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียน โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านวิถีวัฒนธรรมเน้นการมีส่วนร่วม การเคารพสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค การแก้ไขปัญหา โดยสันติวิธี ตลอดจนการเสริมสร้างให้มีความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) เกี่ยวกับหลักการสำคัญของประชาธิปไตย ซึ่งพัฒนาไปสู่ความรู้สึกศรัทธาเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตย (Affective) ประกอบด้วยแนวคิดในการส่งเสริมประชาธิปไตยใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย ด้านการฝึกปฏิบัติประชาธิปไตยในสถานศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้และขยายผลประชาธิปไตยในชุมชน ด้านการจัดกิจกรรมที่นำหลักประชาธิปไตยมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1. การจัดกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันจัดเป็นกิจกรรมขึ้นมา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ อันจะเกิดความรู้ความเข้าใจ ทักษะความสามารถ เจตคติ และค่านิยมที่ดี เพื่อพัฒนาส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย

2. การฝึกปฏิบัติประชาธิปไตยในสถานศึกษา หมายถึง รูปแบบกระบวนการปลูกฝังให้นักเรียนได้เรียนรู้ระบบการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและหลากหลายทางวัฒนธรรม

3. การประยุกต์ใช้และขยายผลประชาธิปไตยในชุมชน หมายถึง การส่งเสริมความเข้าใจระบอบประชาธิปไตย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีวิถีชีวิตประชาธิปไตยร่วมกับชุมชนและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจแนวทางประชาธิปไตยและนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันจนเป็นวิถีชีวิต

4. การจัดโครงการ/กิจกรรมที่นำหลักประชาธิปไตยมาประยุกต์ใช้ในเชิงสร้างสรรค์สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและมีความยั่งยืน หมายถึง การดำเนินโครงการ กิจกรรมทุกกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

นงคราญ อนุกุล (2558: 63) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษาว่า หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อปลูกฝังประชาธิปไตยให้กับนักเรียนในสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมและมีประสบการณ์ในด้านการบริหาร และการปกครอง ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของคนอื่น ๆ ในการกระทำใด ๆ และแสดงออกถึงความเป็นประชาธิปไตย

ศุภารัตน์ กายาวงค์ (2558: 6) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการทางการศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาความรู้ ทักษะ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้สามารถพัฒนาให้นักเรียนมีวิถีชีวิตประชาธิปไตยและระบบประชาธิปไตยตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร ให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนให้นักเรียนมีพฤติกรรมตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยกำหนดจุดเน้น และขอบข่ายรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วย

1. ความเป็นไทย หมายถึง ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญู กตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ) และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี)

2. รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ หมายถึง การเห็นคุณค่า และการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

3. ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หมายถึง การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4. ความปรองดองสมานฉันท์ หมายถึง การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย และการจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

5. ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ซื่อสัตย์สุจริต ขยัน หมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

สว่าง ไชยสงค์ (2556: 61) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษาว่า หมายถึง วิธีการดำเนินการจัดทำกิจกรรมที่ช่วยสร้างเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ซึ่งมีทั้งกิจกรรม ที่จัดตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ กิจกรรมคณะกรรมการนักเรียน กิจกรรมอื่น ๆ ที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน ดังนี้

1. การจัดองค์การบริหารให้มีลักษณะเป็นประชาธิปไตย หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้บุคคลแต่ละคนร่วมกำหนดรายละเอียดลักษณะงาน โดยการแบ่งหน้าที่ที่รับผิดชอบชัดเจน มีการกระจายตามสายงาน

2. การจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมประชาธิปไตย หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร จุดมุ่งหมายของแต่ละวิชาให้มีลักษณะประชาธิปไตย โดยเน้นการเรียนการสอนที่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนได้ร่วมคิดร่วมทำ รับผิดชอบงานร่วมกัน ส่งเสริมให้เกิดลักษณะการเป็นผู้นำและผู้ตาม รู้จักบทบาทหน้าที่ มีความยึดมั่นตามวิถีประชาธิปไตย

3. การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเพื่อสร้างเสริมประชาธิปไตย หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติ เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจและความถนัด

4. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เป็นประชาธิปไตย หมายถึง การจัดกิจกรรมให้บุคลากรในโรงเรียนได้แสดงออกอย่างมีอิสระ มีความร่วมมือในการทำงาน เกิดความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียน ความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดสวยงาม ร่มรื่น ควรเป็นประโยชน์ต่อการใช้สอยอาคารสถานที่ ส่งเสริมบรรยากาศประชาธิปไตย

สุภาภรณ์ เกิดศรี (2551: 48) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษาว่า หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีวิถีชีวิตประชาธิปไตยและระบบประชาธิปไตย โดยจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ฝึกฝนจากโรงเรียนจนมีพฤติกรรมวิถีชีวิตประชาธิปไตย 3 ด้าน คือ ด้านการยอมรับ ด้านปัญญาธรรม และด้านสามัคคีธรรม มีพฤติกรรมระบบประชาธิปไตยคือ มีรูปแบบการทำงานร่วมกันโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

อนันต์ เมืองบัวผัน (2553) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษาว่า หมายถึง การปลูกฝังการมีวิถีประชาธิปไตยและปลูกฝังระบบประชาธิปไตย เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นพลเมืองดีของชาติในอนาคต โดยการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยในสถานศึกษาเพื่อช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการนำวิถีทางแห่งประชาธิปไตยไปใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นการนำให้นักเรียนได้รับรู้แนวทางเห็นประโยชน์หรือความสำคัญของวิถีประชาธิปไตยและการทำงานร่วมกัน

จากที่ได้กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การส่งเสริมประชาธิปไตยโรงเรียนคือวิธีการหรือกระบวนการปลูกฝังให้นักเรียนได้เรียนรู้ระบบการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เห็นถึงความสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย และวิถีประชาธิปไตย ลักษณะและความสำคัญของการเป็นพลเมืองดี มีวินัย ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของโรงเรียน เคารพในสิทธิและความเสมอภาคของบุคคล มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร พร้อมกับให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงเรื่องวิถีชีวิตและระบอบประชาธิปไตย และให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่ต้องการเน้นคือ การยอมรับ สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม

4.3 วิถีประชาธิปไตย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีวิถีชีวิตประชาธิปไตยที่เหมาะสมกับการพัฒนาการของนักเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540: 19) พฤติกรรมที่แสดงถึงการมีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ควรประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

1. การวรรกรรม ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีพฤติกรรมด้านการวรรกรรม มีการแสดงออก ดังนี้ เคารพในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ได้แก่ การแสดงความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกโอกาส การร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดเพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การปฏิบัติต่อสัญลักษณ์ที่แสดงถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น ธงชาติ พระบรมฉายาลักษณ์ เพลงสรรเสริญพระบารมี ฯลฯ ด้วยความเคารพในหลักปฏิบัติของศาสนาที่ตนนับถือและไม่ลบหลู่ศาสนาอื่น เคารพซึ่งกันและกัน ทางกาย ได้แก่ การแสดงการเคารพซึ่งกันและกัน เช่น การทักทาย การให้เกียรติแก่ผู้อื่น การแสดงความเคารพแก่บุคคลซึ่งอาวุโสกว่า การให้การต้อนรับแก่บุคคล และการแสดงความเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน เคารพกันทางวาจา ได้แก่ การรู้จักพูดจาให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ใช้คำพูดเหมาะสมตามฐานะของบุคคล พูดจาสุภาพไม่ก้าวร้าว ส่อเสียด ไม่พูดในสิ่งที่จะทำให้ผู้อื่นเกิดความเดือดร้อน ไม่นำความลับของบุคคลอื่น ๆ เปิดเผย และไม่นินทาหรือโกหกหลอกลวง เคารพในสิทธิของผู้อื่น ได้แก่ การไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น ทั้งทางกายหรือวาจา รู้จักเคารพในสิทธิของคนที่มาก่อนหลัง เคารพในสิทธิของคนที่มาก่อนหลัง เคารพในการเป็นเจ้าของสิ่งของเครื่องใช้ และต้องรู้จักขออนุญาตเมื่อล่วงล้ำเข้าไปในที่อยู่อาศัยของบุคคลอื่น เคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น ได้แก่ การยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น เมื่อมีผู้พูดแสดงความคิดเห็นควรฟังด้วยความตั้งใจ และใคร่ครวญด้วยวิจารณญาณ หากเห็นว่าเป็นการแสดงแนวคิดที่ดีมีประโยชน์มากกว่าความคิดเห็นของตนเองก็ควรยอมรับ และปฏิบัติตาม เคารพในกฎ ระเบียบของสังคม ได้แก่ การยึดมั่นในกรอบระเบียบของสังคม เช่น วัฒนธรรม ประเพณี กฎเกณฑ์ทางสังคม และกฎหมายของประเทศและมีเสรีภาพและใช้เสรีภาพในขอบเขตของกฎหมาย และขนบธรรมเนียมประเพณี

2. ปัญญาธรรม ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีพฤติกรรมด้านปัญญาธรรม มีการแสดงออก ดังนี้ การไม่ถือตนเป็นใหญ่ คือการรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การยอมรับฟังและปฏิบัติตามมติของเสียงส่วนมากในที่ประชุมหรือการทำงานต่าง ๆ และการรู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เน้นการใช้ปัญญา ใช้เหตุผล และความถูกต้องในการตัดสินใจทุกปัญหาทั้งปวง ไม่ใช่เสียงข้างมากในการตัดสินใจเสมอไป เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นหรือมีเรื่องที่จะต้องตัดสินใจทุกคนต้องร่วมกันคิดและช่วยกันตัดสินใจโดยใช้เหตุผล ในกรณีที่มีปัญหาโต้แย้งในหมู่คณะจะต้องพยายามอภิปรายจนสามารถชักจูงให้ทุกคนเห็นคล้อยตาม เมื่อเกิดกรณีต่างก็มีเหตุผลดีด้วยกัน และไม่อาจชักจูงให้กลุ่มหันไปทางหนึ่งเท่านั้น จึงจะใช้วิธีออกเสียงและเมื่อได้รับข่าวสารข้อมูลแล้ว สามารถวิเคราะห์และประมวลผลเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยสติปัญญา

3. สามัคคีธรรม ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีพฤติกรรมด้านสามัคคีธรรม มีการแสดงออก ดังนี้ การรู้จักประสานประโยชน์โดยยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมหรือของชาติเป็นที่ตั้ง ได้แก่ การทำงานร่วมกันอย่างสันติวิธี รู้จักการประนีประนอม โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวมเป็นใหญ่ มีการเสียสละความสุขส่วนตนหรือหมู่คณะเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือของชาติ ร่วมมือกัน

ในการทำงานหรือทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดร่วมกันโดยมีบุคคลผู้ร่วมงานตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ในการร่วมกันทำงานนี้จะต้องมีการวางแผนในการทำงานร่วมกัน และคิดร่วมกัน เมื่อถึงขั้นตอนของการทำงานก็ช่วยเหลือกันอย่างตั้งใจจริง ไม่หลีกเลี่ยงหรือทำแบบเอาเปรียบผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ถือว่างานส่วนรวมเป็นงานของตน รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากส่วนรวม และหน้าที่ต่อสังคม ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนในกลุ่ม ในหน่วยงาน และสังคม และรักหมู่คณะ มีใจหวังดี และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

อริสริพิมพ์ บริหารธนโชติ (2565: ออนไลน์) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ประชาธิปไตย ในยุคปัจจุบันนักเรียนกล้าแสดงออกทางการเมือง บทบาทของครูต้องไม่ยึดยึดความคิดของเราใส่เข้าไปให้เด็ก นำหลักประชาธิปไตยเข้ามาใช้เคารพจุดยืนทางการเมืองของแต่ละคน เปิดใจรับฟัง คอยชี้แนะบางอย่างที่อาจจะไม่เหมาะสม เช่น เรื่องการใช้ภาษาในการโพสต์บนโซเชียล ครูก็จะบอกเด็กเสมอว่าเราพูดถึงสิ่งที่เราอยากสื่อสารได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้คำหยาบ คำรุนแรง หรือแม้แต่การแชร์ เราต้องศึกษาข้อมูลก่อน กลั่นกรองก่อนว่าข้อความอยู่บนข้อเท็จจริงหรือไม่ โดยครูคอยรับฟัง คอยให้คำแนะนำโดยไม่ชี้ในสิ่งที่เขาคิด

ชัชวาลย์ กันเพชร (2565: 42) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย หมายถึง การส่งเสริมประชาธิปไตยผ่าน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในของโรงเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่องาน เช่น กิจกรรม เลือกตั้งสถานักเรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามที่ตนถนัดและสนใจ โดยสนับสนุนการทำงานเป็นกลุ่มที่เน้นบทบาทของผู้นำและบทบาทของสมาชิกกลุ่มตามวิถีประชาธิปไตย นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่วนรวม และกิจกรรมประชาธิปไตยในระดับต่างๆ เช่น ธรรมนูญการเลือกตั้ง และการออกเสียงประชามติ ฝึกฝนให้เป็นผู้มีจิตสาธารณะ

กรมวิชาการ (2542: 155) กล่าวว่า ประชาธิปไตยในลักษณะที่เป็นวิถีชีวิตของคนในสังคม ประชาธิปไตย มักจะมีลักษณะของผู้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย ดังนี้

1. ความมีเหตุผล
2. การเคารพซึ่งกันและกัน
  - 2.1 การเคารพในความเป็นมนุษย์
  - 2.2 การเคารพในความสามารถ
3. การตกลงกันอย่างสันติวิธีด้วยการถกเถียง ประนีประนอม และอดกลั้นในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน
4. การดำเนินชีวิตอย่างมีเสรีภาพภายใต้กฎหมาย และไม่ถูกแทรกแซงจากรัฐ

Dewey (1976: 19) ได้ให้ความหมายของประชาธิปไตยที่เป็นวิถีชีวิตว่าหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ 3 ประการ คือ 1) การเคารพในสิทธิหน้าที่และเสรีภาพซึ่งกันและกัน

เคารพความคิดและการกระทำของผู้อื่น การแสดงความคิดเห็นและการกระทำต้องไม่ล่วงเกินผู้อื่น
2) มีการแบ่งปันและประสานงานกัน รับอาสาทำงานตามความสามารถ ให้ความร่วมมือตามอัตรา
และตามมติของส่วนรวม และ 3) มีความเชื่อมั่นในวิถีทางปัญญา ทำงานเพื่อกิจกรรมใด ๆ ด้วยความ
รอบคอบ และใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์

Ebenstein. W. (1973: 980) กล่าวว่า ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิตนั้นมีลักษณะ
สำคัญพอสรุปได้ ดังนี้

1. ยึดหลักประสบการณ์ที่สมเหตุสมผล คือ ประชาชนมีความเคารพเชื่อมั่นในเหตุผล
และนำหลักเหตุผลไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งของวัตถุและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์
2. เน้นความสำคัญของปัจเจกชน ระบอบเสรีประชาธิปไตยยึดเอาเอกชนแต่ละคน
เป็นศูนย์กลางของหลักการและนโยบายต่าง ๆ
3. หลักแห่งความสมัครใจ สังคมประชาธิปไตยเป็นสังคมที่ไม่บังคับจิตใจประชาชน ดังนั้น
ถ้าประชาชนไม่ต้องการอะไร เขาก็ไม่ถูกบังคับให้ทำแต่ถ้าต้องการจะทำอะไรก็จะต้องรวมตัวรวมกร
สหพันธ์กรรมกร รวมทั้งการสังคมสงเคราะห์
4. เน้นความสำคัญของวิธีการในสังคมประชาธิปไตย วิธีการกระทำกับเป้าหมายเป็นสิ่งที่
สัมพันธ์กันโดยใกล้ชิด ไม่ยอมให้ถือว่าทำอะไรก็ได้ トラบใดที่บรรลุเป้าหมายได้เพราะเชื่อว่า
โดยทั่วไปแล้ว วิธีการอันหนึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายอันหนึ่งและเป้าหมายอันนั้นเองก็จะเป็นวิธีการไปสู่
เป้าหมายอันต่อไป

เลิศพร อุทุมพงษ์ (2558: 56) กล่าวว่า วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย หมายถึง การดำเนิน
ชีวิตประจำวันของนักเรียน ในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข โดยยึดหลักการปฏิบัติ 3 ประการ ประกอบด้วย

1) ด้านการยอมรับ หมายถึง การแสดงออกซึ่งการเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน
ในเรื่องต่างๆ ทั้งทางกาย วาจา ใจ (ความคิด) โดยมีลักษณะพฤติกรรม ดังนี้

- 1.1) เคารพและยอมรับเสียงส่วนใหญ่ โดยรับฟังเสียงส่วนน้อย
- 1.2) มีความเสมอภาค
- 1.3) เคารพและยอมรับความหลากหลาย
- 1.4) เคารพสิทธิ ปฏิบัติตนตามสิทธิ และใช้สิทธิของตนอย่างเต็มที่

2) ด้านสามัคคีธรรม หมายถึง การร่วมมือทำงานประสานประโยชน์ โดยคำนึงถึง
ความรับผิดชอบของตนเองและประโยชน์แก่ส่วนรวม รวมตลอดถึง การเอื้อเฟื้อ จุนเจือ เกื้อหนุน
ซึ่งกันและกันในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยมีลักษณะพฤติกรรม ดังนี้

- 2.1) เสียสละและยึดมั่นในผลประโยชน์ส่วนรวม
- 2.2) มีสำนึกรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้

3) ด้านปัญญาธรรม หมายถึง การยึดมั่นในการใช้สติปัญญาในการทำงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยเหตุด้วยผล ด้วยสันติวิธี และไม่ยึดความเห็นตนเป็นใหญ่ แต่อาศัยการรับฟังความเห็นของผู้อื่นประกอบการคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบด้าน โดยมีลักษณะพฤติกรรม ดังนี้

3.1) มีเหตุผล

3.2) มีสันติธรรม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิถีประชาธิปไตย ผู้วิจัยสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ว่า วิถีประชาธิปไตย ประกอบด้วย การวธธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม ซึ่งมีความสำคัญ ดังนี้ การวธธรรม เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการเคารพในสถาบันชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ การเคารพซึ่งกันและกันทางกาย วาจา และสิทธิของผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคม สามัคคีธรรม เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการรู้จักประสานประโยชน์โดยยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมหรือของชาติเป็นที่ตั้ง การร่วมมือกันในการทำงาน หรือทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดร่วมกัน การรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนในกลุ่มในองค์กร และในสังคม ปัญญาธรรม เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการไม่ถือตนเป็นใหญ่ เน้นการใช้สติปัญญาใคร่ครวญหาเหตุผลและความถูกต้องในการตัดสินใจ ร่วมคิด และตัดสินใจร่วมกัน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และกระทรวงศึกษาธิการ (2551: 1) ได้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในคุณค่าของประชาธิปไตยอย่างแท้จริง โดยเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจ เจตคติ ค่านิยม และสร้างจิตสำนึก รวมทั้งการเสริมสร้างบุคลิกภาพ และวัฒนธรรมแบบประชาธิปไตย ในชีวิตจริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมของความเป็นพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตยขึ้นในโรงเรียน จึงจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

หน่วยที่ 1 วิถีประชาธิปไตยในครอบครัว

กิจกรรมที่ 1 การยอมรับความแตกต่างของบุคคล

กิจกรรมที่ 2 ยอมรับในอาวุโส ปฏิบัติตามบรรทัดฐานและวัฒนธรรมในครอบครัว

กิจกรรมที่ 3 สิทธิและหน้าที่

กิจกรรมที่ 4 การมีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกในครอบครัว

กิจกรรมที่ 5 การปกครองในครอบครัว

หน่วยที่ 2 วิถีประชาธิปไตยในโรงเรียน

กิจกรรมที่ 1 วินัยเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

กิจกรรมที่ 2 การอยู่ร่วมกันในห้องเรียน

กิจกรรมที่ 3 ร่วมด้วยช่วยกัน

กิจกรรมที่ 4 การมีส่วนร่วมบริหารจัดการในห้องเรียนตามกระบวนการประชาธิปไตย

กิจกรรมที่ 5 การปกครองในโรงเรียน

หน่วยที่ 3 วิถีประชาธิปไตยในชุมชน

กิจกรรมที่ 1 ใสใจใฝ่รู้

กิจกรรมที่ 2 จิตสาธารณะ

กิจกรรมที่ 3 พลเมืองดีในชุมชน

กิจกรรมที่ 4 ชุมชนประชาธิปไตย

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

หน่วยที่ 1 พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

กิจกรรมที่ 1 พัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย

กิจกรรมที่ 2 คุณลักษณะของพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

กิจกรรมที่ 3 ปฏิบัติตนตามกฎหมายกติกาข้อบัญญัติและกฎหมาย

กิจกรรมที่ 4 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นและประเทศ

หน่วยที่ 2 สิทธิเสรีภาพหน้าที่และความเสมอภาค

กิจกรรมที่ 1 ความสำคัญของการปฏิบัติตนตามสิทธิเสรีภาพและหน้าที่

กิจกรรมที่ 2 การปฏิบัติตนถูกต้องตามสิทธิและหน้าที่

กิจกรรมที่ 3 การปฏิบัติตนในการปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

หน่วยที่ 3 วัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น

กิจกรรมที่ 1 วิถีชีวิตประชาธิปไตยในวัฒนธรรมประเพณีไทย

กิจกรรมที่ 2 การยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและประเพณี

กิจกรรมที่ 3 ร่วมกิจกรรมประเพณีท้องถิ่น

หน่วยที่ 4 สิทธิเด็ก

กิจกรรมที่ 1 เกียรติบัตรความดี

กิจกรรมที่ 2 โลกสวยด้วยมือเรา

กิจกรรมที่ 3 การปกป้องคุ้มครองตนเองและผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก

หน่วยที่ 5 การเมืองการปกครอง

กิจกรรมที่ 1 ผู้นำทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

กิจกรรมที่ 2 การเมืองในระบอบประชาธิปไตย

กิจกรรมที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

หน่วยที่ 6 รัฐธรรมนูญ

กิจกรรมที่ 1 อำนาจอธิปไตย

กิจกรรมที่ 2 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สรุปได้ว่า หลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมวิถีประชาธิปไตย เป็นแนวทางที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในคุณค่าของประชาธิปไตยและมีพฤติกรรมของความเป็นพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย

5. กิจกรรมสถานักเรียน

5.1 ความหมายและความสำคัญของสถานักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณธรรม นำความรู้ โดยการสร้างความตระหนักและความสำนึกในคุณค่าตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างความสมานฉันท์ การใช้สันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคราชการ ท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาและสร้างเสริมความเข้มแข็งให้แก่องค์กร นักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556: 92) จึงกำหนดแนวทางในการพัฒนา กิจกรรมสถานักเรียนให้โรงเรียนได้นำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ บทบาทหน้าที่ความเป็นพลเมืองและวิถีประชาธิปไตยอันได้แก่ คารวธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล การมีจิตอาสาและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ อันจะส่งผลต่อคุณลักษณะ อันพึงประสงค์บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมก้าวสู่ความเป็นสากล และเตรียมคนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยความร่วมมือของทุกภาคีเครือข่าย

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน (2558: 51) ได้กล่าวถึงความหมายของสถานักเรียนว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งของนักเรียน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียนตามกระบวนการ นิติธรรม และเป็นกิจกรรมที่จะปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมความเป็นประชาธิปไตย มีจิตวิญญาณในการใช้ธรรมาภิบาล เพื่อให้ นักเรียนเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ เป็นต้นกล้าประชาธิปไตยที่มั่นคงเข้มแข็งของสังคมไทย โดยมีวัตถุประสงค์ของสถานักเรียน ดังนี้

1. เพื่อเรียนรู้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. เพื่อรู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีระบบ โดยรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

3. เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนมีส่วนร่วมและมีประสบการณ์ในด้านการบริหารและการปกครองของนักเรียน โดยนักเรียน และเพื่อนนักเรียน

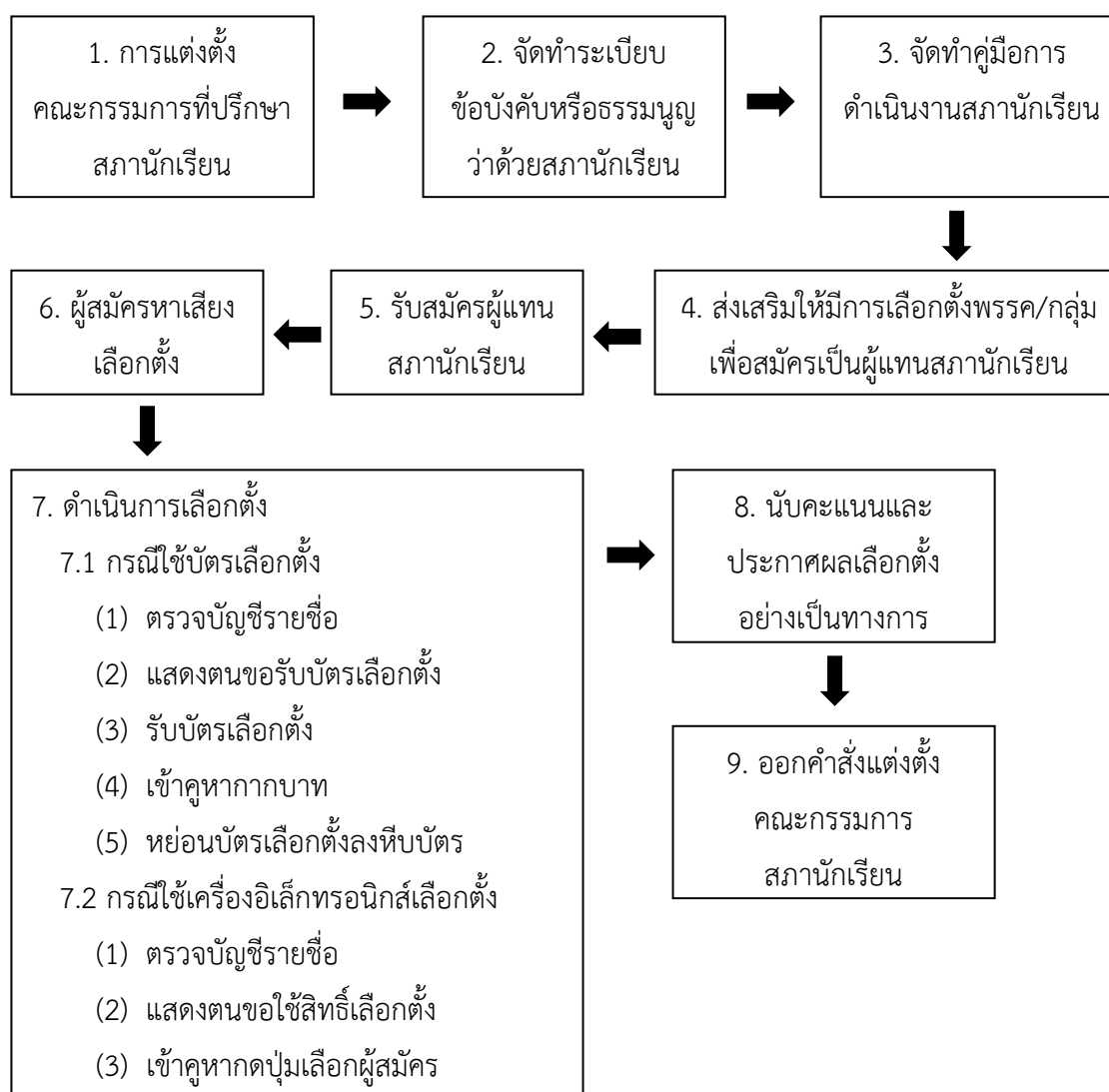
4. เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนทำหน้าที่เป็นตัวแทนของนักเรียน ในการกระทำใด ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สถานักเรียนเป็นองค์กรของผู้แทนนักเรียนที่ได้รับเลือกตั้งมาจากนักเรียนภายในโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนนักเรียนในการจัดกิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมที่โรงเรียนมอบหมาย โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะฝึกให้นักเรียนรู้จักปกครองตนเองและทำงานร่วมกันตามแนวทางระบอบประชาธิปไตย ประโยชน์ของการจัดตั้งสถานักเรียนอันเป็นวิธีการที่จะปลูกฝังนิสัยของนักเรียนให้เข้าใจในวิถีทางประชาธิปไตยและฝึกฝนนักเรียนให้ได้มีโอกาสทำงานรับผิดชอบจริง ๆ เพื่อเติบโตไปเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ

5.2 ที่มาของสถานักเรียน

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน (2558: 56) ได้อธิบายที่มาของสถานักเรียนว่า การได้มาซึ่งสถานักเรียนของแต่ละโรงเรียนนั้น จะต้องเป็นไปตามระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญว่าด้วยสถานักเรียนของแต่ละโรงเรียนจะต้องกำหนดรูปแบบหรือองค์ประกอบของสถานักเรียนไว้ เช่น สมาชิกสถานักเรียนที่ได้มาจากการดำเนินการเลือกตั้งในระดับโรงเรียน อาจจะเลือกตั้งแบบเป็นทีม หรือเป็นรายบุคคลที่ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานสถานักเรียน มีการกำหนดตำแหน่ง จำนวนคณะกรรมการบทบาทหน้าที่ และคุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้ที่เข้ามาทำหน้าที่ในสถานักเรียน สำหรับที่มาของสถานักเรียน โรงเรียนควรมีการดำเนินงานโดยเริ่มจากการแต่งตั้งคณะครูที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียน เพื่อศึกษาหาความรู้ วางแผนการดำเนินงาน ศึกษาแนวทางการดำเนินงาน สถานักเรียนจัดทำระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญของโรงเรียนว่าด้วยสถานักเรียน โดยคณะครูที่ปรึกษาสนับสนุนให้มีการตั้งพรรค/กลุ่ม เพื่อส่งเสริมกิจกรรมเลือกตั้งสถานักเรียน โรงเรียนมีการดำเนินการรับสมัครตัวแทนสถานักเรียน เปิดโอกาสให้มีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งผู้แทนนักเรียน เพื่อเข้าไปทำหน้าที่ในสถานักเรียน ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนนักเรียนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วม มีการนับคะแนนตลอดจนประกาศผล การเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ และสุดท้ายโรงเรียนต้องออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถานักเรียน ดังภาพที่ 2.10

ภาพที่ 2.10 ที่มาของสถานักเรียน

ที่มา: สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน (2558: 56)

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สถานักเรียนมีที่มาจากกระบวนการการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข โดยกำหนดตำแหน่ง จำนวนคณะกรรมการ บทบาทหน้าที่ และคุณสมบัติต่าง ๆ ตามแนวทางการดำเนินงานสถานักเรียน และระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญของโรงเรียนว่าด้วยสถานักเรียน เพื่อจำลองกระบวนการได้มาของบุคคลในการทำหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย

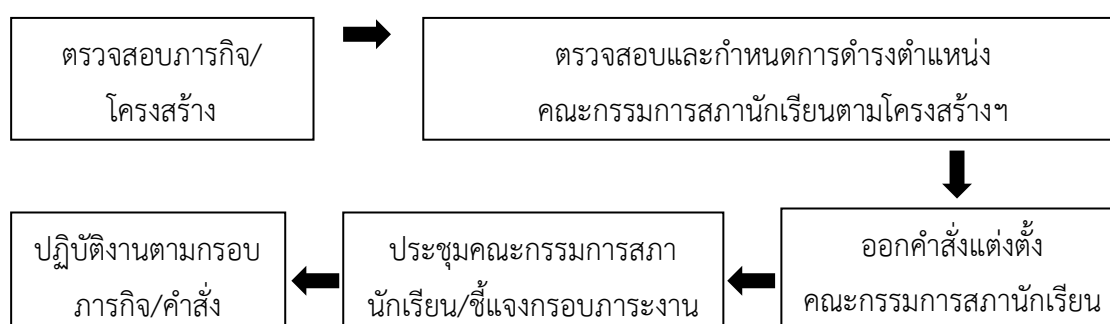
5.3 โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของสถานักเรียน

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน (2558: 56) ได้อธิบายโครงสร้างของสถานักเรียนว่า บทบาทหน้าที่ของสถานักเรียนเป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียนที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและส่วนรวม

รวมถึงเป็นกลไกสำคัญให้นักเรียนเห็นคุณค่าของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประกอบกับโรงเรียนได้มีระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญ ว่าด้วยสถานักเรียนไว้ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน ดังนั้นในการจัดโครงสร้างสถานักเรียนของโรงเรียน จึงควรพิจารณาจากกรอบภาระงานและควรกำหนดโครงสร้างสถานักเรียน ดังภาพที่ 2.11

ภาพที่ 2.11 ขั้นตอนการดำเนินงานโครงสร้างสถานักเรียน

ที่มา: สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน (2558: 56)

โดยทั่วไปโครงสร้างและรูปแบบของสถานักเรียนแต่ละโรงเรียนจะประกอบด้วยสมาชิกในสถานักเรียน 2 ลักษณะคือ สมาชิกสถานักเรียนที่ได้มาจากการดำเนินการเลือกตั้งในระดับโรงเรียน อาจจะเลือกตั้งแบบเป็นทีมหรือเป็นรายบุคคลที่ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานสถานักเรียน และคณะกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งในระดับชั้นเรียน เพื่อเป็นตัวแทนของนักเรียนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานักเรียนด้วย ขนาดและจำนวนของสมาชิกสถานักเรียนนั้น ให้เป็นไปตามระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญของโรงเรียนหากโรงเรียนเห็นสมควรที่จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน โรงเรียนอาจจะกำหนดให้สถานักเรียน มีคณะอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับโครงสร้าง แต่ทั้งนี้ต้องมีการกำหนดจำนวน บทบาทหน้าที่ของคณะอนุกรรมการนั้น ไว้ในระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญว่าด้วยสถานักเรียนด้วย

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน (2558: 14) ได้กำหนดกรอบของบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานักเรียน ดังนี้

1. เป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อส่วนรวมตามหลักธรรมภิบาล
2. ปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของตนเองเพื่อนักเรียน โดยใช้กระบวนการประชาธิปไตย และแนวทางสันติ
3. ส่งเสริม สนับสนุนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและส่วนรวม โดยเน้นกิจกรรมการวชิรธรรม ปัญญาธรรม และสามัคคีธรรม
4. สืบสานความรู้ ภูมิปัญญา อนุรักษ์วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ

5. เป็นผู้นำเพื่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนสังคม
6. ประสานและปฏิบัติงานร่วมกับทุกหน่วยงาน องค์กรชุมชนต่าง ๆ
7. รณรงค์ให้นักเรียนทำความดีเพื่อเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน
8. เสนอความคิดเห็นต่อผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และเพื่อพัฒนาโรงเรียนในด้านต่าง ๆ

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของสภานักเรียนมาจากระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญโรงเรียนว่าด้วยสภานักเรียนของโรงเรียน โดยโครงสร้างของสภานักเรียนจะเป็นเครื่องกำหนดจำนวนสมาชิกของสภานักเรียนที่ประกอบด้วยสมาชิกที่ได้มาจากการเลือกตั้งในระดับโรงเรียนและระดับชั้นเรียน และยังเป็นเครื่องกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคลตามโครงสร้างสภานักเรียนอีกด้วย

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถ สรุปได้ว่า สภานักเรียนเป็นองค์กรของผู้แทนนักเรียนที่ได้รับเลือกตั้งมาจากนักเรียนภายในโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนนักเรียนในการจัดกิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมที่โรงเรียนมอบหมายให้ทำ โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะฝึกให้นักเรียนรู้จักปกครองตนเองและทำงานร่วมกันได้ในระบอบประชาธิปไตย ประโยชน์ของการตั้งสภานักเรียนอันเป็นวิธีการที่จะปลูกฝังนิสัยของนักเรียนให้เข้าใจในวิถีทางประชาธิปไตยและฝึกฝนนักเรียนให้มีโอกาสทำงานรับผิดชอบจริง ๆ เพื่อเติบโตไปเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ และการดำเนินงานสภานักเรียนยังเปรียบเสมือนเวทีสำหรับฝึกให้นักเรียนเป็นนักประชาธิปไตยอย่างแท้จริงคือ รู้จักการเป็นผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำ และผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบในหน้าที่ และเป็นประโยชน์ในการปกครอง โดยช่วยแบ่งเบาภาระของครูได้เป็นอย่างมาก อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย คือ คารวธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม มุ่งเน้นให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และจะต้องขับเคลื่อนกิจกรรมสภานักเรียนในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

เฉลิมพล บุญฉายาม (2566: 108) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ กลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน ของโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) จังหวัดสงขลา พบว่า มีสมรรถนะทางการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนภายในที่เข้มแข็ง และสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส ต่างเป็นปัจจัยเอื้อต่อการกำหนดกลยุทธ์เพื่อการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน และกลยุทธ์ที่สอดคล้องต่อการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน ของโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) จังหวัดสงขลา คือ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมและขยายเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน องค์กร ภาครัฐ และเอกชน และ กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาผลงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เป็นที่ประจักษ์ กลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) จังหวัดสงขลา จากการสังเคราะห์ได้องค์ความรู้ใหม่ คือ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ มาตรฐาน ตัวชี้วัด ความสำเร็จ เป้าหมาย และโครงการ/กิจกรรม ที่สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาสถานักเรียนสู่การเป็นต้นแบบสถานักเรียนได้

ฉวี ธรรมเกษา (2554: 1) ได้รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน นาคนาวาอุปถัมภ์ สวนหลวง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2554 พบว่า ผลการประเมินภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายกิจกรรม พบว่ามี 2 ด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวัดผล ในรายกิจกรรมที่ 7 นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรายกิจกรรมที่ 17 นักเรียนเข้าแถวรับสิ่งของหรือรับบริการตามลำดับก่อนหลัง และด้านสามัคคีธรรม ในรายกิจกรรมที่ 26 นักเรียนชื่นชมความสำเร็จในผลงานกลุ่ม/ทีมงาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านระบอบประชาธิปไตย และปัญญาธรรม และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครอง ตามรายกิจกรรมของโครงการภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเท่ากันทั้ง 10 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมห้องเรียนประชาธิปไตย กิจกรรมบันทึกความดี กิจกรรมสัปดาห์ห้องสมุด กิจกรรมเข้าแถวก่อน - หลัง กิจกรรมยามเช้าหน้าเสาธง กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมประกวดยอดนักอ่าน กิจกรรมนาคนาวาฯ สัมพันธ์ และกิจกรรมห้องเรียนสวย สะอาด บรรยายกาศวิชาการ

อมราวดี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (2554: 9) ได้รายงานโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนวัดยางสุทธาราม สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา

2554 ผลผลิตด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ในภาพรวมผลผลิตของโครงการ มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด และผลสำเร็จของกิจกรรมทั้ง 8 กิจกรรม ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

พิมวรา บุญศรี (2555: 1) ได้รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ผลการประเมินโครงการพบว่า ในภาพรวมประสบความสำเร็จมากที่สุด และมีผลการประเมินโครงการในแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านสภาวะแวดล้อมหรือบริบทของโครงการโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$) ด้านปัจจัยเบื้องต้นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$) ด้านกระบวนการโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.59$) และด้านผลผลิตของโครงการ 2 ประเด็นคือ พฤติกรรมตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนและผลของการจัดกิจกรรมตามโครงการจำนวน 8 กิจกรรมพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมวิถีประชาธิปไตยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.56$) และผลของการจัดกิจกรรมทั้ง 8 กิจกรรมตามโครงการโดยรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกกิจกรรม

บัณฑิต ฤทธิ์ศรี (2556: 4) ได้รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยนักเรียนโรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2555-2556 ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า ความมุ่งหวังในการพัฒนาการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีคำสั่งชัดเจน วัตถุประสงค์ เป้าหมายสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า มีการบริหารจัดการด้านงบประมาณ บุคลากรเอกสาร วัสดุอุปกรณ์ และสาธารณูปโภค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกระบวนการ พบว่า มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูชัดเจน การเตรียมความพร้อมอาคารสถานที่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ประชุมวางแผน การกำหนดการปฏิบัติงานตามโครงการ และนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ขั้นการดำเนินการ พบว่า การจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจประชาธิปไตยของนักเรียน นักเรียนมีความสนใจติดตามปรึกษาขอคำแนะนำ จัดอบรมให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ครู และนักเรียนอุทิศเวลาเข้าร่วมโครงการ ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการติดตามช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมสม่ำเสมอ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ขั้นการประเมินผล พบว่า มีการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการสม่ำเสมอ ความเหมาะสมของงบประมาณ มีขวัญกำลังใจ และการส่งนักเรียน ครู เข้าร่วมการประกวดแข่งขันทั้งภายในและนอกโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด และด้านผลผลิต พบว่า คุณภาพของการดำเนินงานผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ การติดตาม การประสานงาน ความพึงพอใจ และกระบวนการบริหารงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

วงศ์สว่าง สุภาวงศ์ (2556: 1) ได้รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตย โรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ผลการประเมินโครงการ พบว่า ด้านบริบท (Context Evaluation) โดยรวมโครงการมีความสอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทในระดับมาก ได้แก่ หลักการดำเนินงานสอดคล้องกับกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย เหมาะสมกับวัยของนักเรียน การจัดโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยเป็นประโยชน์ต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน การดำเนินงานโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร และการดำเนินงานโครงการมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอน มีความรู้ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย งบประมาณที่โรงเรียนจัดสรร เพื่อพัฒนาคณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความเพียงพอ ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การนำข้อบกพร่องที่ได้ค้นพบจากการประเมินระหว่างดำเนินงานมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง มีการวางแผนติดตามผลการดำเนินงานโครงการ ด้านผลผลิต (Product Evaluation) โดยรวมตามความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจในระดับมาก

สุบิน ทองน้อย (2557: 10) ได้รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของโรงเรียนเทศบาล 1 (เยี่ยมเกษสุวรรณ) สังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนผลการศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินเช่นกัน

โสภา พันกาแด (2558: 8) ได้รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนโรงเรียนบ้านสวนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ในภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้ ดังนี้ ด้านบริบทของโครงการ พบว่า โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับ มาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด ได้แก่ โครงการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม การส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียนสามารถดำเนินการได้จริง เป็นต้น ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ พบว่า โดยภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับ มาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด ได้แก่ ผู้ปกครอง และชุมชนส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับ มากที่สุด แนวทางการจัดกิจกรรม ตามโครงการเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้อยู่ในระดับ มากที่สุด ด้านกระบวนการของโครงการ พบว่า โดยภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับ มาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้ คือ การออกแบบรายงานและจัดทำรายงานการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ บุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ วางแผน การดำเนินงานและการจัดกิจกรรมตามโครงการซึ่งอยู่ในระดับ มากที่สุด เช่นกัน ส่วนรายการ

ประเมินที่ผลการประเมิน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง ด้านผลผลิต (Products Evaluation) พบว่า มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรม การมีประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียน และด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อโครงการ

พิมพีใจ การ์ตัน (2557: 17) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่าความคิดเห็นการมีส่วนร่วมด้านความสัมพันธ์และการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียน ไม่แตกต่างกันในขณะที่ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านความรับผิดชอบให้สถานักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนนั้นแตกต่างกัน โดยมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานักเรียนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านต่าง ๆ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรให้สถานักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน การอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมที่เน้นเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และเปิดโอกาสให้สถานักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างครูกับนักเรียน การช่วยทำนุบำรุงดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน

คเชนเทพ จันทรวงศ์ (2561: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาคู่มือการบริหารงาน สถานักเรียนตามแนวคิดความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลวิจัย พบว่า แนวทาง การบริหารงานสถานักเรียนตามแนวคิดความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา มีทั้งหมด 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ขั้นตอนที่ 2 การนำแผน สู่การปฏิบัติและขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลซึ่งการบริหารงานสถานักเรียนแบ่งกิจกรรมเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการยอมรับ ด้านสามัคคีธรรม และด้านปัญญาธรรม

ธนวรรณ สุวรรณपाल (2563: 98) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการดำเนินงานสถานักเรียนสำหรับ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการปฏิบัติของการดำเนินงานสถานักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายองค์ประกอบมีคะแนนเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก โดยมีรูปแบบการดำเนินงานสถานักเรียนสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียน และประชาธิปไตยในโรงเรียน การมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม ของโรงเรียน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน องค์กร ภาครัฐ และเอกชน และผลการปฏิบัติงานของสถานักเรียนที่เป็นเลิศ และได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานสถานักเรียนสำหรับ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ชื่อคู่มือ

คำชี้แจง ความเป็นมาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ ขอบเขต คำจำกัดความการดำเนินงานสถานักเรียน สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา เอกสารอ้างอิง และภาคผนวก

วันชัย หวังสวาสดิ์ (2559: 12) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารประชาธิปไตยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มี 4 องค์ประกอบ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม หลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมวิถีประชาธิปไตย การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างวิถีประชาธิปไตยในสถานศึกษา และการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย นอกจากนี้ ผลการวิจัยได้ระบุเหตุผลเพิ่มเติมไว้ว่า การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เป็นดินแดนประชาธิปไตยจะส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยเป็นไปโดยธรรมชาติ การที่โรงเรียนได้จัดสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ห้องเรียน ห้องพิเศษต่าง ๆ อาคารสถานที่ บรรยากาศที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย เช่น การแสดงความเคารพกันในทุกวันของผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักเรียน การเคารพสิทธิ ความคิดเห็น การร่วมแก้ปัญหาส่วนรวมร่วมกัน ภาพบรรยากาศเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างเป็นรูปธรรม

เลิศพร อุทุมพงษ์ (2561: 67) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สถานักเรียนกับบทบาทการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยทำการศึกษารูปแบบสถานักเรียนของประเทศญี่ปุ่นเป็นกรณีศึกษาเปรียบเทียบกับกิจกรรมสถานักเรียนไทย เกี่ยวกับกระบวนการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียนผ่านกิจกรรมสถานักเรียน แนวทางสำคัญในการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียนผ่านกระบวนการสถานักเรียนคือ การวางทิศทางและกำหนดกรอบการขับเคลื่อนงานสถานักเรียนให้มีความต่อเนื่อง การยกระดับความสำคัญของกิจกรรมสถานักเรียนเทียบเท่ากับกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ การพัฒนาคุณภาพครูที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียน การสนับสนุนงบประมาณเป็นการเฉพาะที่เพียงพอ รวมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการ หลักสำคัญของการนำสถานักเรียนมาใช้ในโรงเรียนคือ การเรียนรู้ประชาธิปไตยที่ต้องผ่านการปฏิบัติจริง

พิเชษฐ์ ใจปวน (2560: 108) ได้ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน พบว่า จากการร่างและตรวจสอบกลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน ประกอบด้วยกลยุทธ์คือ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน องค์ครภาครัฐ และเอกชน กลยุทธ์ที่ 3 การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มมาตรการพัฒนาผลงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เป็นที่ ประจักษ์ และผลการตรวจสอบกลยุทธ์ พบว่า ทุกกลยุทธ์ผ่านฉันทามติ

สภณ ศรีมุกดา (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียน เกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตยนักเรียนในโรงเรียนธาดุนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ครูและนักเรียน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขการพัฒนาประชาธิปไตยตรงกัน คือ ครูที่ปรึกษาเพิ่มการเอาใจใส่ ในการดำเนินงาน ปลุกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และคณะกรรมการนักเรียนต้องทำ เป็นตัวอย่าง เปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย

สุภัสรา ทะนุ (2559: 106) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรม ประชาธิปไตยในโรงเรียน เทศบาล 2 (แม่ตำดรุณเวทย์) สังกัดเทศบาลเมืองพะเยา พบว่า แนวปฏิบัติที่ ดีในการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนประชาธิปไตยต้นแบบในภาพรวม พบว่า มีแนวปฏิบัติที่ดีทั้ง 6 ด้าน สรุปได้ ดังนี้ 1) มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน 2) มีประชุม วางแผนเพื่อให้ครูผู้สอนออกแบบการจัดการเรียนรู้ประชาธิปไตย 3) สถานศึกษามีการวางแผนการจัด การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย 4) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สำรวจ เสนอปัญหา และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชน จัดกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง คณะกรรมการสถานศึกษา และการออกเสียงประชามติ 5) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้หลากหลายที่เน้นให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะ วิเคราะห์ข่าวสารบ้านเมือง และ 6) มีการประชุมคณะ ครู คณะทำงานเพื่อวางแผน กำหนดแนวทาง การจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน การนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมส่งเสริม ประชาธิปไตยให้มีความชัดเจน เน้นการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน

ทิพย์สุนธ์ ศรีธำณนท์ (2560: 129) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมประชาธิปไตย ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 แนวทางการส่งเสริม ประชาธิปไตยในสถานศึกษา ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระ ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย มีแนวทางการพัฒนา คือ ควรมีการแสดง ความชื่นชมและส่งเสริมให้มีการยอมรับ โดยฝึกการเรียนรู้เป็นกลุ่มและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งจากผล การศึกษาในด้านหลักธรรมาภาพแบบระบบอุปถัมภ์อยู่กับแบบพี่น้อง ซึ่งจะไม่ตรงกับหลักธรรมาภาพ หลักสากล นักเรียนจึงมีความคาดหวังในโครงการที่โรงเรียนจัดทำขึ้นในการส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน แบบพี่น้องในระดับที่น้อย โรงเรียนจึงควรลดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ลง

พชร สมคำ (2560: 126) ได้ศึกษาแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะประชาธิปไตย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอกอสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า คุณลักษณะประชาธิปไตยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอกอสุมพิสัย โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับดีมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หลักธรรมาภาพ หลักการยึดเสียงข้างมาก หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม และหลักเสรีภาพ จะเห็นได้ว่า นักเรียนให้ความสำคัญและความสนใจกับหลักการประชาธิปไตยในด้านต่าง ๆ

ธวัชชัย ชนามวงศ์ (2563: 130) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตย ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและตัวแปรรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาหลักสูตรประชาธิปไตย การจัดกิจกรรมเสริมวิถีประชาธิปไตยในชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อมประชาธิปไตย การส่งเสริมคุณธรรมและการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Mc Farland (2009: 27) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง Inside student government: The variable quality of high school student councils พบว่า สถานักเรียนมีการจัดระเบียบแตกต่างกันตามระดับของรายได้และจำนวนนักเรียน โรงเรียนรัฐชั้นสูงสามารถจัดสถานักเรียนให้มีอำนาจและกำกับควบคุมโดยโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำ อีกด้านหนึ่งโรงเรียนด้อยโอกาสหรือโรงเรียนขนาดเล็กขาดสถานักเรียนหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ทางสังคม ในทางตรงกันข้ามโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา มีสถานักเรียนที่เข้มแข็งที่สุดและมีบทบาทในหลากหลายกิจกรรม แต่การตัดสินใจและการดำเนินงานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและถูกจำกัดโดยโรงเรียน ตัวแปรดังกล่าวส่งผลต่อการขัดเกลาทางการเมือง และลักษณะของพลเมืองที่ได้รับการพัฒนาของประเทศสหรัฐอเมริกา

Saha (2010: 22) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้งในโรงเรียนและการมีส่วนร่วมทางการเมืองแหล่งกำเนิดของประชาธิปไตย พบว่า การมีส่วนร่วมในการเมืองของนักเรียนเมื่ออยู่ในโรงเรียนจากการสังเกตการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ใหญ่ การออกเสียงลงคะแนนในการเลือกตั้งในโรงเรียนนั้น มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้สึกพร้อมที่จะลงคะแนนในฐานะผู้ใหญ่และมุ่งมั่นที่จะลงคะแนนเมื่อมีสิทธิเลือกตั้ง ความรู้ทางการเมืองและการมีส่วนร่วมในรูปแบบของการเคลื่อนไหวอย่างสันติ การลงสมัครเข้าเป็นคณะกรรมการนักเรียนเกี่ยวข้องกับความรู้ทางการเมืองและการมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมือง ผลลัพธ์เหล่านี้สนับสนุนผลการศึกษาเกี่ยวกับผู้ใหญ่และแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งในโรงเรียนทำหน้าที่เป็นประสบการณ์ที่มีประโยชน์ในการเตรียมนักเรียนเพื่อสร้างวิถีประชาธิปไตยในฐานะพลเมืองที่กระตือรือร้น

Hoppis (2005: 45) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บริหาร คณะครูและนักเรียน และช่วยให้ผู้เรียนรู้จักฐานะของตนเอง รูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองตามวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยที่สถานักเรียนดำเนินกิจกรรมโดยใช้เครือข่ายสถานักเรียนเป็นแกนกลางในการประสานงานและดำเนินกิจกรรมทุกรูปแบบ มีการพัฒนาทักษะผู้นำที่มุ่งให้ผู้เรียน สามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ในการสร้างสถานักเรียนให้เข้มแข็ง มีการเข้าค่ายผู้นำ การประชุมระดมสมอง กิจกรรมจิตอาสา

Elwood (2013: 97) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการให้คำปรึกษา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นโยบายที่มีผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของเยาวชน ผลสัมฤทธิ์การประเมินคุณภาพขาดการให้ความสำคัญ ต่อความคิดเห็นของนักเรียนทั้งเรื่องหลักเกณฑ์คุณภาพ ทางเลือก หรือโครงสร้าง นักเรียนไม่มีโอกาส แสดงความคิดเห็นในการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้น การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนจึงมีความสำคัญ ยิ่งต่อการปฏิรูปการศึกษา

Jared and Thinguri (2017: 61) ได้ศึกษาประสิทธิผลของผู้นำสถานักเรียนในการจัดการวินัย ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศเคนยา โดยทำการศึกษาบทบาทพฤติกรรมปัญหา และอุปสรรคที่พบของผู้นำสถานักเรียน และศึกษาความสัมพันธ์ในการจัดการด้านวินัยในโรงเรียน มัธยมศึกษาในประเทศเคนยา โดยใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำ 2 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงหน้าที่ และทฤษฎีผู้นำของผู้รับใช้ ผลการวิจัย พบว่า วิธีดำเนินการคือ การยอมรับบทบาทความเป็นผู้นำ เป็นกลยุทธ์หลักในการเสริมสร้างความสามัคคี ดังนั้น การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจในประเด็นที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ ความเป็นอยู่ที่ดีในโรงเรียน ข้อเสนอแนะของการวิจัยได้เสนอแนะให้มีการกำหนดนโยบายการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในบทบาทของสถานักเรียนในโรงเรียนมัธยม การฝึกอบรมที่เหมาะสมแก่สถานักเรียน และนโยบายความปลอดภัย เพื่อปกป้องสถานักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียนในขณะที่พวกเขาปฏิบัติ กิจกรรม

Gina Chianese (2018: 1) ที่ได้ดำเนินโครงการวิจัยสนับสนุน (ส่งเสริม) นักเรียนสู่การเป็นพลเมือง ที่มีส่วนร่วมทางสังคมการเมืองในยุโรป การวิจัยนี้ได้นำเสนอนวัตกรรมใหม่และเครื่องมือ เพื่อให้ได้มา ซึ่งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน และพัฒนานักเรียนกลุ่มนี้ให้มีความสามารถและทักษะ ที่เป็นพลเมืองที่มีความตื่นรู้เรื่องประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน เช่น การให้ความร่วมมือการมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น การเจรจา และความฉลาดทางอารมณ์ ด้วยวิธีนี้ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ ด้านความคิดอย่างเป็นระบบได้มากขึ้น และสามารถฝึกฝนตนเองให้เป็นพลเมืองที่ดีตื่นรู้ต่อสิ่งต่าง ๆ ผ่านการทำงานเป็นกลุ่ม หรือการมีกิจกรรมในสถานักเรียน

Eskisehir Osmandagazi (2021: 113) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ กิจกรรมการศึกษาประชาธิปไตย ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมประชาธิปไตยควรมีพื้นที่ในหลักสูตรมากขึ้น และนอกจากนั้นกระบวนการ ฝึกหัดครูควรมีการให้การเรียนรู้เรื่องประชาธิปไตย เพื่อให้คนที่จะมาเป็นครูสามารถนำความรู้ดังกล่าว มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ครูควรให้พื้นที่ต่อกิจกรรมการศึกษาประชาธิปไตยที่มี โครงสร้างและมีประสิทธิภาพในบทเรียนของพวกเขาให้มากขึ้น

ดังนั้น จากการศึกษาเอกสารและทบทวนงานวิจัย เกี่ยวกับการประเมินโครงการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางคำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

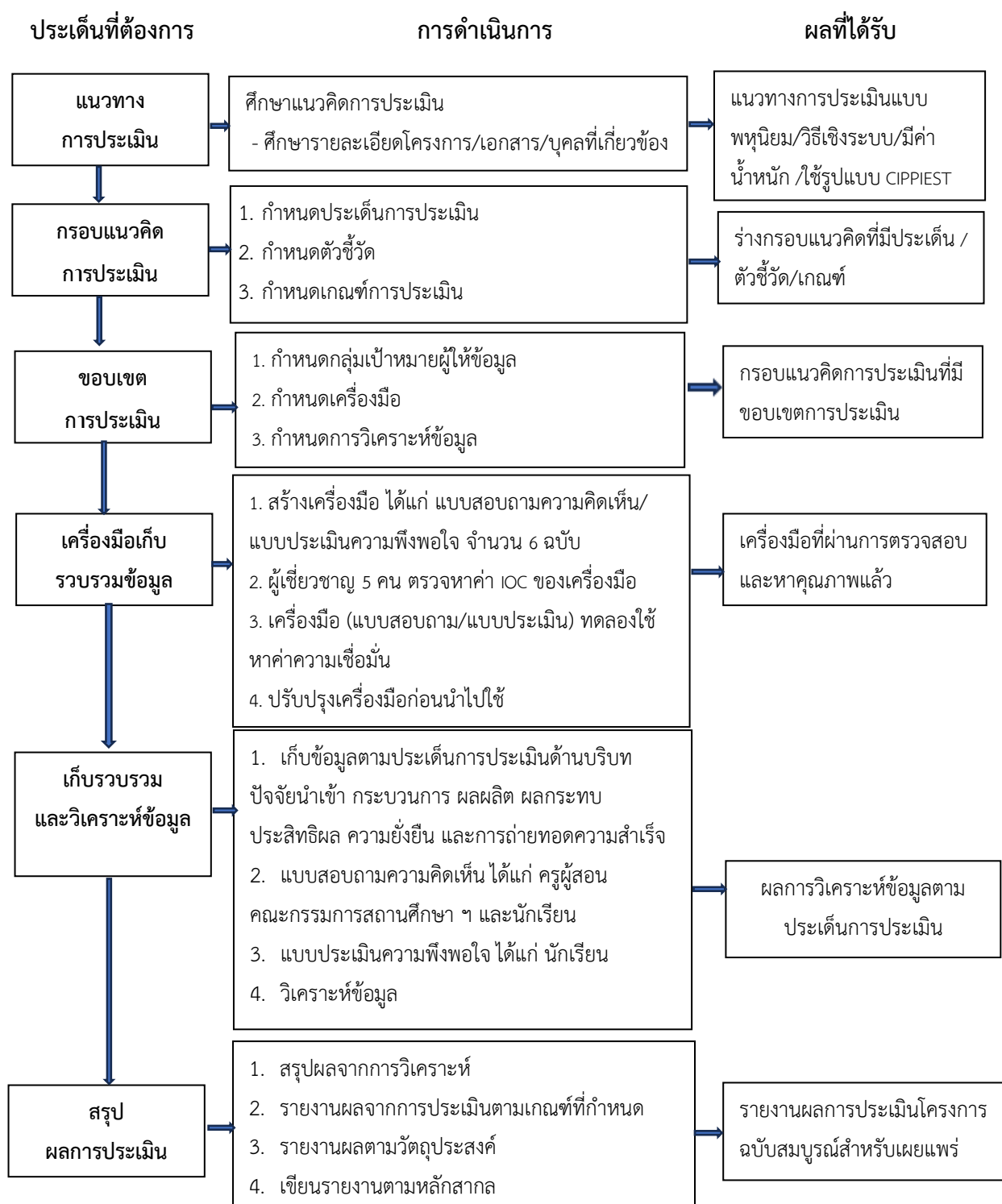
การศึกษาประเมินศึกษานครปฐม เขต 2 ครั้งนี้ ผู้ประเมินได้เลือกใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST model ของสต๊ฟเฟิลบีม และ ชิงค์ฟิลด์ (Stufflebeam and Shinkfield 2007: 325) รูปแบบการประเมินมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) ประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และการประเมินส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) 2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) 3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) 4) การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) และประเมินความพึงพอใจด้านความสำเร็จเมื่อสิ้นสุดโครงการ ซึ่งจะทำได้สารสนเทศที่ครอบคลุมการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วนทั้งระบบ เป็นประโยชน์ในการวางแผนพิจารณาปรับปรุง แก้ไข และขยายผลโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การประเมินโครงการครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมิน และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผู้ประเมินได้ดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินโครงการโดยสรุป ตามแผนภาพที่ 3.1 ดังนี้

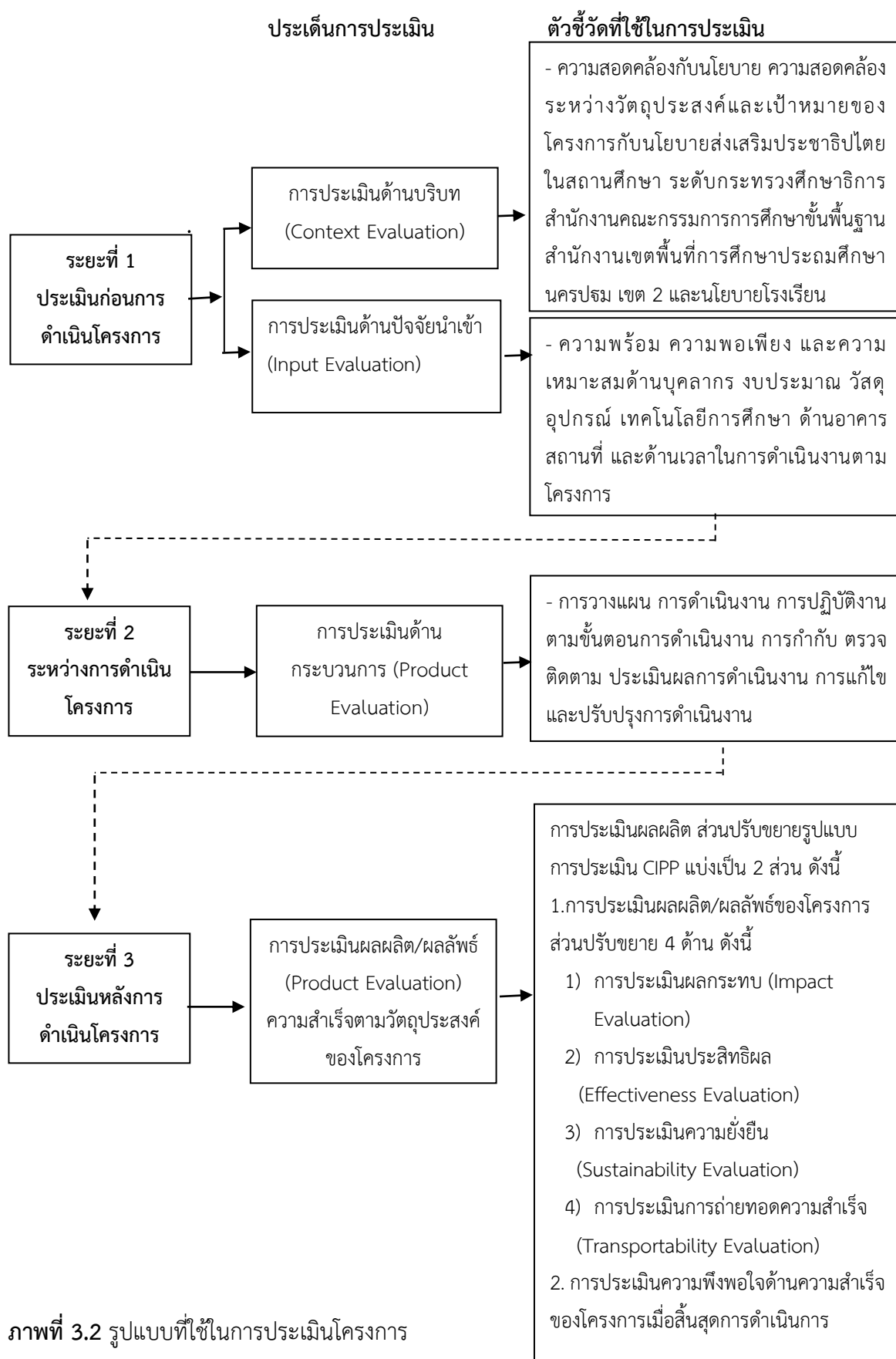
ขั้นตอนการดำเนินการประเมินโครงการ

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการประเมินโครงการ

1. รูปแบบที่ใช้ในการประเมินโครงการ

รูปแบบที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ จากการศึกษารูปแบบการประเมินโครงการของนักวิชาการทั้งหลาย ตลอดจนนักวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผู้ประเมินพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้ได้ข้อมูล และสารสนเทศมาประกอบการตัดสินใจ ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการดังกล่าวรับทราบ ผู้ประเมินจึงเลือกใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST ของ สตัฟเฟิลบีม และ ชิงค์ฟิลด์ (Stufflebeam and Shinkfield 2007: 325) ที่ประกอบด้วยด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และเพิ่มส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP ได้แก่ ด้านผลกระทบ (Impact) ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) ด้านความยั่งยืน (Sustainability) และด้านการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability) และการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ดังแผนภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 รูปแบบที่ใช้ในการประเมินโครงการ

2. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ และนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน ประกอบด้วย

1) ครูผู้สอน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 9 คน

2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 9 คน

3) นักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 146 คน

รวมประชากรที่ใช้ในการประเมินทั้งสิ้น จำนวน 165 คน

2.2 กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ได้แก่

1) ครูผู้สอน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 9 คน

2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 7 คน (ไม่นับรวมผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ประเมินและผู้แทนครู)

3) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 52 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เนื่องจากนักเรียนระดับช่วงชั้นนี้สามารถอ่านออก เขียนคล่องได้มากกว่านักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถาม

รวมกลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการประเมินทั้งสิ้น จำนวน 68 คน

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประชากร (คน)	กลุ่มเป้าหมาย (คน)
1	ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนวัดรางกำหยาด	10	9
2	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ	9	7
3	นักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	146	52
รวม		165	68

3. กรอบการประเมินโครงการ

กรอบการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST ของสตัฟเฟิลบีม และ ชิงค์ฟิลด์ (Stufflebeam and Shinkfield, 2007: 235) เพื่อให้การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินจึงได้กำหนดกรอบการประเมิน ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 กรอบการประเมินโครงการ

สิ่งที่ประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ การประเมิน	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
ระยะที่ 1 ประเมินก่อน การดำเนิน โครงการ 1. ด้านบริบท (Context Evaluation)	- ความสอดคล้องกับ นโยบาย - ความสอดคล้อง ระหว่างวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของ โครงการ - ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ	ข้อมูล - ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสอดคล้องกับ นโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของ โครงการ แหล่งข้อมูล - ครูผู้สอน จำนวน 9 คน	แบบสอบถาม ความคิดเห็น ฉบับที่ 1	ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์ มาตรฐาน ($\mu > 3.50$)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

สิ่งที่ประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ การประเมิน	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
2. ปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)	- ความพร้อม ความพอเพียง และ ความเหมาะสม ด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี การศึกษา ด้าน อาคารสถานที่ และ ด้านเวลา ในการ ดำเนินงาน ตามโครงการ	ข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสม และ ความพร้อม ความพอเพียง และ ความเหมาะสม ด้าน บุคลากรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษา ด้านอาคารสถานที่ และ ด้านเวลา แหล่งข้อมูล - ครูผู้สอน จำนวน 9 คน	แบบสอบถาม ความคิดเห็น ฉบับที่ 2	ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์ มาตรฐาน ($\mu > 3.50$)
ระยะที่ 2 ประเมิน ระหว่าง การดำเนิน โครงการ 3.กระบวนการ (Process Evaluation)	- การวางแผน - การดำเนินงาน - การปฏิบัติงาน ตามขั้นตอน การ ดำเนินงาน - การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการ ดำเนินงาน - การแก้ไขปรับปรุง การดำเนินงาน	ข้อมูล - ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของ กระบวนการ ดำเนินงานตาม โครงการ แหล่งข้อมูล - ครูผู้สอน จำนวน 9 คน	แบบสอบถาม ความคิดเห็น ฉบับที่ 3	ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์ มาตรฐาน ($\mu > 3.50$)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

สิ่งที่ประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ การประเมิน	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
ระยะที่ 3 ประเมิน หลังการ ดำเนิน โครงการ 4. การ ประเมิน ผลผลิต/ ผลลัพธ์ (Product Evaluation)	การประเมินผลผลิต/ ผลลัพธ์ความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ ของโครงการ	ข้อมูล - ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลิต/ผลลัพธ์ ความสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ของ โครงการ แหล่งข้อมูล - ครูผู้สอน จำนวน 9 คน - นักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 52 คน	แบบสอบถาม ความคิดเห็น ฉบับที่ 4	ค่าเฉลี่ย และค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์ มาตรฐาน ($\mu > 3.50$)
	- การประเมินผลผลิต/ ผลลัพธ์ของโครงการ เพิ่มส่วนขยาย รูปแบบการประเมิน CIPP มี 4 ด้าน ดังนี้ 1) การประเมินผล กระทบ (Impact Evaluation) 2) การประเมิน ประสิทธิภาพ (Effectiveness Evaluation) 3) การประเมินความ ยั่งยืน (Sustainability Evaluation)	ข้อมูล - ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลิต/ผลลัพธ์เพิ่ม ส่วนขยายรูปแบบ การประเมิน CIPP ได้แก่ - ผลกระทบของผู้ที่ เกี่ยวข้อง - การตอบสนอง ด้านความรู้ ความสามารถนำความรู้ ไปปฏิบัติจริง - ความคงอยู่หรือความ ต่อเนื่องและการรักษา ไว้ซึ่งความสำเร็จของ โครงการ	แบบสอบถาม ความคิดเห็น ฉบับที่ 5	ค่าเฉลี่ย และค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์ มาตรฐาน ($\mu > 3.50$)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

สิ่งที่ประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ การประเมิน	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
	4) การประเมินการ ถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation)	ความสำเร็จด้านการ ถ่ายทอดความสำเร็จ ของโครงการ การขยายผลโครงการ แหล่งข้อมูล - ครูผู้สอน จำนวน 9 คน - คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ จำนวน 7 คน			
	2. การประเมินความพึง พอใจด้านความสำเร็จ ของโครงการเมื่อสิ้นสุด การดำเนินการ	ข้อมูล - ความพึงพอใจที่มีต่อ ความสำเร็จเมื่อสิ้นสุด โครงการ ตามการรับรู้ถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่ แสดงออกอย่าง สร้างสรรค์ แหล่งข้อมูล - นักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4-6	แบบ ประเมิน ความพึงพอใจ ฉบับที่ 6	ค่าเฉลี่ย และค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์ มาตรฐาน ($\mu > 3.50$)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นเอง จำนวน 6 ฉบับ ประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 5 ฉบับ แบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 1 ฉบับ ดังนี้

1. ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบท (Context) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านบริบท (Context) ของโครงการ

จำนวน 10 ข้อ สำหรับครูผู้สอน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 10 คน

2. ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า (Input) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า (Input) จำนวน 10 ข้อ สำหรับครูผู้สอน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 10 คน

3. ฉบับที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านกระบวนการ (Process) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกระบวนการ (Process) จำนวน 12 ข้อ สำหรับครูผู้สอน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 10 คน

4. ฉบับที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลผลิต/ผลพลได้ (Product) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิต/ผลพลได้ (Product) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สำหรับครูผู้สอน จำนวน 15 ข้อ และสำหรับนักเรียน จำนวน 25 ข้อ

5. ฉบับที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลผลิต/ผลพลได้ (Product) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิต/ผลพลได้(Product) ส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) 2) ด้านการประเมินประสิทธิผล (Effective Evaluation) 3) ด้านการประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 4) ด้านการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transport Evaluation) สำหรับครูผู้สอน จำนวน 9 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ จำนวน 7 คน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 40 ข้อ

6. ฉบับที่ 6 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อความสำเร็จของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ จำนวน 26 ข้อ สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 52 คน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

5. ลักษณะของแบบสอบถาม

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เป็นการประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โดยประเมินส่วนปรับขยายผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product) ของโครงการ สอบถามครูผู้สอน นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ในด้านต่าง ๆ ซึ่งการประเมินแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการดำเนินการ เป็นการประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) และปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ประเมินในช่วงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 การประเมินในระยะที่ 2 ระหว่างการดำเนินการโครงการ เป็นการประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ประเมินในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 และการประเมินในระยะที่ 3 ประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการ เป็นการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการประเมินในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2565 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการ ความจำเป็น ความเป็นไปได้ สอดคล้อง และการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินความพร้อม ความพอเพียง และความเหมาะสมด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษา ด้านอาคารสถานที่ และด้านระยะเวลาในการดำเนินงานตามโครงการ

3) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงานตามแผน การปฏิบัติงานตามขั้นตอน การดำเนินงาน การกำกับ ตรวจสอบติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน การแก้ไขและปรับปรุง การดำเนินงาน

4) ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ ส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

4.1 การประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ส่วนปรับขยาย แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

- 1) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)
- 2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)
- 3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)
- 4) การประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation)

4.2 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อความสำเร็จของโครงการ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ

การประเมินครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 5 ฉบับ และแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 1 ฉบับ จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ประเมินครูผู้สอน จำนวน 9 คน และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ประเมินครูผู้สอน จำนวน 9 คน นักเรียน จำนวน 52 คน และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) เพิ่มส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP ประเมินครูผู้สอน จำนวน 9 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ จำนวน 7 คน และแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ ประเมินนักเรียน จำนวน 52 คน ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับใด ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยตัวเลขแต่ละค่ามีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นมีลักษณะปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ การดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

6. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจรูปแบบหนึ่งของ สต๊ฟเฟิลบีม และชินคฟิลด์ (Stufflebeam and Shinkfield, 2007: 325) โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการประเมินผลโครงการ ผู้ประเมินได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

1.2 สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน และตามกิจกรรมโครงการ สร้างข้อคำถามวัดความคิดเห็นที่มีต่อการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

1.2.1 แบบสอบถามฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบท (Context) ของโครงการ มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบท (Context) ประเด็นความต้องการในการจัดทำโครงการ ความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ วิธีการ/แนวทางการดำเนินงาน สภาพแวดล้อม และนโยบายต้นสังกัด ความเป็นไปได้ ของโครงการ ความเหมาะสมของบุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ ความสามารถ และความพร้อม ของโครงการ สำหรับครูผู้สอน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 10 ข้อ

1.2.2 แบบสอบถามฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการ มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประเด็นความพร้อม ความเพียงพอ และความเหมาะสมของบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษาและสื่อการเรียนรู้ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และระยะเวลา สำหรับครูผู้สอน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 10 ข้อ

1.2.3 แบบสอบถามฉบับที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านกระบวนการ (Process) มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับด้านกระบวนการ (Process) ประเด็นการวางแผน การปฏิบัติงานตามแผน การกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม การแก้ไข และปรับปรุงการดำเนินงาน สำหรับครูผู้สอน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 12 ข้อ

1.2.4 แบบสอบถามฉบับที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลผลิต/ผลผลลัพธ์ มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านผลผลิต/ผลผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โครงการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียนปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สำหรับครูผู้สอน จำนวน 15 ข้อ และนักเรียน จำนวน 25 ข้อ

1.2.5 แบบสอบถามฉบับที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลผลิต/ผลผลลัพธ์ (Product) เพิ่มส่วนปรับขยายรูปแบบ CIPP มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลผลิต/ผลผลลัพธ์ (Product) ส่วนปรับขยายรูปแบบ

การประเมิน CIPP ได้แก่ การประเมินผลกระทบ (Impact Product Evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สำหรับครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ จำนวน 40 ข้อ

1.2.6 แบบประเมินฉบับที่ 6 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จเมื่อสิ้นสุดโครงการ มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จเมื่อสิ้นสุดโครงการ สำหรับนักเรียน จำนวน 26 ข้อ

ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับใด ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มาก

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง น้อย

ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

และกำหนดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ≥ 4.50 หมายถึง มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 4.00 – 4.49 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 3.99 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.01 – 3.49 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ย $\leq$ หมายถึง เหตุ 3.00 คะแนนเฉลี่ย หมายถึง น้อยที่สุด ≥ 3.50 จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงและสร้างขึ้น ปรีกษาผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องที่เรียกว่า IOC (Index of Item – Objective Congruence) ซึ่งพิจารณาข้อกระทงคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ข้อคำถาม จำนวน 6 ฉบับ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 และผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้ปรับข้อคำถามบางข้อ ผู้ประเมินได้ปรับคำถามตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน ดังนี้

1. นายเอศรา แสนกันคำ	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียน วัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการประเมินโครงการด้านการ ประเมินโครงการ
2. ผศ.ว่าที่พันตรี ดร. นพดล เจนอักษร	อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎี บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการประเมินโครงการด้านระเบียบ วิธีวิจัย
3. ดร.เกษมสันต์ มีจันทร์	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดจินดาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครปฐม เขต 2	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการประเมินโครงการด้านเนื้อหา
4. ดร.ฐิตาภรณ์ เพ็งหนู	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดใหม่สุคนธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครปฐม เขต 2	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการประเมินโครงการด้านการ บริหาร
5. นายกิตติ กลสินธรา	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการประเมินโครงการด้านการใช้ สำนวนภาษา

3. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้านความเชื่อมั่น โดยการทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ และนักเรียนโรงเรียนวัดบางไผ่นารด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรง (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (ไพศาล วรคำ, 2559: 282) ได้ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ดังนี้ ฉบับที่ 1 = .923, ฉบับที่ 2 = .923, ฉบับที่ 3 = .923, ฉบับที่ 4 = .923, ฉบับที่ 5 = .940, และ ฉบับที่ 6 = .969

4. นำแบบสอบถามฉบับนี้ไปเก็บข้อมูลกับครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ และนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนวิธีการ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ ดังนี้

เก็บข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ เกี่ยวกับการประเมินบริบท (Context Evaluation) และปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ของโครงการ ด้วยเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบท (Context) และปัจจัยนำเข้า (Input) ประเด็นเกี่ยวกับความต้องการ ความจำเป็น ความเป็นไปได้ สอดคล้อง การกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการกับนโยบายส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา ระดับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และนโยบายโรงเรียน ความพร้อม ความพอเพียง และความเหมาะสมด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษา และด้านเวลาในการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สำหรับครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถาม (เก็บข้อมูลเดือน พฤษภาคม – มิถุนายน 2564)

ระยะที่ 2 เก็บข้อมูลระหว่างดำเนินโครงการ ดังนี้

เก็บข้อมูลระหว่างดำเนินโครงการ เกี่ยวกับการประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่ การวางแผนการดำเนินงาน การปฏิบัติงานตามขั้นตอนการดำเนินงาน การกำกับ ตรวจสอบติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน การแก้ไขและปรับปรุงการดำเนินงาน ด้วยเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความคิดเห็นด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เกี่ยวกับกิจกรรมที่ดำเนินการโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สำหรับครูผู้สอน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายให้ข้อมูลตอบแบบสอบถาม (เก็บข้อมูลเดือนกุมภาพันธ์ 2565)

ระยะที่ 3 เก็บข้อมูลหลังดำเนินโครงการ ดังนี้

3.1 การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ได้แก่ การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ด้วยเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) เกี่ยวกับกิจกรรมที่ดำเนินการโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สำหรับครูผู้สอน และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายให้ข้อมูลตอบแบบสอบถาม (เก็บข้อมูลเดือนกุมภาพันธ์- มีนาคม 2565)

3.2 การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จของโครงการเพิ่มส่วนขยายรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) ด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น ผลการประเมินผลกระทบ ผลการประเมินประสิทธิผล ผลการประเมินความยั่งยืน และผลการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ โดยครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายให้ข้อมูลตอบแบบสอบถาม (เก็บข้อมูลเดือนกุมภาพันธ์- มีนาคม 2565)

3.3 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลลัพธ์ความสำเร็จของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายให้ข้อมูลตอบแบบประเมิน (เก็บข้อมูลเดือน มีนาคม 2565)

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือต่าง ๆ ผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์แปลความหมายของการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับใด ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มาก

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง น้อย

ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

และกำหนดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ≥ 4.50 หมายถึง มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 4.00 – 4.49 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 3.99 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.01 – 3.49 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ย $\leq$ หมายถึง 3.00 คะแนนเฉลี่ย หมายถึง น้อยที่สุด ≥ 3.50 จึงถือว่าการประเมินผ่านเกณฑ์

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินโครงการครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบประเมินทุกฉบับที่ได้รับคืนมา
2. นำแบบสอบถามและแบบประเมินที่ได้รับทุกฉบับวิเคราะห์ข้อมูล
3. แยกแบบสอบถามและแบบประเมินตามตัวแปรที่ศึกษาและแหล่งข้อมูล
4. กรอกข้อมูลที่ได้ลงในแบบรหัสข้อมูล เพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบประเมิน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และคำนวณคิดเป็นร้อยละ

5.2 ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และส่วนปรับขยาย รูปแบบการประเมิน CIPP ในการดำเนินโครงการ วิเคราะห์โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของ พิสนุ พงศ์ศรี (2553: 90) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสิน

เกณฑ์การตัดสินการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมและการตัดสินใจ ระดับมากขึ้นไป ผ่านเกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ย (μ) ≥ 3.50 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma \leq 1.00$

1. ประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เกี่ยวกับความต้องการ ความจำเป็น ความเป็นไปได้ สอดคล้อง และการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายกับนโยบายส่งเสริมประชาธิปไตย ในสถานศึกษา ระดับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และนโยบายโรงเรียน ใช้ค่าสถิติ การหาคะแนนค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

2. ประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เกี่ยวกับความพร้อม ความพอเพียง และความเหมาะสมด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษา ด้านอาคารสถานที่ และด้านเวลา ใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

3. ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เกี่ยวกับความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ การวางแผนการดำเนินงานตามแผน การปฏิบัติงานตามขั้นตอนการดำเนินงาน การกำกับ ตรวจสอบติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน การแก้ไขและปรับปรุงการดำเนินงาน ใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

4. ประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) เกี่ยวกับความสอดคล้องของผลความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และส่วนขยายรูปแบบการประเมิน CIPP โดยแบ่งการประเมิน ดังนี้

4.1 การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จของโครงการ ส่วนขยายรูปแบบการประเมิน CIPP ใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แบ่งรายการประเมิน ดังนี้

4.1.1 การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

4.1.2 การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)

4.1.3 การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)

4.1.4 การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transfer Evaluation)

4.2 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จ โครงการส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ สำหรับนักเรียน ใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ตรวจสอบเอกสารนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และพรรณนาประกอบเป็นความเรียง

5.3 ข้อมูลตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ทั้ง 6 ฉบับ ของกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด

9. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. สถิติบรรยาย ได้แก่

1.1 หาค่าร้อยละ ได้แก่ หาค่าสัดส่วนของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 95)

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ตัวเลขที่ต้องการเปรียบเทียบ}}{\text{จำนวนเต็ม}} \times 100$$

1.2 หาค่าเฉลี่ย การศึกษาจากประชากร (μ): ใช้เพื่อหาค่ากลางของข้อมูล โดยคำนวณจากผลรวมของข้อมูลทั้งหมด หารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เข้าใจว่าข้อมูลส่วนใหญ่มีค่าอยู่ที่ใด ได้แก่ ตัวชี้วัดความคิดเห็นของครูผู้สอน ประเด็นความต้องการ ความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสมของงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และวิธีดำเนินการตามโครงการ ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานตามโครงการที่ปฏิบัติจริง ตัวชี้วัดความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ประเด็นความสอดคล้องของผลการดำเนินงานโครงการตามวัตถุประสงค์และความสำเร็จของโครงการ และตัวชี้วัดความคิดเห็นของนักเรียน ประเด็นความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนวัดรางกำหยาด ปีการศึกษา 2564 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 102)

$$\mu = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N}$$

1.3 หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ): ใช้เพื่อวัดการกระจายตัวของข้อมูลจากค่าเฉลี่ย โดยคำนวณจากความแตกต่างของข้อมูลแต่ละตัวกับค่าเฉลี่ย เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เข้าใจว่าข้อมูลมีการกระจายตัวมากน้อยเพียงใด ได้แก่ ตัวชี้วัดความคิดเห็นของครูผู้สอน ประเด็นความต้องการ ความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสมของงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และวิธีดำเนินการตามโครงการ ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานตามโครงการที่ปฏิบัติจริง ตัวชี้วัดความคิดเห็นของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ประเด็นความสอดคล้องของผลการดำเนินงานโครงการตามวัตถุประสงค์ และความสำเร็จของโครงการ และตัวชี้วัดความคิดเห็นของนักเรียน ประเด็นความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

2. สถิติหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องที่เรียกว่า IOC (Index of Item – Objective Congruence) ของแบบสอบถาม จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 102)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม
ตามวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index Objective Congruence) ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นก็เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรมหรือตัวแปร ถ้าข้อความใดมีค่าต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นก็ถูกตัดออกไปหรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่

3. การหาค่าความเที่ยงตรง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_1^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

$\sum S_1^2$ แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

K แทน จำนวนข้อถามในแบบสอบถาม

α มีค่าตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียน วัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST Model ของ สตัฟเฟิลบีม และ ชิงค์ฟิลด์ (Stufflebeam and Shinkfield, 2007: 325) ผู้ประเมินได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านบริบท (Context Evaluation)

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

ตอนที่ 5 ผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation)) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ตอนที่ 6 ผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จของโครงการ เพิ่มส่วนขยายรูปแบบการประเมิน CIPP โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จของโครงการ เพิ่มส่วนขยายรูปแบบการประเมิน CIPP ได้แก่

1.1 การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

1.2 การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)

1.3 การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)

1.4 การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation)

2. การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เมื่อสิ้นสุดโครงการตามความคิดเห็นของนักเรียน

ตอนที่ 7 ผลการตอบประเด็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตารางแสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 68 คน มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มเป้าหมายที่กำหนด	แบบสอบถามที่ได้คืนมา	ร้อยละ
1. ครูผู้สอน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2	9	9	100
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2	7	7	100
3. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2	52	52	100
รวม	68	68	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าได้รับแบบสอบถามจากครูผู้สอน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ส่งแบบสอบถามคืนมา จำนวน 9 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ส่งแบบสอบถามคืนมา จำนวน 7 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ส่งแบบสอบถามคืนมา จำนวน 52 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 รวมได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ดังปรากฏในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ฉบับที่ 1-5 สำหรับครูผู้สอน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ข้อมูลสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1.1 ครูไม่มีวิทยฐานะ	7	77.73
1.2 ครูมีวิทยฐานะ	2	22.22
รวม	9	100
2. เพศ		
2.1 ชาย	1	11.11
2.2 หญิง	8	88.89
รวม	9	100
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	6	66.67
3.2 ปริญญาโท	3	33.33
3.3 ปริญญาเอก	-	-
รวม	9	100

จากตารางที่ 4.2 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับครูผู้สอน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 9 คน พบว่า ข้อมูลด้านตำแหน่ง ประกอบด้วย ครูไม่มีวิทยฐานะ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.73 ครูมีวิทยฐานะ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ด้านเพศ แยกเป็นเพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 เพศหญิง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 และด้านระดับการศึกษา แยกเป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และปริญญาโท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามฉบับที่ 4 และฉบับที่ 6 สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ข้อมูลสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	27	51.92
1.2 หญิง	25	48.08
รวม	52	100
2. ระดับการศึกษา		
2.1 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	23	44.23
2.2 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	16	30.77
2.3 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	13	25.00
รวม	52	100

จากตารางที่ 4.3 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 52 คน พบว่า ข้อมูลด้านเพศ แยกเป็น เพศชาย จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 51.92 เพศหญิง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 48.08 และด้านระดับการศึกษา แยกเป็น ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 44.23 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามฉบับที่ 5 สำหรับครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ข้อมูลสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1.1 ครูไม่มีวิทยฐานะ	7	43.75
1.2 ครูมีวิทยฐานะ	2	12.50
1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯ	7	43.75
รวม	16	100
2. เพศ		
2.1 ชาย	4	25.00
2.2 หญิง	12	75.00
รวม	16	100
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	43.75
3.2 ปริญญาตรี	5	31.25
3.3 ปริญญาโท	3	18.75
3.4 ปริญญาเอก	1	6.25
รวม	16	100

จากตารางที่ 4.4 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 16 คน พบว่า ด้านตำแหน่ง จำแนกเป็น ครูไม่มีวิทยฐานะ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 ครูมีวิทยฐานะ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 ด้านเพศ แยกเป็น เพศชาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 เพศหญิง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และระดับการศึกษา จำแนกเป็น ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 ระดับปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 ระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และระดับปริญญาเอก(กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ผลการประเมินด้วย ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยได้นำเสนอความคิดเห็น แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 ด้านบริบท (Context Evaluation) สำหรับครูผู้สอน จำนวน 9 คน ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำนวน 9 คน

(N = 9)

การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
	μ	σ	
1. การดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ	4.12	0.68	มาก
2. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานผลกระทบที่เกิดจากการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนดไว้	4.23	0.65	มาก
3. มีการสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตยให้กับนักเรียน	4.03	0.62	มาก
4. การดำเนินงานตามโครงการ มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้	4.53	0.60	มากที่สุด
5. กิจกรรมในการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา มีความเหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้จริง	4.51	0.44	มากที่สุด
6. มีกำหนดการปฏิบัติงานขั้นตอนการทำงานสอดคล้องกับสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.27	0.53	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
	μ	σ	
7. ในการบริหารโครงการมีการกระจายอำนาจ และมอบหมายหน้าที่ให้กับผู้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.08	0.54	มาก
8. เป้าหมายของโครงการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้ปกครอง	4.11	0.48	มาก
9. เป้าหมายของโครงการเป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ครู และชุมชน	4.21	0.59	มาก
10. วัตถุประสงค์ของโครงการครอบคลุมภารกิจที่กำหนด	4.00	0.52	มาก
รวม	4.21	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผลการประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ($\mu=4.21, \sigma=0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ การดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้ ($\mu=4.53, \sigma=0.60$) และกิจกรรมในการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่มีความเหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้จริง ($\mu=4.51, \sigma=0.44$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ผลการประเมินด้วย ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยได้นำเสนอความคิดเห็น แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) สำหรับครูผู้สอน จำนวน 9 คน ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำนวน 9 คน

(N = 9)

การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
1. มีจำนวนบุคลากรสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการเหมาะสมและเพียงพอ	4.23	0.54	มาก
2. ความรับผิดชอบของครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนที่ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินโครงการ	3.51	0.42	มาก
3. มีการจัดทำเอกสารที่ใช้ในการดำเนินงาน/โครงการเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน	3.41	0.53	ปานกลาง
4. การดำเนินโครงการได้รับการสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินงานจากชุมชน	3.44	0.53	ปานกลาง
5. มีการนำสื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินโครงการได้อย่างเหมาะสม	4.43	0.60	มาก
6. มีการสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้สื่อ อุปกรณ์ที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง	4.10	0.42	มาก
7. มีสภาพความพร้อม ความทันสมัย ความพอเพียงของเอกสาร สื่อ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ	4.23	0.44	มาก
8. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ	4.44	0.51	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
9. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการจากชุมชนและหน่วยงานอื่น	4.11	0.62	มาก
10. มีการจัดระบบควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการตามขั้นตอนได้อย่างคุ้มค่า และเหมาะสม	3.56	0.43	มาก
รวม	3.95	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.95, \sigma=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นข้อ 4 การดำเนินโครงการได้รับการสนับสนุน ด้านสื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เครื่องใช้ในการดำเนินงานจากชุมชนและหน่วยงานภาคเอกชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.44, \sigma=0.53$) และข้อ 3 มีการจัดทำคู่มือและเอกสารที่ใช้ในการดำเนินงาน/โครงการเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.41, \sigma=0.53$)

ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ผลการประเมินด้วย ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยได้นำเสนอความคิดเห็น แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) สำหรับครูผู้สอน จำนวน 9 คน ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำนวน 9 คน

(N = 9)

การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
1. มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการ	4.23	0.58	มาก
2. สถานศึกษาร่วมมือกับหน่วยงานชุมชนในการประชุม วางแผน เพื่อกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการร่วมกัน	4.15	0.43	มาก
3. มีการจัดทำคำสั่ง และกำหนดภารกิจการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรอย่างชัดเจน และเหมาะสม	4.08	0.56	มาก
4. จัดทำเอกสารกำหนดกรอบแนวคิดเป้าหมาย และการพัฒนาตามสภาพปัญหา และความต้องการ	4.22	0.48	มาก
5. มีการกำหนดหลักเกณฑ์รูปแบบของกิจกรรม และระยะเวลาในการดำเนินงานตามโครงการ	4.00	0.52	มาก
6. มีการวิเคราะห์ภารกิจเพื่อบูรณาการการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบาย และเป้าหมายของโครงการ	4.21	0.55	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูร่วมกันนิเทศ ติดตาม ควบคุม และดูแลการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ	4.13	0.43	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
8. จัดทำกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมความพอเพียงในการปฏิบัติงานตามโครงการได้อย่างเหมาะสม	4.16	0.47	มาก
9. มีการแต่งตั้งบุคลากรในการนิเทศติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามขั้นตอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโครงการ	4.11	0.50	มาก
10. มีการรับฟังความคิดเห็นของครู นักเรียน เพื่อพัฒนาและแก้ไขข้อบกพร่องในระหว่างการดำเนินโครงการ	4.26	0.58	มาก
11. มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมหรือเป็นหมู่คณะให้กับบุคลากรในการปฏิบัติงานตามโครงการ	4.15	0.56	มาก
12. มีการสรุปผลการพัฒนาในแต่ละกิจกรรมของโครงการ เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	3.45	0.63	มาก
รวม	4.03	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.03, \sigma=0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามลำดับแรกคือ มีการรับฟังความคิดเห็นของครู นักเรียน เพื่อพัฒนาและแก้ไขข้อบกพร่องในระหว่างการดำเนินโครงการ ($\mu=4.26, \sigma=0.58$) มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการ ($\mu=4.23, \sigma=0.58$) และจัดทำเอกสารกำหนดกรอบแนวคิดเป้าหมาย และการพัฒนาตามสภาพปัญหาและความต้องการ ($\mu=4.22, \sigma=0.48$)

ตอนที่ 5 ผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ผลการประเมินด้วย ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยได้นำเสนอความคิดเห็น แบบสอบถาม ฉบับที่ 4 สำหรับครูผู้สอน จำนวน 9 คน และสำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 52 คน ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.8 และ 4.9 ดังนี้

5.1 ผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.8 ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำนวน 9 คน

(N = 9)

ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
	μ	σ	
1.โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา ลงสู่การปฏิบัติของนักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์	4.21	0.67	มาก
2. ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตามโครงการ	4.53	0.53	มากที่สุด
3.นักเรียนประพฤติตนเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบเคารพสิทธิ เสรีภาพตนเองและผู้อื่นมากขึ้น	4.67	0.48	มากที่สุด
4.นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	4.55	0.53	มากที่สุด
5.นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิถีประชาธิปไตยและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.68	0.51	มากที่สุด

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
6.นักเรียนเห็นความสำคัญและเชื่อมั่นการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	4.31	0.67	มาก
7.นักเรียนมีความรู้และสามารถอธิบายกระบวนการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.63	0.48	มากที่สุด
8.นักเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่แสดงถึงความเคารพต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ทั้งในโรงเรียนและในชุมชน	4.32	0.55	มาก
9.นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	4.62	0.52	มากที่สุด
10.นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีตามวิถีไทย	4.11	0.53	มาก
11.นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จตามบทบาทหน้าที่ หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย	4.27	0.63	มาก
12.นักเรียนกล่าวคำทักทาย คำขอบคุณ คำขอโทษ และยกมือไหว้ผู้มีอาวุโสกว่า	4.32	0.46	มาก
13.นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นจนสำเร็จ	4.51	0.51	มากที่สุด
14.นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	4.16	0.48	มาก
15.นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีตามวิถีไทย	3.69	0.44	มาก
รวม	4.37	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.8 ผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำนวน 9 คน แบบสอบถาม ฉบับที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.37, \sigma=0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิถีประชาธิปไตยและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\mu=4.68, \sigma=0.51$) นักเรียนประพฤติตนเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบ เคารพสิทธิ

เสรีภาพตนเองและผู้อื่นมากขึ้น ($\mu=4.67, \sigma=0.48$) นักเรียนมีความรู้และสามารถอธิบายกระบวนการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ($\mu=4.63, \sigma=0.48$)

5.2 ผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียน ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียน จำนวน 52 คน

(n = 52)

การประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
1. นักเรียนสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ	4.55	0.55	มากที่สุด
2. นักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม	4.33	0.48	มาก
3. นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.35	0.63	มาก
4. นักเรียนมีความกล้าแสดงออกและความเป็นผู้นำ	4.24	0.73	มาก
5. นักเรียนยอมรับเสียงข้างมาก และฟังความคิดเห็นของเสียงข้างน้อย	4.37	0.53	มาก
6. นักเรียนยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง	4.37	0.67	มาก
7. นักเรียนรู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา	4.33	0.74	มาก
8. นักเรียนมีจิตสาธารณะและช่วยเหลือผู้อื่นจนเป็นนิสัย	4.21	0.73	มาก
9. นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	4.06	0.71	มาก
10. นักเรียนร่วมกันดูแล รักษาทรัพย์สินของตนเอง ส่วนรวม	4.56	0.75	มากที่สุด
11. เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน	4.52	0.56	มากที่สุด
12. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ ตัดสินใจเลือกปฏิบัติตนและเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเหมาะสมตามความถนัดและความแตกต่างของแต่ละคน	4.37	0.66	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
13. นักเรียนร่วมกันพิจารณาผลงานของกลุ่มและเมื่อมีข้อผิดพลาด จึงร่วมมือกันปรับปรุงแก้ไข	4.21	0.71	มาก
14. นักเรียนยินดีและยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่นเพื่อนำไปปรับปรุง และพัฒนาต่อไป	4.53	0.62	มากที่สุด
15. นักเรียนรู้จักการใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	4.55	0.58	มากที่สุด
16. นักเรียนมีทักษะในการดูแลปกป้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ของตนเอง และเพื่อนนักเรียนในโรงเรียน	4.56	0.67	มากที่สุด
17. นักเรียนสามารถแยกแยะข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยใช้ เหตุผล สรุปและประเมินค่าความน่าเชื่อถือของเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้	4.32	0.73	มาก
18. นักเรียนมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	4.52	0.61	มากที่สุด
19. นักเรียนค้นพบจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง และสามารถพัฒนาตนเอง ในด้านการเรียน ความสามารถพิเศษได้ตรงตามความต้องการ	4.41	0.79	มาก
20. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และใช้วิจารณญาณในการรับข้อมูล ข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์	4.22	0.60	มาก
21. นักเรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาคุณลักษณะด้านประชาธิปไตย	4.53	0.61	มากที่สุด
22. การจัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.32	0.73	มาก
23. นักเรียนมีเวทีห้องประชุมสำหรับการประชุมคณะทำงาน และสภานักเรียนเหมาะสม และเพียงพอ	4.51	0.61	มากที่สุด
24. กิจกรรมสภานักเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของ สภานักเรียนกับชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน	4.43	0.59	มาก
25. กิจกรรมสภานักเรียนมีผลงานที่ประสบความสำเร็จเชิงประจักษ์ เกิดความภาคภูมิใจในสถาบัน	4.13	0.55	มาก
รวม	4.41	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียน จำนวน 52 คน แบบสอบถาม ฉบับที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.41, \sigma=0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ นักเรียนร่วมกันดูแลรักษาทรัพย์สินของตนเอง ส่วนรวม ($\mu=4.56, \sigma=0.75$) นักเรียนมีทักษะในการดูแลปกป้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของตนเอง และเพื่อนนักเรียนในโรงเรียน ($\mu=4.56, \sigma=0.67$) นักเรียนรู้จักการใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น ($\mu=4.55, \sigma=0.58$) นักเรียนสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความ ตั้งใจ ($\mu=4.55, \sigma=0.55$) นักเรียนยินดีและยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่น เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนา ต่อไป ($\mu=4.53, \sigma=0.62$) นักเรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาคุณลักษณะด้านประชาธิปไตย ($\mu=4.53, \sigma=0.61$) นักเรียนมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ ($\mu=4.52, \sigma=0.61$) เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ($\mu=4.52, \sigma=0.56$) และนักเรียนมีเวทีห้องประชุมสำหรับการประชุมคณะทำงานและสภานักเรียน เหมาะสม และเพียงพอ ($\mu=4.51, \sigma=0.61$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ กิจกรรมสภานักเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสภานักเรียนกับชุมชน/ องค์กรภาครัฐ และเอกชน ($\mu=4.43, \sigma=0.59$) รองลงมา นักเรียนค้นพบจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง และสามารถพัฒนาตนเองในด้านการเรียน ความสามารถพิเศษ ได้ตรงตามความต้องการ ($\mu=4.41, \sigma=0.79$) และนักเรียนยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง ($\mu=4.37, \sigma=0.67$)

ตอนที่ 6 ผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ส่วนปรับขยาย รูปแบบการประเมิน CIPP โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

6.1 ผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ส่วนปรับขยาย โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ผลการประเมินด้วย ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยได้นำเสนอความคิดเห็น แบบสอบถาม ฉบับที่ 5 สำหรับครูผู้สอน จำนวน 9 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน ด้านผลผลิต/ ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จของโครงการ ส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP

แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) 2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) 3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 4) การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.10 – 4.13 ดังนี้

1) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) ได้แก่ การประเมินสัมฤทธิ์ผลในการดำเนินการโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.10 ดังนี้

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ จำนวน 16 คน

(N = 16)

ด้านการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
1.การดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา บริบท นโยบาย ต้นสังกัด และสามารถปฏิบัติได้จริง	3.97	0.95	มาก
2.การดำเนินงานตามโครงการมีขั้นตอนการปฏิบัติงานสอดคล้องกับสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	3.61	0.77	มาก
3.ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันบริหารโครงการ มีการกระจายอำนาจ และมอบหมายหน้าที่ให้กับผู้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	3.92	0.77	มาก
4.ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันนิเทศ ติดตาม ควบคุม และดูแล การปฏิบัติงานตามโครงการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ	3.91	0.81	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ด้านการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
5.ผู้บริหารสถานศึกษามีการรับฟังความคิดเห็นของครู นักเรียน เพื่อพัฒนาและแก้ไขข้อบกพร่องในระหว่างการดำเนินโครงการ	3.82	0.75	มาก
6.โรงเรียนส่งเสริมการทำงานเป็นทีมหรือเป็นหมู่คณะให้กับบุคลากร ครูและนักเรียนในการปฏิบัติงานตามโครงการ	3.96	0.77	มาก
7.ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมสร้างสรรค์เชิงบวก ของนักเรียน	4.20	0.72	มาก
8.ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีการสรุปผลการพัฒนาในแต่ละกิจกรรม ของโครงการ เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.00	0.84	มาก
9.นักเรียนได้ฝึกพฤติกรรมการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี และการตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	3.92	0.71	มาก
10.นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้ปฏิบัติกิจกรรมตามวิถีประชาธิปไตย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการยอมรับ สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม และได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ	3.93	0.78	มาก
รวม	3.92	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานฯ ที่มีต่อการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ส่วนบรรยายรูปแบบการ ประเมิน CIPP ดังนี้ ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับ มาก ($\mu=3.92, \sigma=0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ใน 3 อันดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรม สร้างสรรค์เชิงบวกของนักเรียน ($\mu=4.20, \sigma=0.72$) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ครูผู้รับผิดชอบ โครงการมีการสรุปผลการพัฒนาในแต่ละกิจกรรมของโครงการเพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\mu=4.00, \sigma=0.84$) การดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา บริบท นโยบายต้นสังกัด และสามารถปฏิบัติได้จริง ($\mu=3.97, \sigma=0.95$) ตามลำดับ

2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) ได้แก่ ด้านการตอบสนอง ด้านความรู้ ด้านความสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติจริง โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.11 ดังนี้

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP ด้านการประเมินประสิทธิผล (Effective Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ จำนวน 16 คน

(N = 16)

ด้านการประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
1. โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในการดำเนินงาน/โครงการ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน	3.84	0.86	มาก
2. การดำเนินโครงการได้รับการสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์และงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการจากชุมชน และหน่วยงานอื่น	3.88	0.92	มาก
3. มีการบริหารจัดการงบประมาณในการดำเนินโครงการตามขั้นตอน ได้อย่างคุ้มค่า และเหมาะสม	3.86	0.85	มาก
4. โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา ขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติของนักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	3.74	0.89	มาก
5. นักเรียนประพฤติตนเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบของโรงเรียน เคารพสิทธิเสรีภาพตนเอง และผู้อื่นมากขึ้น	4.04	0.93	มาก
6. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.12	0.81	มาก
7. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และขนบธรรมเนียมประเพณีตามวิถีไทย	3.84	0.83	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ด้านการประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
8. กิจกรรมสถานักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน ร่วมกันพิจารณาผลงานความสำเร็จ และเมื่อมีข้อผิดพลาดร่วมปรับปรุงแก้ไข	3.99	0.96	มาก
9. นักเรียนใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ยินดีและยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่น เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป	4.04	0.88	มาก
10. กิจกรรมสถานักเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน	3.93	0.93	มาก
รวม	3.93	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP ด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\mu = 3.93, \sigma = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ใน 3 อันดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันได้ ($\mu = 4.12, \sigma = 0.81$) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ นักเรียนประพฤติตนเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบของโรงเรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพตนเองและผู้อื่นมากขึ้น ($\mu = 4.04, \sigma = 0.93$) และนักเรียนใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ยินดี และยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่นเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป ($\mu = 4.04, \sigma = 0.88$)

3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) ได้แก่ ความสามารถในการพึ่งพาตนเองของโครงการ สถานที่ สื่อ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ การขยายผลโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯ ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.12 ดังนี้

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ส่วนขยายารูปแบบการประเมิน CIPP ด้านการประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ จำนวน 16 คน

(N = 16)

ด้านการประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
1. โครงการมุ่งสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากร ผู้เกี่ยวข้อง ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตย ให้กับนักเรียน	4.53	0.65	มากที่สุด
2. ดำเนินงานตามโครงการ มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับ นโยบายของโรงเรียน และเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้	4.26	1.05	มาก
3. เป้าหมายของโครงการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และ ผู้ปกครอง ตรงตามความต้องการของนักเรียน ครู และชุมชน	4.45	0.86	มาก
4. ความรับผิดชอบของครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนที่ได้มี ส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินโครงการ	4.36	0.84	มาก
5. โครงการสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการใช้สื่อ อุปกรณ์ที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง	4.27	0.90	มาก
6. โรงเรียนมีสภาพความพร้อม ความทันสมัย ความพอเพียงของ เอกสาร สื่อ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ	4.03	1.22	มาก
7. ผู้บริหารและครูร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความ ต้องการเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการ	4.41	0.77	มาก
8. สถานศึกษาร่วมมือกับหน่วยงานในชุมชน ประชุม วางแผน เพื่อกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการร่วมกัน	4.00	0.91	มาก
9. โครงการมีการกำหนดหลักเกณฑ์ รูปแบบของกิจกรรม และระยะเวลาในการดำเนินงานตามโครงการ	3.91	0.97	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ด้านการประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
10. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการวิถีประชาธิปไตยด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็น	4.15	0.89	มาก
รวม	4.23	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่มีต่อการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ส่วนปรับขยายด้านการประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\mu = 4.23, \sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ใน 3 อันดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ โครงการมุ่งสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตยให้กับนักเรียน ($\mu = 4.53, \sigma = 0.65$) เป็นอันดับแรกรองลงมา เป้าหมายของโครงการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ตรงตามความต้องการของนักเรียน ครู และชุมชน ($\mu = 4.45, \sigma = 0.86$) และนักเรียนใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ยินดี และยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่นเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป ($\mu = 4.41, \sigma = 0.77$)

4) การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) ได้แก่ ความเหมาะสมในการนำแผนงานไปปรับประยุกต์ใช้ และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯ ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.13 ดังนี้

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ส่วนขยายรูปแบบการประเมิน CIPP ด้านการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ จำนวน 16 คน

(N = 16)

ด้านการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
1. โรงเรียนมีการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ผลกระทบที่เกิดจากการจัดกิจกรรมตามโครงการที่กำหนดไว้	4.26	0.68	มาก
2. ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการสู่นักเรียนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมสถานักเรียนสู่เป้าหมายความสำเร็จ	4.08	0.75	มาก
3. ครูสามารถขยายผลโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนให้เป็นต้นแบบกับโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อร่วมกันพัฒนาต่อยอดกิจกรรม	4.05	0.77	มาก
4. สถานักเรียนถ่ายทอดการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนด้วยนวัตกรรมต่อสถานักเรียนรุ่นน้องภายในโรงเรียนได้	4.08	0.86	มาก
5. ครูนำความรู้ที่ได้พัฒนาไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อครูต่างโรงเรียนในรูปแบบชุมชนวิชาชีพได้	4.08	0.75	มาก
6. นักเรียนมีความภาคภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่คณะกรรมการสถานักเรียน และสามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ต่อสถานักเรียนเครือข่ายได้	4.07	0.73	มาก
7. นักเรียนสามารถนำกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองให้กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์	4.20	0.78	มาก
8. นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของสถานักเรียนในการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.09	0.80	มาก
9. โครงการมีเครือข่ายความรู้เพื่อขยายผลการดำเนินงานให้ยั่งยืน	4.16	0.70	มาก

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ด้านการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation)	ค่าเฉลี่ย ประชากร	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
10. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และชุมชน เห็นความสำคัญของโครงการและการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ส่งผลให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีตามวิถีประชาธิปไตย	4.04	0.82	มาก
รวม	4.11	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ที่มีต่อการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จของโครงการส่วนขยายการประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\mu=4.11, \sigma=0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ใน 3 อันดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนมีการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ผลกระทบที่เกิดจากการจัดกิจกรรมตามโครงการที่กำหนดไว้ ($\mu=4.26, \sigma=0.68$) เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ นักเรียนสามารถนำกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองให้กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ($\mu=4.20, \sigma=0.78$) และโครงการมีเครือข่ายความรู้เพื่อขยายผลการดำเนินงานให้ยั่งยืน ($\mu=4.16, \sigma=0.70$) ตามลำดับ

6.2 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จ ของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เมื่อสิ้นสุดโครงการ สำหรับนักเรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเปลี่ยนแปลงไปในเชิงสร้างสรรค์หรือพฤติกรรมเชิงบวกที่ดีขึ้นของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ผลการประเมินด้วย ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยได้นำเสนอความคิดเห็น ตามแบบประเมินความพึงพอใจฉบับที่ 6 สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบประเมิน ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.14 ดังนี้

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เมื่อสิ้นสุดโครงการ ตามความคิดเห็นของนักเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 52 คน

(N= 52)

ความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จของโครงการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
	μ	σ	
1. นักเรียนมีความประทับใจต่อโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	4.51	0.54	มากที่สุด
2. นักเรียนนำความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.23	0.66	มาก
3. นักเรียนรู้จักวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ	4.11	0.51	มาก
4. นักเรียนได้ฝึกพฤติกรรมการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.28	0.67	มาก
5. นักเรียนได้ฝึกทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	4.53	0.60	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	4.22	0.50	มาก
7. โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน	4.17	0.57	มาก
8. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนสร้างความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ	4.23	0.55	มาก
9. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการวิถีประชาธิปไตยด้วยตนเองได้	4.07	0.67	มาก
10. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นมากขึ้น	4.10	0.60	มาก
11. โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนช่วยฝึกให้นักเรียนตัดสินใจ โดยใช้เหตุผล	4.15	0.51	มาก
12. นักเรียนได้ช่วยเหลืองานกิจกรรมของวัดหรือชุมชน	4.52	0.54	มากที่สุด
13. นักเรียนมีจิตอาสา ช่วยเหลือ และแบ่งปันความสุขให้แก่ผู้อื่น	4.57	0.63	มากที่สุด
14. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตามโครงการ	4.43	0.66	มาก
15. นักเรียนประพฤติตนเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบ เคารพสิทธิ เสรีภาพตนเองและผู้อื่นมากขึ้น	4.36	0.51	มาก
16. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	4.20	0.68	มาก

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จของโครงการ	ค่าเฉลี่ย ประชากร	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	μ	σ	
17. นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูผู้สอนอย่างเสมอภาค	4.61	0.51	มากที่สุด
18. นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้ปฏิบัติกิจกรรมตามวิถีประชาธิปไตย ด้านคารวธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม	4.07	0.67	มาก
19. นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.21	0.63	มาก
20. นักเรียนมีความกล้าแสดงออกและความเป็นผู้นำ	4.06	0.52	มาก
21. นักเรียนยอมรับเสียงข้างมาก และฟังความคิดเห็นของเสียงข้างน้อย	4.33	0.55	มาก
22. นักเรียนยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง	4.26	0.58	มาก
23. นักเรียนรู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา	4.55	0.64	มากที่สุด
24. นักเรียนมีจิตสาธารณะและช่วยเหลือผู้อื่นจนเป็นนิสัย	4.24	0.51	มาก
25. นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	4.33	0.58	มาก
26. นักเรียนร่วมกันดูแล รักษาทรัพย์สินของตนเอง และส่วนรวม	4.29	0.58	มาก
รวม	4.46	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ตามความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีความพึงพอใจต่อความสำเร็จของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46, \sigma = 0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 6 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูผู้สอนอย่างเสมอภาค ($\mu = 4.61, \sigma = 0.51$) รองลงมานักเรียนมีจิตอาสา ช่วยเหลือ และแบ่งปันความสุขให้แก่ผู้อื่น ($\mu = 4.57, \sigma = 0.63$) นักเรียนรู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ($\mu = 4.55, \sigma = 0.64$) นักเรียนได้ฝึกทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ($\mu = 4.53$) นักเรียนได้ช่วยเหลืองานกิจกรรมของวัดหรือชุมชน ($\mu = 4.52, \sigma = 0.54$) และนักเรียนมีความประทับใจต่อโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น ($\mu = 4.51, \sigma = 0.54$)

ตอนที่ 7 ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ประเด็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้ประเมินได้ดำเนินการตรวจสอบแบบสอบถามความคิดเห็น และแบบประเมินความพึงพอใจการประเมินในครั้งนี้ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ทุกฉบับ พบว่า กลุ่มเป้าหมายผู้ตอบแบบสอบถามและแบบประเมิน ซึ่งประกอบด้วย ครูผู้สอน จำนวน 9 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ จำนวน 7 คน และนักเรียน จำนวน 52 คน ไม่พบการให้ข้อมูลประเด็นคำถามลักษณะปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

บทที่ 5

สรุปผลการประเมิน อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางก่าหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPPIEST ของ สตัฟเฟิลบีม และ ชิงค์ฟิลด์ (Stufflebeam and Shinkfield, 2007: 235) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ดังนี้ 1) ประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) ประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ส่วนขยายรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ 4.1 การประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ของโครงการ ส่วนขยายรูปแบบการประเมิน CIPP ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) 2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) 3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 4) การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transport Evaluation) และ 4.2 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางก่าหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผู้ประเมินสามารถสรุปผลการประเมิน อภิปรายผล และข้อเสนอแนะการประเมินได้ ดังนี้

1. สรุปผลการประเมิน

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางก่าหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผู้ประเมินได้สรุปผลการประเมินตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านบริบท (Context) พบว่า ผลการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางก่าหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ด้านบริบท (Context Evaluation) โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.21, \sigma=0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ การดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้ ($\mu=4.53, \sigma=0.60$) และกิจกรรมในการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่มีความเหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้จริง ($\mu=4.51, \sigma=0.44$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่า การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.95, \sigma=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดข้อ ยกเว้นข้อ 4 การดำเนินโครงการได้รับการสนับสนุน ด้านสื่อ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินงานจากชุมชน และหน่วยงานภาคเอกชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.44, \sigma=0.53$) และข้อ 3 มีการจัดทำคู่มือ และเอกสารที่ใช้ในการดำเนินงาน/โครงการ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.41, \sigma=0.53$)

3. ด้านกระบวนการ (Process) พบว่า การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.03, \sigma=0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีการรับฟังความคิดเห็นของครู นักเรียน เพื่อพัฒนาและแก้ไข ข้อบกพร่องในระหว่างการดำเนินโครงการ ($\mu=4.26, \sigma=0.58$) มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการ ($\mu=4.23, \sigma=0.58$) และจัดทำเอกสาร กำหนดกรอบแนวคิดเป้าหมาย และการพัฒนาตามสภาพปัญหาและความต้องการ ($\mu=4.22, \sigma=0.48$)

4. ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ พบว่า ผลการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของ โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ปรากฏผลดังนี้

4.1 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.37, \sigma=0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกคือ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิถีประชาธิปไตย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\mu=4.68, \sigma=0.51$) นักเรียนประพฤติตน เป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบ เคารพสิทธิ เสรีภาพตนเองและผู้อื่นมากขึ้น ($\mu=4.67, \sigma=0.48$) นักเรียนมีความรู้และสามารถอธิบายกระบวนการเลือกตั้งการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ($\mu=4.63, \sigma=0.48$)

4.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครปฐม เขต 2 ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.41, \sigma=0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย นักเรียนร่วมกันดูแลรักษาทรัพย์สินของตนเอง และส่วนรวม ($\mu=4.56, \sigma=0.75$) นักเรียนค้นพบจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง และสามารถพัฒนาตนเองในด้านการเรียน ความสามารถพิเศษได้ตรงตามความต้องการ ($\mu=4.56, \sigma=0.67$) นักเรียนรู้จักการใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ($\mu=4.55, \sigma=0.58$) นักเรียนสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ ($\mu=4.55, \sigma=0.55$) นักเรียนยินดีและยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่น เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป ($\mu=4.53, \sigma=0.62$) นักเรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาคุณลักษณะด้านประชาธิปไตย ($\mu=4.53, \sigma=0.61$) นักเรียนมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ ($\mu=4.52, \sigma=0.61$) เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ($\mu=4.52, \sigma=0.56$) และนักเรียนมีเวทีห้องประชุมสำหรับการประชุมคณะทำงานและสภานักเรียนเหมาะสมและเพียงพอ ($\mu=4.51, \sigma=0.61$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ กิจกรรมสภานักเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสภานักเรียนกับชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน ($\mu=4.43, \sigma=0.59$) รองลงมา คือ นักเรียนค้นพบจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง และสามารถพัฒนาตนเอง และสามารถพัฒนาตนเองในด้านการเรียน ความสามารถพิเศษได้ตรงตามความต้องการ ($\mu=4.41, \sigma=0.79$) และนักเรียนยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง ($\mu=4.37, \sigma=0.67$)

4.3 การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จของโครงการส่วนปรัชยายรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จของโครงการ ส่วนปรัชยาย แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) 2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) 3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 4) การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transport Evaluation) มีดังนี้

1.1 การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ที่มีต่อการประเมินด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.92, \sigma=0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ใน 3 อันดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ผู้ปกครองและชุมชน มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมสร้างสรรค์เชิงบวกของนักเรียน ($\mu=4.20, \sigma=0.72$) เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีการสรุปผลการพัฒนาในแต่ละกิจกรรม

ของโครงการเพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\mu=4.00, \sigma=0.84$) การดำเนินโครงการ มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา บริบท นโยบายต้นสังกัด และสามารถปฏิบัติได้จริง ($\mu=3.97, \sigma=0.95$) ตามลำดับ

1.2 การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\mu=3.93, \sigma=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ใน 3 อันดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\mu=4.12, \sigma=0.81$) เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ นักเรียนประพฤติตนเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบของโรงเรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพ ตนเองและผู้อื่นมากขึ้น ($\mu=4.04, \sigma=0.93$) และนักเรียนใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ยินดี และยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่น เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป ($\mu=4.04, \sigma=0.88$)

1.3 การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\mu=4.23, \sigma=0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ใน 3 อันดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ โครงการ มุ่งสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการเข้ามามีส่วนร่วม ในการเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตยให้กับนักเรียน ($\mu=4.53, \sigma=0.65$) เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ เป้าหมายของโครงการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ตรงความต้องการ ของนักเรียน ครู และชุมชน ($\mu=4.45, \sigma=0.86$) และนักเรียนใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ยินดีและยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่น เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป ($\mu=4.41, \sigma=0.77$)

1.4 การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ด้านการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\mu=4.11, \sigma=0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ใน 3 อันดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนมีการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ผลกระทบที่เกิดจากการจัด กิจกรรมตามโครงการที่กำหนดไว้ ($\mu=4.26, \sigma=0.68$) เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ นักเรียน สามารถนำกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองให้กล้าคิด

กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ($\mu = 4.20, \sigma = 0.78$) และโครงการมีเครือข่ายความรู้เพื่อขยายผลการดำเนินงานให้ยั่งยืน ($\mu = 4.16, \sigma = 0.70$) ตามลำดับ

2. การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จของโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ได้แก่ ผลการสังเกต และการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน การสอบถามความคิดเห็นกลุ่มเป้าหมาย และการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46, \sigma = 0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดมีจำนวน 6 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย คือ นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 4.61, \sigma = 0.51$) รองลงมา คือ นักเรียนมีจิตอาสา ช่วยเหลือและแบ่งปันความสุขให้แก่ผู้อื่น ($\mu = 4.57, \sigma = 0.63$) นักเรียนรู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ($\mu = 4.55, \sigma = 0.64$) นักเรียนได้ฝึกทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ($\mu = 4.53, \sigma = 0.60$) นักเรียนได้ช่วยเหลืองานกิจกรรมของวัดหรือชุมชน ($\mu = 4.52, \sigma = 0.54$) และนักเรียนมีความประทับใจต่อโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนและกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น ($\mu = 4.51, \sigma = 0.54$)

2. อภิปรายผล

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผู้ประเมินอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ ประกอบด้วย 1. ประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2. ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3. ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4. ประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ 4.1 การประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ของโครงการ ส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) 2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) 3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 4) การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transfer Evaluation) และ 4.2 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จของโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. จากผลการประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนพบว่า มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน และเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้โดยมุ่งพัฒนานักเรียนให้เชื่อมั่นและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สามารถดำรงตนตามวิถีประชาธิปไตย และกิจกรรมในการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา มีความเหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉวี ธรรมเกศา (2554: 1) ได้รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนนาคณาอุปถัมภ์ สวนหลวง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2554 ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ พบว่า บริบทของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ อมราวดี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (2554: 9) ได้รายงานโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนวัดยางสุทธาราม สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2554 ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วงศ์สว่าง สุภาวงศ์ (2556: 14) ได้รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยโรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ผลการประเมินโครงการพบว่า ด้านบริบท โดยรวมโครงการมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หลักการดำเนินงานสอดคล้องกับกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยเหมาะสมกับวัยของนักเรียน รองลงมาคือ การจัดโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยเป็นประโยชน์ต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน การดำเนินงานโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร และการดำเนินงานโครงการมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ เช่นเดียวกับผลการประเมินของ โสภา พันกาแด (2558: 8) ได้รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านสวนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ พบว่า โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการประเมิน พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การส่งเสริมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน สามารถดำเนินการได้จริง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ส่วนรายการที่มีผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การดำเนินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน สามารถแก้ปัญหาด้านพฤติกรรม การมีประชาธิปไตยของนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนด้านบริบทของโครงการ ควรมีการชี้แจงให้ครูและผู้เกี่ยวข้อง

ทราบถึงประโยชน์ของการดำเนินโครงการ รวมทั้งทำความเข้าใจจุดประสงค์และเป้าหมายของโครงการให้ทุกคนได้รับทราบ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิเชษฐ์ ใจปวน (2560: 108) ได้ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน พบว่า จากการร่างและตรวจสอบกลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน ประกอบด้วยกลยุทธ์คือ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชนองค์กรภาครัฐ และเอกชน กลยุทธ์ที่ 3 การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มมาตรการพัฒนาผลงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เป็นที่ประจักษ์ และผลการตรวจสอบกลยุทธ์ พบว่า ทุกกลยุทธ์ผ่านฉันทมติ

2. จากผลการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนวัดรางคำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมมีความเหมาะสมและเพียงพอ อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ จากการดำเนินโครงการมีความพร้อมและเหมาะสมของบุคลากรครูและนักเรียน ส่วนร่วมในการสนับสนุนด้าน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ นอกจากนี้ ในการดำเนินโครงการยังได้รับการสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ บุคลากรในการดำเนินงานจากชุมชนและภายในหน่วยงานที่มีความรู้ ประสบการณ์ และทุนทรัพย์ อีกทั้งมีการนำสื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินโครงการได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของ บัณฑิต ฤทธิ์ศรี (2556: 4) ได้รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยนักเรียน ปีการศึกษา 2555 - 2556 โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า ความมุ่งหวังในการพัฒนาการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีคำสั่งชัดเจน วัตถุประสงค์ เป้าหมาย สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า มีการบริหารจัดการด้านงบประมาณ บุคลากรเอกสาร วัสดุอุปกรณ์ และสาธารณูปโภค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกระบวนการ พบว่า มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูชัดเจน การเตรียมความพร้อมอาคารสถานที่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ประชุมวางแผน การกำหนดการปฏิบัติงานตามโครงการ และนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมโครงการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ขั้นตอนการดำเนินการ พบว่า การจัดกิจกรรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน นักเรียนมีความสนใจติดต่อบริกา ขอดำเนินการจัดอบรม ให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ครู นักเรียน อุทิศเวลาเข้าร่วมโครงการ ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการติดตามช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมสม่ำเสมอ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ขั้นการประเมินผล พบว่า มีการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการสม่ำเสมอ ความเหมาะสมของงบประมาณ มีขวัญกำลังใจ และการส่งนักเรียน ครู เข้าร่วมการประกวดแข่งขันทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านผลผลิต พบว่า คุณภาพของการดำเนินงาน ผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ การติดตาม การประสานงาน ความพึงพอใจ และกระบวนการบริหารงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วงศ์สว่าง สุภาวงศ์ (2556: 1) ได้รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตย โรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ผลการประเมินโครงการ พบว่า ด้านบริบท (Context Evaluation) โดยรวมโครงการมีความสอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทในระดับมาก ได้แก่ หลักการดำเนินงานสอดคล้องกับกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย เหมาะสมกับวัยของนักเรียน การจัดโครงการส่งเสริมประชาธิปไตย เป็นประโยชน์ต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน การดำเนินงานโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร และการดำเนินงานโครงการมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอน มีความรู้ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย งบประมาณที่โรงเรียนจัดสรรเพื่อพัฒนา คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความเพียงพอ ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ การนำข้อบกพร่องที่ได้ค้นพบจากการประเมินระหว่างดำเนินงาน มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงมีการวางแผนติดตามผลการดำเนินงานโครงการ ด้านผลผลิต (Product Evaluation) โดยรวมตามความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ สุบิน ทองน้อย (2557: 10) ได้รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 (เยี่ยมเกษสุวรรณ) สังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โสภา พันกาเด (2558: 8) ได้รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านสวนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ พบว่า โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองและชุมชนส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ แนวทางของการจัดกิจกรรมตามโครงการเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้อยู่ในระดับ มากที่สุด สอดคล้องกับ Mc Farland (2009: 27) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง Inside student government: The variable quality of high school student councils พบว่า สถานักเรียนมีการจัดระเบียบแตกต่างกันตามระดับของรายได้และจำนวนนักเรียน โรงเรียนรัฐชั้นสูงสามารถจัดสถานักเรียนให้มีอำนาจและกำกับควบคุมโดยโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำ อีกด้านหนึ่งโรงเรียน

ด้วยโอกาสหรือโรงเรียนขนาดเล็ก ขาดสถานักเรียนหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ทางสังคม ในทางตรงกันข้ามโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีสถานักเรียนที่เข้มแข็งที่สุด และมีบทบาทในหลากหลายกิจกรรม แต่การตัดสินใจ และการดำเนินงานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและถูกจำกัดโดยโรงเรียน ตัวแปรดังกล่าวส่งผลต่อการขัดเกลาทางการเมือง และลักษณะของพลเมืองที่ได้รับการพัฒนาของประเทศสหรัฐอเมริกา สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เณริมพล บุญฉายาม (2566: 108) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) จังหวัดสงขลา พบว่า มีสมรรถนะทางด้านการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนภายในที่เข้มแข็ง และสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส ต่างเป็นปัจจัยเอื้อต่อการกำหนดกลยุทธ์เพื่อการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน และกลยุทธ์ที่สอดคล้องต่อการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน คือ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมและขยายเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน องค์กร ภาครัฐ และเอกชน และ กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาผลงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เป็นที่ประจักษ์ กลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) จังหวัดสงขลา จากการสังเคราะห์ได้องค์ความรู้ใหม่ คือ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ มาตรฐาน ตัวชี้วัดความสำเร็จ เป้าหมาย และโครงการ/กิจกรรมที่สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาสถานักเรียนสู่การเป็นต้นแบบสถานักเรียนได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย ชนามวงศ์ (2563: 129) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและตัวแปรรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม สำนักงานการพัฒนาหลักสูตรประชาธิปไตย การจัดกิจกรรมเสริมวิถีประชาธิปไตยในชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อมประชาธิปไตย การส่งเสริมคุณธรรมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น

3. จากผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การจัดกิจกรรมสอดคล้องกับการประเมินกิจกรรมของโครงการ ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรับฟังความคิดเห็นของครู นักเรียน และชุมชน เพื่อพัฒนาและแก้ไขข้อบกพร่องในระหว่างการทำงาน มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการและจัดทำเอกสาร กำหนด

กรอบแนวคิด เป้าหมาย และการพัฒนาตามสภาพปัญหาและความต้องการ สอดคล้องกับการรายงาน ประเมินโครงการของ พิมพ์ใจ การ์ตัน (2557: 17) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของสถานักเรียน ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นการมีส่วนร่วมด้านความสัมพันธ์และการปฏิบัติตน ตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านความรับผิดชอบให้สถานักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ของโรงเรียนนั้นแตกต่างกันโดยมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานักเรียน ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านต่าง ๆ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ควรให้สถานักเรียน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรม ที่เน้นเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และเปิดโอกาสให้สถานักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารระหว่างครูกับนักเรียน การช่วยทำนุบำรุงดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ วงศ์สว่าง สุภาวงศ์ (2556: 1) ได้รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริม ประชาธิปไตยโรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านกระบวนการ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำ ข้อบกพร่องที่ได้ค้นพบจากการประเมินระหว่างดำเนินงานมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง รองลงมา คือ มีการวางแผนติดตามผลการดำเนินงานโครงการ เช่นเดียวกับ โสภา พันกาแด (2558: 8) ได้รายงาน การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านสวนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกล ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ พบว่า โดยภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับ มาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณา ในแต่ละรายการประเมิน พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การออกแบบ รายงานและจัดทำรายงานการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียน รองลงมา คือ บุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ วางแผนการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมตามโครงการ ส่วนผลการศึกษาของ วันชัย หวังสวัสดิ์ (2559: 12) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารประชาธิปไตย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มี 4 องค์ประกอบ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม หลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมวิถีประชาธิปไตย การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างวิถี ประชาธิปไตยในสถานศึกษา และการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย นอกจากนี้ ผลการวิจัยได้ระบุเหตุผลเพิ่มเติมไว้ว่า การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ของโรงเรียนให้เป็นดินแดนประชาธิปไตยจะส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยเป็นไปโดย ธรรมชาติ การที่โรงเรียนได้จัดสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ห้องเรียน ห้องพิเศษต่าง ๆ อาคารสถานที่ บรรยากาศ ที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย เช่น การแสดงความเคารพกันในทุกวันของผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักเรียน การเคารพสิทธิ ความคิดเห็น การร่วมแก้ปัญหาส่วนรวมร่วมกัน

ภาพบรรยากาศเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย
 อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวรรณ สุวรรณपाल (2563: 98) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบ
 การดำเนินงานสถานักเรียนสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) ระดับการปฏิบัติของการดำเนินงานสถานักเรียนโรงเรียน
 มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร โดยรวม
 และรายองค์ประกอบมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก โดยมีรูปแบบการดำเนินงานสถานักเรียน
 สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร
 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน การมีส่วนร่วม
 ของสถานักเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
 ของสถานักเรียนกับชุมชน องค์กร ภาครัฐ และเอกชน และผลการปฏิบัติงานของสถานักเรียน
 ที่เป็นเลิศ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Gina Chianese (2018: 1) ที่ได้ดำเนินโครงการวิจัย
 สนับสนุน (ส่งเสริม) นักเรียนสู่การเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมทางสังคมการเมืองในยุโรป การวิจัยนี้
 ได้นำเสนอนวัตกรรมใหม่และเครื่องมือ เพื่อให้ได้มาซึ่งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน
 และพัฒนานักเรียนกลุ่มนี้ให้มีความสามารถและทักษะ การเป็นพลเมืองที่มีความตื่นรู้
 เรื่องประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน เช่น การให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น การเจรจา
 และความฉลาดทางอารมณ์ ด้วยวิธีนี้ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้านความคิดอย่างเป็นระบบได้มากขึ้น
 และสามารถฝึกฝนตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีตื่นรู้ต่อสิ่งต่าง ๆ ผ่านการทำงานเป็นกลุ่มหรือการมีกิจกรรม
 ในสถานักเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พชร สมคำ (2560: 126) ได้ศึกษาแนวทางการ
 เสริมสร้างคุณลักษณะประชาธิปไตยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอ
 โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า คุณลักษณะประชาธิปไตยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
 ตอนปลายในเขตอำเภอโกสุมพิสัย โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับดีมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมาก
 ไปหาน้อย คือ หลักการอดทนภาพ หลักการยึดเสียงข้างมาก หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม
 และหลักเสรีภาพ จะเห็นได้ว่านักเรียนให้ความสำคัญและความสนใจกับหลักการประชาธิปไตย
 ในด้านต่าง ๆ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทิพย์สุนันท์ ศรีธำนันท์ (2560: 129) ได้ศึกษาแนว
 ทางการพัฒนาการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 41 แนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ด้านการจัด
 กระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่าง ๆ เพื่อพัฒนาส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย มีแนวทาง
 การพัฒนา คือ ควรมีการแสดงความชื่นชมและส่งเสริมให้มีการยอมรับ โดยฝึกการเรียนรู้เป็นกลุ่ม
 และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งจากผลการศึกษาในด้านหลักการอดทนภาพแบบระบบอุปถัมภ์อยู่กันแบบพี่น้อง
 ซึ่งจะไม่ตรงกับหลักการอดทนภาพหลักสากล นักเรียนจึงมีความคาดหวังในโครงการที่โรงเรียนจัดทำขึ้น
 ในการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันแบบพี่น้องในระดับที่น้อย โรงเรียนจึงควรลดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้น

ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คเชนเทพ จันทรวงศ์ (2561: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาคู่มือการบริหารงานสถานักเรียนตามแนวคิดความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานสถานักเรียนตามแนวคิด ความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา มีทั้งหมด 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอน ที่ 1 การวางแผน ขั้นตอนที่ 2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ และขั้นตอนที่ 3 การประเมินผล ซึ่งการบริหารงานสถานักเรียนแบ่งกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการยอมรับ ด้านสามัคคีธรรม และด้านปัญญาธรรม และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Eskisehir Osmangazi (2021: 113) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษาประชาธิปไตย ผลการศึกษา พบว่า กิจกรรมประชาธิปไตยควรมีพื้นที่ในหลักสูตรมากขึ้น และนอกจากนั้นกระบวนการฝึกหัดครู ควรมีการจัดให้เรียนรู้เรื่องประชาธิปไตย เพื่อให้คนที่จะมาเป็นครูสามารถนำความรู้ดังกล่าวมา ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ ครูควรให้พื้นที่ต่อกิจกรรมการศึกษาประชาธิปไตยที่มี โครงสร้าง และมีประสิทธิภาพในบทเรียนของพวกเขาให้มากขึ้น

4. จากผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประเมินเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จึงร่วมกับครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯ นักเรียน สถานักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนดำเนินงานโครงการ และกิจกรรมกำหนดปฏิทินปฏิบัติกิจกรรม ที่ชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน คณะกรรมการนิเทศโครงการ กำหนดกิจกรรมที่ครอบคลุม และสอดคล้องกับองค์ประกอบของการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ อาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการดำเนินงานอย่างพอเพียง และเหมาะสม ทุกฝ่ายดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน การสร้างความตระหนัก และเข้าใจ กิจกรรมค่ายยุวชนประชาธิปไตย กิจกรรมต้นกล้าประชาธิปไตย กิจกรรมจิตอาสาทำดี ด้วยหัวใจ กิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการประชาธิปไตย กิจกรรมเครือข่ายสถานักเรียน และกิจกรรมเลือกตั้งประธานนักเรียน ตามกระบวนการขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ด้วยการบริหารงานคุณภาพวงจรเดมมิ่ง (PDCA) และการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการกำกับ นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงานโครงการตลอดจนประสานความร่วมมือ ผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษาและสถานักเรียน จนปรากฏว่า กิจกรรมต่าง ๆ สามารถฝึกทักษะกระบวนการคิด กล้าแสดงออก มีทักษะการทำงาน ร่วมกัน รู้จักการใช้สิทธิและหน้าที่อย่างถูกต้อง เป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง สอดคล้องกับผลการศึกษา ของ สุภัทรา ทะนุ (2559: 106) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตย

ในโรงเรียนเทศบาล 2 (แม่ตำครุณเวทย์) สังกัดเทศบาลเมืองพะเยา พบว่า แนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนประชาธิปไตยต้นแบบในภาพรวม พบว่ามีแนวปฏิบัติที่ดีทั้ง 6 ด้าน สรุปได้ ดังนี้ 1) มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน 2) มีประชุมวางแผนเพื่อให้ครูผู้สอนออกแบบการจัดการเรียนรู้ประชาธิปไตย 3) สถานศึกษามีการวางแผนการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย 4) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สำรวจ เฝ้าดูปัญหา และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชน จัดกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง คณะกรรมการสถานศึกษา และการออกเสียงประชามติ 5) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้หลากหลายที่เน้นให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะวิเคราะห์ข่าวสารบ้านเมือง และ 6) มีการประชุมคณะ ครู คณะทำงานเพื่อวางแผน กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน การนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยให้มีความชัดเจน เน้นการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัณฑิต ฤทธิ์ศรี (2556: 4) ได้รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยนักเรียน โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2555-2556 ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า 1) ขั้นการเตรียมการ มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูชัดเจน การเตรียมความพร้อมอาคารสถานที่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ประชุมวางแผน การกำหนดการปฏิบัติงานตามโครงการ และนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ที่สุด 2) ขั้นการดำเนินการ มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจประชาธิปไตยนักเรียน มีความสนใจติดต่อปรึกษาขอคำแนะนำ จัดอบรมให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ครู นักเรียน อุทิศเวลาเข้าร่วมโครงการ ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการติดตามช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมสม่ำเสมอ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ขั้นการประเมินผล มีการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ สม่ำเสมอ ความเหมาะสมของงบประมาณ มีขวัญกำลังใจ และการส่งนักเรียน ครู เข้าร่วมการประกวด แข่งขันทั้งภายใน และนอกโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับผลการการศึกษา วงศ์สว่าง สุภาวงศ์ (2556: 1) ได้รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตย โรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านผลผลิต โดยรวมตามความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า ความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครองในการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตย อยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โสภะ พันกาแด (2558: 8) ได้รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านสวนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล ผลการประเมินด้านพฤติกรรมการมีประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนโดยภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

ด้านการวรรณกรรม รองลงมาได้แก่ ด้านปัญญาธรรม และสอดคล้องกับ สกนธ์ ศรีมุกดา (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตย นักเรียนในโรงเรียนธาดุนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ครูและนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไข การพัฒนาประชาธิปไตยตรงกัน คือ ครูที่ปรึกษาเพิ่มการเอาใจใส่ในการดำเนินงาน ปลุกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และคณะกรรมการนักเรียนต้องทำเป็นตัวอย่าง เปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย

จากการรายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ผู้ประเมินได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์แบบประเมิน โครงการ ด้วยรูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model จึงสร้างเป็นข้อคำถามประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน เพื่อประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการ ได้แก่ ด้านประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) ประสิทธิภาพ (Effectiveness Evaluation) ความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อสอบถาม กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯ จำนวน 16 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการ (Product Evaluation) ความสำเร็จของโครงการ ส่วนปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1 การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯ ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนวัดรางกำหยาด พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เนื่องจาก ผู้ประเมินเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ทำการสังเกต สอบถามข้อมูลจากผู้ปกครอง และชุมชน ได้ข้อสรุปว่า มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมสร้างสรรค์เชิงบวกของนักเรียนในด้านความกล้าแสดงออก รับผิดชอบ และรู้จักใช้เหตุผลมากขึ้น ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีการสรุปผลการพัฒนาในแต่ละกิจกรรมของโครงการเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้การดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา บริบท นโยบายต้นสังกัดและสามารถปฏิบัติได้จริง ได้มีการประชุมวางแผน การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่วมกันในการคิดและแก้ไขปัญหา ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมให้กับบุคลากรครูและนักเรียนในการปฏิบัติงานตามโครงการ ซึ่งนักเรียนได้รับการส่งเสริมให้ปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวรรณกรรม ด้านสามัคคีธรรม

และด้านปัญญาธรรม และได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูผู้สอนอย่างเสมอภาค ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูร่วมกันบริหารโครงการ มีการกระจายอำนาจ และมอบหมายหน้าที่ให้กับผู้ปฏิบัติ ได้อย่างเหมาะสม เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เลิศพร อุดมพงษ์ (2561: 67) ได้ทำการศึกษาเรื่องสถานักเรียนกับบทบาทการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยทำการศึกษาแบบสถานักเรียนของประเทศญี่ปุ่น เป็นกรณีศึกษาเปรียบเทียบกับกิจกรรม สถานักเรียนไทย เกี่ยวกับกระบวนการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียนผ่านกิจกรรมสถานักเรียน แนวทางสำคัญในการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียนผ่านกระบวนการสถานักเรียนคือ การวาง ทิศทางและกำหนดกรอบการขับเคลื่อนงานสถานักเรียนให้มีความต่อเนื่อง การยกระดับความสำคัญ ของกิจกรรมสถานักเรียนเทียบเท่ากับกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ การพัฒนาคุณภาพครูที่ปรึกษา กิจกรรมสถานักเรียน การสนับสนุนงบประมาณเป็นการเฉพาะที่เพียงพอ รวมทั้งการสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการ หลักสำคัญของการนำสถานักเรียนมาใช้ในโรงเรียน คือ การเรียนรู้ประชาธิปไตยที่ต้องผ่านการปฏิบัติจริง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ คเชนเทพ จันทรวงศ์ (2561: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาคู่มือการบริหารงานสถานักเรียน ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลวิจัยพบว่า แนวทาง การบริหารงานสถานักเรียนตามแนวคิดความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียน มัธยมศึกษา มีทั้งหมด 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ขั้นตอนที่ 2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ และขั้นตอนที่ 3 การประเมินผล ซึ่งการบริหารงานสถานักเรียนแบ่งกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็น พลเมืองประชาธิปไตย ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวธรรม ด้านสามัคคีธรรม และด้านปัญญาธรรม และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Saha (2010: 22) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้งในโรงเรียน และการมีส่วนร่วมทางการเมือง แหล่งกำเนิดของประชาธิปไตย พบว่า การมีส่วนร่วมในการเมือง ของนักเรียนเมื่ออยู่ในโรงเรียน จากการสังเกตการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ใหญ่ การออกเสียง ลงคะแนนในการเลือกตั้งในโรงเรียนนั้น มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้สึกร่วมที่จะลงคะแนน ในฐานะผู้ใหญ่และมุ่งมั่นที่จะลงคะแนน เมื่อมีสิทธิเลือกตั้ง ความรู้ทางการเมืองและการมีส่วนร่วม ในรูปแบบของการเคลื่อนไหวอย่างสันติ การลงสมัครเข้าเป็นคณะกรรมการนักเรียนเกี่ยวข้องกับ ความรู้ทางการเมืองและการมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมือง ผลลัพธ์เหล่านี้สนับสนุน ผลการศึกษาเกี่ยวกับผู้ใหญ่และแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งในโรงเรียนทำหน้าที่ เป็นประสบการณ์ที่มีประโยชน์ในการเตรียมนักเรียน เพื่อสร้างวิถีประชาธิปไตยในฐานะพลเมือง ที่กระตือรือร้น

1.2 การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) ได้แก่ ด้านการตอบสนอง ด้านความรู้ ด้านความสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติจริง ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ที่มีต่อการประเมินด้านประสิทธิผล (Effective Evaluation) ในการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบของโรงเรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพตนเอง และผู้อื่นมากขึ้น รู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ยินดี และยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่น เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อ โดยนักเรียนสามารถนำความรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมที่โรงเรียน จัดขึ้นเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียล และพร้อมเป็นต้นแบบในการให้โรงเรียนต่าง ๆ เข้ามา ศึกษาดูงาน พร้อมทั้งแนะนำกระบวนการทำงานที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เข้มแข็ง และยั่งยืน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิมพ์ใจ การ์ตัน (2557: 17) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วม ของสถานักเรียนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นการมีส่วนร่วมด้านความสัมพันธ์ และการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านความรับผิดชอบให้สถานักเรียน มีส่วนร่วม ในกิจกรรมของโรงเรียนนั้นแตกต่างกัน โดยมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานักเรียน ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านต่าง ๆ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรให้ สถานักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การอนุรักษ์ สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมที่เน้นเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และเปิดโอกาสให้สถานักเรียนมีส่วนร่วม ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างครูกับนักเรียน การช่วยทำนุบำรุงดูแลรักษาทรัพย์สินของ โรงเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วันชัย หวังสวาสดี (2559: 12) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบ การบริหารประชาธิปไตยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มี 4 องค์ประกอบ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม หลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมวิถีประชาธิปไตย การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างวิถีประชาธิปไตยในสถานศึกษา การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ที่ส่งเสริมประชาธิปไตย นอกจากนี้ ผลการวิจัยได้ระบุเหตุผลเพิ่มเติมไว้ว่า การสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เป็นดินแดนประชาธิปไตยจะส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรม ประชาธิปไตยเป็นไปโดยธรรมชาติ การที่โรงเรียนได้จัดสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ห้องเรียน ห้องพิเศษต่าง ๆ อาคารสถานที่ บรรยากาศที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย เช่น การแสดงความเคารพกัน ในทุกวันของผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักเรียน การเคารพสิทธิ ความคิดเห็น การร่วมแก้ปัญหา

ส่วนรวมร่วมกัน ภาพบรรยากาศเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Saha (2010: 22) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้งในโรงเรียนและการมีส่วนร่วมทางการเมือง แหล่งกำเนิดของประชาธิปไตย พบว่าการมีส่วนร่วมในการเมืองของนักเรียนเมื่ออยู่ในโรงเรียน จากการสังเกตการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ใหญ่ การออกเสียงลงคะแนนการเลือกตั้งในโรงเรียนนั้น มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้สึกร่วมที่จะลงคะแนนในฐานะผู้ใหญ่และมุ่งมั่นที่จะลงคะแนนเมื่อมีสิทธิเลือกตั้ง ความรู้ทางการเมืองและการมีส่วนร่วมในรูปแบบของการเคลื่อนไหวอย่างสันติ การลงสมัครเข้าเป็นคณะกรรมการนักเรียนเกี่ยวข้องกับความรู้ทางการเมือง และการมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมือง ผลลัพธ์เหล่านี้สนับสนุนผลการศึกษาเกี่ยวกับผู้ใหญ่ และแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งในโรงเรียนทำหน้าที่เป็นประสบการณ์ที่มีประโยชน์ในการเตรียมนักเรียน เพื่อสร้างวิถีประชาธิปไตยในฐานะพลเมืองที่กระตือรือร้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สกนธ์ ศรีมุกดา (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตยนักเรียนในโรงเรียนธาดุนนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ครู และนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไข การพัฒนาประชาธิปไตยตรงกัน คือ ครูที่ปรึกษาเพิ่มการเอาใจใส่ในการดำเนินงาน ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคณะกรรมการนักเรียนต้องทำเป็นตัวอย่าง เปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย

1.3 การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) ได้แก่ ความสามารถในการพึ่งพาตัวเองของโครงการ สถานที่ สื่อ อุปกรณ์ ในการดำเนินโครงการ การดูแล ตรวจสอบ และการขยายผลโครงการตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งการประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนวัดรางคำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้ เพราะโครงการมุ่งสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตยให้กับนักเรียน มีการวางแผนการดำเนินงานทุกขั้นตอนอย่างเป็นรูปธรรม ร่วมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานและนำปัญหาที่พบมาแก้ไขพัฒนาให้สามารถขับเคลื่อนไปสู่นักเรียนตามเป้าหมายของโครงการ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ตรงความต้องการของนักเรียน ครู และชุมชน นักเรียนรู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ยินดี และยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่น เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธนวรรณ สุวรรณपाल (2563: 98) ได้ศึกษา เรื่องรูปแบบการดำเนินงานสภานักเรียนสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) ระดับการปฏิบัติของการดำเนินงานสภานักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร โดยรวม

และรายองค์ประกอบ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีรูปแบบการดำเนินงานสถานักเรียนสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน การมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน องค์กร ภาครัฐและเอกชน และผลการปฏิบัติงานของสถานักเรียนที่เป็นเลิศ และได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานสถานักเรียนสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยชื่อคู่มือ คำชี้แจง ความเป็นมาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ ขอบเขต คำจำกัดความการดำเนินงานสถานักเรียนสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา เอกสารอ้างอิง ภาคผนวก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hoppis (2005: 45) การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บริหาร คณะครู และนักเรียน และช่วยให้ผู้เรียนรู้จักฐานะของตนเอง รูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองตามวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยที่สถานักเรียนดำเนินกิจกรรม โดยใช้เครือข่ายสถานักเรียนเป็นแกนกลางในการประสานงาน และดำเนินกิจกรรมทุกรูปแบบมีการพัฒนาทักษะผู้นำที่มุ่งให้ผู้เรียน สามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ในการสร้างสถานักเรียนให้เข้มแข็ง มีการเข้าค่ายผู้นำ การประชุมระดมสมอง กิจกรรมจิตอาสา

1.4 การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) ได้แก่ ประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ด้านการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนมีการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานผลกระทบที่เกิดจากการจัดกิจกรรมตามโครงการที่กำหนดไว้ โดยการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ส่งเสริมนักเรียนในการนำกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองให้กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี มีเหตุผล รู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น เคารพเสียงข้างมาก รับฟังเสียงข้างน้อย และกิจกรรมมีเครือข่ายความรู้เพื่อขยายผลการดำเนินงานให้ยั่งยืนไปยังกลุ่มโรงเรียน อำเภอ เขตพื้นที่การศึกษา และระดับจังหวัด เพื่อถ่ายทอดส่งต่อให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เลิศพร อุดมพงษ์ (2561: 67) ได้ทำการศึกษาเรื่องสถานักเรียนกับบทบาทการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยทำการศึกษารูปแบบสถานักเรียนของประเทศญี่ปุ่นเป็นกรณีศึกษาเปรียบเทียบกับกิจกรรมสถานักเรียนไทย เกี่ยวกับกระบวนการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียนผ่านกิจกรรมสถานักเรียน แนวทางสำคัญในการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียนผ่านกระบวนการสถานักเรียนคือ การวางทิศทาง และกำหนดกรอบการขับเคลื่อนงานสถานักเรียนให้มีความต่อเนื่อง การยกระดับความสำคัญ

ของกิจกรรมสถานักเรียนเทียบกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ การพัฒนาคุณภาพครูที่ปรึกษา กิจกรรมสถานักเรียน การสนับสนุนงบประมาณเป็นการเฉพาะที่เพียงพอ รวมทั้งการสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการ หลักสำคัญของการนำสถานักเรียนมาใช้ในโรงเรียน คือ การเรียนรู้ประชาธิปไตยที่ต้องผ่านการปฏิบัติจริง

2) จากการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อความสำเร็จของโครงการ พบว่า นักเรียน มีความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้เพราะ โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนได้ดำเนินงาน ตามกระบวนการบริหารจัดการอย่างเป็นขั้นตอนและชัดเจน โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ร่วมกันวางแผนจัดทำโครงการและกิจกรรม กำหนดปฏิทิน ปฏิบัติงานชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน คณะกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียนชัดเจนและเหมาะสม ผู้บริหารประชุมชี้แจงทำความเข้าใจครูทุกคน จัดทำคู่มือ เอกสาร และแนวทางปฏิบัติให้ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานักเรียนนำไปดำเนินการอย่างเพียงพอ มีกระบวนการการพัฒนาศักยภาพและภาวะผู้นำของสถานักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรม ที่เปลี่ยนแปลงไปในเชิงสร้างสรรค์ โดยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทั้งโรงเรียน มีบรรยากาศความรัก ความสามัคคี กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงความคิดเห็น มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวมมากขึ้น มีจิตสาธารณะ นอกจากนี้กิจกรรมยังมีการสร้างเครือข่ายในการทำงานระหว่างสถานักเรียน โรงเรียน และชุมชน และส่งเสริมให้นักเรียนให้เข้าร่วมแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนในระดับต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยน และแบ่งปันประสบการณ์ระหว่างโรงเรียนในการพัฒนาตนเองหลายมิติ รักและภาคภูมิใจในสถาบัน อีกทั้งมีกระบวนการติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินเป็นระยะในทุกกิจกรรมและประเมินเมื่อเสร็จสิ้น โครงการ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โสภา พันกาเด (2558: 8) ได้รายงานการประเมินโครงการ ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านสวนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสตูล ผลการประเมินด้านความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อโครงการ ผ่านเกณฑ์ การประเมินตามที่กำหนด โดยภาพรวมพบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับ มาก และผ่านเกณฑ์ การประเมินตามที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการประเมิน พบว่า รายการประเมิน ที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสม รองลงมา คือ นักเรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชาธิปไตย และหลังสิ้นสุดโครงการ นักเรียนมีพฤติกรรม ประชาธิปไตย เช่นเดียวกับ สุบิน ทองน้อย (2557: 10) ได้รายงานการประเมินโครงการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน ของโรงเรียนเทศบาล 1 (เยี่ยมเกษสุวรรณ) สังกัดเทศบาลนคร สมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ผ่านเกณฑ์การประเมินเช่นกัน สอดคล้อง

กับผลการศึกษาของ McFarland (2009: 27) เรื่อง Inside student government : The variable quality of high school student councils พบว่า สถานักเรียนมีการจัดระเบียบแตกต่างกันตามระดับของรายได้และจำนวนนักเรียน โรงเรียนรัฐชั้นสูงสามารถจัดสถานักเรียนให้มีอำนาจและกำกับควบคุมโดยโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำ อีกด้านหนึ่งโรงเรียนด้อยโอกาสหรือโรงเรียนขนาดเล็กขาดสถานักเรียนหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ทางสังคม ในทางตรงกันข้ามโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา มีสถานักเรียนที่เข้มแข็งที่สุดและมีบทบาทในหลากหลายกิจกรรม แต่การตัดสินใจและการดำเนินงานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและถูกจำกัดโดยโรงเรียน ตัวแปรดังกล่าวส่งผลต่อการขัดเกลาทางการเมืองและลักษณะของพลเมืองที่ได้รับการพัฒนาของประเทศสหรัฐอเมริกา เช่นเดียวกับ ผลการศึกษาของ Saha (2010: 22) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้งในโรงเรียนและการมีส่วนร่วมทางการเมืองแหล่งกำเนิดของประชาธิปไตย พบว่า การมีส่วนร่วมในการเมืองของนักเรียนเมื่ออยู่ในโรงเรียนจากการสังเกตการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ใหญ่ การออกเสียงลงคะแนนในการเลือกตั้งในโรงเรียนนั้น มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้สึกร่วมที่จะลงคะแนนในฐานะผู้ใหญ่และมุ่งมั่นที่จะลงคะแนนเมื่อมีสิทธิเลือกตั้ง ความรู้ทางการเมืองและการมีส่วนร่วมในรูปแบบของการเคลื่อนไหวอย่างสันติ การลงสมัครเข้าเป็นคณะกรรมการนักเรียนเกี่ยวข้องกับความรู้ทางการเมืองและการมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมือง ผลลัพธ์เหล่านี้สนับสนุนผลการศึกษาเกี่ยวกับผู้ใหญ่และแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งในโรงเรียนทำหน้าที่เป็นประสบการณ์ที่มีประโยชน์ในการเตรียมนักเรียนเพื่อสร้างวิถีประชาธิปไตยในฐานะพลเมืองที่กระตือรือร้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พชร สมคำ (2560: 126) ได้ศึกษาแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะประชาธิปไตยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า คุณลักษณะประชาธิปไตยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอโกสุมพิสัย โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หลักภราดรภาพ หลักการยึดเสียงข้างมาก หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม และหลักเสรีภาพ จะเห็นได้ว่านักเรียนให้ความสำคัญและความสนใจกับหลักการประชาธิปไตยในด้านต่าง ๆ

3. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางคำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จะเห็นได้ว่าควรดำเนินโครงการนี้ต่อไปอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ผู้เกี่ยวข้องควรนำผลการประเมินไปปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยในการประเมินครั้งนี้ ผู้ประเมินขอเสนอข้อเสนอแนะ ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้ และข้อเสนอแนะในการประเมินครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้ ผู้ประเมินโครงการมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้

1) การประเมินด้านบริบท พบว่า มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะกิจกรรมในการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด และนักเรียนสามารถเรียนรู้ประชาธิปไตยไปสู่การปฏิบัติได้จริง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความตระหนักให้ครู ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพชัดเจน โดยศึกษาบริบทแวดล้อมที่เอื้อต่อการประเมินโครงการในครั้งต่อไป

2) การประเมินปัจจัยนำเข้า พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะครู และนักเรียน ได้รับการสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย งบประมาณ และบุคลากรในการดำเนินงานจากชุมชนและหน่วยงานต้นสังกัดมาใช้ในการดำเนินโครงการได้อย่างเพียงพอ ดังนั้น ครูผู้รับผิดชอบโครงการจึงมีการจัดทำรายงานสรุปปัจจัยนำเข้าที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จเพื่อถอดบทเรียนร่วมกันในสถานศึกษาและใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาโครงการให้ดียิ่งขึ้นไป

3) การประเมินด้านกระบวนการ พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะครูผู้รับผิดชอบโครงการมีการรับฟังความคิดเห็นของครู นักเรียน และชุมชน เพื่อพัฒนาและแก้ไขข้อบกพร่องในระหว่างการทำงาน สะท้อนกระบวนการดำเนินงานในรูปแบบของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรจัดประชุมให้ความรู้เรียนรู้ระหว่างครูและสถานักเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ เพื่อสะท้อนกระบวนการทำงานทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ

4) การประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวางแผนดำเนินงานโครงการ และกำหนดปฏิทินปฏิบัติกิจกรรมที่ชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินงาน การนิเทศติดตาม และประเมินผล การดำเนินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น โรงเรียนควรจัดประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้หน่วยงานอื่นที่สนใจได้ทราบผลลัพธ์ความสำเร็จ เพื่อเป็นต้นแบบหรือแนวทางในการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนให้กับโรงเรียนต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น

5) การประเมินผลกระทบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ จากการสังเกตและสอบถามข้อมูลจากผู้ปกครอง และชุมชน ได้ข้อสรุปว่า มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมสร้างสรรค์เชิงบวกของนักเรียนในด้านความกล้าแสดงออก รับผิดชอบ และรู้จักใช้เหตุผลมากขึ้น ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีการสรุปผลการดำเนินงานเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เมื่อสิ้นสุดโครงการในแต่ละปีการศึกษา ควรสะท้อนผลการดำเนินงานจากบุคลากรครูและนักเรียนว่าเป็นไป

ตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากนักน้อยเพียงใด สะท้อนปัญหา อุปสรรค เพื่อการปรับปรุง และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

6) การประเมินประสิทธิผล พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และสามารถนำวิถีประชาธิปไตยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ตามกฎ กติกา และระเบียบของโรงเรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพตนเองและผู้อื่นมากขึ้น รู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ยินดี และยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่น เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรประเมินผลความสำเร็จว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับนักเรียน พร้อมสร้างขวัญกำลังใจ และเสริมแรงทางบวกให้กับนักเรียนได้ภาคภูมิใจในการเป็นพลเมืองประชาธิปไตย

7) การประเมินความยั่งยืน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ บุคลากรผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตยให้กับนักเรียน มีการวางแผนการดำเนินงานทุกขั้นตอนอย่างเป็นรูปธรรม ร่วมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อร่วมงานและนำปัญหาที่พบมาแก้ไข พัฒนาให้สามารถขับเคลื่อนไปสู่นักเรียนตามเป้าหมายของโครงการ และควรส่งเสริมให้โรงเรียนต่าง ๆ เข้ามาศึกษาดูงาน พร้อมทั้งแนะนำกระบวนการดำเนินการโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เข้มแข็งและยั่งยืน

8) การประเมินการถ่ายทอดความสำเร็จ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมีเวทีในการแบ่งปันประสบการณ์ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ เป็นรูปธรรม เป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนระดับประเทศ และมีโอกาสได้เผยแพร่ผลงานความสำเร็จไปยังเครือข่ายความรู้ และขยายผลการดำเนินงานให้ยั่งยืนไปยังกลุ่มโรงเรียนอำเภอ เขตพื้นที่การศึกษา และระดับจังหวัดเพื่อถ่ายทอดส่งต่อให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน ดังนั้น โรงเรียนควรสนับสนุนการศึกษาดูงานกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยกับโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประชาสัมพันธ์กิจกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนให้แพร่หลายมากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการประเมินครั้งต่อไป

1) ควรเลือกใช้รูปแบบการประเมินโครงการในรูปแบบอื่น ๆ ที่เหมาะสมมาศึกษาการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เพื่อเป็นข้อเท็จจริงประกอบในการประเมินโครงการ

2) ควรศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยใช้หลักการเปรียบเทียบโรงเรียนที่ดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนได้รางวัลต้นแบบสถานักเรียนระดับประเทศ

3) ควรมีการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นกับโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน และปัจจัยที่ส่งเสริม และเป็นอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

4) ควรนำผลจากการประเมินครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมของโครงการให้เหมาะสมกับนักเรียน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ. (2542). **ประชาธิปไตย**. กรุงเทพฯ.
- คเชนเทพ จันทรวงศ์. (2561). **การพัฒนาคู่มือการบริหารงานสถานักเรียนตามแนวคิดความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2557). **สรุปสาระสำคัญรายงานผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สองปีของแผน ฯ ฉบับที่ 11**. กรุงเทพฯ.
- คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตย สำหรับครู-อาจารย์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3**. กรุงเทพฯ: บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977) จำกัด.
- คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตย สำหรับครู-อาจารย์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6**. กรุงเทพฯ: บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977) จำกัด.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **การเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตยผ่านกิจกรรมค่าย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). **หลักการและแนวทางในการดำเนินงานสถานักเรียน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนากิจกรรมนักเรียน.
- คณะกรรมการส่งเสริมเด็กและเยาวชนแห่งชาติ. (2554). **ผลการดำเนินงานคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2558). **ร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) การประเมินผลกลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555– 2559**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จตุพร เขยสาคร. (2561). **การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2**. การค้นคว้าอิสระ ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เจริญวิญญ์ สมพงษ์ธรรม. (2551). **การบริหารและการประเมินโครงการ**. ราชบุรี: ธรรมรักษ์การพิมพ์.
- จำเนียร สุขหลาย. (2550). **การพัฒนาหลักความมีวินัย**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

- ฉวี ธรรมเกษา. (2554). การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์
สำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ: โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์.
- เฉลิมพล บุญฉายาม. (2566). กลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียน
ต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) จังหวัดสงขลา. วารสาร
พุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน), 108-109.
- ชัชชาญ อนุศาสน์. (2557). การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคม. วารสารสังคมศาสตร์, 15 (2),
134-150.
- ชัชวาลย์ กันเพชร. (2565). การศึกษาสภาพและแนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย. การค้นคว้าอิสระ
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร: พิษณุโลก.
- เชาว์ อินโย. (2553). การวิเคราะห์และประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ณัฐชัย ชินอรรถพร. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการใช้สิทธิไปเลือกตั้งระดับชาติและระดับ
ท้องถิ่นไทย Political Participation in Voting Turnout of Thailand's General and
Local Elections. วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย. 7 (3): 353-377.
- ดิเรก วรณเศียร. (2551). การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: เอกสารโรเนียว,
- ดำรงค์ เกิดไพร และคณะ. (2557). รูปแบบการพัฒนาสถานักเรียนเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง
ในสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ทิพย์สุคนธ์ ศรีนันนท์, (2558). แนวทางพัฒนาการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ทีปทัศน์ ชินตาปัญญากุลและคณะ. (2560). การประเมินหลักสูตรแนวใหม่. วารสารพยาบาลตำรวจ.
9 (2), 206-210.
- เทศา ธรรมชน, (2555). ประชาธิปไตยต้นแบบ. กรุงเทพฯ: ซี แอนด์ เอ็น.
- ทศพล งามบาง และคณะ. (2560). วิถีประชาธิปไตย. วารสารมหาวิทยาลัย. มหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด.
- ทัศน์พล เรืองศิริ. (2559). การประเมินโครงการค่ายเสริมสร้างค่านิยมหลัก 12 ประการของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ บุรีรัมย์: ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- ธนวรรธน์ สุวรรณपाल. (2563). รูปแบบการดำเนินงานสถานักเรียนสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ชลบุรี:
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- ธวัชชัย ชนามวงศ์. (2563). แนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29. วิทยานิพนธ์ อุบลราชธานี: การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.
- ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ. (2556). แนวคิดและรูปแบบการประเมินโครงการเชิงสหวิทยาการ. นครปฐม:
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นงคราญ อนุกุล. (2558). รูปแบบการส่งเสริมประชาธิปไตยโดยใช้วัฒนธรรมองค์กรของสถานักเรียน
ระดับมัธยมศึกษา ภาคอีสาน. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บัณฑิต ฤทธิ์ศรี. (2556). การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยนักเรียน โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์
จังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม: โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประพิศ อัครสินธวังกูร. (2557). การสร้างเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนอนุบาลภูเก็ต อำเภอเมือง
จังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ปริญญา ประจง. (2559). การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตย
สำหรับกรรมการสถานักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา. ฐานข้อมูลวิจัยทางการศึกษา
สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. กรุงเทพฯ.
- เพชร สมคำ. (2560). แนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะประชาธิปไตยของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้า
อิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัทตร์พิไล วงศ์ละ. (2560). การประเมินโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ มหาสารคาม:
ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พัฒนากิจกรรมนักเรียน. (2558). มื้อการจัดกิจกรรมฝึกอบรมสถานักเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนัก
พระพุทธรศาสนาแห่งชาติ.
- พัฒนากิจกรรมนักเรียน. (2558). คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมสถานักเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
สำนักพุทธรศาสนาแห่งชาติ.
- พิกุล เอกวรารังกูร. (2558). การประเมินโครงการ. เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2562, เข้าถึงได้จาก
https://home.kku.ac.th/sompo_pu/spweb/evaluation/pragram-evaluation.pdf

- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2555). เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: แฮสส์ออฟ เคอร์มัสท์.
- _____. (2557). หลักการวัดผลและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: แฮสส์ออฟ เคอร์มัสท์.
- _____. (2557). เทคนิคการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัทแฮสส์ ออฟ เคอร์มัสท์ จำกัด.
- _____. (2562). การประเมินโครงการ: แนวคิดและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: แฮสส์ ออฟ เคอร์มัสท์.
- พิเชษฐ์ ใจปวน. (2560). กลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระ เชียงใหม่: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมพ์ใจ การ์ตัน. (2559). การมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ อุบลราชธานี: ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พิมพ์รา บุญศรี. (2555). การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ: โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ.
- พิสนุ พองศรี. (2557). เทคนิควิธีประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: พรอพเพอร์ตี้พริ้นท์ จำกัด.
- _____. (2553). การประเมินทางการศึกษา แนวคิดสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เทียมฝ่าการพิมพ์.
- ไพศาล วรคำ. (2559). การวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 9. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- มนสิข สิทธิสมบุญ. (2550). ระเบียบวิธีวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. มหาวิทยาลัยนเรศวร. คณะศึกษาศาสตร์.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). การประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจโดยใช้วิธีเชิงระบบโดยใช้ รูปแบบ CIPP Model. คู่มือการประเมินหลักสูตรระดับบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2551). การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2556). การประเมินโครงการ แนวคิด และแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระวีวรรณ สุขอุดม. (2551). การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ชลบุรี: ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560. (2560). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. รัตนะ บัวสนธ์. (2556). **การประเมินโครงการ / การวิจัยเชิงปริมาณ**. กรุงเทพฯ: บริษัทคอมแพคท์พริ้นท์.
- _____. (2556). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้อง
ในการใช้. **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย**, 5(2), 7-24.
- โรงเรียนวัดรางกำหยาด. (2564). **รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ปีการศึกษา 2563**. นครปฐม.
- เลิศพร อุดมพงษ์. (2558). **การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง (Civic/Citizenship Education)
ในการส่งเสริมบทบาทของภาคพลเมืองในการเมืองระบบตัวแทน : แนวทางที่ยั่งยืนผ่าน
ประสบการณ์จากต่างประเทศ**. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2559. จาก <http://kpi.ac.th>
- เลิศพร อุดมพงษ์. (2561). **สภานักเรียนกับบทบาทการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียน. วารสาร
สังคมศาสตร์. นิติรัฐศาสตร์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด**.
- วงศ์สว่าง สุภาวงศ์. (2556). **การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตย โรงเรียนนาหลวง สำนักงาน
เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: โรงเรียนนาหลวง.
- วิสุทธิ โพธิแท่น. (2554). **แนวคิดพื้นฐานของประชาธิปไตย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานรัฐมนตรีและราช
กิจจานุเบกษา.
- วีรดา ชูลีกราน. (2564). **แนวทางการพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ นครปฐม:
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร**.
- วีระยุทธ ขาตะกาญจน์. (2566). **การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพความเป็นเลิศด้านวิชาชีพวิทยาลัย
นาฏศิลป์. นครศรีธรรมราชวารสาร มจร อุบลปริทรรศน์**, 8 (2). 622-627.
- วันชัย หวังสวาสดี. (2559). **รูปแบบการบริหารประชาธิปไตยในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ สงขลา: ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**.
- วันชัย หวังสวาสดี. (2560). **รูปแบบการบริหารประชาธิปไตยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและสาธารณสุขภาคใต้.
นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช**.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2558). **โมเดล CIPP ที่เปลี่ยนไป: ความหมาย ความสำคัญ และพัฒนาการ.วารสาร
สมาคมวิจัยสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย**, 2 (1), 3-10.
- _____. (2552). **ทฤษฎีการประเมิน**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

- ศุภารัตน์ กายาวงค์. (2558). แนวทางพัฒนาการส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ส. วาสนา ประवालพฤษ์. (2544). หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์
- สกลนธ์ ศรีมุกดา. (2560). การศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตยนักเรียนในโรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ สกลนคร: ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (วปส.). (2556). สุขภาพคนไทย: ปฏิรูปประเทศไทยปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ เพิ่มพลังพลเมือง. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมคิด พรหมจ้อย (2550). แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ แผนงาน โครงการ. ในประมวลสาระชุดวิชาการประเมินนโยบาย แผนงาน และโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2552). เทคนิคการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี: จตุพรดีไซน์.
- สมพงษ์ แป้นพุดเย็น. (2559). การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนวังแขมวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ กำแพงเพชร: ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2551). วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2553). รวบรวมบทความทางการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สว่าง ไชยสงค์. (2556). การสร้างเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนในสังกัดสทวิทยาเขตเมืองกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ นนทบุรี: ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุคนธ์ ศรีธำมรงค์. (2560). แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ กำแพงเพชร: ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สุบิน ทองน้อย. (2557). การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของโรงเรียนเทศบาล 1 (เยี่ยมเกษสุวรรณ) สังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ โรงเรียนเทศบาล 1 (เยี่ยมเกษสุวรรณ).

- สุภาภรณ์ เกิดศรี. (2551). การนำเสนอแนวทางการสร้างเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ นครสวรรค์: ปริญญาโทบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุภมาส อังศุโชติ. (2555). แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ แผนงาน โครงการ. ในประมวลสาระ
ชุดวิชาการประเมินนโยบาย แผนงาน และโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี: สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภัทรา ทะนุ. (2560). แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน เทศบาล 2
(แม่ตำดรุณเวทย์) สังกัดเทศบาลเมืองพะเยา. วิทยานิพนธ์ เชียงราย: ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุวิพชา ประสิทธิ์ธัญกิจ. (2555). ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริม
ประชาธิปไตยในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. งานวิจัย /สถาบันวิจัยและพัฒนา
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุวิมล ทิรกานนท์. (2543) ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสภา แซ่ลี. (2558). การประเมินโครงการคืนครูให้นักเรียนโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP
Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. กาญจนบุรี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- โสภา พันกาแด. (2559). การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนโรงเรียน
บ้านสวนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล. สตูล: โรงเรียนบ้านสวนเทศ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, (2540). คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540), กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชวนพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). คู่มือ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตย สำหรับครู-อาจารย์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3,
กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). คู่มือการประเมินเพื่อคัดเลือกโรงเรียน
ต้นแบบสถานักเรียน ประจำปี 2560.

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน. (2558). **คู่มือการจัดกิจกรรมฝึกอบรมสถานนักเรียน**. กรุงเทพฯ : พระพุทธศาสนา.

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). **คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมสถานนักเรียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). **หลักการและแนวทางในการดำเนินงานสถานนักเรียน**. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำราญ มีแจ้ง. (2544). **การประเมินโครงการทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: นิชินแอตเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.

สำราญ มีแจ้ง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2556). **การประเมินผลการปฏิบัติงานแนวใหม่: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อนันต์ เมืองบัวผัน. (2559). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

อนุชา ครสิงห์. (2560). **การประเมินโครงการรักการอ่านโรงเรียนเปรมประชา สำนักงานเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ นนทบุรี: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อมราวดี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. (2554). **การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนวัดยางสุทธาราม สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ**. กรุงเทพฯ: โรงเรียนวัดยางสุทธาราม.

อนันต์ นามทองตัน. (2557). **การประเมินโครงการทางการศึกษา: ปฏิบัติจริง**. นนทบุรี: สหมิตร.

อุทุมพร จามรมาน และคณะ. (2553). **การควบคุมการวัดประเมินและการจัดการความรู้ ชุดเครื่องมือการเรียนรู้ด้วยตนเอง**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อริสิริพิมพ์ บริหารธนโชติ. (2565). **ห้องเรียนประชาธิปไตย เครื่องมือเรียนรู้ประชาธิปไตยสู่บทบาทพลเมือง**. สืบค้น 11 มกราคม 2566, จาก <https://thecitizen.plus/node/34468>

ภาษาต่างประเทศ

Alkin, M. C. (1969). **Evaluation Theory Development**. Illinois: F. E. Peacock.

Buosonte, R. (2013). CIPP and CIPPIEST evaluation models: Mistaken and precise concepts of application. **Silpakorn Educational Research Journal**, 5(2), 7-24.

Cronbach. L. J. et al. (1980). **Toward reform of program evaluation**. San Francisco: Jossey-Bass.

- Cronbach, L. J. (1973). **Course Improvement Through Evaluation**. In *Educational Evaluation Theory and Practice*. Worthington: Charles A. Jones
- Coy, V. (1972). A comparison of the attitudes of student council members, non-student council members, student council sponsors and administrators toward selected aspects of student council. **Dissertation Abstracts International**, 33(4), 1313-1314.
- Davis, James. W., Jr. (1974). **An Introduction to Public Administration**. New York: The Free Press.
- Dewey, J. (1967). **Democracy and Education**. New York: The Macmillan Company.
- Dewey, J. (1976). The school and society. In J. A. Boydston (Ed.), **The middle works of John Dewey, 1899-1924**. Volume 1: 1899-1901(1-109).
- Ebenstein. W. (1973). **Today's Ism**. New Jersey: Prentice-Hall.
- Eskisehir Osmangazi. (2021). Investigation of Democracy Education in Turkish Primary Schools. **Anatolian Journal of Education**, 6(1), 113-144.
- Elwood, J. (2013). The role(s) of student voice in 14-19 education policy reform: Reflection on consultation and participation. *London Review of Education*, 11(2), 97-111.
- Fitzpatrick, Sanders & Worthen. (2004). **Program evaluation: Alternative Approaches and Practical Guidelines**. New York: London.
- Fitzpatrick. J. L., Sanders, J.R. and Worthen, B.R. (2014). **Program evaluation: Alternative approaches and practical guidelines**. New York: Longman.
- Freeman, A. M. (1993). **The Measurement of Environment and Resource Value**. Washington, D.C: Resource for the Future.
- Gentile, K. (2014). Exploring the troubling temporalities produced by fetal personhood. Psychoanalysis, **Culture & Society**, 19(3), 1-18.
- Gina Chianese. (2018). Promoting student active citizenship: The project space. **Asian Journal of Contemporary Education**, 2(1), 1-7.
- Hoppis, Elizabeth Ellen. (2005). **The Impact of Advisor Involvement on Student Organization Success**. Ann Arbor: United States, Truman State University, Dissertation Publishing

- Jared, O. O and Thinguri R. W. (2017). A cricalanabsis of the impact of Head teachers and Deputy Head teachers conflict development on team work in public primary schools in Kenya. **European Journal of Education Studies**. Vol. 3 (4): 596-610.
- Katz, F. M. (1978). **Guidelines for Evaluation a Training Programmer for Health Personnel**. Geneva: World Health Organization.
- Kirkpatrick, Donald L. (1978). “ Evaluating In – House Training Program.” **Training and Development Journal**. 32, 9 (September): 6-9
- Kirkpatrick L. Donald. (1998). **Evaluating Training Programs: The Four Levels**. (2nd ed.). San Francisco: Berrett-Koehler.
- Knox. Alan B. (1972). **Continuous Program Evaluation**. Chicago: Rand Mc Nally & Co.
- Knox, D.D. (1992). The role of corporate social responsibility: exploring stakeholder relationship and program reporting across leading FTSE companies. **Journal of Business Ethics**, 64, 71-28.
- Lewis, G. S. (1989). **Relationship between teachers and students regarding the fundamental attitudes and values of democracy**. Dissertation Abstracts International, 49(05), 3251-A.
- McFarland, D. (2009). Inside student government: The variable quality of high school student councils. **Teachers College Record**, 111(1), 27-54.
- Mitzel, Harold E. (1982). **Encyclopedia of Educational Research**. Vol. 2. 5 th ed. New York: The free Press.
- Moursund, Jonet P. (1973). **Evaluation: An introduction to Research Design**. California: Brooks & Cole.
- Provus, M. (1971). **Discrepancy evaluation for education program improvement and assessment**. Berkeley: CA. McCutchan.
- Rossi, peter H. and Howard E. Freeman. (1982). **Evaluation: A Systematic Approach**. 2nd ed. California: Sage Publications.
- Rossi, P.H. Lipsey, M.K. and Freeman, H.E. (2004). **Evaluation: A Systematic Approach**. 7th ed. Newbery Park, CA: Sage.
- Rutman, Leonard. (1982). **Evaluation Research Methods: A Basic Guide**. 7 th ed. California: Sage Publications.

- Saha, S. (2010). **Student school elections and political engagement: A cradle of democracy**. *International Journal of Educational Research*, 49(1): 22-32.
- Scriven, Michael. (1967). **The Methodology of Evaluation In curriculum evaluation**. Chicago: American Educational Research Association.
- Stake, Robert E. (1967). The Countenance of Education Evaluation. **Teachers College Record**. 2, 12: 253.
- Stufflebeam, Daniel L. (1971). **Education Evaluation and Decision Making**. Illinois: Peacock Publisher.
- _____. (2003). **The CIPP model for Evaluation**. *International Handbook of Educational Evaluation*.
- Stufflebeam, Daniel L. (2008). **The CIPP model for evaluation in national conference on educational research**. 17-18. Phitsanulok. Thailand: Faculty of Education Naresuan University.
- Stufflebeam, D.L., et al. (1971). **Educational Evaluation and Decision Making**. Illinois: F.E. Peacock Publishing.
- Stufflebeam, Gullickson and Wingate. (2002). **The Spirit of Consuelo: An Evaluation of Ke Ala Hoonah**. The Evaluation Center, Western Michigan University.
- Stufflebeam, D.L. (2004). **The 21 century CIPP model**. In Alkin, M.C. (Ed). **Evaluation: roots Tracing theorists' views and influences**. London England: SAGE Publisher.
- Stufflebeam, D. L., and Shinkfield, A. J. (2007) . **Evaluation theory, models and applications**. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Stufflebeam, D. L., and Coryn, C.L.S. (2014) . **Evaluation: theory, models and applications (2nd edition)**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Suchman, Edward A. (1990). **Evaluative Research: Principles and Practice in Public Service and Social Action programs**. New York: Russell Sage Foundation.
- Tyler, RW. (1943). General statement on evaluation. **Journal of Educational Research**, (3)5: 492-501.
- Weiss, Carol H. (1972). **Evaluation Action Program**. Boston: Allyn and Bacon.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ IOC
การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

1. นายเอศรา แสนกันคำ	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียน วัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการประเมินโครงการด้านการ ประเมินโครงการ
2. ผศ.ว่าที่พันตรี ดร. นพดล เจนอักษร	อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎี บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการประเมินโครงการด้านระเบียบ วิธีวิจัย
3. ดร.เกษมสันต์ มีจันทร์	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดจินดาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการประเมินโครงการด้านเนื้อหา
4. ดร.ฐิตาภรณ์ เพ็งหนู	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดใหม่สุคนธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการประเมินโครงการด้านการ บริหาร
5. นายกิตติ กสิณธารา	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ข้าราชการ บำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการประเมินโครงการด้านการใช้ สำนวนภาษา

ที่ ศธ 04059.083/ว 128

โรงเรียนวัดรางกำหยาด
49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
73130

16 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายเอศรา แสนกันคำ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐมเขต 2 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

อยู่ห่างไว้ ใส่แมสก์กัน หมั่นล้างมือ ถือหลักสะอาด ปราศจากแออัด เคารงครติไทยชนะ

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตามหนังสือ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ทำวิจัย จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต ๒ และ ๒) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ และได้ขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามหนังสือที่ ศธ ๐๔๐๕๙.๐๘๓/ว ๑๒๘ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ นั้น

ข้าพเจ้า นายเอศรา แสนกันคำ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังกล่าว

ลงชื่อ

(นายเอศรา แสนกันคำ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์)

ที่ ศธ 04059.083/ว 128

โรงเรียนวัดรางกำหยาด
49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
73130

16 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผศ.ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ทำผลงานทางวิชาการ
เพื่อขอมติและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการ
เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
ปีการศึกษา 2564

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

อยู่ห่างไว้ ใส่แมสก์กัน หมั่นล้างมือ ถิ่นหลักสะอาด ปราศจากแออัด เคร่งครัดไทยชนะ

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตามหนังสือ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ทำวิจัย จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 และได้ขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้า เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามหนังสือที่ ศธ 04059.083/ว 128 ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2564 นั้น

ข้าพเจ้า ผศ.ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังกล่าว

ลงชื่อ

(ผศ.ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร)

อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่ ศธ 04059.083/ว 128

โรงเรียนวัดรางกำหยาด
49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
73130

16 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.เกษมสันต์ มีจันทร์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดจินดาราม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

อยู่ห่างไว้ ใส่แมสก์กัน หมั่นล้างมือ ถือหลักสะอาด ปราศจากแอลกอฮอล์ เครื่องคิดไทยชนะ

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตามหนังสือ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ทำวิจัย จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๒ ๒) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ และได้ขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามหนังสือที่ ศธ ๐๔๐๕๙.๐๘๓/ว ๑๒๘ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ นั้น

ข้าพเจ้า ดร.เกษมสันต์ มีจันทร์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดจินดาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังกล่าว

ลงชื่อ

(ดร.เกษมสันต์ มีจันทร์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดจินดาราม

ที่ ศธ 04059.083/ว 128

โรงเรียนวัดรางกำหยาด
49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
73130

16 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ฐิตาภรณ์ เพ็ญหนู ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดใหม่สุคนธาราม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมติและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

อยู่ห่างไว้ ใส่แมสก์กัน หมั่นล้างมือ ถือหลักสะอาด ปราศจากแออัด เติร์ดครดีไทยชนะ

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตามหนังสือ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ทำวิจัย จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 และได้ขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้า เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามหนังสือที่ ศธ 04059.083/ว 128 ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2564 นั้น

ข้าพเจ้า นางสาวฐิตาภรณ์ เพ็งหนู ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดใหม่สุคนธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังกล่าว

ลงชื่อ

(นางสาวฐิตาภรณ์ เพ็งหนู)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่สุคนธาราม

ที่ ศธ 04059.083/ว 128

โรงเรียนวัดรางกำหยาด
49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
73130

16 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขออนุมัติเป็นผู้อยู่ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายกิตติ กสิณธรา ศิษยานุรักษ์ผู้เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้อยู่ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงมีความประสงค์ขออนุมัติเรียนเชิญท่านเป็นผู้อยู่ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขออนุมัติ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

อยู่ห่างไว้ ใส่แมสก์กัน หมั่นล้างมือ ถือหลักสะอาด ปราศจากแอลกอฮอล์ เครื่องคิดไทยชนะ

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตามหนังสือ นางสาวพิชชาพร อุณศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางก่าหยาด ได้ทำวิจัย จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนวัดรางก่าหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต ๒ และ ๒) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ และได้ขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามหนังสือที่ ศธ ๐๔๐๕๙.๐๘๓/ว ๑๒๘ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ นั้น

ข้าพเจ้า นายกิตติ กสิณธราศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญกระทรวงศึกษาธิการยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังกล่าว

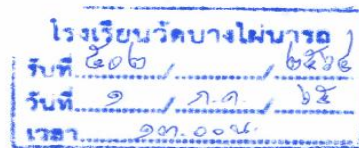
ลงชื่อ

(นายกิตติ กสิณธรา)

ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ
กระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ศธ ๐๔๐๕๙.๐๘๓/๑๒๒

โรงเรียนวัดรางกำหยาด
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
๗๓๑๒๐

๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางไผ่นารถ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๒ ได้ทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเป็นผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๒

ในการนี้ จึงขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการประเมินกับนักเรียน ของโรงเรียนวัดบางไผ่นารถ จำนวน ๓๐ ฉบับ โดยตอบแบบสอบถามที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้ และจะขอรับแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลครบถ้วนแล้ว ภายในวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

* กลุ่มบริหารวิชาการ
โทร. (๐๓๔) ๓๑๐-๙๗๕
โทรสาร ๐๓๔ - ๓๑๐-๙๗๕, ๐๙๗-๙๓๕-๙๙๕-๕
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

กตบ
- อนุญาตให้ทดลองใช้ได้

๑ ก.ค. ๖๔

ที่ ศธ ๐๔๐๕๙.๐๗๓/๙๖

โรงเรียนวัดบางไผ่นารท ๖๒ หมู่ที่ ๖
ตำบลบางไทรป่า อำเภอบางเลน
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๓๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการทดลองใช้เครื่องมือในการประเมินโครงการฯ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางคำหยาด

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนวัดรางคำหยาด ที่ ศธ๐๔๐๕๙.๐๘๓/๑๒๒ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ตามที่ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางคำหยาด ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเป็นผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ ของโรงเรียนวัดรางคำหยาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๒ โดยขอความอนุเคราะห์มายังโรงเรียนวัดบางไผ่นารทเพื่อทดลองใช้เครื่องมือในการประเมินฯ ดังกล่าว ความแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้ ทางโรงเรียนวัดบางไผ่นารทมีความยินดีให้ท่านได้ทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการฯ เพื่อประกอบการจัดทำผลงานทางวิชาการดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ เณลิ้มพันธุ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางไผ่นารท

โรงเรียนวัดบางไผ่นารท

โทร. ๐๓๔-๙๙๔๓๑๔ (สำนักงาน)

โทร. ๐๘๕-๖๔๖๔๔๖๔ (ผู้อำนวยการ)

ภาคผนวก ข

ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

พิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารงานโรงเรียน จำนวน 5 ท่าน โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- +1 คือ แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตามจุดประสงค์
 0 คือ ไม่แน่ว่าข้อความวัดได้ตามจุดประสงค์หรือไม่
 -1 คือ แน่ใจว่าข้อความไม่สามารถวัดได้ตามจุดประสงค์

ด้านบริบท (Context)	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					Σ R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1. การดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ	1	1	1	1	1	5	1
2. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานผลกระทบที่เกิดจากการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนดไว้	1	1	1	1	1	5	1
3. มีการสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตยให้กับนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1
4. การดำเนินงานตามโครงการ มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้	1	1	1	1	1	5	1
5. กิจกรรมในการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่มีความเหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้จริง	1	1	1	1	1	5	1
6. มีกำหนดการปฏิบัติงานขั้นตอนการทำงานสอดคล้องกับสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	0	1	1	1	1	4	0.80
7. ในการบริหารโครงการมีการกระจายอำนาจ และมอบหมายหน้าที่ให้กับผู้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	1	1	1	1	1	5	1
8. เป้าหมายของโครงการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้ปกครอง	1	1	1	1	1	5	1
9. เป้าหมายของโครงการเป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ครู และชุมชน	1	1	1	1	1	5	1
10. วัตถุประสงค์ของโครงการครอบคลุมภารกิจที่กำหนด	1	1	1	1	1	5	1

สำหรับครูผู้สอน

ปัจจัยนำเข้า (Input)	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					Σ R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1. มีจำนวนบุคลากรสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการเหมาะสมและเพียงพอ	1	1	1	1	1	5	1
2. ความรับผิดชอบของครู นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนที่ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินโครงการ	1	1	1	1	1	5	1
3. มีการจัดทำเอกสารที่ใช้ในการดำเนินงาน/โครงการเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน	1	1	1	1	1	5	1
4. การดำเนินโครงการได้รับการสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินงานจากชุมชน	1	1	1	1	1	5	1
5. มีการนำสื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินโครงการได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1
6. มีการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้สื่อ อุปกรณ์ที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง	0	1	1	1	1	4	0.80
7. มีสภาพความพร้อม ความทันสมัย ความพอเพียงของเอกสาร สื่อ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ	1	1	1	1	1	5	1
8. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้าน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ	1	1	1	1	1	5	1
9. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการจากชุมชน และหน่วยงานอื่น	1	1	1	1	1	5	1
10. มีการจัดระบบควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการตามขั้นตอนได้อย่างคุ้มค่า และเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1

สำหรับครูผู้สอน

กระบวนการ (Process)	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					Σ R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1. มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการ	1	1	1	1	1	5	1
2. สถานศึกษาร่วมมือกับหน่วยงานชุมชนในการประชุม วางแผนเพื่อกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการดำเนิน โครงการร่วมกัน	1	1	1	1	1	5	1
3. มีการจัดทำคำสั่ง และกำหนดภารกิจการปฏิบัติงานให้กับ บุคลากรอย่างชัดเจน และเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1
4. จัดทำเอกสารกำหนดกรอบแนวคิดเป้าหมาย และ การพัฒนาตามสภาพปัญหาและความต้องการ	1	1	1	1	1	5	1
5. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ รูปแบบ ของกิจกรรม และระยะเวลาในการดำเนินงานตามโครงการ	1	1	1	1	1	5	1
6. มีการวิเคราะห์ภารกิจเพื่อบูรณาการการปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับนโยบาย และเป้าหมายของโครงการ	1	1	1	1	1	5	1
7. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูร่วมกันนิเทศติดตาม ควบคุม และดูแลการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ	1	1	1	1	1	5	1
8. จัดทำกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณ ธรรมความพอเพียง ในการปฏิบัติงานตามโครงการได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1
9. มีการแต่งตั้งบุคลากรในการนิเทศติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานตามขั้นตอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของ โครงการ	1	1	1	1	1	5	1
10. มีการรับฟังความคิดเห็นของครู นักเรียน เพื่อพัฒนา และแก้ไขข้อบกพร่องในระหว่างการดำเนินโครงการ	1	1	1	1	1	5	1
11. มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมหรือเป็นหมู่คณะให้กับ บุคลากรในการปฏิบัติงานตามโครงการ	0	1	1	1	1	4	0.80
12. มีการสรุปผลการพัฒนาในแต่ละกิจกรรมของโครงการ เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1

สำหรับครูผู้สอน

ผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product)	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					Σ R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1. โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา ลงสู่การปฏิบัติของนักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1
2. ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตามโครงการ	1	1	1	1	1	5	1
3. นักเรียนประพฤติตนเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบ เคารพสิทธิ เสรีภาพตนเอง และผู้อื่นมากขึ้น	1	1	1	1	1	5	1
4. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	1	1	1	1	1	5	1
5.นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิถีประชาธิปไตย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	1	1	1	1	1	5	1
6.นักเรียนเห็นความสำคัญและเชื่อมั่นการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	0	1	1	1	1	4	0.80
7.นักเรียนมีความรู้และสามารถอธิบายกระบวนการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	1	1	1	1	1	5	1
8.นักเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่แสดงถึงความเคารพต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ทั้งในโรงเรียนและในชุมชน	1	1	1	1	1	5	1
9.นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	1	1	1	1	1	5	1
10.นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีตามวิถีไทย	1	1	1	1	1	5	1
11. นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จตามบทบาทหน้าที่หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย	1	1	1	1	1	5	1

สำหรับครูผู้สอน (ต่อ)

ผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product)	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					Σ R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
12.นักเรียนกล่าวคำทักทาย คำขอบคุณ คำขอโทษ และยกมือไหว้ผู้มีอาวุโสกว่า	0	1	1	1	1	4	0.80
13.นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นจนสำเร็จ	1	1	1	1	1	5	1
14.นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	1	1	1	1	1	5	1
15.นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีตามวิถีไทย	1	1	1	1	1	5	1

สำหรับนักเรียน

ผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product)	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					Σ R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1. นักเรียนสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ	1	1	1	1	1	5	1
2. นักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม	1	1	1	1	1	5	1
3. นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	1	1	1	1	1	5	1
4. นักเรียนมีความกล้าแสดงออกและความเป็นผู้นำ	1	1	1	1	1	5	1
5. นักเรียนยอมรับเสียงข้างมาก และฟังความคิดเห็นของเสียงข้างน้อย	1	1	1	1	1	5	1
6. นักเรียนยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง	0	1	1	1	1	4	0.80
7. นักเรียนรู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา	1	1	1	1	1	5	1
8. นักเรียนมีจิตสาธารณะและช่วยเหลือผู้อื่นจนเป็นนิสัย	1	1	1	1	1	5	1
9. นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	1	1	1	1	1	5	1
10. นักเรียนร่วมกันดูแล รักษาทรัพย์สินของตนเองและส่วนรวม	1	1	1	1	1	5	1

สำหรับนักเรียน (ต่อ)

ผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product)	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					Σ R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
11. เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน	1	1	1	1	1	5	1
12. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ ตัดสินใจเลือกปฏิบัติตนและเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเหมาะสมตามความถนัดและแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน	0	1	1	1	1	4	0.80
13. นักเรียนร่วมกันพิจารณาผลงานของกลุ่มและเมื่อมีข้อผิดพลาดก็ร่วมมือกันปรับปรุงแก้ไข	1	1	1	1	1	5	1
14. นักเรียนยินดีและยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่นเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป	1	1	1	1	1	5	1
15. นักเรียนรู้จักการใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	1	1	1	1	1	5	1
16. มีทักษะในการดูแลปกป้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของตนเองและเพื่อนนักเรียนในโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1
17. นักเรียนสามารถแยกแยะข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยใช้เหตุผล สรุปและประเมินค่าความน่าเชื่อถือของเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้	1	1	1	1	1	5	1
18. นักเรียนมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	1	1	1	1	1	5	1
19. นักเรียนค้นพบจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง และสามารถพัฒนาตนเอง และสามารถพัฒนาตนเองในด้านการเรียน ความสามารถพิเศษได้ตรงตามความต้องการ	1	1	1	1	1	5	1
20. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และใช้วิจารณญาณในการรับข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์	1	1	1	1	1	5	1
21. นักเรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาคุณลักษณะด้านประชาธิปไตย	1	1	1	1	1	5	1
22. การจัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1

สำหรับนักเรียน (ต่อ)

ผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product)	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					Σ R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
23. นักเรียนมีเวทีห้องประชุมสำหรับการประชุมคณะทำงานและสถานักเรียนเหมาะสมและเพียงพอ	1	1	1	1	1	5	1
24. กิจกรรมสถานักเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน	1	1	1	1	1	5	1
25. กิจกรรมสถานักเรียนมีผลงานที่ประสบความสำเร็จเชิงประจักษ์ เกิดความภาคภูมิใจในสถาบัน	1	1	1	1	1	5	1

แบบประเมินความพึงพอใจต่อความสำเร็จของโครงการ
สำหรับนักเรียน

ความพึงพอใจต่อความสำเร็จของโครงการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					Σ R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1. นักเรียนมีความประทับใจต่อโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนและกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	1	1	1	1	1	5	1
2. นักเรียนนำความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	1	1	1	1	1	5	1
3. นักเรียนรู้จักวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	5	1
4. นักเรียนได้ฝึกพฤติกรรมการทำงานร่วมกับผู้อื่น	1	1	1	1	1	5	1
5. นักเรียนได้ฝึกทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	1	1	1	1	1	5	1
6. กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	1	1	1	1	1	5	1
7. โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน	1	1	1	1	1	5	1
8. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนสร้างความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ	1	1	1	1	1	5	1
9. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการวิถีประชาธิปไตยด้วยตนเองได้	1	0	1	1	1	4	0.80
10. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นมากขึ้น	1	1	1	1	1	5	1

แบบประเมินความพึงพอใจต่อความสำเร็จของโครงการ (ต่อ)

สำหรับนักเรียน

ความพึงพอใจต่อความสำเร็จของโครงการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					Σ R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
11. โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนช่วยฝึกให้นักเรียนตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	1	1	1	1	1	5	1
12. นักเรียนได้ช่วยเหลืองานกิจกรรมของวัดหรือชุมชน	1	1	1	1	1	5	1
13. นักเรียนมีจิตอาสา ช่วยเหลือ และแบ่งปันความสุขให้แก่ผู้อื่น	1	1	1	1	1	5	1
14. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตามโครงการ	1	1	1	1	1	5	1
15. นักเรียนประพฤติตนเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบเคารพสิทธิ เสรีภาพตนเองและผู้อื่นมากขึ้น	1	1	1	1	1	5	1
16. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	1	1	1	1	1	5	1
17. นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูผู้สอนอย่างเสมอภาค	1	1	1	1	1	5	1
18. นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้ปฏิบัติกิจกรรมตามวิธีประชาธิปไตย ด้านการยอมรับ สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม	1	1	1	1	1	5	1
19. นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	1	1	1	1	1	5	1
20. นักเรียนมีความกล้าแสดงออกและความเป็นผู้นำ	1	1	1	1	1	5	1
21. นักเรียนยอมรับเสียงข้างมาก และฟังความคิดเห็นของเสียงข้างน้อย	1	1	1	1	1	5	1
22. นักเรียนยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง	1	1	1	1	1	5	1
23. นักเรียนรู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา	1	1	1	1	1	5	1
24. นักเรียนมีจิตสาธารณะและช่วยเหลือผู้อื่นจนเป็นนิสัย	1	1	1	1	1	5	1
25. นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	1	1	1	1	1	5	1
26. นักเรียนร่วมกันดูแลรักษาทรัพย์สินของตนเอง และส่วนรวม	1	1	1	1	1	5	1

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

สำหรับครูผู้สอน : RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

ฉบับที่ 1

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.923	10

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	35.33	33.195	.639	.918
A2	35.43	32.461	.711	.915
A3	35.20	31.752	.742	.913
A4	35.50	32.534	.662	.917
A5	35.47	31.775	.684	.916
A6	35.60	33.007	.653	.918
A7	35.60	29.972	.760	.912
A8	35.20	32.028	.708	.915
A9	35.57	30.323	.768	.911
A10	35.40	31.559	.747	.913

Reliability Coefficients

N of Cases = 30   N of Items = 10

Alpha = .923

สำหรับครูผู้สอน : RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

ฉบับที่ 2

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.923	10

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
B1	35.27	33.651	.635	.919
B2	35.37	32.930	.705	.915
B3	35.13	32.257	.731	.914
B4	35.43	32.806	.681	.917
B5	35.37	31.757	.710	.915
B6	35.53	33.430	.653	.918
B7	35.53	30.326	.765	.912
B8	35.17	32.626	.703	.915
B9	35.53	30.326	.765	.912
B10	35.37	32.240	.741	.913

Reliability Coefficients

N of Cases = 30   N of Items = 10

Alpha = .923

สำหรับครูผู้สอน :RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

ฉบับที่ 3

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.923	12

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
C1	43.03	44.516	.618	.919
C2	43.07	44.271	.543	.923
C3	43.23	44.737	.567	.921
C4	43.13	42.464	.770	.913
C5	43.13	42.878	.644	.919
C6	43.30	44.424	.619	.919
C7	43.30	40.148	.802	.911
C8	42.90	43.472	.657	.918
C9	43.30	40.148	.802	.911
C10	43.10	42.162	.776	.913
C11	43.10	45.128	.600	.920
C12	43.13	43.085	.755	.914

Reliability Coefficients

N of Cases = 30

N of Items = 12

Alpha = .923

สำหรับครูผู้สอน :RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

ฉบับที่ 4

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.923	15

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
D1	54.17	65.316	.629	.919
D2	54.20	64.441	.600	.920
D3	54.37	65.826	.557	.921
D4	54.27	63.375	.731	.916
D5	54.27	62.892	.689	.917
D6	54.43	65.633	.591	.920
D7	54.57	65.495	.569	.920
D8	54.03	63.895	.680	.917
D9	54.43	60.254	.791	.913
D10	54.23	62.875	.749	.915
D11	54.23	64.668	.566	.921
D12	54.33	65.471	.603	.919
D13	54.37	65.826	.557	.921
D14	54.37	63.757	.586	.920
D15	54.53	61.085	.711	.916

Reliability Coefficients

N of Cases = 30

N of Items = 15

Alpha = .923

สำหรับนักเรียน :RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

ฉบับที่ 4

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.940	25

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
E1	92.70	157.183	.675	.937
E2	93.07	158.616	.649	.938
E3	92.90	158.783	.559	.939
E4	92.90	157.541	.526	.939
E5	92.63	157.482	.620	.938
E6	92.97	157.137	.668	.937
E7	93.10	158.921	.622	.938
E8	92.50	157.293	.616	.938
E9	92.77	157.082	.565	.938
E10	92.77	157.151	.594	.938
E11	93.07	151.926	.691	.937
E12	92.87	154.878	.665	.937
E13	92.90	158.783	.559	.939
E14	92.90	154.576	.637	.938
E15	93.07	151.926	.691	.937
E16	92.63	159.344	.557	.939
E17	92.73	158.409	.515	.939
E18	92.90	158.783	.559	.939
E19	92.73	157.099	.615	.938

E20	92.87	154.878	.665	.937
E21	93.10	158.921	.622	.938
E22	93.00	156.069	.572	.938
E23	92.63	157.137	.600	.938
E24	93.00	155.793	.585	.938
E25	92.90	157.541	.526	.939

Reliability Coefficients

N of Cases = 30   N of Items = 25

Alpha = .940

สำหรับครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: RELIABILITY ANALYSIS - SCALE
(ALPHA)

ฉบับที่ 5

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.969	40

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
F1	151.87	444.051	.700	.968
F2	151.97	442.447	.731	.968
F3	151.73	439.375	.776	.967
F4	152.03	442.516	.693	.968
F5	152.17	442.971	.575	.968
F6	152.13	443.775	.699	.968
F7	152.13	433.430	.776	.967
F8	151.77	441.013	.740	.968
F9	152.07	444.478	.556	.968
F10	152.17	442.971	.575	.968
F11	151.87	444.051	.700	.968
F12	152.00	443.034	.741	.968
F13	151.73	439.375	.776	.967
F14	152.03	442.516	.693	.968
F15	152.03	440.171	.688	.968
F16	152.13	443.775	.699	.968
F17	151.80	443.476	.639	.968
F18	151.73	440.271	.748	.967

F19	152.27	448.271	.601	.968
F20	152.17	441.937	.603	.968
F21	151.87	444.051	.700	.968
F22	152.23	447.495	.637	.968
F23	152.07	447.375	.564	.968
F24	152.07	444.478	.556	.968
F25	151.80	444.303	.652	.968
F26	152.13	443.775	.699	.968
F27	152.27	448.271	.601	.968
F28	151.67	443.816	.654	.968
F29	151.93	444.202	.581	.968
F30	151.93	444.616	.600	.968
F31	152.23	436.392	.683	.968
F32	152.03	440.585	.676	.968
F33	152.07	447.375	.564	.968
F34	152.07	440.961	.625	.968
F35	152.23	436.392	.683	.968
F36	151.80	447.890	.576	.968
F37	151.90	446.438	.531	.968
F38	152.07	447.375	.564	.968
F39	151.90	444.024	.636	.968
F40	152.03	440.585	.676	.968

Reliability Coefficients

N of Cases = 30   N of Items = 40

Alpha = .969

สำหรับนักเรียน :RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

ฉบับที่ 6

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.961	26

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
G1	97.43	216.737	.670	.960
G2	97.47	215.706	.616	.960
G3	97.63	218.585	.557	.961
G4	97.53	213.430	.758	.959
G5	97.53	212.051	.736	.959
G6	97.70	217.045	.646	.960
G7	97.83	218.282	.556	.961
G8	97.30	213.872	.731	.959
G9	97.70	207.666	.815	.959
G10	97.50	212.603	.771	.959
G11	97.50	215.983	.589	.961
G12	97.60	217.145	.639	.960
G13	97.63	218.585	.557	.961
G14	97.63	214.723	.593	.961
G15	97.80	210.303	.698	.960
G16	97.43	216.737	.670	.960
G17	97.53	214.878	.738	.959
G18	97.30	213.321	.756	.959
G19	97.60	215.697	.664	.960

G20	97.53	212.051	.736	.959
G21	97.70	217.045	.646	.960
G22	97.70	207.666	.815	.959
G23	97.33	214.368	.724	.959
G24	97.70	207.666	.815	.959
G25	97.53	213.706	.745	.959
G26	97.50	215.983	.589	.961

Reliability Coefficients

N of Cases = 30   N of Items = 26

Alpha = .961

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามการประเมินโครงการ

แบบสอบถามฉบับที่ 1

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด ด้านบริบท (Context Evaluation) สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามด้านบริบท (Context Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยสอบถามครูผู้สอน โดยข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอภาพรวม ซึ่งจะไม่ผลต่อการตอบของท่านแต่อย่างใด ข้อมูลที่ท่านตอบจะเก็บไว้เป็นความลับและใช้ในการประเมินเท่านั้น

ผู้ประเมินหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

แบบสอบถามฉบับที่ 1

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด ด้านบริบท (Context Evaluation) สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สำหรับการประเมิน ระยะก่อนดำเนินโครงการ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องด้านบริบท (Context Evaluation) แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเมินความสอดคล้องด้านบริบท (Context Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สำหรับครูผู้สอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับสถานภาพของท่าน ดังนี้

1. ตำแหน่ง

- ☐ ครูไม่มีวิทยฐานะ
☐ ครูมีวิทยฐานะ

2. เพศ

- ☐ หญิง
☐ ชาย

3. ระดับการศึกษา

- ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 การประเมินความสอดคล้องด้านบริบท (Context Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตย
ในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สำหรับครูผู้สอน ตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมน้อยที่สุด

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็น
ของท่าน ดังนี้

ข้อที่	ด้านบริบท (Context Evaluation)	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	การดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ					
2	มีการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานผลกระทบที่เกิดจากการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนดไว้					
3	มีการสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตยให้กับนักเรียน					
4	การดำเนินงานตามโครงการ มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้					
5	กิจกรรมในการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา มีความเหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้จริง					
6	มีกำหนดการปฏิบัติงานขั้นตอนการทำงานสอดคล้องกับสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ					
7	ในการบริหารโครงการมีการกระจายอำนาจ และมอบหมายหน้าที่ให้กับผู้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ					

ข้อที่	ด้านบริบท (Context Evaluation)	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
8	เป้าหมายของโครงการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้ปกครอง					
9	เป้าหมายของโครงการเป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ครู และชุมชน					
10	วัตถุประสงค์ของโครงการครอบคลุมภารกิจที่กำหนด					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

แบบสอบถามฉบับที่ 2

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยสอบถามครูผู้สอน ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอภาพรวม ซึ่งจะไม่มีผลต่อการตอบของท่านแต่อย่างใด ข้อมูลที่ท่านตอบจะเก็บไว้เป็นความลับ และใช้ในการประเมินเท่านั้น

ผู้ประเมินหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

แบบสอบถามฉบับที่ 2

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สำหรับการประเมิน ระยะก่อนดำเนินโครงการ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเมินความสอดคล้องโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) สำหรับครูผู้สอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับสถานภาพของท่าน ดังนี้

4. ตำแหน่ง

- ☐ ครูไม่มีวิทยฐานะ
☐ ครูมีวิทยฐานะ

5. เพศ

- ☐ หญิง
☐ ชาย

6. ระดับการศึกษา

- ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 การประเมินความสอดคล้องด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สำหรับครูผู้สอน ตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

5 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมมาก

3 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมน้อย

2 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมน้อยที่สุด

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

ข้อที่	ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	มีจำนวนบุคลากรสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการ เหมาะสมและเพียงพอ					
2	ความรับผิดชอบของครู นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนที่ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินโครงการ					
3	มีการจัดทำเอกสารที่ใช้ในการดำเนินงาน/โครงการเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน					
4	การดำเนินโครงการได้รับการสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินงานจากชุมชน					
5	มีการนำสื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินโครงการได้อย่างเหมาะสม					
6	มีการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้สื่อ อุปกรณ์ที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง					
7	มีสภาพความพร้อม ความทันสมัย ความพอเพียงของเอกสาร สื่อ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ					
8	ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้าน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ					
9	ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการจากชุมชนและหน่วยงานอื่น					

ข้อที่	ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
10	มีการจัดระบบควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการตามขั้นตอนได้อย่างคุ้มค่า และเหมาะสม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

แบบสอบถามฉบับที่ 3

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยสอบถามครูผู้สอน ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอภาพรวม ซึ่งจะไม่มีผลต่อการตอบของท่านแต่อย่างใด ข้อมูลที่ท่านตอบจะเก็บไว้เป็นความลับและใช้ในการประเมินเท่านั้น

ผู้ประเมินหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

แบบสอบถามฉบับที่ 3

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สำหรับการประเมิน ระยะระหว่างการดำเนินโครงการ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องด้านกระบวนการ (Process Evaluation) แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเมินความสอดคล้องด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สำหรับครูผู้สอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับสถานภาพของท่าน ดังนี้

1. ตำแหน่ง

- ☐ ครูไม่มีวิทยฐานะ
☐ ครูมีวิทยฐานะ

2. เพศ

- ☐ หญิง
☐ ชาย

3. ระดับการศึกษา

- ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 การประเมินความสอดคล้องด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สำหรับครูผู้สอน ตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

5 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมมาก

3 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมน้อย

3 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมน้อยที่สุด

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

ข้อที่	ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการ					
2	สถานศึกษาร่วมมือกับหน่วยงานชุมชนในการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการร่วมกัน					
3	มีการจัดทำคำสั่ง และกำหนดภารกิจการทำงานให้กับบุคลากรอย่างชัดเจน และเหมาะสม					
4	จัดทำเอกสารกำหนดกรอบแนวคิดเป้าหมาย และการพัฒนาตามสภาพปัญหาและความต้องการ					
5	มีการกำหนดหลักเกณฑ์รูปแบบของกิจกรรม และระยะเวลาในการดำเนินงานตามโครงการ					
6	มีการวิเคราะห์ภารกิจเพื่อบูรณาการการทำงานให้สอดคล้องกับนโยบาย และเป้าหมายของโครงการ					
7	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูร่วมกันนิเทศ ติดตาม ควบคุม และดูแลการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ					
8	จัดทำกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมความพอเพียงในการปฏิบัติงานตามโครงการได้อย่างเหมาะสม					

ข้อที่	ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
9	มีการแต่งตั้งบุคลากรในการนิเทศติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามขั้นตอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโครงการ					
10	มีการรับฟังความคิดเห็นของครู นักเรียน เพื่อพัฒนาและแก้ไขข้อบกพร่องในระหว่างการดำเนินโครงการ					
11	มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมหรือเป็นหมู่คณะให้กับบุคลากรในการปฏิบัติงานตามโครงการ					
12	มีการสรุปผลการพัฒนาในแต่ละกิจกรรมของโครงการ เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

แบบสอบถามฉบับที่ 4

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 แบบสอบถามฉบับนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยสอบถามครูผู้สอน ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอภาพรวม ซึ่งจะไม่มีผลต่อการตอบของท่านแต่อย่างใด ข้อมูลที่ท่านตอบจะเก็บไว้เป็นความลับ และใช้ในการประเมินเท่านั้น

ผู้ประเมินหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

แบบสอบถามฉบับที่ 4

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สำหรับการประเมิน ระยะหลังการดำเนินโครงการ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product) แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเมินความสอดคล้องด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สำหรับครูผู้สอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับสถานภาพของท่าน ดังนี้

4. ตำแหน่ง

- ☐ ครูไม่มีวิทยฐานะ
☐ ครูมีวิทยฐานะ

5. เพศ

- ☐ หญิง
☐ ชาย

6. ระดับการศึกษา

- ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 การประเมินความสอดคล้องด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สำหรับครูผู้สอน ตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมน้อยที่สุด

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

ข้อที่	ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation)	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา ลงสู่การปฏิบัติของนักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์					
2	ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตามโครงการ					
3	นักเรียนประพฤติตนเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบเคารพสิทธิ เสรีภาพตนเองและผู้อื่นมากขึ้น					
4	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข					
5	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิถีประชาธิปไตยและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					
6	นักเรียนเห็นความสำคัญและเชื่อมั่นการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข					
7	นักเรียนมีความรู้และสามารถอธิบายกระบวนการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข					
8	นักเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่แสดงถึงความเคารพต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ทั้งในโรงเรียนและในชุมชน					

ข้อที่	ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation)	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
9	นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์					
10	นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีตามวิถีไทย					
11	นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จตามบทบาทหน้าที่หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย					
12	นักเรียนกล่าวคำทักทาย คำขอบคุณ คำขอโทษ และยกมือไหว้ผู้มีอาวุโสกว่า					
13	นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นจนสำเร็จ					
14	นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์					
15	นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีตามวิถีไทย					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

แบบสอบถามฉบับที่ 4

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) สำหรับนักเรียน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สำหรับนักเรียน แบบสอบถามฉบับนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินความสำเร็จด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยสอบถามนักเรียน ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอภาพรวมซึ่งจะไม่มีผลต่อการตอบของท่านแต่อย่างใด ข้อมูลที่ท่านตอบจะเก็บไว้เป็นความลับและใช้ในการประเมินเท่านั้น

ผู้ประเมินหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากนักเรียนด้วยดี จึงขอขอบใจมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

แบบสอบถามฉบับที่ 4

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) สำหรับนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สำหรับการประเมิน ระยะหลังการดำเนินโครงการ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเมินความสำเร็จด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สำหรับนักเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะความสำเร็จด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับสถานภาพของท่าน ดังนี้

1. เพศ

- ☐ หญิง
☐ ชาย

2. ระดับการศึกษา

- ☐ ประถมศึกษาปีที่ 4
☐ ประถมศึกษาปีที่ 5
☐ ประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 การประเมินความสำเร็จด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สำหรับนักเรียน ตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมน้อยที่สุด

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

ข้อที่	ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation)	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ					
2	นักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม					
3	นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
4	นักเรียนมีความกล้าแสดงออกและความเป็นผู้นำ					
5	นักเรียนยอมรับเสียงข้างมาก และฟังความคิดเห็นของเสียงข้างน้อย					
6	นักเรียนยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง					
7	นักเรียนรู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา					
8	นักเรียนมีจิตสาธารณะและช่วยเหลือผู้อื่นจนเป็นนิสัย					
9	นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม					
10	นักเรียนร่วมกันดูแลรักษาทรัพย์สินของตนเอง และส่วนรวม					
11	เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน					
12	นักเรียนสามารถวิเคราะห์ ตัดสินใจ เลือกปฏิบัติตนและเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเหมาะสมตามความถนัดและความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน					
13	นักเรียนร่วมกันพิจารณาผลงานของกลุ่มและเมื่อมีข้อผิดพลาดจะร่วมมือกันปรับปรุงแก้ไข					

ข้อที่	ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation)	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
14	นักเรียนยินดีและยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่นเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป					
15	นักเรียนรู้จักการใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น					
16	มีทักษะในการดูแลปกป้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของตนเองและเพื่อนนักเรียนในโรงเรียน					
17	นักเรียนสามารถแยกแยะข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยใช้เหตุผลสรุป และประเมินค่าความน่าเชื่อถือของเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้					
18	นักเรียนมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ					
19	นักเรียนค้นพบจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง และสามารถพัฒนาตนเอง และสามารถพัฒนาตนเองในด้านการเรียน ความสามารถพิเศษได้ตรงตามความต้องการ					
20	20.นักเรียนสามารถวิเคราะห์และใช้วิจารณ์งานในการรับข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์					
21	นักเรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาคุณลักษณะด้านประชาธิปไตย					
22	การจัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน					
23	นักเรียนมีเวทีห้องประชุมสำหรับการประชุมคณะทำงานและสภานักเรียนเหมาะสมและเพียงพอ					
24	กิจกรรมสภานักเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสภานักเรียนกับชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน					
25	กิจกรรมสภานักเรียนมีผลงานที่ประสบความสำเร็จเชิงประจักษ์เกิดความภาคภูมิใจในสถาบัน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

แบบสอบถามฉบับที่ 5

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation)
ส่วนปรับขยาย สำหรับครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ ส่วนปรับขยาย ของรูปแบบการประเมิน CIPP Model แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) 2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness Evaluation) 3) ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 4) ด้านการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) สำหรับครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ

แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการดำเนินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ เพิ่มส่วนปรับขยาย ของรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) 2) ประสิทธิภาพ (Effective Evaluation) 3) ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 4) ด้านการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transport Evaluation) สำหรับนักเรียน โดยข้อมูลที่ได้จะนำไป วิเคราะห์และนำเสนอภาพรวม ซึ่งจะไม่มีการตอบของท่านแต่อย่างใด ข้อมูลที่ท่านตอบจะเก็บไว้ เป็นความลับและใช้ในการประเมินเท่านั้น

ผู้ประเมินหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากนักเรียนด้วยดี จึงขอขอบใจมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

แบบสอบถามฉบับที่ 5

การประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564

ของโรงเรียนวัดรางคำหยาด ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) ส่วนปรับขยาย
สำหรับครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สำหรับการประเมิน ระยะหลังการดำเนินโครงการ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) เพิ่มส่วนปรับขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) 2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness Evaluation) 3) ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 4) ด้านการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) สำหรับครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเมินความสอดคล้องโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางคำหยาด ส่วนปรับขยาย ของรูปแบบการประเมิน CIPP Model แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) 2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness Evaluation) 3) ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 4) ด้านการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) สำหรับครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางคำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ส่วนปรับขยาย สำหรับครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับสถานภาพของนักเรียน ดังนี้

1. ตำแหน่ง

- ☐ ครูไม่มีวิทยฐานะ
- ☐ ครูมีวิทยฐานะ
- ☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ

2. เพศ

- ☐ หญิง
- ☐ ชาย

3. ระดับการศึกษา

- ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาโท
- ☐ ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 การประเมินความสอดคล้องโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางคำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product) เพิ่มส่วนปรับขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) 2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness Evaluation) 3) ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 4) ด้านการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation) สำหรับครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมปานกลาง
- 3 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเห็นเหมาะสมน้อยที่สุด

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน ดังนี้

ข้อที่	ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) เพิ่มส่วนปรับขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1. ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation)						
1	การดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา บริบท นโยบายต้นสังกัด และสามารถปฏิบัติได้จริง					
2	การดำเนินงานตามโครงการมีขั้นตอนการปฏิบัติงานสอดคล้องกับ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการร่วมกันบริหารโครงการมีการ กระจายอำนาจ และมอบหมายหน้าที่ให้กับผู้ปฏิบัติได้อย่าง เหมาะสม เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ					

ข้อที่	ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) เพิ่มส่วนขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
4	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันนิเทศ ติดตาม ควบคุม และดูแลการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ					
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการรับฟังความคิดเห็นของครู นักเรียน เพื่อพัฒนาและแก้ไขข้อบกพร่องในระหว่างการดำเนินโครงการ					
6	โรงเรียนส่งเสริมการทำงานเป็นทีมหรือเป็นหมู่คณะให้กับบุคลากรครูและนักเรียนในการปฏิบัติงานตามโครงการ					
7	ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมสร้างสรรค์เชิงบวกของนักเรียน					
8	ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีการสรุปผลการพัฒนาในแต่ละกิจกรรมของโรงเรียน เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
9	นักเรียนได้ฝึกพฤติกรรมการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และตัดสินใจโดยใช้เหตุผล					
10	นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้ปฏิบัติกิจกรรมตามวิถีประชาธิปไตย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการยอมรับ สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม และได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูผู้สอนอย่างเสมอภาค					
2) ด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)						
1	โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในการดำเนินงาน/โครงการ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน					
2	การดำเนินโครงการได้รับการสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์ และงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการจากชุมชน และหน่วยงานอื่น					
3	มีการบริหารจัดการงบประมาณในการดำเนินโครงการตามขั้นตอนได้อย่างคุ้มค่า และเหมาะสม					
4	โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา ขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติของนักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ					
5	นักเรียนประพฤติตนเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบของโรงเรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพตนเองและผู้อื่นมากขึ้น					

ข้อที่	ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) เพิ่มส่วนบรรยายของรูปแบบการประเมิน CIPP	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
6	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					
7	นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และขนบธรรมเนียมประเพณีตามวิถีไทย					
8	กิจกรรมสถานักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน ร่วมกันพิจารณาผลงานความสำเร็จและเมื่อมีข้อผิดพลาดร่วมปรับปรุงแก้ไข					
9	นักเรียนใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ยินดีและยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่นเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป					
10	กิจกรรมสถานักเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน					
3) ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)						
1	โครงการมุ่งสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตยให้กับนักเรียน					
2	ดำเนินงานตามโครงการ มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้					
3	เป้าหมายของโครงการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ตรงตามความต้องการของนักเรียน ครู และชุมชน					
4	ความรับผิดชอบของครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนที่ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินโครงการ					
5	โครงการสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้สื่อ อุปกรณ์ที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง					
6	โรงเรียนมีสภาพความพร้อม ความทันสมัย และความพอเพียงของเอกสาร สื่อ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ					

ข้อที่	ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) เพิ่มส่วนขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
7	ผู้บริหารและครูร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการ					
8	สถานศึกษาร่วมมือกับหน่วยงานในชุมชน ประชุม วางแผนเพื่อกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการร่วมกัน					
9	โครงการมีการกำหนดหลักเกณฑ์ รูปแบบของกิจกรรม และระยะเวลาในการดำเนินงานตามโครงการ					
10	การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการวิธีประชาธิปไตยด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น					
4) ด้านการถ่ายทอดความสำเร็จ (Transportability Evaluation)						
1	โรงเรียนมีการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ผลกระทบที่เกิดจากการจัดกิจกรรมตามโครงการที่กำหนดไว้					
2	ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการสู่นักเรียน เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมสถานักเรียนสู่เป้าหมายความสำเร็จ					
3	ครูสามารถขยายผลโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน ให้เป็นต้นแบบกับโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อร่วมกันพัฒนาต่อยอดกิจกรรม					
4	สถานักเรียนถ่ายทอดการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนด้วยนวัตกรรมต่อสถานักเรียนรุ่นน้องภายในโรงเรียนได้					
5	ครูนำความรู้ที่ได้พัฒนาไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อครูต่างโรงเรียนในรูปแบบชุมชนวิชาชีพได้					
6	นักเรียนมีความภาคภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่คณะกรรมการสถานักเรียนและสามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ต่อสถานักเรียนเครือข่ายได้					
7	นักเรียนสามารถนำกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองให้กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์					

ข้อที่	ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product Evaluation) เพิ่มส่วนขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
8	นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของสภานักเรียนในการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน					
9	โครงการมีเครือข่ายความรู้เพื่อขยายผลการดำเนินงานให้ยั่งยืน					
10	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และชุมชน เห็นความสำคัญของโครงการและการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ส่งผลให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีตามวิถีประชาธิปไตย					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

แบบสอบถามฉบับที่ 6

ความพึงพอใจที่มีต่อผลความสำเร็จเมื่อสิ้นสุด

โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สำหรับนักเรียน

คำชี้แจง

แบบประเมินนี้ เป็นแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลความสำเร็จเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สำหรับนักเรียน

อนึ่ง ข้อกระทงคำถามบางข้อ อาจใช้เนื้อหาที่ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนไม่ตรงประเด็นที่ผู้ประเมินกำหนดไว้ในแบบประเมิน จึงขอความร่วมมือไปยังครูผู้สอนหรือครูประจำชั้นเป็นผู้อ่านข้อคำถามและอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติมให้นักเรียนได้เข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์ในการประเมินครั้งนี้ แบบประเมินฉบับนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยนักเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอภาพรวม ซึ่งจะไม่มีผลต่อการตอบของท่านแต่อย่างใด ข้อมูลที่นักเรียนตอบจะเก็บไว้เป็นความลับ และใช้ในการประเมินเท่านั้น

ผู้ประเมินหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากนักเรียนทุกคน
จึงขอขอบใจมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

แบบประเมินฉบับที่ 6

ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลความสำเร็จเมื่อสิ้นสุด

โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สำหรับนักเรียน

คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้ ใช้สำหรับการประเมิน ระยะหลังการดำเนินโครงการ เพื่อตรวจสอบความพึงพอใจที่มีต่อผลความสำเร็จเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด หยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สำหรับนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลความสำเร็จเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สำหรับนักเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะด้านความพึงพอใจที่มีต่อผลความสำเร็จเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สำหรับนักเรียน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับสถานภาพของนักเรียน ดังนี้

1. เพศ

☐ หญิง

☐ ชาย

2. ระดับการศึกษา

☐ ประถมศึกษาปีที่ 4

☐ ประถมศึกษาปีที่ 5

☐ ประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 การประเมินความสอดคล้องของความพึงพอใจที่มีต่อผลความสำเร็จเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สำหรับนักเรียน ตามระดับความพึงพอใจ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ มาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อยที่สุด

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน ดังนี้

ข้อที่	ความพึงพอใจที่มีต่อผลความสำเร็จเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนมีความประทับใจต่อโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนและกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น					
2	นักเรียนนำความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
3	นักเรียนรู้จักวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ					
4	นักเรียนได้ฝึกพฤติกรรมการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
5	นักเรียนได้ฝึกทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
6	กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น					
7	โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน					
8	กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนสร้างความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ					
9	การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการวิถีประชาธิปไตยด้วยตนเองได้					
10	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นมากขึ้น					
11	โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ช่วยฝึกให้นักเรียนตัดสินใจโดยใช้เหตุผล					
12	นักเรียนได้ช่วยเหลืองานกิจกรรมของวัดหรือชุมชน					

ข้อที่	ความพึงพอใจที่มีต่อผลความสำเร็จเมื่อสิ้นสุด โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
13	นักเรียนมีจิตอาสา ช่วยเหลือ และแบ่งปันความสุขให้แก่ผู้อื่น					
14	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตามโครงการ					
15	นักเรียนประพฤติตนเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบ เคารพสิทธิ เสรีภาพตนเองและผู้อื่นมากขึ้น					
16	นักเรียนประพฤติตนเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย กติกา และระเบียบ เคารพสิทธิ เสรีภาพตนเองและผู้อื่นมากขึ้น					
17	นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูผู้สอนอย่างเสมอภาค					
18	นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้ปฏิบัติกิจกรรมตามวิถีประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม					
19	นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
20	นักเรียนมีความกล้าแสดงออกและความเป็นผู้นำ					
21	นักเรียนยอมรับเสียงข้างมาก และฟังความคิดเห็นของเสียง ข้างน้อย					
22	นักเรียนยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง					
23	นักเรียนรู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา					
24	นักเรียนมีจิตสาธารณะและช่วยเหลือผู้อื่นจนเป็นนิสัย					
25	นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม					
26	นักเรียนร่วมกันดูแลรักษาทรัพย์สินของตนเอง และส่วนรวม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

สภาพบริบทของโรงเรียน และโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

สภาพบริบทของโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียนวัดรางกำหยาด (2564: 1-5) ได้จัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามงานประกันคุณภาพภายใน ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐาน

โรงเรียนวัดรางกำหยาด ตั้งอยู่ที่ 49 หมู่ 3 ตำบลบางภาษี อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โทรศัพท์ 034-310975 โทรสาร - website : <http://www.Rangkumyard@gmail.com> เปิดสอนระดับชั้นปฐมวัย 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีพื้นที่ 3 ไร่ 3 งาน โรงเรียนวัดรางกำหยาด เปิดทำการสอน เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2466 อาศัยศาลาการเปรียญวัดรางกำหยาดเป็นสถานที่เล่าเรียน วันที่ 15 กันยายน 2503 นายลักษณะ กัณทโชติ เป็นครูใหญ่ร่วมกับพระครูวิสุทธิคุณาธาร เจ้าอาวาสวัดรางกำหยาด และกรรมการศึกษาโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ร่วมกันหาเงินสร้างอาคารเรียนถาวร แบบ ป 1 ขนาด 3 ห้องเรียน 1 หลัง ย้ายนักเรียนจากศาลาการเปรียญมาเรียนเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2504 ต่อมาอาคารเรียน 3 ห้องเรียนไม่พอเรียน คณะกรรมการศึกษาจึงหาเงินบริจาคจากประชาชน เพื่อสร้างอาคารเรียนเพิ่มอีก 3 ห้องเรียน สร้างเสร็จเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2509

ปีงบประมาณ 2520 ได้รับงบประมาณ สร้างอาคารเรียนแบบ 017 ขนาด 4 ห้องเรียน อีก 1 หลัง

ปี พ.ศ. 2527 ได้รับงบจากนายสรารุช นิยมทรัพย์ ส.ส. นครปฐม เพื่อดำเนินการต่อเติมอาคารเรียนชั้นล่างอีก 3 ห้องเรียน

ปีงบประมาณ 2529 ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคาร สปช. 105/26 เป็นอาคารคอนกรีต 2 ชั้น 6 ห้องเรียน

ปีงบประมาณ 2542 ได้รับงบประมาณ สร้างส้วมแบบ สปช.601/26 จำนวน 4 ที่นั่ง

ปีงบประมาณ 2543 ได้รับงบประมาณ ซ่อมหลังคา อาคาร ป 1 ณ พร้อมถนนคอนกรีต ทางเข้าโรงเรียนปีงบประมาณ 2545 พระมหาเพลิน ธมมกาโม เจ้าอาวาสวัดรางกำหยาด ได้จัดทำถนนหน้าบ้านพักครู ยาว 20 เมตร ราคา 10,000 บาท

ปีงบประมาณ 2549 คณะกรรมการศึกษาได้สร้างถนนคอนกรีตทางเข้าโรงเรียน ยาว 40 เมตร ราคา 50,000 บาท

ปีงบประมาณ 2540 ได้รับงบโรงเรียนปัจจุบัน 78,000 บาท สร้างประตูเหล็ก และทาสีอาคาร 3 หลัง

ปีงบประมาณ 2540 ได้งบประมาณจังหวัด จาก ส.ส.ชาญชัย ปทุมารักษ์ เดินสายไฟทุกอาคาร

ปีงบประมาณ 2543 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดงานชุมนุมศิษย์เก่าจัดสร้างอาคารสงฆ์ราษฎร์ร่วมใจ เป็นอาคารแบบ สปช. 205/26 งบประมาณ 1,600,000 บาท

ปี พ.ศ.2544 ได้รับงบประมาณสร้างลานกีฬาอเนกประสงค์พร้อมอุปกรณ์ งบประมาณ 120,000 บาท

ปี พ.ศ.2546 ได้รับงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม 50,000 บาท จัดสรรงบประมาณซื้อเทคโนโลยี โทรศัพท์จำนวน 3 เครื่อง เครื่องเล่นวีซีดี จำนวน 5 เครื่อง เครื่องปริ้นเตอร์ จำนวน 1 เครื่อง ได้รับเงินงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลบางภาษี จำนวน 600,000 บาท จัดทำเชือกกันดินและคูระบายน้ำบริเวณรอบโรงเรียน

ปี พ.ศ.2551 ได้รับความช่วยเหลือจาก ป.1 ฉ นำไม้ไปสร้างเป็นอาคารห้องสมุด โดยท่านเจ้าคุณพระพิพัฒน์วีริยาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดไร่ขิง พระอารามหลวง และท่านเจ้าคุณพระวิสุทฐ์ภทรธาดา รองอธิการบดี ฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย และเลขาธิการเจ้าคณะภาค 2 เป็นประธานดำเนินการก่อสร้างอาคาร “ชุดิมาประชารังสรรค์” โดยร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ชื่นพื้นฐาน คณะครู และประชาชนใช้งบประมาณก่อสร้างทั้งสิ้น 4,421,027 บาท วางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 และทำพิธีส่งมอบอาคารเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2552

ปี พ.ศ.2560 ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ก่อสร้างส้วม สฟฐ. 4 ที่นั่ง จำนวน 1 หลัง และปรับปรุงบ้านพักครู งบประมาณ 500,000 บาท ส่งมอบงานเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560

- กรกฎาคม 2560 ก่อสร้างป้ายชื่อโรงเรียนวัดรางคำหยาด ขนาดความกว้าง 3.20 เมตร ความสูง 3.30 เมตร แกะสลักบนหินอ่อน บริเวณด้านหน้าประตูทางเข้าโรงเรียน โดยคุณประพันธ์ คุณกิมซุย วงศ์ศรีสุนทร (ประพันธ์ฟาร์ม) งบประมาณ 80,940 บาท และทำพิธีเปิดป้ายชื่อโรงเรียนเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2560

- สิงหาคม 2560 ดำเนินการติดตั้งตะแกรงกันนก รอบบริเวณอาคารอเนกประสงค์ “สงฆ์ราษฎร์ร่วมใจ” และปรับปรุงภูมิทัศน์รอบอาคาร โดยการสนับสนุนงบประมาณจาก พระเทพศาสนาภิบาล รองเจ้าคณะจังหวัดนครปฐม เจ้าอาวาสวัดไร่ขิง พระอารามหลวง ประธานมูลนิธิหลวงพ่อดาวไร่ขิง งบประมาณ 250,000 บาท

- ตุลาคม 2560 รับมอบเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน จำนวน 10 ชุด จาก พระครูวินัยธรทวีป ปสนโน เจ้าอาวาสวัดรางคำหยาด งบประมาณ 120,000 บาท

- พฤศจิกายน 2560 รับมอบเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน จำนวน 5 ชุด จากพระเทพศาสนาภิบาล รองเจ้าคณะจังหวัดนครปฐม เจ้าอาวาสวัดไร่ขิง พระอารามหลวง ประธานมูลนิธิหลวงพ่อดาวไร่ขิง พร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศ จำนวน 2 เครื่อง งบประมาณ 120,00 บาท

- พฤศจิกายน 2560 ดำเนินการปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์ เพื่อรองรับการติดตั้ง เครื่องปรับอากาศโดยพระราชวรเมธี (ประสิทธิ์ พรหมรังสี) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร งบประมาณ 135,000 บาท

- ปี พ.ศ.2561 ได้รื้อถอนอาคารเรียน 017 และก่อสร้างอาคารเรียน 104/26 ขนาด 2 ชั้น 4 ห้องเรียน ใต้ถุนโล่ง โดยการสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิหลวงพ่อวัดไร่ขิง และคุณสุรสิทธิ์ ดิยะวัชรพงษ์ ประธานกรรมการบริหารบริษัทสามพรานการทอ จำกัด จำนวน 2,700,000 บาท และกำหนดพิธีเปิดอาคาร ในวันที่ 4 สิงหาคม 2562

- ปี พ.ศ. 2562 ในวันที่ 4 สิงหาคม 2562 เวลา 08.39 น. จัดพิธีรับมอบอาคารเรียน และเปิดป้ายอาคารเรียน “คุณพ่อเอี้ยว คุณแม่สมจิตต์ ดิยะวัชรพงษ์” โดยมูลนิธิหลวงพ่อวัดไร่ขิงร่วมกับ คุณสุรสิทธิ์ ดิยะวัชรพงษ์ ประธานกรรมการบริหารบริษัท แอล เอ ไปซิเคิล (ประเทศไทย) ณ โรงเรียน วัดรางกำหยาด โดยมีสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (สุชิน อคฺคชิโน) เลขาธิการในสมเด็จพระสังฆราช ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร องค์ประธานฝ่ายสงฆ์ ได้เมตตาเปิดป้ายอาคารเรียน โดยมีพระเทพศาสนาภิบาล ประธานมูลนิธิหลวงพ่อวัดไร่ขิง เจ้าอาวาสวัดไร่ขิง พระอารามหลวง รองเจ้าคณะจังหวัดนครปฐม พระเทพปวรเมธี (ประสิทธิ์ พุทธิมรสี ป.ธ.5, ดร.) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร องค์อุปถัมภ์โรงเรียนวัดรางกำหยาด ถวายการต้อนรับ และนายชาญนะ เอี่ยมแสง ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม นายสนธิ แยมเกษร รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้แทนรับมอบอาคารเรียน และร่วมพิธีทอดผ้าป่าเพื่อการศึกษาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนวัดรางกำหยาด

- พระเทพศาสนาภิบาล ประธานมูลนิธิหลวงพ่อวัดไร่ขิง เจ้าอาวาสวัดไร่ขิง พระอารามหลวง รองเจ้าคณะจังหวัดนครปฐม ได้ให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนงบประมาณจัดทำแปลงเกษตรอินทรีย์เพื่ออาหารกลางวัน งบประมาณ 100,000 บาท และปรับปรุงภูมิทัศน์ด้านหน้าโรงเรียน งบประมาณ 46,830 บาท

- นายจำรัส ตั้งตระกูลธรรม นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองไร่ขิง และคณะ ได้มอบโต๊ะ-เก้าอี้นักเรียน จำนวน 80 ชุด มูลค่า 72,000 บาท ให้กับนักเรียนโรงเรียนวัดรางกำหยาด

- พระเทพปวรเมธี (ประสิทธิ์ พุทธิมรสี ป.ธ.5 ,ดร.) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร มอบอาคารโรงเก็บของ (โดยใช้วัสดุสิ่งปลูกสร้างบางส่วนจากการรื้อถอนอาคารเรียน 017) จำนวน 1 หลัง มูลค่า 30,000 บาท สนับสนุนการก่อสร้างสนามเด็กเล่น 20,000 บาท

- นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด รับมอบพระพุทธรูปองค์หลวงพ่อวัดไร่ขิงจำลอง ขนาดหน้าตัก 9 นิ้ว จำนวน 1 องค์ ไว้สำหรับจัดกิจกรรมพิธีการของโรงเรียน จากคุณสุรสิทธิ์ ดิยะวัชรพงษ์ ประธานกรรมการบริหารบริษัท แอล เอ ไปซิเคิล (ประเทศไทย)

- คุณชนนิต โรจนภัทรากุล ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้สนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างเรือนขนาด 10,000 บาท (โดยใช้วัสดุสิ่งปลูกสร้างบางส่วนจากการรื้อถอนอาคารเรียน 017)

2. ข้อมูลผู้บริหาร

ผู้อำนวยการโรงเรียน ชื่อ นางสาวพิชชาพร นามสกุล อุ่นศิริ โทรศัพท์ 097-9-359955
E-Mail: pichapicha2010@gmail.com วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบัน

3. ข้อมูลนักเรียน (ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2564) จำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้น
146 คน จำแนกเป็นระดับปฐมวัย 40 คน ระดับประถมศึกษา 106 คน จำแนกตามระดับชั้นที่เปิด
ทำการเรียนการสอน ดังนี้

ระดับชั้นเรียน		อ.2	อ.3	รวม	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	รวม	รวมทั้งหมด
จำนวนห้อง		1	1	2	1	1	1	1	1	1	6	8
เพศ	ชาย	12	12	24	10	13	7	11	9	7	57	82
	หญิง	8	8	16	7	7	10	12	7	6	49	69
รวม		20	20	40	17	20	17	23	16	13	106	146

4. ข้อมูลครู และบุคลากรทางการศึกษา

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง/ วิทยฐานะ	วุฒิ	วิชาเอก	สอนวิชา/ ชั้น	จำนวนครั้ง/ ชั่วโมงที่รับ การพัฒนา/ปี
นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ	ผอ/คศ.3	ปร.ด.	การบริหารการศึกษา	-	-
นางสุนี บุญพันธุ์	ครู/คศ.3	ค.บ.	การปฐมวัย	ปฐมวัย	30
นางสาวอภิญญา เดชกุญชร	ครู คศ.1	วท.บ.	การบริหารการศึกษา	ป.5	30
นายพรศักดิ์ พัดฉวี	ครู คศ.2	วท.บ.	การบริหารการศึกษา	ป.4	30
นางสาวบุศรา สภาภัทรานนท์	ครูค.ศ.1	ค.บ.	การบริหารการศึกษา	ป.1	30
นางสาวพนิดา เรนชนะ	ครูค.ศ.1	ค.บ.	ภาษาไทย	ป.6	30
นางอารีย์รัตน์ ศรีนิมิตร	ครูค.ศ.1	ค.บ.	สังคมศึกษา	ปฐมวัย	30
นางสาวน้ำอ้อย มะกรูดอินทร์	ครูผู้ช่วย	ค.บ.	ภาษาอังกฤษ	ป.2	30
นางสาวพัสวรรณ เหมรังคะ	ครูผู้ช่วย	ค.บ.	คณิตศาสตร์	ป.3	30
นางสาวชลธิชา โบวิเชียร	ครูผู้ช่วย	ค.บ.	คณิตศาสตร์	ป.4	30
นายสิทธิโชค เหมทอง	ครูอัตราจ้าง	วท.บ	พลศึกษา	ป.3	30
นางสาวไพริน กองศรี	ครูธุรการ	ป.ตรี	การจัดการทั่วไป	-	-

5. ข้อมูลอาคารสถานที่

อาคารเรียน จำนวน 3 หลัง อาคารประกอบ จำนวน 4 หลัง ส้วม 2 หลัง สนามเด็กเล่น 1 สนาม สนามฟุตบอล 1 สนาม สนามตะกร้อ 1 สนาม บ้านพักครู 1 หลัง

7. ข้อมูลงบประมาณ (รับ-จ่าย)

รายรับ	จำนวน/บาท	รายจ่าย	จำนวน/บาท
เงินงบประมาณ	258,800	งบดำเนินการ/เงินเดือน-ค่าจ้าง	-
เงินนอกงบประมาณ	-	งบพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	258,800
เงินอาหารกลางวัน	280,000	เงินอาหารกลางวัน	280,000
ปัจจัยพื้นฐาน	65,400	ปัจจัยพื้นฐาน	65,400
รวมรายรับ	604,200	รวมรายจ่าย	604,200

7. ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

1. สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนชนบทพื้นที่ราบลุ่ม มีประชากรประมาณ 2,589 คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ วัดรางกำหยาด วัดนักบุญอันเดร ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โรงงานเอส.ที.วี. อาชีพหลักของชุมชน คือ อาชีพรับจ้างและเกษตรกรรม เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะกับการเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ แห่เทียนพรรษา บวชนาค งานมงคลสมรส เป็นต้น

2. ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบอาชีพ (คิดเป็นร้อยละ) ดังนี้ อาชีพรับจ้าง และเกษตรกร ทำนา และเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 100 นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้ โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี 20,000 บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 4 คน รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว 16,600/เดือน

3. โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียนเป็นที่ราบลุ่ม โรงเรียนอยู่ติดกับชุมชนได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากชุมชนเป็นอย่างดี

8. แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1) ห้องสมุด มีขนาด 108 ตารางเมตร จำนวนหนังสือในห้องสมุด 3,000 เล่ม การสืบค้นหนังสือและการยืม – คืน ใช้ระบบคิวอาร์ จำนวนนักเรียนที่ใช้ห้องสมุดในปีการศึกษาที่รายงานเฉลี่ย 80 คนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 59.26 ของนักเรียนทั้งหมด

2) ห้องปฏิบัติการ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 ห้อง

3) คอมพิวเตอร์ จำนวน 25 เครื่อง ใช้เพื่อการเรียนการสอน 20 เครื่อง ใช้เพื่อการบริหารจัดการสำนักงาน 5 เครื่อง ใช้เพื่อสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต 25 เครื่อง

- จำนวนนักเรียนที่สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในปีการศึกษา 2564 เฉลี่ย 75 คนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 55.56 ของนักเรียนทั้งหมด

9. คำขวัญโรงเรียน

เรียนดี มีวินัย ใช้ชีวิตพอเพียง

10. ปรัชญาโรงเรียน

การศึกษาพัฒนาคน พัฒนางาน พัฒนาความคิด และสร้างจิตวิญญาณ

11. คติพจน์

ปัญญา นรานํ รตนํ ปัญญาเป็นรัตนของนรชน

จากการวิเคราะห์สถานภาพของโรงเรียน (SWOT) การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน แบบ 7S และปัจจัยภายนอก แบบ C-PEST โรงเรียนวัดรางคำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยวิเคราะห์แบบ 7S

ด้าน	ประเด็นที่เป็นจุดแข็ง	ประเด็นที่เป็นจุดอ่อน
S1: ด้านโครงสร้าง	- มีโครงสร้างในการบริหารทั้ง 4 ฝ่าย ชัดเจน ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ บริหารทั่วไป บุคคล และงบประมาณ - มีคำสั่งในการปฏิบัติงานชัดเจน - มีการกำหนดบทบาทในหน้าที่ในการปฏิบัติงานชัดเจน - มีการประเมินติดตามการดำเนินงานตามโครงสร้าง - มีการจัดสรรการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	- บุคลากรไม่เพียงพอต่อการงานตามโครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียน - นโยบายการจัดการศึกษามีภาระงานมาก ทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูไม่บรรลุตามเป้าหมาย - การแบ่งภาระงานไม่สอดคล้องกับปริมาณงานและความสามารถของบุคคล
S2: ด้านกลยุทธ์ของหน่วยงาน	- มีการวิเคราะห์สถานภาพของสถานศึกษา - มีการกำหนดทิศทางการดำเนินงาน มีวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจ สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน - มีกลยุทธ์ โครงการ กิจกรรมที่ชัดเจน - มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนชุมชน และท้องถิ่น	- บุคลากรขาดการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติในองค์กรได้ - การกำกับติดตามการปฏิบัติงานเชิงระบบตามวงจรเต็มมิ่งขาดความต่อเนื่อง
S3: ด้านระบบในการดำเนินงานของหน่วยงาน	- มีระบบขั้นตอนการดำเนินงานอย่างชัดเจนเป็นระบบ - มีการพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับความต้องการ - มีระบบบริหารด้านงบประมาณการเงินโปร่งใสตรวจสอบได้ เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย - มีการกระจายอำนาจ	- ระบบและขั้นตอนการดำเนินงานมีความซับซ้อน ยุ่งยาก - บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมาย

ด้าน	ประเด็นที่เป็นจุดแข็ง	ประเด็นที่เป็นจุดอ่อน
	5. ประสานความร่วมมือกับบุคลากรมีความเข้มแข็ง	
S4: ด้านแบบแผนหรือพฤติกรรมในการบริหารจัดการ	1. มีการมอบหมายงานที่ชัดเจน 2. โรงเรียนบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ 3. ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4. หัวหน้ากลุ่มบริหาร/งานมีความสามารถและเข้มแข็งในการบริหารงาน	1. การปฏิบัติงานยังไม่บรรลุตามแบบแผน 2. การนิเทศ ติดตาม และพัฒนาจากหัวหน้ากลุ่มและผู้บริหารไม่ครอบคลุมทุกภารกิจ
S5: ด้านบุคลากร/สมาชิกในหน่วยงาน	1. บุคลากรครบทุกชั้นเรียน 2. บุคลากรมีการประเมินตนเอง 3. บุคลากรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 4. บุคลากรมีการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 5. บุคลากรมีการพัฒนาตนเอง เพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ 6. บุคลากรมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงาน	1. บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ไม่ตรงตามสาขาวิชา 2. บุคลากรบางส่วนขาดประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 3. บุคลากรมีภาระงานที่ได้รับมอบหมายจำนวนมาก
S6: ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถของหน่วยงาน	1. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ 2. บุคลากรมีการพัฒนาทักษะ ความรู้อย่างต่อเนื่อง	1. บุคลากรบางส่วนขาดความชำนาญในด้านเทคโนโลยี
S7: ด้านค่านิยมร่วมกันของสมาชิกในหน่วยงาน	1. มีการกำหนดค่านิยมให้กับสมาชิกในหน่วยงานไว้อย่างชัดเจน 2. บุคลากรมีความร่วมมือในการปฏิบัติงานและทำกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ 3. บุคลากรอุทิศตนให้กับหน่วยงานเต็มกำลังความสามารถ	1. ค่านิยมบางข้อเมื่อนำไปปฏิบัติใช้ไม่สามารถประเมินผลเป็นรูปธรรมได้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยวิเคราะห์แบบ C-PEST

ด้าน	ประเด็นที่เป็นโอกาส	ประเด็นที่เป็นอุปสรรค
ด้านพฤติกรรมของ ลูกค้า (Customer Behaviors: C)	1. ผู้ปกครองและชุมชนพึงพอใจต่อการ จัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา 2. นักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ครบทุกคน 3. ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นและศรัทธา ครู 4. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในสถาบัน	1. ผู้ปกครองบางส่วนมีค่านิยมส่งบุตร หลานไปเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงและ ความพร้อมสูง 2. ในชุมชนมีทางเลือกสถานศึกษาทั้งของ รัฐบาลและเอกชนจำนวนมาก
ด้านการเมืองและ กฎหมาย (Political and legal Factors: P)	1. องค์กรส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญ ต่อการศึกษาโดยการสนับสนุน งบประมาณในการพัฒนาการจัด การศึกษา พัฒนาครู บุคลากร และ นักเรียนอย่างต่อเนื่อง 2. ประชากรมีส่วนร่วมในการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตย โดยการ ใช้สิทธิ์เลือกตั้งอย่างกว้างขวาง 3. ประชากรมีความรู้เกี่ยวกับเมืองและ กฎหมาย 4. โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการ จัดการศึกษาตั้งแต่อนุบาลจบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งผลให้ลด ภาระค่าใช้จ่ายผู้ปกครองได้	1. ประชากรขาดความมั่นใจและความ ปลอดภัยในการแสดงความคิดเห็น ทางการเมือง 2. การเมืองทุกระดับมีอิทธิพลต่อการ ดำรงชีวิต และความขัดแย้งทางการเมือง ทำให้ขาดเสถียรภาพในการอยู่ร่วมกัน 3. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการจัด การศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดบ่อยครั้ง ส่งผลให้การขับเคลื่อนการปฏิรูป การศึกษาเป็นไปอย่างล่าช้าเกิดความ สับสนในทางปฏิบัติ
ด้านเศรษฐกิจ (Economic factors : E)	1. เศรษฐกิจในชุมชนดี เอื้อประโยชน์ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียน 2. ประชากรประกอบอาชีพสุจริต 3. มีแหล่งรองรับผลผลิตทาง การเกษตรและผลิตภัณฑ์ของชุมชน 4. หน่วยงานของรัฐส่งเสริม สนับสนุน การสร้างอาชีพให้กับชุมชน	1. ประชากรมีรายได้ต่อครัวเรือนไม่เพียงพอ ต่อการดำรงชีพ 2. อาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีรายได้ไม่ แน่นอน 3. ประชากรมีอัตราการว่างงาน

ด้าน	ประเด็นที่เป็นโอกาส	ประเด็นที่เป็นอุปสรรค
	5. ประชากรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต	
ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social - cultural Factors: S)	1. ชุมชนร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีในท้องถิ่น ส่งผลให้นักเรียนมีแบบอย่างที่ดี 2. มีการระดมความคิดทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน 3. ชุมชนให้การสนับสนุนช่วยเหลือ โรงเรียนทุกด้านเป็นอย่างดี มีความผูกพันต่อโรงเรียน 4. มีแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ 5. ผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อบุตรหลานในการเข้าเรียนต่อในโรงเรียนที่มีคุณภาพ ทำให้สถานศึกษาจึงต้องเร่งพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	1. แนวโน้มประชากรวัยเรียนลดลง 2. ผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสริมการศึกษาของบุตรหลานได้อย่างเต็มที่ 3. ประชากรมีการโยกย้ายถิ่น ทำให้เด็กต้อยแยกจากครอบครัว และย้ายติดตาม ทำให้การเรียนขาดความต่อเนื่อง 4. วัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาแพร่หลายจึงทำให้ค่านิยมเปลี่ยนไปตามกระแสของสังคม
ด้านเทคโนโลยี (Technological Factors: T)	1. ช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีทำได้ง่าย หลากหลาย 2. หน่วยงานภายนอกให้การส่งเสริมและสนับสนุน การใช้เทคโนโลยี การจัดการเรียนการสอน 3. ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ทั่วถึงและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ส่งผลให้นักเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และสืบค้นข้อมูลความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างหลากหลาย	1. เด็กและเยาวชนขาดวิจาร์ณญาณในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม และผู้ปกครองขาดความรู้ ทักษะความความสามารถในการนำบุตรหลาน 2. โรงเรียนขนาดเล็กขาดแหล่งสืบค้นข้อมูล แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่หลากหลายในองค์กรต่าง ๆ อยู่ใกล้โรงเรียน 3. ชุมชนขาดการควบคุมการให้บริการด้านเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ทำให้นักเรียนบางส่วนใช้เทคโนโลยีในทางไม่สร้างสรรค์

วิสัยทัศน์โรงเรียนวัดรางกำหยาด (Vision)

ภายในปีการศึกษา 2568 โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ครูและบุคลากร เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีการบริหารจัดการคุณภาพด้วยหลักธรรมาภิบาลและประสานความร่วมมือ กับทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

อัตลักษณ์ แต่งกายสะอาด มารยาทงาม

เอกลักษณ์ โรงเรียนวิถีพุทธพอเพียง

พันธกิจ (Mission)

1. จัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร คุณลักษณะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
3. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับบริการ การศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ
4. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นบุคคลแห่ง การเรียนรู้ มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ มีสมรรถนะด้านภาษา และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
5. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมยึด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) บนพื้นฐานความเป็นไทย
6. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาคุณภาพ และการมีส่วนร่วมของทุก ภาคส่วนโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21
7. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับความ ปลอดภัยจากภัยพิบัติ ภัยคุกคามทุกรูปแบบเพื่อรองรับวิถีชีวิตใหม่

เป้าประสงค์หลัก (Goal)

1. ผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนา ศักยภาพให้มีสมรรถนะ คุณลักษณะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
2. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษาได้รับการดูแลความปลอดภัยจาก ภัยพิบัติ และภัยคุกคามทุกรูปแบบ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดี
3. ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ และได้รับบริการทาง การศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ

4. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ มีสมรรถนะด้านภาษา และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

5. ครู บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) บนพื้นฐานความเป็นไทย

6. สถานศึกษา มีระบบบริหารจัดการศึกษาคุณภาพ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21

7. สถานศึกษา และห้องเรียนมีรูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลอย่างเป็นระบบด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล

กลยุทธ์ของโรงเรียน (Strategic)

กลยุทธ์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและปลอดภัยทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ความเป็นเลิศ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในการเรียนรู้และการจัดการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 6 มีรูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพด้วยนวัตกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ศตวรรษที่ 21

ชื่อโครงการ	ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
สนองมาตรฐานการศึกษา/โรงเรียน	มาตรฐานที่ 1
ยุทธศาสตร์ที่	ยุทธศาสตร์ที่ 1
สนองกลยุทธ์ สพฐ.	กลยุทธ์ที่ 1
สนองกลยุทธ์โรงเรียน	กลยุทธ์ที่ 1
ผู้รับผิดชอบ	นางสาวอภิญญา เดชกุญชร
ลักษณะโครงการ	โครงการต่อเนื่อง
ระยะเวลาดำเนินการ	พฤษภาคม 2564 - เมษายน 2565

1. หลักการและเหตุผล

ระบบการปกครองของประเทศไทยมีการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย สถานศึกษาเป็นสังคมแรกๆ ที่ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษา พุทธศักราช 2551 ปรับปรุง พ.ศ.2560 เน้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีระเบียบวินัย เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ได้รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ เป็นพลเมืองดีของประเทศ ปฏิบัติตามกฎหมาย และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จึงได้จัดทำโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียนขึ้น เพื่อสนองนโยบายของหลักสูตรและหน่วยงานต้นสังกัด ขับเคลื่อนพัฒนาให้นักเรียนมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยเป็นนิสัยถาวร และเพื่อวางรากฐานการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

2.2 เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามวิถีแบบประชาธิปไตยและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2.3 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนกล้าแสดงออก และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผ่านกิจกรรมสถานักเรียนอย่างมีขั้นตอนวิธีการดำเนินงานตามวิถีประชาธิปไตยสู่การปฏิบัติ

3. เป้าหมาย

3.1 ด้านปริมาณ

3.1.1. นักเรียน ร้อยละ 80 มีจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

3.1.2. นักเรียน ร้อยละ 80 มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตนตามวิถีแบบประชาธิปไตยและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3.1.3. นักเรียน ร้อยละ 80 ได้เรียนรู้และฝึกประสบการณ์การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผ่านกิจกรรมสถานักเรียนอย่างมีขั้นตอนวิธีการดำเนินงานตามวิถีประชาธิปไตยสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ด้านคุณภาพ

นักเรียนมีจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษา ส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ การเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ได้เรียนรู้ และฝึกประสบการณ์การทำงานร่วมกับผู้อื่น กล้าแสดงออก คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และสามารถดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ขั้นเตรียมการ (P)

4.1.1 ศึกษานโยบายของโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา และ สพฐ. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

4.1.2 ศึกษาผลการดำเนินโครงการฯ ในปีที่ผ่านมา

4.1.3 ศึกษาบริบทและสภาพความเป็นไปได้ในการพัฒนาโครงการฯ

4.1.4 จัดทำโครงการฯ นำเสนอต่อฝ่ายบริหาร

4.2 ขั้นดำเนินการ (D)

4.2.1 ประชุมคณะทำงานเพื่อชี้แจงโครงการฯ และมอบหมายภาระงาน

4.2.2 ดำเนินงานตามโครงการ ฯ

- กิจกรรมสถานักเรียน
- กิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย
- กิจกรรมเลือกตั้งประธานนักเรียน
- กิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ
- กิจกรรมสานสัมพันธ์พี่สู่น้อง
- กิจกรรมเครือข่ายแกนนำนักเรียน
- กิจกรรมวันไหว้ครู

4.3 ชั้นนิเทศติดตามผล (C)

ผู้รับผิดชอบโครงการ ฯ นิเทศติดตามการดำเนินงาน และคอยอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมของผู้เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามภาระงานที่โครงการ ฯ กำหนด

4.4 ชั้นประเมินและรายงานผล (A)

4.4.1 สรุปประเมินโครงการ ฯ

4.4.2 จัดทำรายงานโครงการ ฯ นำเสนอฝ่ายบริหาร

5. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ

5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดรางกำหยาด

5.2 คณะครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

5.3 นักเรียนโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

6. ระยะเวลาดำเนินการ

พฤษภาคม 2564 - เมษายน 2565

7. สถานที่

โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

8. งบประมาณ 3,000 บาท

9. การดำเนินงาน

กิจกรรม	งบประมาณ				ผู้รับผิดชอบ
	เงิน อุดหนุน	เงิน สนับสนุนฯ	เงินรายได้ อื่นๆ	รวม	
ขั้นเตรียมการ (P) 1. ศึกษานโยบายของโรงเรียน เขตพื้นที่ การศึกษา และ สพฐ. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ โครงการฯ 2. ศึกษาผลการดำเนินโครงการ ฯ ในปีที่ผ่านมา 3. ศึกษาบริบทและสภาพความเป็นไปได้ในการ พัฒนาโครงการ ฯ นำเสนอต่อฝ่ายบริหาร					1.น.ส.อภิญญา เดชกุญชร
ขั้นดำเนินการ (D) 1. ประชุมคณะทำงานเพื่อชี้แจงโครงการ ฯ และ มอบหมายภาระงาน 2. ดำเนินงานตามโครงการฯ - กิจกรรมสภานักเรียน - กิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย - กิจกรรมเลือกตั้งประธานนักเรียน - กิจกรร มรณ รงค์ ป ระชา สัม พันธ์ การเลือกตั้ง ระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ - กิจกรรมสานสัมพันธ์พี่น้อง - กิจกรรมไหว้ครู	3,000			3,000	-น.ส.อภิญญา เดชกุญชร -คณะกรรมการ สภานักเรียน
ขั้นนิเทศติดตามผล (C) ผู้รับผิดชอบโครงการฯ นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรม ของ ผู้เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามภาระงานที่โครงการ ฯ กำหนด					น.ส.อภิญญา เดชกุญชร
ขั้นประเมินและรายงานผล (A) 4.4.1 สรุปประเมินโครงการ 4.4.2 จัดทำรายงานโครงการฯ					น.ส.อภิญญา เดชกุญชร
รวม	3,000			3,000	

10. การประเมินผลการดำเนินงาน

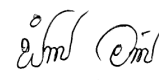
ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
ด้านปริมาณ 1. ผู้เรียน ร้อยละ 80 ประพฤติดี มีระเบียบวินัย เป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นแบบอย่างที่ดี 2. ผู้เรียน ร้อยละ 80 ได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ เสียสละ ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเอง มีเหตุผล เคารพในความคิดของผู้อื่น เป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี 3. ผู้เรียน ร้อยละ 80 ได้เรียนรู้และฝึกประสบการณ์การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ 4. ผู้เรียน ร้อยละ 80 กล้าแสดงออก และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กิจกรรมต่าง ๆ	ประเมินผล	แบบประเมินผล
ด้านคุณภาพ ผู้เรียนได้เรียนรู้ และฝึกประสบการณ์การทำงานร่วมกับผู้อื่น กล้าแสดงออก คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และสามารถดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย	ประเมินความพึงพอใจ	แบบประเมินความพึงพอใจ

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

11.1 นักเรียนมีจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา ส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

1.1.2. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามวิถีแบบประชาธิปไตย และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.1.3. นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกประสบการณ์การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผ่านกิจกรรมสถานักเรียนอย่างมีขั้นตอน วิธีการดำเนินงานตามวิถีประชาธิปไตยสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ ลงชื่อ ผู้เห็นชอบโครงการ
 (นางสาวอภิญญา เดชกุน) (นางสาวอภิญญา เดชกุน)
 ลงชื่อ ผู้อนุมัติโครงการ
 (นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)
 ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

ภาคผนวก จ

หนังสือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ครูวันดี.คอม

วันพุธที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2565

KRUWANDEE

เปิดสอบครู วิทยากรครู ดูเว็บครูวันดี

ตำแหน่งโฆษณา สนใจ คลิก

หน้าหลักครูวันดี

คิดข่าวมาแล้วต่อ

การศึกษา

สอบครูผู้ช่วย

วิทยากรครู

พนักงานราชการ

อัตราจ้าง

งานราชการ

แนวข้อสอบครู

เว็บบอร์ด

LASTEST NEWS

15 ก.ย. 2565 สพป.บึงกาฬ รับสมัครพนักงานราชการทั่วไป 5 อัตรา เงินเดือน 18,000.- บาท ตั้งแต่วันที่ 12 - 16 กันยายน 2565

ค้นหา

🏠 หน้าหลักครูวันดี / เว็บบอร์ด / ห้องเผยแพร่ผลงานวิชาการ / รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนวัดรางคำหยาด

รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนวัดรางคำหยาด

รายงาน รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดรางคำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ผู้รายงาน นางสาวพิชญพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางคำหยาด

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

โฆษณาโดย Google

หยุดแสดงโฆษณา

ทำไมจึงแสดงโฆษณา

เปิดสอบ-เรียนบรรจุล่าสุด

- โรงเรียนวัดสำนักบก รับสมัครครูผู้สอน วิชาเอกภาษา ...
- ด่วน! โรงเรียนอนุบาลโสธยา รับสมัครครูผู้สอนวิชาคณิต ...
- สพป.บึงกาฬ รับสมัครพนักงานราชการทั่วไป 5 อัตรา ...
- สพป.อ่างทอง รับสมัครพนักงานราชการครู 12 อัตรา ...
- สพป.เชียงใหม่ เขต 2 รับสมัครพนักงานราชการครู ...
- สพป.บุรีรัมย์ เขต 4 รับสมัครพนักงานราชการ ตำแหน่ง ...
- โรงเรียนโพธิ์ไทรงามวิทยาคม รับสมัครครูอัตราจ้าง ...
- โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ...
- วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา รับสมัครครูอัตราจ้าง และ ...
- อบจ.ชลบุรี เปิดสอบผู้ช่วยครู จำนวน 45 อัตรา สมัคร ...

ดูทั้งหมด

ครูวันดีดอทคอม - เปิดสอ...
1,010,633 จำนวนการกดถูกใจ

ถูกใจเพจ

แชร์

เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ครูบ้านนอก.คอม

สำนักงานเว็บไซต์ครูบ้านนอกคอกคอม
ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร
จังหวัดมุกดาหาร 49000

ใบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน
21 ก.ย. 2565

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่บทคัดย่อ

เรียน ผู้เผยแพร่ผลงาน (คุณพิชชาพร อุ่นศิริ)

ตามที่ท่านได้ส่งข้อมูลบทคัดย่อ เพื่อดำเนินการเผยแพร่บนเว็บไซต์ ครูบ้านนอกคอกคอม (www.kroobannok.com) เมื่อ 21 ก.ย. 2565 เพื่อพิจารณาเผยแพร่ใน

ทางเว็บไซต์ครูบ้านนอกคอกคอม ขอรับรองว่า ข้อมูลของท่านได้เผยแพร่บนเว็บไซต์ ครูบ้านนอกคอกคอมแล้ว รายละเอียดดังนี้

ที่อยู่อ้างอิงในการเผยแพร่ : http://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=185806

วันที่ดำเนินการเผยแพร่ : 21 ก.ย. 2565

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่เผยแพร่แล้วของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ เพื่อเป็นแนวทาง และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา และขออวยพรให้ท่านมีแต่ความสุขความเจริญสืบไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอติสร ก้อนคำ)

ผู้จัดทำเว็บไซต์ ครูบ้านนอกคอกคอม

ที่ ศธ 04059.083/ว 48

โรงเรียนวัดรางกำหยาด

49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี

อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

73130

11 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครปฐม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทความวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
2. รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
3. เอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัยและรายงานการประเมินโครงการฯ ดังกล่าว จึงขอเผยแพร่ผลงานวิชาการตามสิ่งที่แนบมาด้วย 1-2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใดโปรดตอบรับตามเอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๒

ข้าพเจ้า นายอรรถสิทธิ์ อินทร์พิบูลย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๒ และ ๒) รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ แล้ว ทั้งนี้ได้พิจารณาและมีความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- ๑) พิมพ์หนังสือไปประกาศใช้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ
- ๒) พิมพ์หนังสือส่งมอบงานให้โรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและพิจารณาแล้วเห็นว่าผลงานดังกล่าวมีประโยชน์และมีคุณค่าทางวิชาการสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นายอรรถสิทธิ์ อินทร์พิบูลย์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครปฐม

วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๕

ที่ ศธ 04059.083/ว 48

โรงเรียนวัดรางกำหยาด
49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
73130

11 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางหลวง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทความวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
2. รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
3. เอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัยและรายงานการประเมินโครงการฯ ดังกล่าว จึงขอเผยแพร่ผลงานวิชาการตามสิ่งที่แนบมาด้วย 1-2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใดโปรดตอบรับตามเอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๒

ข้าพเจ้า นายสมพร เมธสุทธิ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดบางหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียน วัดรางกำหยาด จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๒ และ ๒) รายงานการ ประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ แล้ว ทั้งนี้ได้พิจารณาและมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและใช้ประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕
2. แผนพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและพิจารณาแล้วเห็นว่าผลงานดังกล่าวมีประโยชน์และมีคุณค่าทางวิชาการสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นายสมพร เมธสุทธิ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางหลวง

วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๕

ที่ ศธ 04059.083/ว 48

โรงเรียนวัดรางกำหยาด

49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี

อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

73130

11 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทรงคนอง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทความวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
2. รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
3. เอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัย และรายงานการประเมินโครงการ ฯ ดังกล่าว จึงขอเผยแพร่ผลงานวิชาการตามสิ่งที่แนบมาด้วย 1-2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใดโปรดตอบรับตามเอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

**แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2**

ข้าพเจ้า นายวชิรวิทย์ นิตพันธ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดทรงคนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 แล้ว ทั้งนี้ได้พิจารณาและมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

เป็นผลการที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนสู่การพัฒนาคุณภาพของนักเรียน และสถานศึกษา

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและพิจารณาแล้วเห็นว่าผลงานดังกล่าวมีประโยชน์และมีคุณค่าทางวิชาการสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นายวชิรวิทย์ นิตพันธ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทรงคนอง

วันที่ 22 มีนาคม 2565

ที่ ศธ 04059.083/ว 48

โรงเรียนวัดรางคำหยาด
49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
73130

11 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโพธิ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทความวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูโรงเรียนวัดรางคำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
2. รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางคำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
3. เอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางคำหยาด ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางคำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางคำหยาด ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัย และรายงานการประเมินโครงการ ฯ ดังกล่าว จึงขอเผยแพร่ผลงานวิชาการตามสิ่งที่แนบมาด้วย 1-2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใดโปรดตอบรับตามเอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางคำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

**แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2**

ข้าพเจ้า นายไพรัช ปรีสำเนียง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 แล้ว ทั้งนี้ ได้พิจารณาและมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

การพัฒนาในรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน เป็นแนวทางในการประยุกต์ได้กับทุกสถานศึกษาที่มีบริบทสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน สามารถนำมาพัฒนาการบริหารวิชาการและการจัดทำโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยได้จริง เพื่อก่อให้เกิดคุณภาพอย่างแท้จริง และแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของโครงการ ซึ่งนำมาพัฒนาการเรียนการสอนต่อไปข้าพเจ้าได้ศึกษาและพิจารณาแล้วเห็นว่าผลงานดังกล่าวมีประโยชน์และมีคุณค่าทางวิชาการสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นายไพรัช ปรีสำเนียง)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโพธิ์

วันที่ 18 มีนาคม 2565

ที่ ศธ 04059.083/ว 48

โรงเรียนวัดรางกำหยาด
49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
73130

11 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทความวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
2. รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
3. เอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัย และรายงานการประเมินโครงการ ฯ ดังกล่าว จึงขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการตามสิ่งที่แนบมาด้วย 1-2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใดโปรดตอบรับตามเอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๒

ข้าพเจ้า นางอำไพ โสดาดี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการ
โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๒

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียน
วัดรางกำหยาด จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๒ และ ๒) รายงานการ
ประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ แล้ว ทั้งนี้ได้พิจารณาและมีความคิดเห็น
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

เปิดดูงานที่ส่งคุณครู ส่งมารถนำไปใช้กับโรงเรียนใน
การเปิดงานได้อย่างดีเป็นอย่างไร

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและพิจารณาแล้วเห็นว่าผลงานดังกล่าวมีประโยชน์และมีคุณค่าทางวิชาการสามารถ
นำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

อำ

(นางอำไพ โสดาดี)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม

วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕

ที่ ศธ 04059.083/ว 48

โรงเรียนวัดรางกำหยาด
49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
73130

11 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่สุคนธาราม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทความวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
2. รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
3. เอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัย และรายงานการประเมินโครงการ ฯ ดังกล่าว จึงขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการตามสิ่งที่แนบมาด้วย 1-2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใดโปรดตอบรับตามเอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

**แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2**

ข้าพเจ้า นางสาวจิตาภรณ์ เฟื่องหนู ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดใหม่สุคนธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 แล้ว ทั้งนี้ ได้พิจารณาและมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน เป็นแนวทางในการพัฒนาที่มีความเหมาะสม สามารถนำมาพัฒนาการบริหารวิชาการได้จริง เพื่อก่อให้เกิดคุณภาพอย่างแท้จริง และแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของโครงการ ซึ่งนำมาพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและพิจารณาแล้วเห็นว่าผลงานดังกล่าวมีประโยชน์และมีคุณค่าทาง วิชาการสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นางสาวจิตาภรณ์ เฟื่องหนู)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่สุคนธาราม

วันที่ 18 มีนาคม 2565

ที่ ศธ 04059.083/ว 48

โรงเรียนวัดรางกำหยาด

49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี

อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

73130

11 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไผ่ล้อม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. บทความวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
  2. รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
  3. เอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัย และรายงานการประเมินโครงการ ฯ ดังกล่าว จึงขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการตามสิ่งที่แนบมาด้วย 1-2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใดโปรดตอบรับตามเอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

**แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2**

ข้าพเจ้า นางอำไพ ล้อมประสาธน์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดไผ่ล้อม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครปฐม เขต 1

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการ
โรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัด
การเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา
2564 แล้ว ทั้งนี้ได้พิจารณาและมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

เป็นรูปแบบการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาทันต่อเหตุการณ์
เปลี่ยนแปลงทางวิชาการ รูปแบบการประเมินโครงการเป็นรูปแบบที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการ
ประเมินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและพิจารณาแล้วเห็นว่าผลงานดังกล่าวมีประโยชน์และมีคุณค่าทาง
วิชาการ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นางอำไพ ล้อมประสาธน์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไผ่ล้อม

วันที่ 25 มีนาคม 2565

ที่ ศธ 04059.083/ว 48

โรงเรียนวัดรางกำหยาด
49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
73130

11 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไทร (สันศึกษาลัย)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทความวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
2. รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
3. เอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัย และรายงานการประเมินโครงการ ฯ ดังกล่าว จึงขอเผยแพร่ผลงานวิชาการตามสิ่งที่แนบมาด้วย 1-2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใดโปรดตอบรับตามเอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

**แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางคำหยาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2**

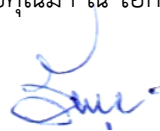
ข้าพเจ้า นายรัตนชัย เอี่ยมพิทักษ์พร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดรางคำหยาด จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางคำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 แล้ว ทั้งนี้ได้พิจารณาและมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

เป็นรูปแบบการบริหารงานวิชาการนำไปสู่คุณภาพผู้เรียนที่เหมาะสม สมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ในงานบริหารวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน พัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคุณภาพของผู้เรียนได้จริง

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและพิจารณาแล้วเห็นว่าผลงานดังกล่าวมีประโยชน์และมีคุณค่าทาง วิชาการ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นายรัตนชัย เอี่ยมพิทักษ์พร)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย)

วันที่ 18 มีนาคม 2565

ที่ ศธ 04059.083/ว 48

โรงเรียนวัดรางกำหยาด

49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี

อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

73130

11 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 4

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทความวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
2. รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
3. เอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัย และรายงานการประเมินโครงการ ฯ ดังกล่าว จึงขอเผยแพร่ผลงานวิชาการตามสิ่งที่แนบมาด้วย 1-2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใดโปรดตอบรับตามเอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

**แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2**

ข้าพเจ้า นางจันทิรา รัตนะ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 แล้ว ทั้งนี้ได้พิจารณาและมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

เป็นผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพ มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นประโยชน์ต่อผู้พัฒนาการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและพิจารณาแล้วเห็นว่าผลงานดังกล่าวมีประโยชน์และมีคุณค่าทางวิชาการสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นางจันทิรา รัตนะ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 4

วันที่ 15 มีนาคม 2565

ที่ ศธ 04059.083/ว 48

โรงเรียนวัดรางกำหยาด

49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี

อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

73130

11 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าแพรราษฎร์พัฒนา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. บทความวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
  2. รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
  3. เอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัย และรายงานการประเมินโครงการ ฯ ดังกล่าว จึงขอเผยแพร่ผลงานวิชาการตามสิ่งที่แนบมาด้วย 1-2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใดโปรดตอบรับตามเอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางคำหยาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ข้าพเจ้า นายเอกวิทย์ ม่วงน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านท่าแพรราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดรางคำหยาด จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางคำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 แล้ว ทั้งนี้ ได้พิจารณาและมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

เป็นผลงานที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพ ผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำมาบริหารงานวิชาการได้จริง

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและพิจารณาแล้วเห็นว่าผลงานดังกล่าวมีประโยชน์และมีคุณค่าทาง วิชาการ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นายเอกวิทย์ ม่วงน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าแพรราษฎร์พัฒนา

วันที่ 28 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2565

ที่ ศธ 04059.083/ว 48

โรงเรียนวัดรางกำหยาด
49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
73130

11 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนยาง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทความวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
2. รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
3. เอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัย และรายงานการประเมินโครงการ ฯ ดังกล่าว จึงขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการตามสิ่งที่แนบมาด้วย 1-2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใดโปรดตอบรับตามเอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

**แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2**

ข้าพเจ้า นางวรรณ เชื้อแถว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดดอนยาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชุมพร เขต 1

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการ
โรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัด
การเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา
2564 แล้ว ทั้งนี้ได้พิจารณาและมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

ผลงานทางวิชาการดังกล่าว มีประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงนำไป
ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ตามบริบทของโรงเรียน

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและพิจารณาแล้วเห็นว่าผลงานดังกล่าวมีประโยชน์และมีคุณค่า
ทางวิชาการ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นางวรรณ เชื้อแถว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนยาง

วันที่ 25 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2565

ที่ ศธ 04059.083/ว 48

โรงเรียนวัดรางกำหยาด
49 หมู่ที่ 3 ตำบลบางภาษี
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
73130

11 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางไผ่นารถ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทความวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
2. รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564
ของโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 1 ฉบับ
3. เอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนวัดรางกำหยาด ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัย และรายงานการประเมินโครงการ ฯ ดังกล่าว จึงขอเผยแพร่ผลงานวิชาการตามสิ่งที่แนบมาด้วย 1-2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใดโปรดตอบรับตามเอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

โรงเรียน

โทร. 0-3431-0975

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rangkumyard@gmail.com

**แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2**

ข้าพเจ้า นายสันติ เฉลิมพันธ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนวัดบางไผ่นารถ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของ นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด จำนวน 2 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และ 2) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปีการศึกษา 2564 แล้ว ทั้งนี้ได้พิจารณาและมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

เป็นผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา ควรนำไปประยุกต์ใช้ และเผยแพร่อย่างกว้างขวาง

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและพิจารณาแล้วเห็นว่าผลงานดังกล่าวมีประโยชน์และมีคุณค่าทางวิชาการสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นายสันติ เฉลิมพันธ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางไผ่นารถ

วันที่ 15 มีนาคม 2565

ภาคผนวก จ

ประมวลภาพกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน/ครูที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียน

คำสั่งโรงเรียนวัดรางกำหยาด

ที่ 47 /2564

เรื่อง แต่งตั้งประธานสถานักเรียนและคณะกรรมการนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2564

เพื่อให้ประธานนักเรียนและคณะกรรมการนักเรียนได้ปฏิบัติหน้าที่กิจกรรมสถานักเรียนโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ซึ่งเป็นการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเป็นการฝึกนักเรียนได้รู้จักบทบาทและหน้าที่ตามวิถีประชาธิปไตย เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 และมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 โรงเรียนจึงแต่งตั้งสถานักเรียนและคณะกรรมการนักเรียนทำหน้าที่ดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนโรงเรียนวัดรางกำหยาด ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการ

1. นางสาวพิชชาพร	อุ๋นศิริ	ประธานกรรมการ
2. นางสุนี	บุญพันธุ์	รองประธานกรรมการ
3. นางสาวบุศรา	สุภาภรณ์	กรรมการ
4. นายพรศักดิ์	พัทธ์วี	กรรมการ
5. นางสาวอภิญญา	เดชกฤษ	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ ให้คำปรึกษา ให้การสนับสนุน แก้ปัญหา อำนวยความสะดวก และประสานงานช่วยเหลือฝ่ายต่าง ๆ ให้ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

2. คณะกรรมการดำเนินงาน

1. นางสาวอภิญญา	เดชกฤษ	ประธานกรรมการ
2. นางสาวสุนีย์	ใจยังยืน	กรรมการ
3. นางสาวบุศรา	สุภาภรณ์	กรรมการ
4. นายพรศักดิ์	พัทธ์วี	กรรมการ
5. นางสาวสุนี	บุญพันธุ์	กรรมการ

6. นางสาวชลธิชา	โบวิเชียร	กรรมการ
7. นางสาวพัชรพรรณ	เหมรัมย์	กรรมการ
8. นางสาวกัณต์สินี	มะกรุตอินทร์	กรรมการ
9. นายสิทธิเดช	เหมทอง	กรรมการ
10. นางสาวพนิดา	เรนชนะ	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ วางแผน ประชุม ให้คำปรึกษา กำหนดการทำงาน ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้
นักเรียนที่เป็นกรรมการนักเรียนปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

3. สถานักเรียนโรงเรียนวัดรางคำหยาด

1. เด็กหญิงยุพารัตน์	อุปเสน	ประธานสถานักเรียน
2. เด็กชายวรรัตน์	วรรณประเสริฐ	รองประธานนักเรียน
3. เด็กหญิงฐิตาภรณ์	คำจ้อย	รองประธานนักเรียน
4. เด็กหญิงมาย	พริย	เลขานุการ
5. เด็กหญิงจันทรา	-	เหรัญญิก
6. เด็กชายสิทธิโชติ	ศรีแสงทรัพย์	ปฏิคม
7. เด็กหญิงธนภรณ์	ทัพเมฆา	กรรมการและงานประชาสัมพันธ์
8. เด็กหญิงประกาย	ทันโคกกรวด	กรรมการและงานประชาสัมพันธ์
9. เด็กหญิงนันทการ	ลำภาชี	กรรมการและกิจการ
10. เด็กหญิงฉัตรชญา	ศรีจันทร์โถม	กรรมการและกิจการ
11. เด็กหญิงกัณยารัตน์	วารีน้อย	กรรมการและกิจการ
12. เด็กหญิงณิชนันท์	คล้ายนาค	กรรมการและบริการ
13. เด็กหญิงสุทธิดา	เย็นไธสง	กรรมการและบริการ
14. เด็กหญิงศศิณีภา	ศรีแสงทรัพย์	กรรมการและบริการ
15. เด็กชายนันทวัฒน์	แปลกเจริญ	กรรมการและงานสารวัตร

นักเรียน

16. เด็กหญิงจิตาภา	เรืองสุขปานิจ	กรรมการและงานสารวัตร

นักเรียน

4. คณะกรรมการนักเรียน

1. เด็กชายชูศักดิ์	ศรีคำผ่อง	ประธานคณะกรรมการนักเรียน
2. เด็กชายวรารุณ	คงแย้ม	รองประธานกรรมการนักเรียน
3. เด็กหญิงพรนิชา	สงสุวรรณ	กรรมการ
4. เด็กหญิงกนกวรรณ	ภิรมย์สุข	กรรมการ

5. เด็กหญิงทัณจิรา	ศรีเย	กรรมการ
6. เด็กชายคณนาถ	สุขประพันธ์	กรรมการ
7. เด็กหญิงบุษรา	หงษ์โต	กรรมการ
8. เด็กชายธีรเดช	ศรีสุข	กรรมการ
9. เด็กหญิงธิดาภัก	การ์ตัน	กรรมการ
10. เด็กชายศิริวิชญ์	มณีโชติ	กรรมการ
11. เด็กชายวีรเทพ	ราชวงษ์	กรรมการ
12. เด็กหญิงปิยะพร	ศรีแสงทรัพย์	กรรมการและเลขานุการ

- หน้าที่
1. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีต่อนักเรียนทั่วไป
  2. ปฏิบัติหน้าที่ตามมติของสภานักเรียน
  3. ประสานงาน ร่วมมือ สนับสนุนและเป็นผู้ดำเนินการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย อย่างเต็มกำลังความสามารถ
  4. เข้าร่วมประชุมสภานักเรียนทุกครั้ง ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัย
  5. สภานักเรียน มีหน้าที่เสนอความคิดเห็น ประเมินผู้ร่วมงาน และออกเสียงในที่ประชุมสภา
- ทั้งนี้ มอบหมายให้ นางสาวอภิญญา เดชกุญชร หัวหน้างานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เป็นผู้ประสานงานทั่วไป ติดตาม แก้ปัญหาเบื้องต้น และให้สภานักเรียนที่ได้รับคำสั่งปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถ เพื่อให้เกิดผลดีต่อสถานศึกษา และให้นางสุนี บุญพันธุ์ หัวหน้ากลุ่มบริหารงานทั่วไป โรงเรียนวัดรางกำหยาด กำกับ ติดตาม แก้ปัญหาเบื้องต้นให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และรายงานผลการดำเนินงานให้ท่านผู้อำนวยการทราบต่อไป

สั่ง ณ วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2564

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

ห้อง/สถานที่ปฏิบัติการของสถานักเรียน

โรงเรียนวัดรางคำหยาด ได้จัดทำห้องสำนักงานสถานักเรียน เพื่อใช้เป็นที่ประชุมร่วมกันของ คณะกรรมการสถานักเรียน ในการดำเนินการร่วมคิด วางแผน และลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่เกิดจากมติ ของที่ประชุม รวมทั้งเป็นเวทีในการฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามแนวทางวิถี ประชาธิปไตย

โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน : กิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย

1. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย สถานศึกษาเป็นสังคมแรกที่ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีระเบียบวินัย เป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี ได้รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ เป็นพลเมืองดีของประเทศ ปฏิบัติตามกฎหมายและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โรงเรียนวัดรางกำหยาดจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนขึ้น เพื่อสนองนโยบายของหลักสูตรและพัฒนาให้นักเรียนมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยเป็นนิสัยถาวรและเพื่อปูพื้นฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2ตระหนักและให้ความสำคัญกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ส่งเสริมให้เยาวชนรู้และเข้าใจในหลักการมีประชาธิปไตยในสังคม เพื่อกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกที่ดีต่อการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้นักเรียนได้รู้วิธีการดำเนินชีวิตที่เคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น จึงได้จัดกิจกรรมยุวชนประชาธิปไตยขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจหลักการประชาธิปไตย ได้แก่ การเลือกตั้ง สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ และความเสมอภาคในการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ รวมทั้งสร้างลักษณะนิสัยการเป็นผู้นำ และผู้ตาม เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และสามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิธีการปกครองระบอบประชาธิปไตย

2.2 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนฝึกการทำงานร่วมกัน รู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ รู้จักเสียสละ ตรงต่อเวลา รับผิดชอบตนเอง รู้จักใช้เหตุผล มีความเข้าใจ และเคารพในความคิดของผู้อื่น มีนิสัยความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี จากการเรียนรู้วิถีประชาธิปไตย

3. เป้าหมาย

3.1 ด้านปริมาณ

3.1.1 นักเรียนร้อยละ 80 ประพฤติดี มีระเบียบวินัย เป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นแบบอย่างที่ดี

3.1.2. ผู้เรียนร้อยละ 80 ได้ฝึกการทำงานร่วมกัน ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ เสียสละ ตรงต่อเวลา รับผิดชอบตนเอง มีเหตุผล มีความเข้าใจ และเคารพในความคิดของผู้อื่น เป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี

3.1.3. ผู้เรียนร้อยละ 80 ได้เรียนรู้ และฝึกประสบการณ์การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

3.2 ด้านคุณภาพ

ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย และสามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมได้

4. แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นเตรียมการ (P) 1. ศึกษานโยบายของโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษาและสพฐ. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ 2. ศึกษาผลการดำเนินโครงการฯ ในปีที่ผ่านมา 3. ศึกษาบริบทและสภาพความเป็นไปได้ในการพัฒนาโครงการ	-	พ.ค. 64	น.ส.อภิญญา เดชกฤษ และสภานักเรียน
ขั้นดำเนินการ (D) 1. ประชุมคณะทำงานเพื่อชี้แจงกิจกรรม และมอบหมายภาระงานในคณะกรรมการสภานักเรียน 2. ดำเนินงานตามกิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย - จัดอบรมให้ความรู้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เรื่องประชาธิปไตย - สาธิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเลือกตั้ง - กิจกรรมผู้นำและผู้ตาม	- 500	ธันวาคม 2564	1.น.ส. อภิญญา เดชกฤษ 2.ครูที่ปรึกษาสภานักเรียน 3.คณะกรรมการสภานักเรียน
ขั้นนิเทศติดตามผล (C) ผู้รับผิดชอบกิจกรรม นิเทศติดตามการดำเนินงานและอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมของผู้เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามภาระงานที่กิจกรรมฯ กำหนด	-	กุมภาพันธ์ 2565	1.น.ส. อภิญญา เดชกฤษ 2.ครูที่ปรึกษาสภานักเรียน 3.คณะกรรมการสภานักเรียน
ขั้นประเมินและรายงานผล (A) สรุปผล และประเมินกิจกรรม พร้อมทั้งประชุมเพื่อพัฒนา แก้ไขในปีต่อ ๆ ไป	-	มีนาคม 2565	1.น.ส. อภิญญา เดชกฤษ 2.ครูที่ปรึกษาสภานักเรียน 3.คณะกรรมการสภานักเรียน
รวมทั้งสิ้น	500		

5. เป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 และคณะกรรมการสถานักเรียน
โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีการศึกษา 2564

7. งบประมาณ

งบประมาณสนับสนุนตามโครงการ ฯ จำนวน 500 บาท

8. วิธีการดำเนินการ

1. จัดอบรมนักเรียนในการถ่ายทอดความรู้เรื่องประชาธิปไตย โดยวิทยากร และครูผู้เกี่ยวข้อง
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินการ
  - จัดอบรมให้ความรู้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เรื่องประชาธิปไตย
  - สาธิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเลือกตั้ง
  - กิจกรรมผู้นำและผู้ตาม
3. ประเมินผลการจัดกิจกรรม
4. รายงาน และสรุปผลการจัดกิจกรรม

9. การประเมินผลการดำเนินงาน

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
ด้านปริมาณ 1.นักเรียนร้อยละ 80 ประพฤติดี มีระเบียบวินัย เป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นแบบอย่างที่ดี 2.ผู้เรียนร้อยละ 80 ได้ฝึกการทำงานร่วมกัน ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ เสียสละ ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเอง มีเหตุผล มีความเข้าใจ และเคารพในความคิดของผู้อื่น เป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี 3.ผู้เรียนร้อยละ 80 ได้เรียนรู้ และฝึกประสบการณ์การเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี	สัมภาษณ์ สังเกต สัมภาษณ์ ทดสอบ ประเมินผล	แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบสำรวจ แบบทดสอบ แบบประเมินผล
ด้านคุณภาพ ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย และสามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมได้	ประเมินผล	แบบประเมินผล

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 นักเรียนมีความประพฤติดี มีระเบียบวินัย เป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นแบบอย่างที่ดีตามวิถีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

10.2 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนฝึกการทำงานร่วมกัน รู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ รู้จักเสียสละ ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเอง รู้จักใช้เหตุผล มีความเข้าใจ และเคารพในความคิดของผู้อื่น มีนิสัยความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี จากการเรียนรู้วิถีทางประชาธิปไตย

ลงชื่อ.....*ยุพรัตน์*.....ผู้เสนอโครงการ ลงชื่อ.....*Odin*.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(เด็กหญิงยุพรัตน์ อุปเสน) (นางสาวอภิญา เดชบุญชร)
ประธานนักเรียน หัวหน้างานส่งเสริมประชาธิปไตยฯ

ลงชื่อ.....*พิมพ์ อม*.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

ประมวลภาพกิจกรรมเยาวชนประชาธิปไตย

กระบวนการถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานจากสภารุ่นพี่

กิจกรรมการถ่ายทอดประสบการณ์จากรุ่นพี่สู่รุ่นน้องสภานักเรียน ประจำปีการศึกษา 2564 วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2565 ณ ห้องประชุมสภานักเรียน โรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เป้าหมายของกิจกรรมสภานักเรียน ประจำปีการศึกษา 2564 มีดังนี้

1. สร้างความเป็นองค์กรมากกว่าตัวบุคคล
2. จัดให้มีการประชุมตามระเบียบ วาระ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
3. การจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมประชาธิปไตยและสภานักเรียนขึ้นภายในโรงเรียน
4. การสร้างนวัตกรรมสภานักเรียน คือ กิจกรรมต้นแบบคนดีตามวิถีประชาธิปไตย
5. สร้างและพัฒนาเครือข่ายของสภานักเรียนอย่างต่อเนื่อง
6. เป็นต้นแบบสภานักเรียน ระดับเขต ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ โดยอยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยน้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สู่การปฏิบัติ
7. ห้องเรียนจะต้องมีบทบาทในการขับเคลื่อนกิจกรรมสภานักเรียนเพิ่มมากขึ้น

วิธีดำเนินการ

1. สภานักเรียนมีการทำบันทึกขออนุญาตเปิดประชุมสภานักเรียน เพื่อวางแผนการดำเนินงานของคณะกรรมการสภานักเรียน และประสานขอการสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้อง
2. สภานักเรียนมีการจัดกิจกรรมที่เป็นสานต่อยุทธศาสตร์ให้กับสภารุ่นน้อง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-5 ในรูปแบบการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์พี่สู่น้อง การเข้าร่วมชุมนุมสภานักเรียน การจัดกิจกรรมส่งมอบความสุขให้น้อง ๆ ก่อนอำลาตำแหน่งสภานักเรียน และการมอบของที่ระลึกให้กับนักเรียนในโรงเรียน เป็นต้น
3. มีการเปิดประชุมแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในโรงเรียนตามความสามารถและความสนใจของตนเองในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนในโรงเรียน เช่น ตรวจเขตพื้นที่บริการ ตรวจความสะอาดภายในโรงเรียน ตรวจสอบคุณภาพนิเทศโรงเรียน ผู้นำกิจกรรมหน้าเสาธง เป็นต้น
4. สภานักเรียนชุดเดิม จะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้กับสภานักเรียนชุดใหม่ในการเตรียมตัวเข้าปฏิบัติหน้าที่

การประเมินและรายงานผลการดำเนินงานของการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

รายงานผลการประเมินความพึงพอใจการจัดโครงการ/กิจกรรมเลือกตั้งประธานนักเรียน

โรงเรียนวัดรางกำหยาด ประจำปีการศึกษา 2564

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง (ตาราง) ที่ตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมโครงการ/กิจกรรมเลือกตั้งประธานนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2564 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมที่โรงเรียนวัดรางกำหยาด นักเรียนชั้น ป.4-6 จำนวน 50 คน

ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเอง	88.75	11.43	-	-	-
2. นักเรียนเข้าใจขั้นตอน วิธีการจัดกิจกรรมการเลือกตั้งพื้นฐาน	80.00	20.00	-	-	-
3. ความเหมาะสมของระยะเวลา และสถานที่จัดกิจกรรม	74.29	22.86	2.86	-	-
4. นักเรียนภูมิใจการใช้สิทธิ และหน้าที่ในการเลือกตั้งครั้งนี้	80.00	11.43	8.58	-	-
5. นักเรียนพอใจการประชาสัมพันธ์ แจ้งนโยบายหาเสียงของผู้สมัครเลือกตั้งประธานนักเรียน	85.71	11.43	2.86	-	-
6. กิจกรรมเลือกตั้งประธานนักเรียนมีความพร้อมร่วมกิจกรรม	51.43	28.59	20.00	-	-
7. นักเรียนเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งประธานนักเรียน	65.71	22.86	11.43	-	-
8. นักเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมเลือกตั้งครั้งนี้	51.43	42.86	5.71	-	-
9. นักเรียนมีความเข้าใจบทบาทของคณะกรรมการนักเรียน	54.29	22.86	22.86	-	-
10. นักเรียนเข้าใจเรื่องประชาธิปไตยในโรงเรียนจากการจัดกิจกรรมเลือกตั้งครั้งนี้	71.43	17.14	11.43	-	-

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการเพิ่มเวลาการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครให้มากขึ้น
2. ควรให้ทุกระดับชั้นทำหน้าที่เป็นกรรมการจัดการเลือกตั้ง

แบบสรุปผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

โรงเรียนวัดรางกำหยาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2564

โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ประกอบด้วย 5 กิจกรรมคือ กิจกรรมสภานักเรียน กิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย กิจกรรมเลือกตั้งประธานนักเรียน กิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และกิจกรรมสานสัมพันธ์รุ่นพี่สู่รุ่นน้อง

ที่	ผลที่เกิดจากการดำเนินการ	เกณฑ์ความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1.	ผลที่นักเรียนได้รับ					
	1.1 มีความเข้าใจในเนื้อหากิจกรรมมากขึ้น	51.43	28.59	20.00	-	-
	1.2 มีการทำงานเป็นหมู่คณะ สามัคคี รู้จักเสียสละ	65.71	22.86	11.43	-	-
	1.3 กล้าแสดงออกในทางที่สร้างสรรค์	51.43	42.86	5.71	-	-
	1.4 มีคุณธรรม จริยธรรม	54.29	22.86	22.86	-	-
	1.5 มีความภูมิใจในความเป็นไทย	71.43	17.14	11.43	-	-
2.	ผลที่ครูได้รับ					
	2.1 สามารถนำความรู้มาพัฒนาปรับปรุงแก้ไข การเรียนรู้ของผู้เรียน	82.85	17.15	-	-	-
	2.2 สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน ชุมชน และคณะครู	94.28	5.72	-	-	-
	2.3 มีความภาคภูมิใจในหน้าที่ที่ปฏิบัติ	79.42	20.58	-	-	-
	2.4 ช่วยส่งเสริมในการปฏิบัติงานให้มีความเจริญก้าวหน้า	90.28	9.72	-	-	-
	2.5 ชื่อเสียงของโรงเรียน และการยอมรับของชุมชน	78.85	21.15	-	-	-
3.	ผลที่ชุมชนได้รับ					
	3.1 ชุมชนมีความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อโรงเรียน	88.75	11.43	-	-	-
	3.2 ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนและจัดกิจกรรมต่าง ๆ	80.00	20.00	-	-	-
	3.3 ชุมชนได้ให้ความร่วมมือสนับสนุนทางวิชาการและด้านงบประมาณ	74.29	22.86	2.86	-	-
	3.4 ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียน	80.00	11.43	8.58	-	-
	3.5 ชุมชนมีความเชื่อมั่นในคุณภาพของนักเรียน	85.71	11.43	2.86	-	-

ลงชื่อ .....

(นางสาวอภิญญา เดชกฤษ)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ลงชื่อ .....

(นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางกำหยาด

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนวัดรางกำหยาด

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

ชื่อกิจกรรมชุมนุม สถานักเรียน

1. หลักการและเหตุผล

ระบบการปกครองของประเทศไทยมีการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย สถานศึกษาเป็นสังคมแรกให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น ตามหลักสูตรพื้นฐานการศึกษาพุทธศักราช 2554 เน้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์มีระเบียบวินัยเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะเป็นพลเมืองดีของประเทศปฏิบัติตามกฎหมายและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โรงเรียนวัดรางกำหยาดจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนขึ้น เพื่อสนองนโยบายของหลักสูตรและพัฒนาให้นักเรียนมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยเป็นนิสัยถาวรและเพื่อปูพื้นฐานการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งชุมนุม

2.1 เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย และสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามวิถีประชาธิปไตยได้

2.2 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนฝึกการทำงานร่วมกัน รู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ รู้จักเสียสละตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเอง รู้จักใช้เหตุผล มีความเข้าใจ และเคารพในความคิดของผู้อื่น มีนิสัยความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี จากการเรียนรู้วิถีการทางประชาธิปไตย

3. เป้าหมายชุมนุม

3.1 ด้านปริมาณ

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 100

3.2 ด้านคุณภาพ

ผู้เรียนได้เรียนรู้ มีความรู้จากการถ่ายทอดประสบการณ์ตรงของวิทยากร มีทักษะเจตคติ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้หลักการ แนวคิดตามวิถีประชาธิปไตย รู้จักบทบาทหน้าที่ เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

4. ระยะเวลาดำเนินการ

19 – 21 สิงหาคม 2564

5. วิธีดำเนินการ

5.1 ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของชุมนุม

5.2 วิทยากรให้ความรู้ และอธิบายระบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนให้นักเรียนฟัง

5.3 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม และนำเสนอผลงาน

5.4 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามที่วิทยากรกำหนด

5.5 นักเรียนร่วมกันออกแบบกิจกรรมในการพัฒนาโรงเรียน และฝึกการเขียนโครงการ
สถานักเรียน

6. งบประมาณ 2,400 บาท

7. สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุมสถานักเรียน โรงเรียนวัดรางกำหยาด

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย และสามารถ
ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามวิถีประชาธิปไตยได้

8.2 นักเรียนได้รับการฝึกการทำงานร่วมกัน รู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ รู้จักเสียสละ ตรงต่อ
เวลา รับผิดชอบตนเอง รู้จักใช้เหตุผล มีความเข้าใจ และเคารพในความคิดของผู้อื่น มีนิสัยความเป็น
ผู้นำ และผู้ตามที่ดี จากการเรียนรู้วิถีทางประชาธิปไตย

ภาพประกอบกิจกรรมชุมนุม : สถานักเรียน

สถานักเรียนโรงเรียนวัดรางกำหยาด ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยตามวิถีประชาธิปไตย
3 ประการ โดยการมีส่วนร่วมของสถานักเรียน ประกอบด้วยคารวธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม

1. ด้านคารวธรรม

กิจกรรมที่ส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านคารวธรรมคือ

1. กิจกรรมการเข้าแถวเคารพธงชาติ และสวดมนต์ไหว้พระตอนเช้า คณะกรรมการสถานักเรียน
จะเป็นผู้นำดำเนินกิจกรรมหน้าเสาธง เพื่อเคารพธงชาติ สวดมนต์ และปฏิบัติกิจกรรม 5 รัก 5 ดี
วิถีพอเพียงประจำวัน เป็นการแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. กิจกรรมทำความเคารพครู และกิจกรรมน้อมเคารพไฟในการเข้าแถวตอนเช้าเป็นการแสดงออกถึงการมีสัมมาคารวะ และการนอบน้อมต่อผู้มีพระคุณ ทั้งยังเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงามของประเทศชาติอีกด้วย

3. กิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ สถานักเรียนจะเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม เพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

4. กิจกรรมวันไหว้ครู สถานักเรียนเป็นผู้นำในการดำเนินการประชุม วางแผน เตรียมงาน ฝึกซ้อมนักเรียนเป็นการน้อมรำลึกและบูชาครูผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ โดยมีครูที่ปรึกษาสภาพเป็นผู้นำคำแนะนำ

5. กิจกรรมรักศาสนา กำหนดให้ทุกวันศุกร์จะใส่ชุดขาว ฝึกสมาธิ ฟังการบรรยายธรรม และทำบุญตักบาตรอาหารแห้ง สถานักเรียนจะทำหน้าที่เป็นผู้นำในการจัดเตรียมสถานที่รับรองพระสงฆ์ที่มาบรรยายธรรม ฝึกสมาธิ และนำสวดมนต์สุดสัปดาห์

ตารางกิจกรรมประจำวัน (กิจกรรมหน้าเสาธงชาติ)				
เวลา 08.00 – 08.30 น.				
วันจันทร์	วันอังคาร	วันพุธ	วันพฤหัสบดี	วันศุกร์
07.50 – 07.55 น. นักเรียนเข้าแถวพร้อมกันหน้าเสาธง	07.50 – 07.55 น. นักเรียนเข้าแถวพร้อมกันหน้าเสาธง	07.50 – 07.55 น. นักเรียนเข้าแถวพร้อมกันหน้าเสาธง	07.50 – 07.55 น. นักเรียนเข้าแถวพร้อมกันหน้าเสาธง	07.50 – 07.55 น. นักเรียนเข้าแถวพร้อมกันหน้าเสาธง
08.00 – 08.10 น. - ร้องเพลงชาติ - สวดมนต์ - ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี - ครูอบรมคุณธรรมนักเรียน	08.00 – 08.10 น. - ร้องเพลงชาติ - สวดมนต์ - น้อมกราบ - นมัสการ - ครูอบรมคุณธรรมนักเรียน	08.00 – 08.10 น. - ร้องเพลงชาติ - สวดมนต์ - ถวายตนเป็นพุทธามังคะ - ครูอบรมคุณธรรมนักเรียน	08.00 – 08.10 น. - ร้องเพลงชาติ - สวดมนต์ - อาราธนาศีล 5 - ครูอบรมคุณธรรมนักเรียน	08.00 – 08.10 น. - ร้องเพลงชาติ - สวดมนต์ - คำนิมิต 12 ประการ - สวดมนต์ 12 ประการ - ครูอบรมคุณธรรมนักเรียน
08.10 – 08.30 น. กิจกรรมรักโรงเรียน (พัฒนาเขตพื้นที่)	08.10 – 08.30 น. กิจกรรมรักศาสนา (ศีล สมาธิ ปัญญา)	08.10 – 08.30 น. กิจกรรมรักการอบรม-การอ่าน (อบรมรักษ์)	08.10 – 08.30 น. กิจกรรมรักสุขภาพ (ออกกำลังกาย)	08.10 – 08.30 น. กิจกรรมรักตนเอง (สุขภาพ อนามัยตนเอง)
ผู้รับผิดชอบ คุณครูสายสุรีย์ คุณครูปิลา	ผู้รับผิดชอบ คุณครูพระยาร คุณครูสุธา คุณครูไพจิ	ผู้รับผิดชอบ คุณครูสุณี คุณครูพรศักดิ์	ผู้รับผิดชอบ คุณครูอัญญา คุณครูน้ำอ้อย	ผู้รับผิดชอบ คุณครูอนันตพร คุณครูชานาณ

2. ด้านสามัคคีธรรม

กิจกรรมที่ส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม คือ

1. กิจกรรมสารวัตรนักเรียน เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมด้วยใจที่มีคุณธรรม จริยธรรมในการเสียสละเวลาส่วนตัว ช่วยสร้างเสริมการทำงานร่วมกัน และเป็นการฝึกระเบียบวินัยให้กับกลุ่มสารวัตรนักเรียนอีกด้วย ซึ่งคณะกรรมการสถานักเรียนได้

ดำเนินการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในโรงเรียน อำนวยความสะดวกในการจัดทำกิจกรรม ช่วยดูแลตรวจตราความสะอาดในบริเวณโรงเรียนโดยตรวจตราตามเขตบริการต่าง ๆ

2. กิจกรรมคนรักส้วม เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการรักษาความสะอาดของห้องน้ำ ซึ่งนักเรียนทุกคนต้องใช้งาน โดยอาศัยความร่วมมือกันของนักเรียน เพื่อประโยชน์ต่อนักเรียนเองและเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของโรงเรียน ซึ่งคณะกรรมการสภานักเรียนได้จัดสารวัตรนักเรียนเพื่อตรวจตราความสะอาดของห้องน้ำให้สะอาดน่าใช้อยู่เสมอ และเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีของนักเรียนในโรงเรียน คณะกรรมการสภาคำนึงถึงความสะอาดและสุขลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3. กิจกรรมทำความสะอาดบริเวณเขตพื้นที่บริการ เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการรักษาความสะอาดของโรงเรียนซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนรวม โดยอาศัยความร่วมมือกันของนักเรียน นอกจากความสะอาดที่ได้รับการทำงานร่วมกันยังส่งผลให้นักเรียนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ซึ่งคณะกรรมการสภานักเรียนได้จัดกรรมการนักเรียนเพื่อตรวจตราความสะอาดบริเวณเขตพื้นที่บริการต่างๆ ในแต่ละเขตพื้นที่ของแต่ละระดับชั้นรับผิดชอบ และนำมากล่าวรายงานหน้าเสาธง เพื่อช่วยกันแก้ไขในบริเวณที่ไม่สะอาด และช่วยกันดูแลรับผิดชอบให้บริเวณโรงเรียนสะอาด ยังเป็นการฝึกนิสัยที่ดี มีความรับผิดชอบให้กับนักเรียนอีกด้วย

4. กิจกรรมคนรุ่นใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน ซึ่งนอกจากจะได้ประโยชน์จากการมีภูมิทัศน์และอากาศที่บริสุทธิ์แล้ว ยังก่อให้เกิดความสามัคคีจากการทำงานร่วมกัน ลดปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งเป็นปัญหาที่พบมากในสังคมปัจจุบัน กิจกรรมที่ปฏิบัติได้แก่ การปลูกต้นไม้ การดูแลเขตพื้นที่บริการ การทำแปลงเศรษฐกิจพอเพียง

5. กิจกรรมสายตรวจนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งเสริมสร้างวินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย พร้อมทั้งเป็นการฝึกฝนการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างรักใคร่ปรองดองกัน เช่น การตรวจความสะอาดของงาน การตรวจสุขภาพเล็บ ผمم เป็นต้น

การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมในการสร้างเครือข่าย

คณะกรรมการสถานักเรียนโรงเรียนวัดรางคำหยาด ดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรภายนอก ผ่านเพจสถานักเรียนโรงเรียนวัดรางคำหยาด

สถานักเรียน มีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตย และให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมกับนักเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน ดังนี้

- แผ่นพับประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ความรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

ตราสัญลักษณ์สถานักเรียน

วิสัยทัศน์ (Vision)
“เป็นต้นแบบสถานักเรียน ที่ดี ในการส่งเสริมประชาธิปไตยและกิจกรรมสถานักเรียน”

พันธกิจ (Mission)

1. เป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน
2. พัฒนาระบบการทำงานสถานักเรียน ให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน
3. สร้างและขยายเครือข่ายสถานักเรียนให้เข้มแข็ง

บทบาทของสถานักเรียน

- (1) เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน
- (2) นำเสนอโครงการ/กิจกรรมของสถานักเรียนต่อครูที่ปรึกษา คณะกรรมการสถานักเรียน และ
- ฝ่ายบริหารพิจารณาเพื่อดำเนินการ
- (3) ดำเนินกิจกรรมและรับผิดชอบการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานักเรียนให้เป็นไปตามระเบียบของโรงเรียน
- (4) เป็นผู้ประสานงานระหว่างฝ่ายต่างๆ ในสถานักเรียนและโรงเรียน
- (5) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นภายในสถานักเรียน(6) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากฝ่ายบริหารและครูที่ปรึกษา

หน้าที่ของสถานักเรียน

- (1) ประสานงานกับงานส่งเสริมคุณธรรม และสถานักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และจัดการเลือกตั้งคณะกรรมการสถานักเรียน
- (2) ประสานงานกับงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม/ความรับผิดชอบต่อสังคม

ตัวอย่าง

โครงการ/กิจกรรมที่ทางสถานักเรียนเป็นผู้ดำเนินการ

- 1.โครงการ ส่งเสริมสุขภาพนักเรียน

2.กิจกรรมรักตนเอง

3. กิจกรรมโรงเรียนธนาคาร

ผลงาน

1. ได้รับรางวัล คณะกรรมการสถานักเรียน โรงเรียนวัดรางคำหยาด เข้าร่วม การประกวด กิจกรรมสถานักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ประจำปี 2562 ได้รับรางวัล ระดับเหรียญทอง

2. คณะกรรมการสถานักเรียนโรงเรียนวัดรางคำหยาด เข้าร่วม การประกวดกิจกรรมสถานักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ประจำปี 2561 ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง

สามารถติดตามผลงานสถานักเรียน

โรงเรียนวัดรางคำหยาดได้ที่

- Facebook

เพจสถานักเรียนโรงเรียนวัดรางคำหยาด

โรงเรียนวัดรางคำหยาด

โรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน

ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

จังหวัดนครปฐม ปี 2562

สถานักเรียน (Student Council)

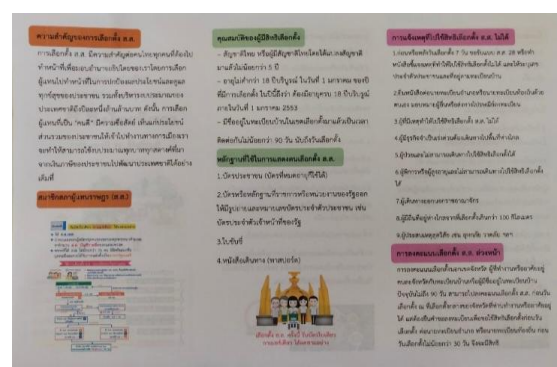
สถานักเรียนโรงเรียนวัดรางคำหยาด เป็นองค์กรหนึ่งในโรงเรียน ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียน ตามกระบวนการนิติธรรมและหลักการมีส่วนร่วม เป็นองค์กรที่จะปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม ความเป็นประชาธิปไตย มีจิตวิญญาณ ในการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและธรรมาภิบาลในการดำเนินชีวิต

- เพจสถานักเรียนโรงเรียนวัดรางกำหยาด

- จัดทำแผ่นพับ และป้ายนิทรรศการรณรงค์การเลือกตั้งระดับประเทศ ให้กับผู้ปกครอง และชุมชน ต.บางภาษี

- กิจกรรมประชาสัมพันธ์การรณรงค์เลือกตั้งระดับท้องถิ่น การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม และสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม

ผลงาน/รางวัล โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

ประวัติเจ้าของผลงาน

ชื่อ – สกุล	นางสาวพิชชาพร อุ่นศิริ
ที่อยู่	140 หมู่ 4 ตำบลศรีมหาโพธิ์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม 73120
ที่ทำงาน	โรงเรียนวัดรางกำหยาด ตำบลบางภาษี อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โทรศัพท์ (034) 310975
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2542	สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา จากสถาบันราชภัฏนครปฐม จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2555	สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2559	สำเร็จการศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2551 – 2553	ดำรงตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนเพิ่มวิทยา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2553 – 2558	ดำรงตำแหน่ง ครู คศ.1 โรงเรียนเพิ่มวิทยา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2558	ดำรงตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย อำเภอมือง ฯ จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2558	ดำรงตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย อำเภอมืองฯ จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2558 - 2559	ดำรงตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา อำเภอสามปราน จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2559 – 2561	ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนวัดรางกำหยาด อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2561 – ปัจจุบัน	ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดรางกำหยาด อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม